

ROMÂNIA

PRIMUL MINISTRU

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
SECRETAR GENERAL
Nr. 57/519 CA 13.10.2010

PARLAMENTUL
ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR
PREȘEDINTE
15.10.2010
Luna 10 / Ziua 13

Parlamentul României
Camera Deputaților

B.P. Nr. 11/81 din 13.10.2010
București

S.G.
R. B. B. B.

D. S. T.

pt. B. P. reunite
H

Doamnă Președinte,

Vă comunicăm faptul că, în ședința din data de 12 octombrie 2010, Guvernul a hotărât să își angajeze răspunderea în fața Parlamentului, în temeiul art.114 alin.(1) din Constituția României, republicată, asupra *proiectului Legii educației naționale*.

Vă rugăm, în consecință, ca împreună cu Biroul permanent al Senatului, să stabiliți ordinea de zi și data convocării deputaților și senatorilor în ședință comună, în vederea prezentării proiectului de lege.

Cu deosebită considerație,

PRIM-MINISTRU
EMIL BOE

Doamnei deputat *Roberta Alma Anastase*
Președintele Camerei Deputaților

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru supunerea spre adoptare a proiectului Legii educației naționale

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre:

Articol unic - Se supune PARLAMENTULUI, spre adoptare, cu procedura prevăzută de art.114 alin.(1) din Constituția României, republicată, proiectul Legii educației naționale.

PRIM-MINISTRU

București, 12 octombrie 2010
Nr. E. 220

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 - Titlul prezentului act normativ -

„LEGEA EDUCAȚIEI NAȚIONALE”

Secțiunea a 2-a - Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

a) prezentarea domeniului cu indicarea problemelor de rezolvat prin intermediul proiectului de act normativ:

Prezentul proiect de act normativ reglementează organizarea și funcționarea sistemului național de educație. Decizia asumării răspunderii Guvernului asupra proiectului Legii educației naționale respectă toate prevederile Legii fundamentale, înscriindu-se în sfera deplinei constituționalități, potrivit Deciziei nr. 1557/2009 a Curții Constituționale. Astfel, prin Decizia nr. 1557/2009 Curtea Constituțională a declarat neconstituționalitatea Legii educației naționale asumată în 2009, în condiții de fapt și de drept cu totul diferite de contextul social-economic și politic actual. Mai mult, acest proiect a fost promovat cu respectarea regulilor procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența în administrația publică și totodată cu parcurgerea procedurii legislative la Camera Deputaților, respectiv a procedurii de examinare și dezbateră a proiectului de lege atât în cadrul comisiilor de specialitate cât și în plenul Camerei Deputaților.

Caracterul de urgență este dat de faptul reforma sistemului național de educație poate fi realizată numai în baza Legii Educației Naționale la nivel de normă primară, în baza căreia urmează să fie elaborate actele normative pentru organizarea punerii în aplicare a acesteia. Urgența adoptării legii educației naționale rezultă și din faptul că procesul de reformă într-un domeniu atât de important presupune în mod necesar parcurgerea unor etape pregătitoare prealabile implementării propriu-zise, etape care să se desfășoare înainte de începerea unui nou an școlar. Astfel chiar dacă măsurile de reorganizare a învățământului devin efective cu începerea unui nou an școlar, este necesară adoptarea prealabilă a actului normativ, astfel încât procesul de implementare să poată fi pregătit și organizat corespunzător.

În acest fel se creează cadrul legal pentru realizarea descentralizării sistemului de educație și implementarea principiilor de reformă stabilite în Pactul Național pentru Educației semnat și asumat de toți factorii implicați, respectiv: partide politice, Guvern, reprezentanți ai sindicatelor și ai societății civile. Referitor la critica faptului că reprezentanții sindicatelor nu au

fost invitați la comisiile de învățământ din Senat, aceasta nu poate fi invocat drept argument împotriva asumării răspunderii Guvernului, întrucât responsabilitatea organizării dezbaterilor în comisiile de specialitate ale Senatului revine exclusiv acestora. Prezentul proiect de lege impune o construcție bugetară de natură a asigura implementarea acesteia.

Știind faptul că în prezent este în curs de elaborare legea bugetului de stat, iar anul școlar cuprinde două exerciții bugetare, în situația neasumării de către Guvernul României a prezentului proiect am fi în imposibilitatea ca reforma educației să se realizeze începând cu anul școlar 2011-2012.

Precizăm faptul că forma asumată de Guvernul României potrivit art.114 alin (1) din Constituția României republicată și înaintată spre adoptare Parlamentului României este forma dezbătută și adoptată de Plenul Camerei Deputaților în data de 19.05.2010. În ceea ce privește actualul proiect de lege a educației naționale, acesta a fost înaintat din luna mai a acestui an Senatului, fiind depășit un termen rezonabil pentru finalizarea procesului legislativ. Cu toate că Parlamentul, organul reprezentativ suprem al poporului român (art. 61, alin.1, Constituția României) a fost învestit să se pronunțe asupra unuia dintre cele mai importante instrumente de reformă structurală într-un domeniu strategic, precum educația, acesta a evitat să se pronunțe definitiv asupra adoptării sau respingerii legii, în condițiile în care Camera Deputaților s-a pronunțat pentru adoptarea acesteia, fiind însă primă Cameră sesizată. Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport a fost învestită cu analiza proiectului în data de 26.05.2010, având ca termen limită de elaborare a Raportului data de 18.06.2010. Deși proiectul trebuia analizat cu maximă celeritate, comisia nu a finalizat până în prezent Raportul în vederea supunerii acestuia dezbaterii Plenului Senatului. Este evident faptul că în contextul în care adoptarea Legii Educației Naționale aflată în procedura parlamentară în Senatul României nu mai este posibilă, deoarece structura politică a comisiei de specialitate nu permite acest lucru, modalitatea asumării este unica posibilitate de adoptare a acestei legi. Astăzi, aveam în dezbateri un proiect de lege distinct – ca materie și ca parcurs al procedurii legislative. Este un proiect de lege aflat din luna mai a.c. la comisiile permanente ale Senatului, practic un proiect blocat în procedură parlamentară. Conținutul proiectului vizează stabilirea unor măsuri urgente, într-un domeniu de maximă importanță, învățământul fiind prioritate națională, iar adoptarea acestei legi trebuie să fie imediată, pentru a putea fi aplicată începând cu anul școlar 2011-2012.

Proiectul este în acord cu noile realități sociale, având o reflectare unitară, coerentă și sistematică a domeniului, cu participarea segmentelor sociale implicate în acest proces. În perioada dezbaterii la Camera Deputaților au participat reprezentanți ai instituțiilor de învățământ superior, patronatelor, sindicatelor, organizațiilor studențești, ale părinților precum și ai structurilor asociative ale administrației publice locale, astfel încât a existat o largă consultare a societății civile. În acest sens, nu pot fi reținute critici cu privire la inexistența posibilității de implicare a societății civile în problema educației naționale ori cu privire la imposibilitatea reprezentanților poporului de a aduce un plus de valoare prin depunerea unor amendamente. Prin decizia sa din anul 2009, Curtea Constituțională a criticat faptul că legea educației naționale nu a beneficiat de dezbaterile din procedura obișnuită de legiferare, nepermițând implicarea societății civile și depunerea unor amendamente. De asemenea, Curtea a reținut că adoptarea unui proiect de lege prin procedura asumării răspunderii Guvernului este justificată numai în condițiile în care adoptarea proiectului de lege în procedură obișnuită sau în procedură de urgență nu mai este posibilă. Toate aceste argumente converg pentru îndeplinirea condițiilor Curții Constituționale privind adoptarea măsurii asumării răspunderii Guvernului.

Potrivit Programului de Guvernare 2009-2012, Educația reprezintă o componentă esențială a dezvoltării durabile pentru societate. Reperle decizionale majore pentru fundamentarea unei noi legi a educației din România sunt clar identificate – atât în documentele programatice elaborate de Guvernul României – Programul de guvernare 2009 – 2012 - cât și în cele elaborate de instituțiile europene, respectiv în documentele agreate în comun de Guvernul României și instituțiile europene.

Documentele de politici publice care fundamentează proiectul de lege sunt:

- *Programul de Guvernare 2009 – 2012,*
- *Strategia „Educație și Cercetare pentru Societatea Cunoașterii”,*
- *Pactul Național pentru Educație*
- *Strategiile de dezvoltare a României promovate prin Planul Național de Dezvoltare 2007-2013,*
- *Cadrul Strategic Național de Referință 2007-2013,*
- *Programul Național de Reforme 2007 – 2010*

În baza analizelor efectuate, strategia „Educație și Cercetare pentru Societatea Cunoașterii” propune următoarele **obiective specifice** care trebuie atinse **până în 2015**:

1. **Situarea performanțelor elevilor români la testele internaționale (PISA, PIRLS, TIMSS) în topul primelor 10 țări ale lumii;**
2. **Plasarea a cel puțin 3 universități românești în topul primelor 500 de universități din lume;**
3. **Creșterea de 5 ori a producției științifice și triplarea indicelui global de inovare, ceea ce ne-ar permite să atingem media actuală a UE la acești indicatori;**
4. **Reducerea ratei de părăsire prematură a sistemului de educație sub 5% (acum este de 15,9%);**
5. **Eliminarea diferențelor esențiale dintre învățământul rural și cel urban, dintre oportunitățile de învățare oferite grupurilor dezavantajate (grupuri minoritare, copii cu nevoi speciale etc.) și cele oferite majorității;**
6. **Transformarea învățării pe tot parcursul vieții într-o practică socială curentă la nivelul fiecărei instituții, publice sau private. Creșterea până la 20% a ratei de participare a adulților la învățarea pe tot parcursul vieții;**
7. **Transformarea corpului didactic într-o elită profesională a națiunii;**
8. **Centrarea școlii pe nevoile beneficiarului (elevi/studenți, angajatori, comunitate);**
9. **Alocarea a cel puțin 7% din PIB pentru educație și cercetare și condiționarea cuantumului resurselor alocate unităților din sistem de rezultatele efectiv obținute.** (actualul proiect de lege prevede alocarea *pentru finanțarea din fonduri publice a învățământului public și finanțarea de bază a educației timpurii și a învățământului obligatoriu organizat prin învățământul particular* a minimum 6% din produsul intern brut al anului respectiv, iar pentru activitatea de cercetare științifică, se asigură minimum 1% din produsul intern brut al anului respectiv)

Raportul Comisiei Prezidențiale pentru Analiza și Elaborarea Politicilor din Domeniile Educației și Cercetării - ”România cunoașterii, România cercetării” precizează:

„Menținerea actualului sistem de învățământ din România periclitează competitivitatea și prosperitatea țării, identificându-se patru mari probleme: ineficiența, irelevanța, inechitatea și slaba calitate.

1. Sistemul de învățământ este inefficient. Cu excepția performanțelor la lectură ale copiilor din clasa a IV-a (PIRLS – 2001), toate celelalte rezultate obținute de elevii din România la principalele evaluări internaționale – PISA, TIMSS și PIRLS – se află mult sub media internațională. Mult mai îngrijorător este însă faptul că performanțele înregistrate de elevii noștri sunt semnificativ mai slabe decât cele ale elevilor din țările vecine, recent intrate în UE, care au aproximativ aceleași condiții social-economice ca România. Aceste performanțe ne arată că trebuie să punem capăt iluziei că avem un sistem performant, invocând reușitele la olimpiadele internaționale. Rezultatele olimpicilor noștri sunt prea puțin relevante pentru sistem: ele reflectă excelența lor personală și a câtorva profesori care îi pregătesc, nicidecum starea sistemului.

2. Sistemul de învățământ este nerelevant în raport cu economia și societatea viitorului. Toate analizele actuale arată că viitorul va fi dominat de economiile și societățile bazate pe cunoaștere. În acest context, prin Agenda Lisabona, UE a stabilit 5 indicatori care arată măsura în care o țară și Uniunea, în ansamblul ei, sunt capabile să facă față provocărilor economiei cunoașterii. Din analiza acestor date rezultă o concluzie clară: actualul sistem de educație nu este capabil să asigure României o poziție competitivă în economia cunoașterii.

3. Sistemul de învățământ actual este inechitabil. Un sistem de învățământ este echitabil dacă asigură elevilor aceleași oportunități de învățare și de rezultate, indiferent de mediul socio-economic sau cultural din care provin. Din păcate, în România, în ciuda intervențiilor de până acum, se mențin inechități flagrante. Apartenența la mediul rural se asociază cu dezavantaje majore: actualmente numai 24,54% dintre elevii din mediul rural ajung să urmeze liceul. Proporția elevilor din mediul rural care obțin rezultate slabe la limba română, matematică și științe este de 2-6 ori mai mare decât a celor din mediul urban; proporția celor care obțin rezultate foarte bune la aceleași discipline este de 2-3 ori mai mică! Grupurile vulnerabile continuă să fie, în mare măsură, dezavantajate educațional. Aproximativ 80% dintre tinerii neșcolarizați sunt rromi, dintre care 38% sunt analfabeți funcțional. Proporția de copii rromi înscriși în învățământul primar este de 64%, față de 98,9% - media națională. Nu există date statistice referitoare la copiii cu nevoi speciale, la grupurile din penitenciare sau alte grupuri vulnerabile, dar evaluările ONG-urilor implicate au scos în evidență inechități majore și cronice.

4. Infrastructura și resursele din sistemul de învățământ sunt de slabă calitate. Majoritatea școlilor din România au o arhitectură care corespunde unei concepții despre școală de la finele secolului al XIX-lea, nu de la începutul secolului al XXI-lea. Peste 82% din totalul clădirilor școlare sunt construite înainte de 1970, uneori chiar cu mult mai mult timp în urmă, ceea ce face ca starea și dotarea lor să nu mai corespundă standardelor actuale de pregătire. Din mii de școli lipsesc facilitățile de bază (apă curentă, WC etc.), iar dotarea materială este precară.

Resursa umană îmbătrânește îngrijorător (media de vârstă a personalului didactic este de 40 de ani la femei și de 44 de ani la bărbați), iar calitatea prestației este, în general, slabă. 74,3% dintre elevii de clasa a VIII-a susțin că profesorii obișnuiesc să le dicteze la majoritatea materiilor. Programă școlară este deosebit de încărcată și mai ales, este lipsită de o viziune clară. Ce vrem să știe copiii noștri când termină școala? Aceasta ar fi întrebarea la care să răspundă orice programă școlară pentru a avea și a aplica o viziune cât mai cuprinzătoare. Evaluarea elevilor, îndeosebi prin teste naționale și bacalaureat, e de slabă calitate.

Managementul unităților școlare a fost politizat excesiv, împiedicându-se astfel acumularea de know-how și formarea managerilor profesioniști. Inerția sistemului este uriașă.

Din analizele statistice rezultă că, dacă se mențin actualele tendințe demografice, în 2013 vom avea cu 20% mai puțini elevi decât în 2005, iar în 2025 – cu 40% mai puțini. Scăderea este dramatică, iar consecințele asupra resurselor umane necesare dezvoltării țării – ușor de dedus.

În învățământul superior și în cercetare, câteva insule de excelență sunt scufundate într-o mare de mediocritate. Niciuna dintre universitățile noastre nu se află în topul celor 500 de universități din lume conform clasamentului Shanghai și chiar cele mai performante dintre ele ar trebui să-și sporească producția științifică de 7-8 ori ca să aspire la un astfel de statut. Dacă raportăm numărul de articole științifice la populație, atunci performanța științifică a României este de 11 ori mai mică decât media țărilor OECD, de 5 ori mai mică decât a Ungariei și de 2 ori mai mică decât a Bulgariei.

Actuala structură de învățământ prezintă deficiențe majore:

- desconsideră educația timpurie;
- fragmentează învățământul obligatoriu de 10 ani printr-un examen național inutil, după 8 ani, când, de fapt, acest examen trebuia să fie plasat la finele învățământului obligatoriu și să fie un examen de certificare, nu de selecție;
- nu e compatibilizată cu procesul Bologna, care s-a implementat în învățământul superior în 2005, și cu cadrul european al calificărilor (EQF), care stă la baza mobilității muncii în Uniunea Europeană.

Mai dramatic decât orice alt efect, actuala structură a determinat, în foarte mare măsură, situarea României pe ultimul loc în Europa în privința participării la o formă de educație a tinerilor de 15-24 de ani. Doar 41,9% dintre acești tineri participă la vreo formă de învățământ (față de 64,5% - Lituania, 63,4% - Polonia, 62,7% - Slovenia), ceea ce are consecințe catastrofale asupra nivelului de pregătire a forței de muncă.

În mod predominant, forța noastră de muncă este calificată pentru ocupații rutiniere cu nivel scăzut de calificare, în decalaj față de solicitările unei economii bazate pe cunoaștere; prea mulți români se vor confrunta cu riscul de a ocupa cele mai prost remunerate și cele mai nesolicitate ocupații. Pentru a ieși din această stare, cu efecte dramatice pentru copiii noștri în viitorul apropiat, este nevoie de promovarea unei noi structuri a ciclurilor de studii din învățământul preuniversitar.

Statul a subevaluat și marginalizat sistematic cea mai importantă perioadă a educației: *educația timpurie*, adică totalitatea activităților educative pe perioada 0 - 6/7 ani. O calitate bună a educației timpurii favorizează valorificarea optimă a oportunităților de învățare create mai târziu. Deprinderile și cunoștințele dobândite devreme favorizează dezvoltarea altor cunoștințe și deprinderi. Dimpotrivă, deficiențele neremediate la această vârstă produc, mai târziu, deficiențe și mai mari, oportunități de învățare ratate sau mai slab valorificate. Investiția în educația timpurie este cea mai rentabilă investiție din educație, cu beneficiile individuale și sociale cele mai mari și cu costurile de oportunitate cele mai reduse. Actualmente statul consideră că nu are nicio îndatorire privind educația copiilor până la 3 ani. Puținele creșe care au mai rămas sunt concepute doar ca instituții care trebuie să asigure hrană și îngrijire, nu și educație. Intervenția timpurie pentru prevenirea sau corectarea unor deficiențe este aproape inexistentă. Grupurile dezavantajate nu fac obiectul niciunui program național.

Curriculumul actual este perceput de toți actorii implicați (elevi, profesori, părinți) ca fiind supraîncărcat și cu relevanță scăzută pentru viața de adult și pentru piața muncii. Oferta de informații prevalează față de dezvoltarea de competențe pentru rezolvarea de probleme. Nu este clar nici pentru părinți, nici pentru profesori ce vrem să știe copiii atunci când vor ieși din școală sau dintr-un ciclu de învățare. Un curriculum neclar a condus la manuale neadaptate, predare

fără orizont formativ și evaluare extrem de deficitară. Elevii prețuiesc tot mai puțin o școală izolată de modul în care se produce și se livrează astăzi cunoașterea. Avem un curriculum cu fața spre trecut, nu spre viitor.

Sistemul de învățământ preuniversitar continuă să fie supracentralizat, aproape ca în vremea socialismului multilateral dezvoltat. Unitățile de învățământ nu au nicio competență în construcția propriului buget și nicio flexibilitate în execuția lui. Alocarea bugetului din așa numitele „cote defalcate din TVA” se face total netransparent de către Ministerul Finanțelor Publice, pentru acoperirea costurilor, nu pentru atingerea unor ținte educaționale clare. Curriculumul la dispoziția școlii este cvasi-inexistent, iar flexibilitatea curriculumului disciplinelor – nulă. Școlile nu-și pot angaja propriul personal și nu-l pot concedia, chiar dacă este neperformant. Școlile nu au niciun contract de performanță cu comunitățile care le finanțează și în fața cărora ar trebui să dea socoteală.

Unitățile școlare își limitează misiunea la a-i învăța pe copiii comunității și nu se implică deloc în educația adulților, ca și cum nu am trăi într-o perioadă istorică în care învățarea permanentă face diferența. Activitatea școlii se limitează la orele de curs, iar copiii, între ultima oră de curs și venirea acasă a părinților, sunt lăsați la cheremul străzii. Școala nu stimulează participarea activă la viața comunității și responsabilitatea socială, pe care le pot dezvolta implicarea în programe comunitare, în activități de asistență socială, în grupuri de suport, de protecție a mediului etc.

Universitățile oferă o foarte slabă pregătire inițială pentru cariera didactică, iar pregătirea continuă este superficială. Corpul profesoral s-a exprimat în spațiul public aproape exclusiv prin revendicări sindicale, nu prin inovații didactice sau inițiative de profesionalizare.

Rata de participare la educație pe tot parcursul vieții ne situează pe ultima poziție din Europa, cu o participare de doar 1,6% față de 10,8% media UE, ceea ce înseamnă că, în România, învățarea permanentă este mai degrabă o figură de stil sau opțiunea unei minorități conștiente de avantajul competitiv pe care ți-l dă o astfel de opțiune decât un aranjament instituțional, susținut de stat. Lipsește o cultură a învățării și a educației continue și nu avem o viziune integrată și coerentă despre toate formele de educație și formare profesională de care poate dispune un individ pe parcursul vieții. Nu avem mecanisme instituționale care să certifice și să valideze învățarea realizată în contexte informale și non-formale, deși construcția acestor mecanisme a intrat ferm pe agenda europeană. Nu există stimulente concrete pentru individ sau pentru angajatori care să motiveze participarea la învățare pe tot parcursul vieții, deși statul câștigă cu atât mai mult cu cât are o forță de muncă mai educată.

În momentul actual, mediul universitar românesc se caracterizează printr-o excesivă uniformizare și dispersie a resurselor.

Uniformizarea misiunii: toate universitățile din țară, publice sau private, consideră că sunt instituții de învățământ superior și cercetare. Simpla lectură a misiunii lor, aprobată de Senatele universităților respective și cuprinsă în Carta fiecărei universități, oferă dovada unei uniformizări totale; nici o universitate nu a avut curajul să se concentreze prioritar pe programe de masterat, doctorat sau post-doctorale și să devină astfel universitate de cercetare intensivă. Nicio universitate nu a acceptat să-și lege misiunea de nevoile de forță de muncă și agenda comunității locale, deși foarte multe nu au decât o relevanță strict locală.

Uniformizarea finanțării: finanțarea actuală se face uniform, indiferent de calitatea educației oferite sau a cercetării produse. O facultate de medicină, de pildă, cu un procent de reușită a absolvenților la examenul de rezidențiat de 70%, primește aceeași sumă per student echivalent, ca și o altă facultate de medicină cu un procent de 3% reușită la rezidențiat. O

facultate de drept, care asigură 30-50% din cei admiși la Institutul Național de Magistratură, primește aceeași finanțare per student echivalent ca și oricare altă facultate de drept care nu are niciun absolvent admis în INM. Criteriile de calitate introduse de Consiliul Național de Finanțare a Învățământului Superior se referă în proporție de 90%, doar la input-uri, iar impactul lor asupra finanțării unui învățământ de calitate și competitiv este nesemnificativ.

Uniformizarea politicilor de resurse umane: procedurile de angajare și promovare a cadrelor didactice sunt reglementate strict și uniform de Statutul personalului didactic, care intervine brutal în politicile de resurse umane din interiorul universităților. În plus, pentru posturile de conferențiar, profesor, profesor-conducător de doctorat, criteriile sunt unice (pe domenii) la nivel național și acordate în baza evaluării Consiliului Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare.

Un alt aspect negativ îl reprezintă uniformizarea standardelor de calitate; la aceste tipuri de uniformizare am putea adăuga uniformizarea organizării interne a universităților, a strategiilor de predare și învățare și a grupurilor-țintă vizate etc.

Aceste uniformizări conduc la obținerea performanțelor foarte slabe ale sistemului de învățământ superior actual. Avem prea multe universități pentru prea puțini studenți, prea mulți profesori pentru un nivel slab al cercetării, prea mare dispersie a banilor publici indiferent de calitatea educației și nici un control al relației dintre cantitatea de bani publici investiți și calitatea rezultatelor obținute.

Politicile de resurse umane promovate la nivel de sistem și la nivel de instituții de învățământ superior sunt nesatisfăcătoare și vetuste. Conducerile universităților sunt primele responsabile de deteriorarea masivă a resurselor umane din universități, în condițiile în care, după 1989, universitățile au avut posibilitatea să-și selecteze resurse umane de cea mai bună calitate, fără niciun fel de intervenție din partea vreunui factor politic sau a ministerului. Cu excepția unor insule izolate de excelență, datorate mai degrabă meritelor personale decât politicilor instituționale, calitatea personalului de predare și cercetare din universități este la un nivel foarte scăzut. Nepotismul, clonarea imposturii pe criterii de „gașcă”, corupția sunt fenomene comune în universitățile românești.

Sistemul colegial de conducere din universitățile românești s-a dovedit adesea falimentar, încurajând impostura și uniformitatea. Conform multor analize, inclusiv europene, acest sistem e primul responsabil de performanțele slabe obținute de universități în activitățile de bază: cercetare, inovare, educație. Reglementarea prin actuala lege a învățământului a structurii interne a universităților este contra-productivă și uniformizantă.

Există o tendință clară pe plan internațional de înlocuire a sistemului colegial cu sistemul managerial, similar celui corporatist. Cele mai performante universități din lume operează după sistemul managerial, în care top-managementul și middle-managementul (decanii) sunt rezultatul unor procese de recrutare sau selecție, nu al unor alegeri colegiale.

Pe de altă parte, banii publici, atâția câți sunt, se acordă anual, în principal per student echivalent, în baza unui contract între universitățile publice și ministerul de profil. Nu se face finanțarea în funcție de calitatea outputului (calitatea absolvenților, calitatea cercetării), iar sistemul de finanțare stimulează mediocritatea (trebuie să ai cât mai mulți studenți, cu orice preț, chiar al deteriorării calității, dacă vrei să ai mai mulți bani). La competiție cu universitățile private, universitățile publice au ajuns să solicite taxe incredibil de mici de la studenții non-bugetați, ceea ce înseamnă fie că aceste taxe pot într-adevăr acoperi costurile de studii, fie că banii obținuți pentru studenții bugetați sunt folosiți pentru subvenționarea mascată a studenților cu taxă. Finanțarea din bani publici se face anual, ceea ce îngreunează realizarea unor investiții

strategice. În afară de taxele studenților, fondurile private atrase de către universități sunt ne semnificative.

În momentul de față, România nu are un cadru și un registru național al calificărilor pentru învățământul superior. Aceasta face ca universitățile să ofere multe specializări care nu se finalizează într-o calificare relevantă pentru piața muncii. Uniunea Europeană a elaborat un Cadru European al Calificărilor (EQF), care definește calificările în termeni de rezultate ale învățării, pe baza căruia se pot elabora structurile naționale de calificări. Constituirea unui cadru național pornind de la cel european devine o necesitate, dacă dorim să compatibilizăm pregătirea resursei umane din România cu ceea ce se întâmplă în interiorul Uniunii.

Există o foarte slabă cultură antreprenorială în universitățile românești. De cele mai multe ori, aceasta ia forma unei oferte tot mai variate de programe de studii, la un nivel de taxare tot mai scăzut, cu consecințe nefaste atât asupra calității educației, cât și asupra poziționării absolvenților pe piața forței de muncă. Organizarea internă a universităților pe discipline și departamente, nu pe proiecte relevante, este un obstacol major în promovarea antreprenoriatului și a intraprenoriatului. Antreprenoriatul înțeles ca transfer tehnologic, ca dezvoltare și inovare este aproape inexistent, iar mentalitatea dominantă din universități este non sau anti-antreprenorială.

În momentul de față, nici la nivel de sistem, nici la nivel de instituții de învățământ superior nu avem niciun set de indicatori de referință, consfințit printr-un document oficial, care să măsoare eficiența și calitatea proceselor din învățământul superior în mod comparativ cu cele din alte instituții din țară și străinătate. În consecință, nu avem o măsurare a stării actuale și nu putem face transparentă diferența de performanță dintre instituții.

Singurele fapte îmbucurătoare din cercetarea românească actuală se referă la creșterea substanțială a fondurilor alocate activităților de Cercetare Dezvoltare Inovare, lansarea Planului Național CDI II și a Programului de Cercetare de Excelență. Din păcate, performanțele cercetării noastre sunt extrem de slabe, evaluarea granturilor se face adesea de către evaluatori fără performanțe științifice, iar administrarea cercetării e făcută, în mare parte, de persoane interesate în promovarea unor interese de grup, în dauna valorii științifice. Se practică tot felul de „echivalări”, astfel încât până la urmă publicații românești fără valoare ajung să fie asimilate unor publicații ISI. Fondurile private atrase în cercetare sunt ne semnificative, ca și capacitatea universităților de a răspunde prin cercetări relevante la solicitările industriei sau ale instituțiilor publice.”

b) prezentarea actelor normative în vigoare:

Legea învățământului nr. 84/1995 republicată în Monitorul Oficial al României nr.606 din 10 decembrie 1999, cu modificările și completările ulterioare; Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, publicată în Monitorul Oficial al României nr.158 din 1997, cu modificările și completările ulterioare; Legea nr. 288/2004 privind organizarea studiilor universitare, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 614 din 7 iulie 2004; OUG 75/2005 privind asigurarea calității, publicată în Monitorul Oficial al României nr.642 din 20 iulie 2005 aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 87/2006 publicată în monitorul oficial al României nr.334 din 13 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare; HG nr. 567/2005 privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de doctorat, cu modificările și completările ulterioare; Legea nr. 287/2004 privind consorțiile universitare, publicată în monitorul Oficial al României nr.614 din 7 iulie 2004; HG nr. 1011/2001 privind organizarea și funcționarea învățământului la distanță și a învățământului cu frecvență redusă în instituțiile de învățământ superior.

2. Schimbări preconizate

2.1. Fundamentarea demersului legislativ. Coerența

Prezenta propunere legislativă reprezintă ultimul pas dintr-un demers coerent, în cadrul căruia:

- (1) s-a făcut diagnoza sistemului de educație și cercetare și s-au propus soluțiile cheie, prezentate în Raportul „România Educației, România cercetării” (12 iulie 2007);
- (2) s-a creat consensul politic prin Pactul Național pentru Educație, semnat de către toate partidele politice parlamentare și de către 22 de organizații ale societății civile (5 martie 2008);
- (3) s-au operaționalizat soluțiile, cuprinse în primele două documente, prin strategia „Educație și cercetare pentru societatea cunoașterii”, asumată printr-un Acord de către toate sindicatele reprezentative din educație și alți factori interesați (24 octombrie 2008).

Prin prezentul proiect de lege se creează condițiile necesare pentru realizarea modernizării și restructurării coerente a sistemului de educație din România. Criza nu e o scuză pentru abandonarea proiectelor. Lipsa banilor nu poate justifica nici lipsa ideilor, nici amânarea deciziilor legislative. Educația și cercetarea sunt parte a soluției ieșirii din criză, nu parte a problemelor care au generat criza și, ca atare, acțiunile hotărâte în aceste domenii trebuie întreprinse neîntârziat.

În afara documentelor de expertiză și politice menționate deja, pentru elaborarea soluțiilor legislative propuse au fost consultate și analizate comparativ legislațiile altor state. S-a acordat o atenție deosebită tendințelor legislative recente în domeniul educației și cercetării, precum și legislației țărilor care au făcut din educație și cercetare pârgă principală a progresului lor economic. Prezentul proiect de lege reprezintă soluția necesară, dar nu și suficientă pentru modernizarea sistemului de educație și cercetare. Ele trebuie urmate de măsuri pentru formarea resurselor umane capabile să implementeze noua legislație, de acțiuni administrative și alocări financiare corespunzătoare.

2.2. Opțiunile majore

Educația timpurie

În proiectul de lege, educația timpurie acoperă perioada între 0 și 6 ani, cu cele două segmente ale sale: educația antepreșcolară (0-3 ani) și învățământul preșcolar (3-6 ani). Legea creează astfel premisele unei abordări unitare a educației la vârstele mici, punând în evidență importanța crucială a acestei perioade în întreaga dezvoltare ulterioară a copilului. Se trece pentru prima oară, la nivelul unui document legislativ de o asemenea importanță, de la o abordare tip „îngrijire” la una tip „educație” pentru copiii de până la 3 ani.

Pentru coerența demersului educativ, proiectul de lege prevede că unitățile de educație antepreșcolară se organizează în conformitate cu standarde de calitate aprobate prin hotărâre a guvernului, inițiată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, ceea ce presupune armonizarea punctelor de vedere ale reprezentanților educației și ai serviciilor de sănătate și îngrijire. Metodologia de acreditare a furnizorilor de educație timpurie antepreșcolară se realizează, de asemenea, în colaborare, de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și Ministerul Sănătății.

În același timp, este prevăzută posibilitatea finanțării din resurse publice a furnizorilor acreditați de servicii de educație timpurie, indiferent dacă aceștia sunt publici sau privați. Este

încă o expresie a aplicării coerente a principiului „finanțarea urmează copilul”, ceea ce va stimula, pe de o parte, competiția între diferiții furnizori de educație antepreșcolară și va permite, pe de altă parte, accesul tuturor copiilor la servicii de educație și îngrijire de calitate.

Învățământul preșcolar va avea, în continuare, trei grupe (mică, mijlocie, mare), iar proiectul prevede generalizarea treptată a acestuia.

Introducerea clasei pregătitoare

Conform noului proiect, învățământul primar are o durată de 5 ani, fiind format din clasa pregătitoare și clasele I-IV. Această schimbare este în avantajul copilului. Rațiunea acestei măsuri e simplă: socializarea mai timpurie într-un mediu organizat este benefică pentru dezvoltarea personalității copilului.

În primul rând, introducerea clasei pregătitoare are rolul de a asigura copiilor un an în care se face trecerea treptată, într-un context organizat unitar, de la educația preșcolară (pentru cei care au urmat-o) sau de la viața exclusiv în familie (pentru cei care nu au urmat învățământul preșcolar) la viața școlară. Pe de o parte, anul petrecut în clasa pregătitoare va consolida pregătirea celor care au participat la învățământul preșcolar, iar, pe de altă parte, va permite celor care nu au fost niciodată înscriși la grădiniță să socializeze, să se adapteze vieții în colectiv și să capete deprinderile necesare pentru școală. Imensul avantaj este că această clasă pregătitoare este parte a învățământului obligatoriu, astfel că toți copiii vor avea șanse egale de pregătire pentru exigențele vieții de școlar.

În al doilea rând, includerea clasei pregătitoare în învățământul primar va avea un impact pozitiv asupra copiilor proveniți din grupuri dezavantajate din punct de vedere socio-economic. În prezent, în multe cazuri, aceștia nu participă la învățământul preșcolar, fiind astfel în situație de dezavantaj educațional, după înscrierea în învățământul primar. Proiectele referitoare la grădinițele estivale, derulate de ministerul educației și de alte organizații guvernamentale sau nonguvernamentale, au arătat că efectele benefice ale participării la aceste programe, asupra integrării sociale și școlare a copiilor, precum și asupra creșterii șanselor de reușită școlară sunt remarcabile.

Dacă se pot vedea rezultate importante în urma unor intervenții cu o durată de doar câteva săptămâni, este evident că participarea obligatorie la un întreg an pregătitor va spori șansele de integrare și succes școlar, cu efecte de durată pe parcursul învățământului obligatoriu.

Învățământul gimnazial

Din punct de vedere al structurii, prezentul proiect de lege prevede că durata gimnaziului este de 5 ani, cuprinzând clasele V - IX. Măsura propusă asigură un parcurs educațional continuu, unitar și coerent, care se desfășoară, de regulă, în aceeași unitate de învățământ și care permite încheierea învățământului obligatoriu odată cu încheierea gimnaziului.

Avantajele sunt legate, în primul rând, de posibilitatea de a proiecta conținutul educației într-un mod coerent, în vederea atingerii finalităților învățământului obligatoriu la sfârșitul ciclului gimnazial, în urma aplicării unui curriculum unitar.

Admiterea în liceu și examenul de bacalaureat

Toți absolvenții formelor de învățământ gimnazial vor putea urma învățământul liceal sau profesional în condiții de gratuitate. Liceele au autonomie în stabilirea criteriilor de departajare a elevilor la admitere, acolo unde numărul de înscriși depășește numărul de locuri, în baza unei metodologii cadru elaborată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Admiterea la liceu se va realiza după următoarea procedură:

1. În cazul în care numărul de candidați nu depășește numărul locurilor oferite de liceu, admiterea se va realiza pe baza portofoliului educațional al elevului;

2. În cazul în care numărul de candidați este mai mare decât numărul locurilor oferite de liceu, admiterea se face luând în calcul, în proporție de 70% portofoliul educațional al elevului, media de absolvire a învățământului obligatoriu precum și probele de la evaluarea națională de la sfârșitul clasei a IX-a și în proporție de 30% nota obținută la disciplina de admitere stabilită de liceu.

Metodologia cadru de organizare și desfășurare a admiterii în clasa a X-a va fi elaborată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și va fi dată publicității, pentru fiecare generație, cel mai târziu la începutul clasei a VIII-a. Unitățile de învățământ liceal care solicită organizarea probei suplimentare de admitere, au obligația de a anunța public disciplinele la care se susține proba, programele și procedurile de organizare ale acesteia până, cel mai târziu, la începutul clasei a VIII-a. Scopul unui asemenea sistem de admitere este limitarea factorilor aleatorii, alături de creșterea obiectivității în orientarea post-liceală a noilor liceeni.

Bacalaureatul va testa capacitatea de comunicare în limba română și limbi străine, utilizarea computerului și competențele dobândite în anumite domenii precum matematica, fizica, istoria sau geografia. Examenele de competențe se vor susține în propriile școli, cu profesorii de la clasă. Rezultatul de la bacalaureat e în măsură să-l îndrume pe elev spre o formă de învățământ superior. Sistemul inaugurat în anul școlar 2009-2010 se va menține pentru viitor, dar în timp se va mai simplifica.

Portofoliul Educațional

Părinții pun presiune pe copii pentru a lua note mari, fără să țină seama care este profilul acestuia sau al clasei. Nota simplă, nu reflectă fidel și în totalitate cunoștințele pe care elevul le-a dobândit sau competențele pe care le are într-un domeniu sau altul. Portofoliul educațional reprezintă o evaluare mult mai cuprinzătoare a cunoștințelor și capacității elevului. Acesta va cuprinde totalitatea diplomelor, certificatelor sau a altor înscrisuri obținute în urma evaluării competențelor dobândite în contexte de învățare formale, non-formale și informale. Acest portofoliu va fi ca o carte de vizită pentru copil. Din el se va putea afla parcursul educațional, înclinațiile copilului sau performanțele lui deosebite. Astfel, părinții vor avea o imagine de ansamblu despre nivelul copilului, nivelul clasei și gradul de exigență a profesorului. Portofoliul educațional va fi elementul central al evaluării învățării și va reprezenta cartea de identitate educațională, utilizarea lui începând cu clasa pregătitoare.

La finalul clasei pregătitoare, cadrul didactic responsabil va întocmi, în baza unei metodologii validate științific, un raport de evaluare a competențelor cognitive, emoționale și sociale ale copilului.

La finalul clasei a II-a, fiecare unitate de învățământ preuniversitar, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, va evalua achizițiile fundamentale ale elevului: scris-citit și matematică. Rezultatele evaluărilor vor fi apoi folosite pentru elaborarea planurilor individualizate de învățare ale elevilor. La finalul clasei a IV-a, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului va realiza pentru diagnoza sistemului de învățământ la nivel primar o evaluare, prin eșantionare, la nivel național a competențelor fundamentale dobândite în ciclul primar, după modelul testărilor internaționale.

La finalul clasei a VI-a, toate unitățile de învățământ preuniversitar, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, vor organiza evaluarea elevilor prin două probe trans-curriculare: limbă și comunicare (limba română și o

limbă străină), matematică și științe. Rezultatele evaluărilor vor fi folosite pentru elaborarea planurilor individualizate de învățare ale elevilor și pentru orientarea școlară către un anumit tip de liceu. Rezultatele evaluării și planurile individualizate de învățare se comunică părinților elevilor și sunt trecute în Portofoliul educațional al elevului.

La finalul clasei a IX-a, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, se va realiza o evaluare națională trans-curriculară obligatorie a tuturor elevilor. Rezultatele evaluării se exprimă printr-un punctaj, similar testelor internaționale. Evaluarea se va face prin următoarele probe:

- i) o probă transdisciplinară de evaluare a competențelor de comunicare în limba română, limba maternă și într-o limbă de circulație internațională – probă scrisă;
- ii) o probă transdisciplinară de evaluare a competențelor la matematică și științe – probă scrisă;
- iii) o probă de evaluare a competențelor de utilizare a calculatorului – probă practică.
- iiii) o probă transdisciplinară de evaluare a competențelor civice și sociale - proba orală

Celelalte competențe cheie vor fi evaluate de către diriginte, consilierul școlar și colectivul de profesori ai clasei, în baza unei metodologii stabilite prin ordin al ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Rezultatele evaluării naționale se înscriu în Portofoliul educațional al elevului.

Programa școlară

Programa și metodele de învățare nu trebuie să se axeze doar pe informație și memorare. Aceasta trebuie să fie axată pe formarea de competențe necesare pentru a răspunde nevoilor specifice dezvoltării personale și nevoilor pieței forței de muncă și ale comunităților.

Acum, profesorii încarcă elevii cu multe teme „pentru că programa trebuie terminată”. Programa cenzurează gândirea, creativitatea și originalitatea elevului, dar și libertatea profesorului de a fi flexibil la clasă.

Programa școlară va fi îmbunătățită prin două căi: prin reducerea volumului de cunoștințe ce trebuie memorate și prin creșterea atractivității. Școala poate și trebuie să fie o plăcere și nu o corvoadă. Modernizarea programei este o condiție necesară, dar nu suficientă. Copiii, la finalul școlii, trebuie să fie dotați cu competențe și mai puțin cu informații. Piața muncii cere competență. Introducem curriculumul bazat pe opt competențe cheie de care are nevoie fiecare individ pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru cetățenia activă, pentru incluziunea socială și pentru angajarea pe piața muncii.

Din analiza cadrului european al competențelor cheie pentru educația permanentă, considerăm că următoarele opt competențe cheie trebuie să devină ținte ale școlarizării:

- Competențe de comunicare în limba română și în limba maternă, în cazul minorităților naționale;
- Competențe de comunicare în limbi străine;
- Competențe de bază de matematică, științe și tehnologie;
- Competențe digitale de utilizare a tehnologiei informației ca instrument de învățare și cunoaștere;
- Competențe sociale și civice;
- Competențe antreprenoriale;
- Competențe de sensibilizare și expresie culturală;
- Competența de a învăța să înveți.

Reducerea numărului de ore la clasă, în funcție de vârstă, vine să completeze modernizarea programei. Vor fi prevăzute maximum 20 de ore pe săptămână pentru

învățământul primar, maximum 25 de ore pentru învățământul gimnazial și maximum 30 de ore pentru învățământul liceal.

Capacitatea unui copil de a se concentra este limitată. Cu cât stă mai multe ore în bancă, cu atât va fi mai puțin atent la ce se predă. Este afectată, astfel, sănătatea fizică și disponibilitatea de relaționare a copilului.

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului își va concentra rolul în legătură cu ce se predă la clasă. Monopolul decizional al ministerului asupra conținutului orei de clasă va fi limitat prin două măsuri importante. În primul rând, o parte din programa școlară se va descentraliza, decizia ajungând la nivelul școlii. În al doilea rând, profesorul va putea folosi până la 25% din ora de curs după cum consideră el că e util, altfel spus, profesorul își va pune amprenta asupra a ceea ce predă la clasă. El îi va putea ajuta pe elevii în dificultate sau îi va stimula pe cei capabili de performanțe.

Programul "Școală după Școală"

Având în vedere că modificările de pe piața muncii au prelungit programul de lucru al părinților până la orele serii, se întâmplă adesea - copiii pot petrece între 3 și 6 ore fără a beneficia de supravegherea școlii sau a părinților.

Introducem prin urmare programul Școală după Școală, prin care copiii vor rămâne în mediul școlar și după terminarea orelor. Copilul își consolidează cunoștințele dobândite la clasă și meditațiile sunt transferate în școală. La acestea se adaugă practicarea activităților recreativ-educative sub supravegherea unui adult. Timp de opt ore, unitatea de învățământ preuniversitar va asigura condiții de învățare, recreere, sport, supraveghere și protecția copiilor. Principalii parteneri în acest program vor fi părinții. Implicarea lor are un impact deosebit asupra performanțelor școlare ale copiilor.

Centrarea învățării pe elev și student

Studentii sunt considerați parteneri ai instituțiilor de învățământ superior și membri egali ai comunității academice. Drepturile, libertățile și obligațiile studenților vor fi cuprinse în Codul drepturilor și obligațiilor studentului, propus de asociațiile studențești și adoptat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului prin ordin de ministru. Asociațiile studenților prezintă public un raport anual privind respectarea Codului.

Studentul-doctorand de la forma de învățământ zi beneficiază de recunoașterea vechimii în muncă și specialitate și de asistență medicală gratuită. Studentul-doctorand poate desfășura activități didactice, potrivit contractului de studii de doctorat, în limita a 4-6 ore didactice pe săptămână, fără plata contribuțiilor datorate la asigurările sociale de stat, la asigurările pentru șomaj, la asigurările sociale de sănătate și pentru accidente de muncă și boli profesionale.

Toți studenții vor fi înregistrați în Registrul Matricol Unic al Universităților din România, document oficial protejat legal. Registrele matricole ale universităților devin parte a RMUR, asigurându-se un control riguros al diplomelor.

Studenții au dreptul să înființeze, în instituțiile de învățământ superior, publice sau particulare, ateliere, cluburi, cercuri, cenacluri, formații artistice și sportive, publicații, conform legii.

În structura de conducere a facultății există un procent de 75% cadre didactice și 25% studenți. Senatul universitar este compus din 75% personal didactic și de cercetare și 25% reprezentanți ai studenților. Studenții sunt parteneri ai universităților și membri egali ai

comunității academice. Fiind situat în centrul procesului universitar, studentul are în mod natural o serie de drepturi, obligații și libertăți care vor fi cuprinse într-un cod, care va îmbunătăți statutul studentului, încurajându-l să fie parte a procesului decizional.

Studentul trebuie să fie implicat în viața universităților, trebuie să ia parte la viața comunității din care face parte. Studenții au dreptul să înființeze asociații, ateliere, formații artistice și sportive, publicații, în conformitate cu prevederile legale. Încurajăm studenții să-și petreacă timpul liber în mod constructiv, astfel că aceștia vor beneficia de tarif redus cu 50% pe mijloacele de transport și de 75% pentru accesul la muzee, spectacole de teatru, operă, film și alte manifestări organizate de instituții publice în limita bugetelor aprobate.

Voluntariatul

Cultura voluntariatului în România poate fi promovată cu succes în mediile școlare și academice. Beneficiile sociale ale dezvoltării unei asemenea culturi sunt evidente.

Stimularea studenților pentru a participa la acțiuni de voluntariat se va face prin echivalarea voluntariatului cu un număr de credite academice, în conformitate cu Carta universitară. Voluntariatul devine astfel o acțiune recompensată în mod instituțional, iar studenții vor fi încurajați să se implice în acțiuni sociale. Învățarea non-formală vine să completeze informațiile teoretice dobândite la cursuri.

Ierarhizarea programelor de studii universitare

În prezent toate universitățile, publice sau private, se consideră că sunt instituții de învățământ superior și cercetare. Redactarea misiunii în Carta fiecărei universități a devenit o simplă acțiune formală, fără a ține seama de nevoile forței de muncă și agenda comunității locale.

La admitere, studentul trebuie să știe dacă programul pe care îl urmează este unul de top sau unul mediu. Cutumele în privința universităților nu mai sunt un criteriu într-o Românie europeană. Angajatorii se orientează după criterii obiective, nu după istoricul unei facultăți.

Introducem o metodologie de ierarhizare a programelor de studiu. Rezultatul acestei metodologii va duce la clasificarea universităților în trei categorii în funcție de programele de studii oferite: programe preponderent doctorale, programe preponderent de master și programe preponderent de licență. Scopurile acestei delimitări sunt alocarea mai eficientă a resurselor și creșterea excelenței în învățământul superior. Fiecare universitate își va asuma o misiune, iar finanțarea va fi coerentă cu misiunea asumată de aceste universități.

Universitățile trebuie orientate spre societate

Unul din obiectivele noii propuneri de lege este să întărească la nivel managerial orientarea spre performanță și competitivitatea instituțiilor de învățământ superior din România. Cunoscând deficiențele, dar și avantajele managementului colegial practicat în prezent, legea propune un sistem care adaugă democrației academice actuale dimensiunea antreprenorială, numind în funcțiile cheie de rector și decan persoane a căror competențe profesionale au fost probate pe baza unui concurs public.

În același context, democrația academică este lărgită la nivelul structurilor reprezentative, senat și consiliul facultății, care sunt alese prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice și cercetătorilor, respectiv al studenților, reducând astfel riscul acțiunilor de manipulare și creării grupurilor de influență. Este păstrată prezența în procent de minim 25% a studenților în cele două structuri reprezentative, confirmând astfel statutul acestora de parteneri ai demersului academic.

Funcțiile de conducere propuse de noua lege sunt: rectorul, prorectorii, și directorul general administrativ la nivelul universității, decanul și prodecanii, la nivelul facultății, precum și șeful de departament, la nivelul departamentelor. Rectorul, prorectorii, directorul general administrativ și decanii și un student ales de reprezentanții studenților din senatul universitar alcătuiesc consiliul de administrație.

Metodologia, precum și comisia de concurs, pentru ocuparea postului de rector, sunt stabilite de către senatul universității. Lărgind baza de selecție, la concurs pot participa personalități științifice sau academice din țară și străinătate, care au obținut avizul senatului în urma audierii. Nu pot fi ocupate funcții de conducere după împlinirea vârstei de pensionare și pe perioada îndeplinirii mandatului de demnitar.

Conducerile universităților sunt primele responsabile de deteriorarea masivă a resurselor umane în universități, în condițiile în care, după 1989, universitățile au avut posibilitatea să-și selecteze resurse umane de cea mai bună calitate.

Autonomia trebuie să crească dacă vrem diferențierea și ierarhizarea universităților. Senatul universitar, nu guvernul, știe dacă trebuie înființată o facultate în interiorul universității; Senatul trebuie să decidă cum să-și organizeze catedrele. Trebuie să conectăm piața muncii, beneficiarii sistemului de educație cu viața universităților. O măsură fundamentală în acest sens este modul de stabilire a conducerii universităților.

Tipuri de universități

În baza noii propuneri legislative, instituțiile de învățământ superior din România vor fi clasificate în trei categorii pe baza evaluării programelor de studii și a capacității lor instituționale, astfel:

- a) universități preponderent de educație;
- b) universități de educație și cercetare științifică / de creație artistică;
- c) universități de cercetare avansată și educație.

Traseul asumat prin carta universitară va trebui susținut de fiecare universitate în cadrul procesului de evaluare a calității programelor de studii și a evaluării instituționale, acesta furnizând modalitatea în baza căreia instituțiile pot accede la recunoașterea încadrării într-una din cele trei categorii.

Până în prezent, nu s-a făcut o ierarhizare a instituțiilor de învățământ superior în funcție de calitatea serviciilor educaționale, actuala legislație prevăzând doar evaluarea programelor de studii pentru conformitate cu standardele minimale, nu și ierarhizarea acestora. În aceste condiții, sistemul reglementar nu a furnizat instrumentul obiectiv care să permită o finanțare diferențiată după performanță a programelor de studiu.

Atașat acestui mecanism simplu de ierarhizare a universităților se va adăuga un sistem stimulator de finanțare a excelenței și care va constitui forța principală a performanței instituționale și a calității serviciilor de educație și de cercetare oferite societății.

Fondurile de finanțare sunt structurate astfel:

- a) un procent minim de 30% din finanțarea de bază se acordă universităților publice pe baza criteriilor și standardelor de calitate stabilite de Consiliul Național al Finanțării Învățământului Superior și aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;
- b) fondul de dezvoltare instituțională se adresează celor mai bune instituții de învățământ superior din fiecare categorie;

Excelența instituțională va fi completată și printr-un sistem coerent de susținere a excelenței individuale, fapt ce va asigura un gradient de competitivitate atașat activității fiecărui membru al comunității academice (cadre didactice, studenți, cercetători), efectul cumulativ al acestui sistem fiind reunit în frontiera performanței universității.

Doctoratul

Învățământul superior trebuie recredibilizat. Doctoratul trebuie să fie relevant. În prezent, în România sunt prea multe teze care au o valoare științifică redusă. Studiile de doctorat se vor organiza doar în universități acreditate în acest sens.

Școlile doctorale vor fi evaluate periodic pentru asigurarea calității. Doctoratul în România este într-un vid legislativ care poate conduce la abuzuri. Legea Educației Naționale va clarifica modul de organizare și funcționare al doctoratelor, lăsând posibilitatea doctorandului să-și aleagă traseul educațional în funcție de obiectivele propuse.

Vor fi organizate două tipuri de studii universitare de doctorat:

- Doctoratul științific va avea ca finalitate producerea de cunoaștere științifică relevantă internațional. Va fi organizat numai la forma de învățământ cu frecvență; acesta va fi o condiție esențială pentru cariera didactică în învățământul superior și pentru cercetare.

- Doctoratul profesional va avea ca finalitate producerea de cunoaștere bazată pe aplicarea metodelor științifice și a reflecției sistematice asupra unor performanțe sportive de înalt nivel național și internațional și poate constitui o bază pentru cariera didactică în învățământul superior și pentru cercetare în domeniile artei și sportului.

Cariera didactică

Statutul social al cadrului didactic constituie o temă care stârnește numeroase discuții și dezbateri. Încet, încet, colectivul profesoral pierde din calitate sau îmbătrânește, în timp ce tinerii nu mai au nicio motivație să intre în sistem. Trebuie să readucem meseria de dascăl la statutul nobil pe care l-a avut în trecut. Avem nevoie de profesori care prin inovație susțin creativitatea. Cadrele didactice trebuie să fie orientate spre calitate și spre pregătirea elevilor pentru a fi performanți în societate. Trebuie să dea, să ceară și mai ales să primească cu respect feedback-ul lor.

Pentru a fi profesor trebuie să ai o formare inițială teoretică, să deții un master didactic cu durata de doi ani. Partea practică trebuie valorizată în societatea românească. În acest scop, a fost introdus stagiul practic cu durata de un an școlar, realizat într-o unitate de învățământ sub coordonarea unui profesor mentor.

Pentru că Legea Educației Naționale își dorește să promoveze calitatea și respectul pentru meseria de dascăl, studenții vor fi încurajați încă de pe băncile facultății să se îndrepte spre o carieră didactică, finanțându-le masterul didactic. Bursa va avea valoarea salariului net al unui profesor debutant.

Mai mult, dorim nu doar profesori motivați, ci mai ales profesori de calitate, astfel că se va constitui o rețea națională formată din cei mai buni profesori care la rândul lor se vor ocupa de formarea studenților-profesori. Construim școli de elită și profesori de elită, pentru a învăța meserie de la cei mai buni.

Formarea inițială profesională a cadrelor didactice va cuprinde:

- formare inițială teoretică de specialitate realizată prin universități, în cadrul unor programe acreditate potrivit legii;
- masterat didactic cu o durată de 2 ani;
- stagiul practic cu durata de un an școlar realizat într-o unitate de învățământ sub coordonarea unui profesor mentor.

Cointeresarea absolvenților care au finalizat studiile de licență pentru a urma o carieră didactică se realizează prin acordarea, pe perioada masteratului didactic, a unor burse de studiu finanțate de la bugetul de stat, egale în cuantum cu salariul net al unui profesor debutant. Programele de studii ale masteratului didactic se aprobă de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Absolvenților masteratului didactic li se eliberează diplomă de master și certificat de profesor în domeniul programului de licență.

Ocuparea unei funcții didactice pentru efectuarea stagiului practic de un an școlar se realizează prin concurs pe posturi/catedre vacante sau pe bază de contract individual de muncă cu durată determinată de un an școlar.

La finalizarea stagiului practic, profesorul debutant trebuie să se prezinte la examenul național de definitivare în învățământ. Cadrele didactice care promovează examenul de definitivare dobândesc titlul profesori cu drept de practică în învățământul preuniversitar.

Persoanele care nu promovează examenul de definitivare în învățământ, pot participa la cel mult două alte sesiuni ale acestui examen, în condițiile reluării de fiecare dată, anterior susținerii examenului, a stagiului de practică cu durata de un an școlar, într-un interval de timp care nu depășește 5 ani de la începerea primului stagiului de practică. Cei care nu promovează examenul de definitivare în învățământ vor fi angajați în sistemul național de învățământ preuniversitar numai pe perioadă determinată cu statut de profesor debutant.

Dezvoltarea profesională și evoluția în cariera didactică se realizează prin gradele didactice II și I. Personalul didactic care a obținut gradul didactic I, cu performanțe deosebite în activitatea didactică și managerială, poate dobândi titlul de profesor – emerit în sistemul de învățământ preuniversitar, acordat în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Profesorul – emerit beneficiază de: angajare pe perioadă nedeterminată la unitatea de învățământ; calitatea de mentor pentru formarea continuă a cadrelor didactice; prioritate la ocuparea posturilor didactice în condiții de medii egale sau transfer; acordarea unui premiu anual în bani din fondurile programelor naționale inițiate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului înființează corpul național de experți în management educațional, constituit în urma selecției, prin concurs, a cadrelor didactice care fac dovada absolvirii unui program acreditat de formare în domeniul managementului educațional, cu minim 60 de credite transferabile. Procedura și criteriile de selecție se stabilesc prin metodologie aprobată prin ordin al ministrului.

Pot ocupa funcții de conducere, îndrumare și control în unitățile de învățământ și inspectoratele școlare numai cadrele didactice membre ale corpului național de experți în management educațional. Recrutarea cadrelor didactice se va face având la bază rezolvarea nevoilor reale ale comunității. Profesorii vor fi angajați de către consiliul de administrație al școlii, în funcție de nevoile resimțite în respectiva școală.

Inspectoratele școlare trebuie să se ocupe de armonizarea activităților între local și național, de respectarea normelor și metodologiilor stabilite, și nu de angajarea profesorilor. Decizia trebuie adusă cât mai aproape de comunitate, școlile știu cel mai bine care sunt profesorii de care au nevoie pentru a avea un învățământ de calitate.

Noutatea deosebită a acestui proiect de lege este acela că propune ca tot personalul didactic din învățământ să poarte aceeași titulatură și să aibă studii superioare. În învățământul preuniversitar la toate nivelurile de învățământ este prevăzută numai funcția didactică de profesor.

Proiectul propune ca în termen de cel mult 15 ani de la promulgarea legii să își finalizeze studii universitare în profilul postului. Absolvenților liceelor pedagogice, ai școlilor postliceale pedagogice sau ai colegiilor universitare de institutori încadrați în învățământul preșcolar și primar, care până la intrarea în vigoare a prezentei legi au absolvit și studii universitare li se consideră îndeplinită condiția pentru ocuparea funcțiilor didactice de profesor pentru învățământul preșcolar, respectiv profesor pentru învățământul primar.

Deciziile privind vacantarea posturilor didactice, organizarea concursurilor pe post și angajarea personalului didactic se iau la nivelul unității de învățământ de către consiliul de administrație al acesteia.

În învățământul preuniversitar public, privat și confesional ocuparea posturilor didactice vacante și a celor rezervate se realizează prin concurs organizat de unitățile de învățământ cu personalitate juridică, individual, în consorții școlare sau în asocieri temporare la nivel local sau județean. Comisiile de concurs se aprobă de consiliul de administrație al unității/unităților de învățământ.

În baza rezultatelor examenului național de definitivare pentru candidații care au dobândit definitivarea în învățământ (profesori cu drept de practică), angajarea se poate realiza pe perioadă nedeterminată (ca personal didactic titular) sau pe perioadă determinată. Pentru candidații care nu au dobândit definitivarea în învățământ (profesori debutanți) angajarea se realizează pe o perioadă de cel mult un an școlar. În situația în care, acești candidați promovează examenul pentru definitivarea în învățământ, consiliul de administrație poate hotărî modificarea duratei contractului individual de muncă din perioadă determinată în perioadă nedeterminată.

Comunitatea și viața școlii

Realitățile dintr-un sat sau dintr-un oraș le cunosc doar membrii comunității. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului poate să recunoască valoarea și pregătirea unui director de școală, dar nu știe cât de potrivit este acesta pentru comunitatea în care activează.

Descentralizarea oferă școlii oportunitatea de a-și câștiga rolul central și poziția de prestigiu în cadrul comunității. Descentralizarea este concepută în interesul elevilor.

Cel mai important element al conducerii unei școli va fi Consiliul de Administrație. Consiliul de administrație va avea un rol central în aprobarea curriculumului, pus la dispoziția școlii, propus de consiliul profesoral. Consiliul de administrație al școlii organizează concursul pentru ocuparea postului de director. Directorul și directorul adjunct vor semna un contract de performanță cu primarul.

Școala este o instituție de educare și formare, nu o instituție politică. De aceea, directorii trebuie să fie oamenii comunității, nu ai partidului.

Parteneriatul trebuie să se bazeze pe dorința de a-i ajuta pe elevi să aibă succes la școală și, mai târziu, în viață. Se creează astfel, în jurul elevilor, o comunitate de suport care începe să funcționeze.

Finanțarea

În prezent finanțarea școlilor se face într-un mod netransparent, criteriul unic fiind cel al acoperirii costurilor și nu cel al atingerii unor ținte educaționale clare.

Astfel, o școală cu elevi cu rezultate slabe continuă să fie finanțată la fel ca o școală cu elevi cu rezultate bune. Acest sistem descurajează performanța și competiția, iar școala are statut de asistat social.

Introducem principiul „finanțarea per elev” prin care, alocarea banilor publici va deveni transparentă și se va face în concordanță cu ținte educaționale strategice. Orice cetățean al României va ști cât cheltuiește statul pentru educarea fiecărui copil.

Legea fundamentală în stat, Constituția României, prevede că toții copiii României sunt egali. Statul stabilește anual costul standard per elev. De această sumă beneficiază toți elevii din învățământul obligatoriu de stat sau particular.

Consortii școlare și universitare

Ca bun gratuit, educația copiilor are nevoie de o mobilitate sporită. Unitățile școlare și administrațiile locale vor putea decide înființarea de consorții școlare, prin care să împartă și să facă schimb de resurse educaționale (de la bază materială la corp profesoral).

Consortiile școlare (parteneriate contractuale între unitățile de învățământ) asigură: libera circulație a personalului între unitățile membre ale consorțiului; utilizarea în comun a resurselor unităților de învățământ din consorțiu; lărgirea oportunităților de învățare oferite elevilor și recunoașterea reciprocă a rezultatelor învățării și evaluării acestora.

Școala devine mai puternică. Consortiile vor avea șanse mai mari de reușită în accesarea programelor finanțate prin fonduri europene.

Universitățile românești trebuie să devină mai puternice pentru a oferi programe de calitate, pentru a putea atrage finanțări mai importante și pentru a conferi prestigiu sporit propriilor absolvenți. Legea Educației Naționale va permite organizarea de consorții universitare. Concentrarea resurselor va avea efecte pozitive și va ajuta consolidarea unor branduri universitare. Dispersia resurselor nu trebuie confundată cu descentralizarea.

Părinții – partenerii școlii

Prima clasă din învățământul obligatoriu este clasa pregătitoare.

Programul „Școala după școală”, prin care se oferă activități educative, recreative, de timp liber, pentru consolidarea cunoștințelor dobândite sau de accelerare a învățării, precum și activități de învățare remedială, este posibil datorită parteneriatului dintre MECS și asociațiile părinților.

Comitetul reprezentativ al părinților colaborează cu unitatea de învățământ în vederea stabilirii disciplinelor de pregătire opționale și facultative. Părinții sunt informați în permanență despre situația copiilor săi, prin comunicarea Portofoliului educațional al elevului.

Un element de noutate adus de prezentul proiect de lege îl constituie faptul că unitățile de învățământ încheie împreună cu părinții, în momentul înmatriculării ante-preșcolarilor, respectiv preșcolarilor sau elevilor, un contract educațional, în care sunt înscrise drepturile și obligațiile reciproce ale părților. Responsabilitatea educației copiilor nu mai revine, în mare parte, doar cadrelor didactice, ci și părintelui sau tutorelui legal care este obligat să ia măsuri pentru asigurarea frecvenței școlare a elevului, pe perioada învățământului obligatoriu.

Consiliul de administrație al fiecărei unități de învățământ este format din 50% membri cadre didactice alese de către personalul didactic al școlii și 50% reprezentanți ai părinților și ai consiliului local, în procente egale de câte 25% fiecare.

3. Alte informații – nu este cazul

Secțiunea a 3-a – Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1. Impactul macroeconomic

Efectele vor fi vizibile pe termen lung.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Prin implementarea proiectului de act normativ, mediul de afaceri va fi implicat direct și într-o mai bună măsură în procesul decizional de la nivelul unităților/instituțiilor de învățământ superior ceea ce va conduce la o dezvoltare a sectorului economic, mai ales la nivel local și regional.

3. Impactul social

a) grupuri-țintă demografice și sociale afectate:

- ante-preșcolarii, preșcolarii, elevii și studenții
- ante-preșcolarii, preșcolarii, elevii și studenții cu probleme și nevoi sociale, precum și pe cei cu cerințe educaționale speciale.
- copii și tinerii proveniți din familii defavorizate, precum și cei instituționalizați
- elevii și studenții cu performanțe școlare și universitare
- personalul didactic, didactic auxiliar și nedidactic din sistemul național de educație

Comunitatea locală și societatea, în general, sunt beneficiarii terțiari ai învățământului preuniversitar.

b) efecte directe sau indirecte, pe termen lung ori scurt:

Legea se adresează în primul rând elevilor și studenților, nu doar dascălilor, iar încheierea contractelor dintre unitățile școlare și părinți, este în avantajul elevului și produce rezultate pozitive pe termen mediu și lung. Legea Educației Naționale oferă conectarea școlii cu nevoile individului, având în vedere comunitatea din care face parte și nevoile societății românești.

c) impact asupra nivelului veniturilor, modificări în mediul social și de muncă:

Trecerea clasei a IX-a la gimnaziu are multiple avantaje, atât pentru copii, cât și pentru părinți, asigurând încheierea învățământului obligatoriu de către mai mulți copii, deoarece, în prezent, se înregistrează o rată sporită de abandon școlar după clasa a VIII-a. Acest fenomen va fi cu atât mai vizibil pentru copiii proveniți din familii defavorizate economic și social, ale căror familii nu au posibilitatea de a plăti costurile pentru internat sau cantină în vederea școlarizării în altă localitate. Școala va fi ținută aproape de elev încă un an de zile. Se ating astfel două obiective majore: dezvoltarea copilului până la 16 ani în mediul familial și reducerea abandonului școlar. Părăsirea școlii înainte de împlinirea vârstei de 16 ani își are rădăcinile în schimbarea bruscă a mediului social de către copil. Procesul de adaptare, de la sat la oraș, se realizează greu, la o vârstă prea fragedă, iar acest lucru se reflectă negativ în rezultatele școlare.

Dezvoltarea societății implică creșterea exigențelor pe piața muncii de la o zi la alta. Astăzi, orice persoană care dorește să lucreze trebuie să răspundă unor cerințe care presupun cunoștințe minime de utilizare a calculatorului, cel puțin o limbă străină și, poate cel mai important lucru: să știe să relaționeze cu cei din jurul lui. Școala trebuie să ofere copiilor posibilitatea de a se implica în luarea deciziilor care îi privesc și să încurajeze gândirea democratică, critică și constructivă.

Modificările de pe piața muncii au prelungit programul de lucru al părinților până la orele serii. În fiecare zi lucrătoare a săptămânii, copiii pot petrece între 3 și 6 ore fără a beneficia de supravegherea școlii sau a părinților. Lipsa constantă a autorității școlare sau parentale pentru un număr de ore pe zi lasă loc apariției unor influențe nedorite și greu de controlat. Copiii ajung la cheremul străzii sau petrec ore în șir în fața televizorului sau a calculatorului. Prin programul ”Școală după Școală”, copii vor rămâne în mediul școlar opt ore, completând pregătirea teoretică cu practicarea activităților recreativ-educative sub supravegherea unui adult.

Se creează *parteneriatul: școală – familie – comunitate*, școlile, familiile și comunitățile lucrează împreună, în beneficiul elevilor. În funcție de necesitățile comunității, oamenii de afaceri își pot exprima opinia asupra materiilor de studiu. Părinții, cu care se va încheia un contract educațional, în care sunt înscrise obligațiile reciproce ale părților, pot propune programe care vizează securitatea copiilor sau programe extracurriculare adaptate nevoilor copiilor lor.

La nivelul învățământului superior, măsurile introduse care vor avea impact social sunt cele legate de orientarea universităților spre societate, prin înlocuirea modului de stabilire a conducerii universităților, (a sistemului colegial cu cel managerial); de stimularea studenților pentru a participa la acțiuni de voluntariat, de îmbunătățire a calității sistemului de educație universitară și de eficientizarea inserției pe piața muncii.

4. Impactul asupra mediului – nu este cazul

5. Alte informații

Secțiunea a 4-a –

Impactul financiar asupra bugetului consolidat, pentru primul an de aplicare și pentru anii următori

Pentru finanțarea din fonduri publice a învățământului public și finanțarea de bază a educației timpurii și a învățământului obligatoriu organizat prin învățământul particular acreditat se asigură anual minimum 6% din produsul intern brut al anului respectiv, iar pentru activitatea de cercetare științifică, se asigură minimum 1% din produsul intern brut al anului respectiv.

- 1. Modificări ale veniturilor bugetare plus/minus**
- 2. Modificări ale cheltuielilor bugetare plus/minus**
- 3. Impactul financiar plus/minus**
- 4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare**
- 5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare**
- 6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare**
- 7. Alte informații**

Secțiunea a 5-a –

Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare – pentru aplicarea prevederilor prezentului proiect de act normativ este necesar a se adopta un set de acte normative: legi, hotărâri ale guvernului, regulamente, metodologii, norme de aplicare.

- a) acte normative care **se modifică** ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ -
 - b) acte normative care **se abrogă** ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; -
- Legea nr. 84/1995, Legea Învățământului, republicată în Monitorul Oficial al României nr. 606 din 10 decembrie 1999, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 128/1997 privind

Statutul personalului didactic, publicată în Monitorul Oficial al României, nr.158 din 16 iulie 1997 cu modificările și completările ulterioare.

c) acte normative ce **urmează a fi elaborate** în vederea implementării noilor dispoziții:

- În termen de maxim 12 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului va elabora metodologiile, regulamentele și celelalte acte normative care decurg din aplicarea prezentei legi și va stabili măsurile tranzitorii de aplicare a legii.

2. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie

Prezentul proiect de act normativ este compatibil cu normele europene, respectiv:

- Directiva 89/48/CEE privind sistemul general de recunoaștere a diplomelor de învățământ superior acordate pentru formarea profesională cu durata minimă de trei ani,
- Directiva 92/51/CEE privind cel de-al doilea sistem general de recunoaștere a formării profesionale, de completare a Directivei 89/48/CEE;
- Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale, versiune consolidată.

Cele trei directive menționate mai sus fac referire la recunoașterea diplomelor și calificărilor profesionale pentru profesiile reglementate din România, cu modificările și completările ulterioare.

- Protocolul de extindere la România și Bulgaria a Acordului privind libera circulație a persoanelor dintre Uniunea Europeană și Confederația Elvețiană, care a intrat în vigoare la 1 iunie 2009.

3. Decizii ale Curții Europene de Justiție și alte documente

Hotărârea Curții de Justiție a Comunităților Europene 293/83 (hotărârea Gravier), implementată prin *Legea nr. 316/2006 pentru completarea art. 5 din Legea învățământului nr. 84/1995, republicată, și a art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 13/1993 privind modificarea cuantumului taxelor de școlarizare, în valută, a cetățenilor din alte țări care studiază pe cont propriu în România.*

4. Evaluarea conformității: proiectul este elaborat conform legislației europene.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente – proiectul de act normativ nu se referă la alte documente internaționale din care să rezulte angajamente.

Secțiunea a 6-a –

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Au fost organizate consultări cu asociațiile profesionale, reprezentanți ai părinților, studenților, elevilor, comunităților locale, sindicatelor, organizațiilor nonguvernamentale, universităților de stat și private acreditate din România și ai mediului de afaceri.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată.

Organizațiile care au fost consultate sunt reprezentative în implicarea în procesul educațional și de descentralizare.

- 3. Consultările organizate cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.**
- au fost consultate structurile asociative ale autorităților publice locale.
- 4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente.**
Nu este cazul.
- 5. Informații privind avizarea de către: Consiliul Legislativ, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, Consiliul Economic și Social, Consiliul Concurenței, Curtea de Conturi.**
Actul normativ a fost avizat favorabil de către Consiliul Legislativ prin avizul nr. 281/2010.
Actul normativ a fost avizat favorabil de către Consiliul Economic și Social prin avizul 899 / 22.04.2010

Secțiunea a 7-a –

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea prezentului act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de hotărâre

Proiectul de act normativ a fost supus procedurilor de transparență decizională, fiind postat pe pagina de Internet a Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului – www.edu.ro, și pe pagina de internet a Camerei Deputaților. A fost creat site-ul – www.unpasinainte.edu.ro, pentru accesarea informațiilor privind Proiectul Legii Educației Naționale și transmiterea propunerilor pentru îmbunătățirea prezentului proiect de act normativ.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Nu este cazul, proiectul de act normativ nu are impact asupra mediului înconjurător.

Secțiunea a 8-a - Măsuri de implementare

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale –

- Se vor înființa de către autoritățile locale - Centrele Comunitare de Învățare Permanentă
- Se vor înființa de către MECTS /Guvern - Centrul Național de Instruire Diferențiată
 - Unitatea de Finanțare a Învățământului
- Muzeul Național al Științei

Preuniversitar

Față de cele prezentate, a fost elaborat prezentul proiectul Legii educației naționale, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare, în conformitate cu dispozițiile art. 114 alin.(1) din Constituția României, republicată.

PRIM-MINISTRU

EMIL BOC

LEGEA EDUCAȚIEI NAȚIONALE

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Art. 1. – Prezenta lege asigură cadrul pentru exercitarea dreptului fundamental la învățatură pe tot parcursul vieții. Prezenta lege reglementează structura, funcțiile, organizarea și funcționarea sistemului de învățământ de stat, particular și confesional.

Art. 2. – (1) Idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a individualității umane, în formarea personalității autonome și în asumarea unui sistem de valori care sunt necesare pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru dezvoltarea spiritului antreprenorial, pentru participarea cetățenească activă în societate, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii.

(2) Statul asigură cetățenilor României drepturi egale de acces la toate nivelurile și formele de învățământ preuniversitar și superior, precum și la învățarea pe tot parcursul vieții, fără nicio altă formă de discriminare.

(3) În România învățământul constituie prioritate națională.

Art. 3. – Principiile care guvernează învățământul preuniversitar și superior, precum și învățarea pe tot parcursul vieții din România sunt:

a) *principiul echității* – în baza căruia accesul la învățare se realizează fără discriminare;

b) *principiul calității* – în baza căruia activitățile de învățământ se raportează la standarde de referință și la bune practici naționale și internaționale;

c) *principiul relevanței* – în baza căruia educația răspunde nevoilor de dezvoltare personală și social-economice;

d) *principiul eficienței* – în baza căruia se urmărește obținerea de rezultate educaționale maxime, prin gestionarea resurselor existente;

e) *principiul descentralizării* – în baza căruia deciziile principale se iau de către actorii implicați direct în proces;

f) *principiul răspunderii publice* – în baza căruia unitățile și instituțiile de învățământ răspund public de performanțele lor;

g) *principiul garantării identității culturale a tuturor cetățenilor români și a dialogului intercultural*;

h) *principiul asumării, promovării și păstrării identității naționale și valorilor culturale ale poporului român*;

i) *principiul recunoașterii și garantării drepturilor persoanelor aparținând minorităților naționale, dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase*;

j) *principiul asigurării egalității de șanse*;

k) *principiul autonomiei universitare*;

l) *principiul libertății academice*;

m) *principiul transparenței* – concretizat în asigurarea vizibilității totale a deciziei și a rezultatelor, prin comunicarea periodică și adecvată a acestora;

- n) *principiul libertății de gândire și al independenței față de ideologii, dogme religioase și doctrine politice;*
- o) *principiul incluziunii sociale;*
- p) *principiul centrării educației pe beneficiarii acesteia;*
- q) *principiul participării și responsabilității părinților;*
- r) *principiul promovării educației pentru sănătate prin practicarea mișcării fizice și a activităților sportive;*
- s) *principiul organizării învățământului confesional în consens cu perspectivele ecumenice și irenice internaționale și în conformitate cu prevederile legii.*

Art. 4. – Educația și formarea profesională a copiilor, a tinerilor și a adulților au ca finalitate principală formarea competențelor, înțelese ca ansamblu multifuncțional și transferabil de cunoștințe, deprinderi/abilități și aptitudini, necesare pentru:

- a) împlinirea și dezvoltarea personală, prin realizarea propriilor obiective în viață, conform intereselor și aspirațiilor fiecăruia și dorinței de a învăța pe tot parcursul vieții;
- b) integrarea socială și participarea cetățenească activă în societate;
- c) ocuparea unui loc de muncă și participarea la funcționarea și dezvoltarea unei economii durabile;
- d) formarea unei concepții de viață, bazate pe valorile umaniste și științifice, pe cultura națională și universală și pe stimularea dialogului intercultural;
- e) educarea în spiritul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, al demnității și al toleranței;
- f) cultivarea sensibilității față de problematica umană, față de valorile moral-civice și a respectului pentru natură și mediul înconjurător natural, social și cultural.

Art. 5. – (1) În domeniul educației și al formării profesionale prin sistemul național de învățământ, dispozițiile prezentei legi prevalează asupra oricăror prevederi din alte acte normative. În caz de conflict între acestea se aplică dispozițiile prezentei legi.

(2) Orice modificare sau completare a prezentei legi intră în vigoare începând cu prima zi a anului școlar, respectiv universitar, următor celui în care a fost adoptată prin lege.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), modificările sau completările prezentei legi care vizează evaluările naționale de la finalul învățământului gimnazial sau liceal se aplică începând cu promoția aflată în primul an al învățământului gimnazial, respectiv liceal, la data intrării în vigoare a modificării sau a completării.

Art. 6. – (1) În România sunt valabile numai diplomele recunoscute de statul român, conform legislației în vigoare.

(2) Regimul actelor de studii emise de unitățile și de instituțiile de învățământ se stabilește prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(3) Conținutul și formatul actelor de studii sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului și sunt inițiate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Art. 7. – (1) În unitățile, în instituțiile de învățământ și în toate spațiile destinate educației și formării profesionale sunt interzise activitățile care încalcă normele de moralitate și orice activități care pot pune în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică a copiilor și a tinerilor, respectiv a personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic, precum și activitățile de natură politică și prozelitismul religios.

(2) Privatizarea unităților și a instituțiilor de învățământ de stat este interzisă.

Art. 8. – (1) Unitățile și instituțiile de învățământ de stat fac parte din proprietatea publică, cele de învățământ particular au drept fundament proprietatea privată, iar cele de

învățământ confesional aparțin, în funcție de entitatea care le-a înființat, uneia dintre cele două forme de proprietate.

(2) Statul asigură finanțarea de bază pentru toți preșcolarii și pentru toți elevii din învățământul obligatoriu public și privat acreditat. Statul asigură finanțarea de bază și pentru învățământul liceal și postliceal public. Finanțarea se face în baza și în limitele costului standard per elev sau per preșcolar, după metodologia elaborată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(3) Învățământul public este gratuit. Pentru unele activități, niveluri și programe de studii se pot percepe taxe în condițiile stabilite de prezenta lege.

(4) Statul, prin organismul specializat al Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, stabilește anual costul standard per elev sau per preșcolar, cost care stă la baza finanțării de bază. De suma aferentă beneficiază toți preșcolarii și elevii din învățământul public, precum și preșcolarii și elevii din învățământul obligatoriu privat și confesional, care studiază în unități de învățământ acreditate și evaluate periodic, conform legislației în vigoare.

(5) Finanțarea învățământului preuniversitar se face după principiul „resursa financiară urmează elevul”, în baza căruia alocația bugetară aferentă unui elev sau unui preșcolar se transferă la unitatea de învățământ la care acesta învață.

(6) Pentru finanțarea din fonduri publice a învățământului public și finanțarea învățământului privat acreditat se alocă anual minimum 6% din produsul intern brut al anului respectiv, iar pentru activitatea de cercetare științifică se alocă minimum 1% din produsul intern brut al anului respectiv.

(7) Autoritățile administrației publice locale au obligația de a aloca resursele și de a asigura, în condițiile legii, cele necesare pentru ca elevii să frecventeze cursurile învățământului obligatoriu.

(8) Învățământul poate să fie finanțat și direct de către operatorii economici, precum și de alte persoane fizice sau juridice, în condițiile legii.

(9) Învățământul poate fi susținut prin burse, credite de studii, taxe, donații, sponsorizări, surse proprii și alte surse legale.

Art. 9. – (1) În România învățământul este serviciu de utilitate publică și se desfășoară, în condițiile prezentei legi, în limba română, în limbile minorităților naționale și în limbi de circulație internațională.

(2) În fiecare localitate se organizează și funcționează unități de învățământ sau formațiuni de studiu cu limba de predare română și, după caz, cu predarea în limbile minorităților naționale ori se asigură școlarizarea în limba maternă în cea mai apropiată localitate în care este posibil.

(3) Învățarea în școală a limbii române, ca limbă oficială de stat, este obligatorie pentru toți cetățenii români. Planurile de învățământ trebuie să cuprindă numărul de ore necesar și suficient învățării limbii române. Autoritățile administrației publice asigură condițiile materiale și resursele umane care să permită însușirea limbii române.

(4) În sistemul național de învățământ, documentele școlare și universitare oficiale, nominalizate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, se întocmesc numai în limba română. Celelalte înscrisuri școlare și universitare pot fi redactate în limba de predare.

(5) Unitățile și instituțiile de învățământ pot efectua și emite, la cerere, traduceri oficiale ale documentelor și ale altor înscrisuri școlare și universitare proprii.

Art. 10. – (1) Guvernul sprijină învățământul în limba română în țările în care trăiesc români, cu respectarea legislației statului respectiv.

(2) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în colaborare cu Ministerul Afacerilor Externe, prin Institutul Limbii Române, poate organiza unități de învățământ cu predare în limba română pe lângă oficiile diplomatice și instituțiile culturale ale

României în străinătate, poate susține lectorate în universități din străinătate, precum și cursuri de limbă, cultură și civilizație românească.

Art. 11. – (1) Statul susține antepreșcolarii, preșcolarii, elevii și studenții cu probleme și nevoi sociale, precum și pe aceia cu cerințe educaționale speciale.

(2) Statul acordă burse sociale de studii elevilor și studenților proveniți din familii defavorizate, precum și celor instituționalizați, în condițiile legii.

(3) Statul acordă premii, burse, locuri în tabere și altele asemenea elevilor și studenților cu performanțe școlare și universitare, precum și rezultate remarcabile în educația și formarea lor profesională sau în activități culturale și sportive.

(4) Elevii și studenții care beneficiază de burse sociale de studiu pot primi și burse pentru performanțe școlare și universitare.

(5) Statul și alți factori interesați susțin financiar activitățile de performanță, de nivel național și internațional, ale elevilor și studenților.

(6) Statul garantează dreptul la educație al tuturor persoanelor cu cerințe educaționale speciale. Învățământul special și special integrat sunt parte componentă a sistemului național de învățământ preuniversitar.

(7) Învățământul special și special integrat reprezintă o formă de instruire școlară diferențiată, adaptată și de asistență educațională, socială și medicală complexă, destinată persoanelor cu cerințe educaționale speciale.

(8) Elevii care în localitatea de domiciliu nu au posibilitatea de a învăța într-o unitate de învățământ vor fi sprijiniți prin decontarea cheltuielilor de transport la cea mai apropiată unitate de învățământ sau vor primi cazare și masă gratuite în internatele școlare.

Art. 12. – (1) Învățarea pe tot parcursul vieții este un drept garantat de lege.

(2) Învățarea pe tot parcursul vieții include totalitatea activităților de învățare realizate de fiecare persoană, începând cu educația timpurie, în scopul dobândirii de cunoștințe, formării de deprinderi/abilități și dezvoltării de aptitudini semnificative din perspectivă personală, civică, socială și/sau ocupațională.

Art. 13. – (1) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului proiectează, fundamentează și aplică strategiile naționale în domeniul educației, cu consultarea asociațiilor reprezentative ale profesorilor, structurilor asociative reprezentative ale părinților, Consiliului Național al Rectorilor, structurilor asociative ale universităților și școlilor de stat, particulare și confesionale, Consiliului Minorităților Naționale, sindicatelor reprezentative din învățământ, asociațiilor reprezentative ale elevilor, asociațiilor reprezentative ale studenților, autorităților administrației publice, mediului de afaceri și organizațiilor neguvernamentale finanțatoare care susțin programe educative/ federații ale furnizorilor de servicii sociale.

(2) Statul încurajează dezvoltarea parteneriatului public-privat prin măsuri specifice cuprinse în hotărâri ale Guvernului și în ordine ale ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Art. 14. – (1) Cultele recunoscute oficial de stat pot solicita Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului organizarea unui învățământ teologic specific, în cadrul învățământului public în universitățile de stat existente, ca facultăți cu dublă subordonare, destinat pregătirii personalului de cult și activității social-misionare a cultelor, numai pentru absolvenții învățământului liceal, proporțional cu ponderea numerică a fiecărui cult în configurația religioasă a țării, potrivit recensământului oficial. Înființarea, organizarea și funcționarea acestui învățământ se realizează potrivit legii.

(2) Cultele recunoscute de stat au dreptul de a organiza învățământ confesional prin înființarea și administrarea propriilor unități și instituții de învățământ privat, conform prevederilor prezentei legi.

TITLUL II

ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR

CAPITOLUL I DISPOZIȚII GENERALE

Art. 15. – (1) Învățământul general obligatoriu este de 10 clase și cuprinde învățământul primar și cel gimnazial. Învățământul liceal devine obligatoriu până cel mai târziu în anul 2020.

(2) Obligația de a frecventa învățământul de 10 clase, la forma de zi, încetează la vârsta de 18 ani.

(3) În scopul realizării finalităților educației și a formării profesionale prin sistemul național de învățământ, învățământul liceal este generalizat și gratuit.

Art. 16. – Pe durata școlarizării în învățământul preuniversitar, copiii beneficiază de alocația de stat pentru copii, în condițiile legii.

Art. 17. – (1) Planurile-cadru ale învățământului primar, gimnazial, liceal și profesional includ religia ca disciplină școlară, parte a trunchiului comun.

(2) La solicitarea scrisă a elevului major, respectiv a părinților sau a tutorei legale instituite, pentru elevul minor, elevul poate să nu frecventeze orele de religie. În acest caz, situația școlară se încheie fără disciplina Religie. În mod similar se procedează și pentru elevul căruia, din motive obiective, nu i s-au asigurat condițiile pentru frecventarea orelor la această disciplină.

(3) Disciplina Religie poate fi predată numai de personalul didactic calificat conform prevederilor prezentei legi și abilitat în baza protocoalelor încheiate între Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și cultele religioase recunoscute oficial de stat.

Art. 18. – (1) În sistemul național de învățământ, unitățile de învățământ public au personalitate juridică dacă se organizează și funcționează, după caz, astfel:

- a) cu minimum 300 de elevi;
- b) cu minimum 300 de elevi, preșcolari și antepreșcolari;
- c) cu minimum 150 de preșcolari și antepreșcolari;
- d) cu minimum 100 de elevi și/sau preșcolari, în cazul unităților de învățământ special.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în unitățile administrativ-teritoriale, în care numărul total al elevilor și preșcolarilor nu se încadrează în prevederile alin. (1), se organizează o singură unitate de învățământ cu personalitate juridică.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), în toate unitățile administrativ-teritoriale din țară funcționează unități de învățământ public, cu personalitate juridică, cu predare în limba română.

(4) Pentru asigurarea accesului egal la educație și formare profesională, autoritățile administrației publice locale, în baza avizului conform al inspectoratelor școlare, aprobă organizarea, funcționarea și, după caz, dizolvarea unor structuri de învățământ, fără personalitate juridică – ca părți ale unei unități de învățământ cu personalitate juridică - și subordonate aceluiași ordonator principal de credite, în condițiile legii.

(5) În cazul unităților de învățământ confesional preuniversitar public existente la data intrării în vigoare a prezentei legi, cultele respective și Ministerul Educației, Cercetării,

Tineretului și Sportului au obligația ca, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, să elaboreze o metodologie de funcționare aprobată prin hotărâre a Guvernului, care stabilește relația juridică, patrimonială, financiară și administrativă.

Art. 19. – (1) Autoritățile administrației publice locale asigură, în condițiile legii, buna desfășurare a învățământului preuniversitar în localitățile în care acestea își exercită autoritatea.

(2) Neîndeplinirea de către autoritățile administrației publice locale a obligațiilor ce le revin în organizarea și funcționarea învățământului preuniversitar se sancționează conform legii.

Art. 20. – (1) Sistemul de învățământ preuniversitar are caracter deschis. În învățământul preuniversitar, trecerea elevilor de la o unitate școlară la alta, de la o clasă la alta, de la un profil la altul și de la o filieră la alta este posibilă în condițiile stabilite prin metodologia elaborată de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(2) Elevii din învățământul particular se pot transfera la alte unități de învățământ de stat sau particular, cu acordul unității primitoare și în condițiile stabilite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(3) Statul garantează dreptul la educație diferențiată, pe baza pluralismului educațional, în acord cu particularitățile de vârstă și individuale.

(4) Absolvenții clasei a X-a pot urma programul de diplomă al Bacalaureatului Internațional, în conformitate cu metodologia Organizației Bacalaureatului Internațional, cu asumarea costurilor corespunzătoare. Diploma obținută în urma promovării Bacalaureatului Internațional este recunoscută și conferă aceleași drepturi cu diploma obținută în urma promovării examenului național de bacalaureat.

(5) Elevii cu performanțe școlare excepționale pot promova 2 ani de studii într-un an școlar conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

CAPITOLUL II

STRUCTURA SISTEMULUI NAȚIONAL DE ÎNVĂȚĂMÂNT PREUNIVERSITAR

Secțiunea 1 **Dispoziții generale**

Art. 21. – (1) Sistemul național de învățământ preuniversitar este constituit din ansamblul unităților de învățământ de stat, particulare și confesionale autorizate/acreditate.

(2) Sistemul național de învățământ preuniversitar cuprinde unități de învățământ public, privat și confesional acreditate.

(3) Învățământul preuniversitar este organizat pe niveluri, forme de învățământ și, după caz, filiere și profiluri și asigură condițiile necesare pentru dobândirea competențelor-cheie și pentru profesionalizarea progresivă.

Art. 22. – (1) Sistemul național de învățământ preuniversitar cuprinde următoarele niveluri:

- a) educația timpurie (0 - 6 ani), formată din nivelul antepreșcolar (0 - 3 ani) și învățământul preșcolar (3 - 6 ani), care cuprinde grupa mică, grupa mijlocie și grupa mare;
 - b) învățământul primar, care cuprinde clasa pregătitoare și clasele I-IV;
 - c) învățământul secundar, care cuprinde:
 - învățământul secundar inferior sau gimnazial, care cuprinde clasele V-IX;
 - învățământul secundar superior sau liceal, care cuprinde clasele de liceu X-XII/XIII, cu următoarele filiere: teoretică, vocațională și tehnologică;
 - d) învățământul terțiar non-universitar, care cuprinde învățământul postliceal.
- (2) Învățământul preuniversitar se organizează pentru specializări și calificări stabilite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în conformitate cu Registrul Național al Calificărilor.

Art. 23. – (1) Învățământul general obligatoriu este format din învățământul primar și cel secundar inferior.

(2) Învățământul profesional cuprinde clasele a X-a și a XI-a din învățământul liceal, filiera tehnologică și, după caz, vocațională, urmate de un stagiu de pregătire practică.

(3) Învățământul tehnic cuprinde clasele a XII-a și a XIII-a din învățământul liceal, filiera tehnologică.

(4) Învățământul profesional și tehnic este format din: învățământ profesional, învățământ tehnic și învățământ postliceal.

Art. 24. – (1) Formele de organizare a învățământului preuniversitar sunt: învățământ de zi, seral, cu frecvență redusă și, pentru copiii cu cerințe educaționale speciale, nedeplasabili, la domiciliu sau pe lângă unitățile de asistență medicală.

(2) Învățământul obligatoriu este învățământ de zi. În mod excepțional, pentru persoanele care au depășit cu mai mult de 3 ani vârsta clasei, învățământul obligatoriu se poate organiza și în alte forme de învățământ, în conformitate cu prevederile unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Art. 25. – Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului poate stabili, prin hotărâre a Guvernului, funcționarea în sistemul de învățământ preuniversitar a unor unități pilot, experimentale și de aplicație.

Secțiunea a 2-a
Educația antepreșcolară

Art. 26. – (1) Educația antepreșcolară se organizează în creșe și, după caz, în grădinițe și în centre de zi.

(2) Organizarea unităților de educație timpurie antepreșcolară, conținutul educativ, standardele de calitate și metodologia de organizare ale acesteia se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în termen de maximum 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(3) Asigurarea personalului didactic necesar desfășurării educației antepreșcolare se face de către autoritățile administrației publice locale, împreună cu inspectoratele școlare, cu respectarea standardelor de calitate și a legislației în vigoare.

(4) Tipurile și modalitățile de finanțare a serviciilor de educație timpurie antepreșcolară se reglementează prin hotărâre a Guvernului, în termen de maximum 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi. Finanțarea din resurse publice se poate acorda numai furnizorilor de servicii de educație timpurie acreditați, publici sau privați.

(5) Acreditarea furnizorilor de educație timpurie antepreșcolară se realizează în conformitate cu prevederile metodologiei elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și Ministerul Sănătății.

(6) Statul sprijină educația timpurie, ca parte componentă a învățării pe tot parcursul vieții, prin acordarea unor cupoane de creșă. Acestea vor fi acordate în scop educațional, din bugetul de stat, prin Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

Secțiunea a 3-a
Învățământul preșcolar

Art. 27. – (1) Învățământul preșcolar se organizează în grădinițe cu program normal, prelungit și săptămânal. Grădinițele pot funcționa ca unități cu personalitate juridică sau în cadrul altor unități școlare cu personalitate juridică.

(2) Autoritățile administrației publice locale și inspectoratele școlare asigură condițiile pentru generalizarea treptată a învățământului preșcolar.

Secțiunea a 4-a
Învățământul primar

Art. 28. – (1) Învățământul primar se organizează și funcționează, de regulă, cu program de dimineață.

(2) În clasa pregătitoare sunt înscriși copiii care au împlinit vârsta de 6 ani până la data începerii anului școlar. La solicitarea scrisă a părinților, a tutorilor sau a susținătorilor legali, pot fi înscriși în clasa pregătitoare și copiii care împlinesc vârsta de 6 ani, până la sfârșitul anului calendaristic, dacă dezvoltarea lor psihosomatică este corespunzătoare.

(3) În clasa pregătitoare din învățământul special sunt înscriși copii cu cerințe educaționale speciale, care împlinesc vârsta de 8 ani până la data începerii anului școlar. La solicitarea scrisă a părinților, a tutorilor legali sau a susținătorilor legali, pot fi înscriși în clasa pregătitoare și copii cu vârste cuprinse între 6 și 8 ani la data începerii anului școlar.

(3) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului poate aproba organizarea de programe educaționale de tip „A doua șansă”, în vederea promovării învățământului primar pentru persoanele care, din diferite motive, nu au absolvit acest nivel de învățământ până la 14 ani.

Secțiunea a 5-a
Învățământul gimnazial

Art. 29. – (1) Învățământul gimnazial este, de regulă, învățământ de dimineață.

(2) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale, prin inspectoratele școlare, poate organiza programe educaționale de tip „A doua șansă”, în vederea promovării învățământului gimnazial pentru persoane care depășesc cu peste 4 ani vârsta corespunzătoare clasei și care, din diferite motive, nu au absolvit învățământul secundar, gimnazial.

(3) Absolvenții învățământului gimnazial care nu continuă studiile în învățământul liceal pot să finalizeze, până la vârsta de 18 ani, cel puțin un program de pregătire profesională care permite dobândirea unei calificări corespunzătoare Cadrului național al calificărilor.

Secțiunea a 6-a
Învățământul liceal

Art. 30. – (1) Învățământul liceal cuprinde următoarele filiere și profiluri:

a) filiera teoretică, cu profilurile uman și real;
b) filiera tehnologică, cu profilurile tehnic, servicii, resurse naturale și protecția mediului;

c) filiera vocațională, cu profilurile militar, teologic, sportiv, artistic și pedagogic.

(2) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului este abilitat să stabilească prin planurile-cadru de învățământ, în funcție de dinamica socială, economică și educațională, specializări diferite în cadrul profilurilor prevăzute la alin. (1).

(3) Durata studiilor în învățământul liceal – forma de învățământ de zi – este de 3 ani pentru filiera teoretică, de 3 sau de 4 ani pentru filiera vocațională, și de 4 ani pentru filiera tehnologică, în conformitate cu planurile-cadru aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Pentru formele de învățământ seral sau cu frecvență redusă, durata studiilor se prelungește cu un an.

(4) Învățământul liceal se organizează și funcționează, de regulă, ca învățământ de zi. Acesta se poate organiza și poate funcționa și ca învățământ seral sau cu frecvență redusă, în unitățile de învățământ stabilite de inspectoratul școlar, în colaborare cu autoritățile administrației publice locale.

(5) Unitățile de învățământ liceal se organizează cu una sau mai multe filiere și unul sau mai multe profiluri. În cadrul profilurilor se pot organiza una sau mai multe calificări profesionale sau specializări, conform legii.

(6) Absolvenții învățământului liceal pot susține examen de certificare a calificării corespunzător nivelului de calificare stabilit prin Cadrul național al calificărilor. Absolvenții care promovează examenul de certificare dobândesc certificat de calificare și suplimentul descriptiv al certificatului, conform Europass.

(7) Unitățile de învățământ în care se organizează filiera tehnologică sau vocațională a liceului sunt stabilite de inspectoratele școlare, cu consultarea autorităților administrației publice locale, având în vedere tendințele de dezvoltare socială și economică precizate în documentele strategice regionale, județene și locale.

(8) Calificările care pot fi dobândite prin învățământul preuniversitar sunt cuprinse în Registrul național al calificărilor și sunt aprobate prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Secțiunea a 7-a
Învățământul profesional și tehnic

Art. 31. – (1) Învățământul profesional și tehnic se poate organiza în cadrul liceelor din filiera tehnologică sau, după caz, vocațională, pentru calificări din Registrul național al calificărilor, în funcție de nevoile pieței muncii identificate prin documente strategice de planificare a ofertei de formare regionale, județene și locale.

(2) Învățământul profesional și tehnic se poate organiza în cadrul liceelor din filiera tehnologică și vocațională, precum și pe baza solicitărilor din partea angajatorilor privați sau ai Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă, pe baza unor contracte de școlarizare.

(3) Absolvenții clasei a XI-a din cadrul filierei tehnologice sau vocaționale care au finalizat un stagiu de pregătire practică pot susține examen de certificare a calificării corespunzător nivelului de certificare stabilit prin Cadrul național al calificărilor.

(4) Programele de pregătire profesională, prevăzute la art. 29 alin. (3), sunt organizate prin unitățile de învățământ de stat și sunt gratuite, în condițiile în care sunt finalizate până la vârsta de 18 ani.

(5) Durata și conținutul programelor de pregătire profesională sunt stabilite de unitatea de învățământ, pe baza standardelor ocupaționale, prin consultare cu angajatorii.

(6) Programele de pregătire profesională se finalizează cu examen de certificare a calificării. Organizarea și desfășurarea examenului de certificare a calificării sunt reglementate de autoritatea națională a calificărilor.

(7) Absolvenții programelor de pregătire profesională prevăzute la art. 29 alin. (3) pot continua studiile în învățământul liceal tehnologic. Recunoașterea rezultatelor învățării dobândite în vederea continuării studiilor este reglementată prin metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(8) Stagiile de pregătire practică de pe parcursul filierei tehnologice se pot organiza la nivelul unității de învățământ și/sau la operatorii economici cu care unitatea de învățământ are încheiate contracte pentru pregătire practică sau la organizații gazdă din străinătate în cadrul unor programe ale Uniunii Europene-componenta de formare profesională inițială. Durata stagiului de pregătire practică este stabilită prin planul-cadru de învățământ, aprobat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(9) Operatorii economici care asigură, pe bază de contract cu unitățile de învățământ, burse de școlarizare, stagii de pregătire practică a elevilor, dotarea spațiilor de pregătire practică sau locuri de muncă pentru absolvenți beneficiază de facilități fiscale, potrivit prevederilor legale.

(10) Pregătirea prin învățământul profesional se realizează pe baza standardelor de pregătire profesională aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în urma consultării partenerilor sociali. Standardele de pregătire profesională se realizează pe baza standardelor ocupaționale validate de comitetele sectoriale.

(11) Absolvenții învățământului profesional, care decid să nu continue studiile liceale, dobândesc certificat de absolvire, portofoliu de educație permanentă și foaia matricolă.

(12) Absolvenții învățământului profesional, care promovează examenul de certificare a calificării profesionale, dobândesc certificat de calificare profesională și suplimentul descriptiv al certificatului, conform Europass.

(13) Modul de organizare și de desfășurare a examenului de certificare a calificării profesionale este reglementat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului prin metodologie, care se dă publicității la începutul clasei a X-a.

(14) Absolvenții învățământului profesional, care promovează examenul de certificare a calificării profesionale, pot urma cursurile învățământului liceal conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Art. 32. – Statul susține învățământul profesional și învățământul liceal – filiera tehnologică sau vocațională, prin:

- a) recunoașterea în învățământul terțiar non-universitar a creditelor profesionale obținute în cadrul învățământului profesional și în învățământul liceal – filiera tehnologică sau vocațională;
- b) gratuitate la școlarizarea în cadrul școlilor postliceale;
- c) burse speciale și alte forme de sprijin material;
- d) garantarea gratuității primului an de studiu pentru absolvenții de învățământ liceal – filiera tehnologică sau vocațională, admiși în profilurile corespunzătoare din învățământul superior.

Secțiunea a 8-a

Învățământul de artă și învățământul sportiv

Art. 33. – (1) Învățământul de artă și învățământul sportiv se organizează pentru elevii cu aptitudini în aceste domenii.

(2) Unitățile în care se organizează învățământul de artă și învățământul sportiv public se stabilesc de către inspectoratele școlare, cu avizul conform al autorităților administrației publice locale, potrivit legii.

(3) În învățământul de artă și în învățământul sportiv:

- a) școlarizarea se realizează, de regulă, începând cu învățământul gimnazial;
- b) elevii pot fi înscriși numai pe baza testării aptitudinilor specifice;
- c) planurile-cadru de învățământ sunt adaptate specificului acestui învățământ;
- d) studiul disciplinelor de specialitate se realizează pe clase, pe grupe sau individual, potrivit criteriilor stabilite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;
- e) programele școlare pentru învățământul liceal de artă și pentru învățământul liceal sportiv respectă obiectivele educaționale stabilite pentru profilul respectiv.

(4) Pentru activitatea sportivă și artistică de performanță, la propunerea autorităților administrației publice locale și a inspectoratelor școlare, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului poate organiza cluburi școlare și unități de învățământ preuniversitar public cu program sportiv sau de artă, integrat sau suplimentar.

(5) Învățământul de artă și învățământul sportiv integrat se organizează în școlile și liceele cu program de artă, respectiv sportiv, precum și în clase cu program de artă sau sportiv, organizate în celelalte unități de învățământ primar, gimnazial și liceal.

(6) Organizarea învățământului de artă și a învățământului sportiv se face prin regulamente aprobate de ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului.

(7) Unitățile de învățământ cu program sportiv suplimentar, denumite *cluburi sportive școlare*, se constituie ca unități de învățământ de nivel liceal, independente sau afiliate pe lângă alte unități de învățământ de același nivel.

(8) Pentru buna desfășurare a activității, cluburile sportive școlare beneficiază de baze sportive proprii și de acces în bazele sportive care aparțin celorlalte unități de învățământ, cu acordul conducerilor acestor unități de învățământ.

(9) Elevii au acces liber în cluburile sportive, în palatele și cluburile copiilor.

(10) Pentru buna desfășurare a activităților artistice, unitățile de învățământ gimnazial și liceal beneficiază de săli de repetiție și spectacol proprii sau de acces la sălile unităților de învățământ de același nivel, cu acordul conducerii acestora.

(11) Cluburile sportive școlare pot să fie finanțate și de autoritățile administrației publice locale.

Art. 34. – (1) Pentru sprijinirea activității sportive și artistice de performanță, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului organizează tabere sportive sau de

creație artistică, concursuri sportive sau artistice, campionate școlare, festivaluri și acordă burse și alte forme de sprijin material.

(2) Ministerul Culturii și Patrimoniului Național și celelalte ministere interesate, Comitetul Olimpic și Sportiv Român, federațiile sportive naționale, autoritățile locale, precum și instituțiile de cultură pot sprijini financiar și material activitățile de performanță în domeniul artelor, respectiv al sportului.

(3) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului colaborează cu instituții, cu organizații și cu alte persoane juridice, respectiv cu persoane fizice pentru asigurarea resurselor financiare și materiale necesare desfășurării, în bune condiții, a învățământului de artă și învățământului sportiv integrat și suplimentar, precum și a competițiilor artistice și sportive de nivel regional și național.

Secțiunea a 9-a ***Învățământul postliceal***

Art. 35. – (1) Învățământul postliceal se organizează pentru calificări profesionale înscrise în Registrul național al calificărilor, stabilite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și aprobate prin hotărâre a Guvernului.

(2) Învățământul postliceal face parte din învățământul profesional și tehnic și este parțial subvenționat de stat.

(3) Învățământul postliceal special face parte din învățământul profesional și tehnic și este integral subvenționat de stat.

(4) Școlile de maiștri sunt școli postliceale.

(5) Învățământul postliceal are o durată de 1-3 ani, în funcție de complexitatea calificării și de numărul de credite pentru educație și formare profesională.

(6) Școlarizarea în învățământul postliceal de stat, organizat în conformitate cu prevederile prezentei legi, se finanțează prin bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale, din sumele defalcate din venituri ale bugetului de stat și din venituri ale bugetelor locale. Școlarizarea poate să fie finanțată și de către solicitanți, persoane fizice sau juridice, prin contract încheiat cu unitatea de învățământ care asigură școlarizarea. Statul susține și stimulează, inclusiv financiar, programe de studiu pentru învățământul postliceal, în parteneriat public-privat.

(7) Cifra de școlarizare pentru învățământul postliceal de stat se aprobă prin hotărâre a Guvernului. Prin excepție, cifra de școlarizare pentru învățământul postliceal de stat finanțat integral de către solicitanți, persoane fizice sau juridice, se aprobă, prin decizie, de inspectoratul școlar și se comunică Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(8) Admiterea în învățământul postliceal se face în conformitate cu criteriile generale stabilite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, pe baza unei metodologii elaborate de unitatea de învățământ, prin consultarea factorilor interesați.

(9) Au dreptul să se înscrie în învățământul postliceal, în condițiile alin. (8), absolvenții de liceu, cu sau fără diplomă de bacalaureat.

(10) Creditele pentru educație și formare profesională obținute în învățământul postliceal pot fi recunoscute pentru absolvenții cu diplomă de bacalaureat de către universități, în baza deciziilor Senatului universitar, ca unități de credite de studii transferabile pentru nivelul licență.

Secțiunea a 10-a

Învățământul pentru persoanele aparținând minorităților naționale

Art. 36. – (1) Persoanele aparținând minorităților naționale au dreptul să studieze și să se instruiască în limba maternă, la toate nivelurile, tipurile și formele de învățământ preuniversitar, în condițiile legii.

(2) În funcție de necesitățile locale, se organizează, la cererea părinților sau tutorilor legali și în condițiile legii, grupe, clase sau unități de învățământ preuniversitar cu predare în limbile minorităților naționale.

(3) La toate formele de învățământ în limba română, în limbile minorităților naționale sau în limbi de circulație internațională, se poate înscrie și pregăti orice cetățean român, indiferent de limba sa maternă și de limba în care a studiat anterior.

(4) În cadrul unităților sau secțiilor cu predare în limbile minorităților naționale, singulare în localitate, se pot organiza clase liceale și profesionale cu grupe de elevi de diferite profiluri, în condițiile legii.

(5) Pe raza unei unități administrativ-teritoriale, cu mai multe unități de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale, funcționează cel puțin o unitate școlară cu personalitate juridică, pentru fiecare limbă maternă, indiferent de efectivul de elevi.

(6) În cadrul unităților de nivel gimnazial sau liceal, cu predare în limbile minorităților naționale, singulare în municipiu, oraș sau comună se acordă personalitate juridică, indiferent de efectivul de elevi.

(7) Elevii care, în localitatea de domiciliu, nu au posibilitatea de a învăța în limba lor maternă, sunt sprijiniți prin decontul transportului la cea mai apropiată școală cu predare în limba maternă, sau primesc cazare și masă gratuite în internatul unității de învățământ cu predare în limba maternă.

(8) Minoritățile naționale au dreptul la reprezentare în organele de conducere ale unităților de învățământ, ale inspectoratelor școlare sau ale instituțiilor echivalente, cu respectarea criteriilor de competență profesională, potrivit legii.

(9) În unitățile școlare cu predare și în limbile minorităților naționale unul dintre directori va fi un cadru didactic din rândul minorităților respective, cu respectarea criteriilor de competență profesională.

(10) În unitățile conexe învățământului preuniversitar din județele în care funcționează forme de învățământ în limbile minorităților naționale, se asigură încadrarea cu specialiști și din rândul minorităților naționale, cu respectarea criteriilor de competență profesională.

(11) Cadrele didactice, care predau la grupe sau clase cu predare integrală în limba minorităților naționale, trebuie să facă dovada competenței profesionale în limba minorității respective și au dreptul la pregătire și perfecționare în limba de predare în țară sau în străinătate. Fac excepție cadrele didactice care predau limba și literatura română.

(12) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului asigură materiale didactice specifice disciplinelor predate în limba maternă.

(13) Pentru elevii aparținând minorităților naționale, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului asigură manualele școlare, care pot fi: manuale elaborate în limba de predare a minorităților și manuale traduse din limba română sau manuale de import, avizate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, pentru titlurile needitate din cauza tirajului redus.

(14) În învățământul în limbile minorităților naționale, în comunicarea internă și în comunicarea cu părinții elevilor și ai preșcolarilor, se poate folosi și limba de predare.

(15) În învățământul primar cu predare în limbile minorităților naționale, calificativele se comunică și în limba de predare.

(16) În cadrul Institutului de Științe ale Educației din subordinea ministerului de resort, va funcționa și o secție de resurse de cercetare și inovare în învățământul cu predare în limbile minorităților naționale.

(17) În finanțarea de bază a unității de învățământ preuniversitar cu predare în limbile minorităților naționale, costul standard per elev și per preșcolar se calculează după un coeficient mărit pe baza factorilor de corecție, luând în considerare predarea limbii minorității naționale. În cazul acestor unități se are în vedere izolarea lingvistică, geografică și numărul redus de elevi și preșcolari. Acest coeficient de limbă se aplică și în cazul unităților școlare în limba română, în condiții similare.

Art. 37. – (1) În cadrul învățământului preuniversitar cu predare în limbile minorităților naționale, toate disciplinele se studiază în limba maternă, cu excepția disciplinei Limba și literatura română.

(2) Disciplina Limba și literatura română se predă, pe tot parcursul învățământului preuniversitar, după programe școlare și manuale elaborate în mod special pentru minoritatea respectivă.

(3) Prin excepție, în unitățile de învățământ cu predare în limba unei minorități naționale, ca urmare a cererii părinților sau tutorilor legali, la solicitarea organizației minorității naționale, reprezentată în Parlamentul României sau, în cazul în care minoritatea respectivă nu are reprezentare parlamentară, la solicitarea grupului parlamentar al minorităților naționale, predarea disciplinei Limba și literatura română se face după manualele utilizate în unitățile de învățământ cu predare în limba română.

(4) Testele la disciplina Limba și literatura română se elaborează pe baza programei speciale.

(5) Testele de evaluare, subiectele de examen de orice tip din învățământul preuniversitar și lucrările semestriale pentru elevii din învățământul cu predare în limbile minorităților naționale se elaborează pe baza cerințelor didactico-metodologice stabilite de curriculumul național.

(6) În învățământul preuniversitar, activitatea de predare și de educare la limba și literatura maternă, la istoria și tradițiile minorităților naționale respective și la educația muzicală se realizează pe baza programelor și a metodologiilor specifice elaborate de colective de experți cunoscători ai limbii și ai culturii minorității respective și aprobate potrivit legii.

(7) Elevilor aparținând minorităților naționale, care frecventează unități de învățământ cu predare în limba română sau în altă limbă decât cea maternă, li se asigură, la cerere, și în condițiile legii, ca disciplină de studiu, limba și literatura maternă, precum și istoria și tradițiile minorității naționale respective, ca parte a trunchiului comun. Programele și manualele disciplinei istoria și tradițiile minorității naționale sunt aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(8) În învățământul primar, gimnazial și liceal cu predare în limbile minorităților naționale, disciplinele Istoria și Geografia României se predau în aceste limbi, după programe școlare și manuale identice cu cele pentru clasele cu predare în limba română, cu obligația transcrierii și a însușirii toponimiei și a numelor proprii românești și în limba română.

(9) În învățământul gimnazial cu predare în limbile minorităților naționale se introduce, ca disciplină de studiu, istoria și tradițiile minorităților naționale respective, cu predare în limba maternă. Programele școlare și manualele la această disciplină sunt aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(10) În programele și manualele de istorie se vor reflecta istoria și tradițiile minorităților naționale din România.

(11) În învățământul liceal și postliceal, în care predarea se face în limba maternă pentru disciplinele, respectiv modulele de pregătire de specialitate, se realizează însușirea terminologiei de specialitate și în limba română.

(12) În învățământul preuniversitar, probele de admitere și probele examenelor de absolvire pot fi susținute în limba în care au fost studiate disciplinele respective, în condițiile legii.

Art. 38. – (1) Persoanele care doresc au dreptul să studieze și să se instruiască în limba română la toate nivelurile, tipurile și formele de învățământ preuniversitar, în condițiile legii, în toate localitățile României.

(2) Pe raza unei unități administrativ-teritoriale funcționează cel puțin o unitate școlară cu predare în limba română, cu personalitate juridică, indiferent de efectivul de elevi.

(3) În cadrul unităților de nivel gimnazial sau liceal, cu predare în limba română, singulare în municipiu sau în oraș, se acordă acestora personalitate juridică indiferent de efectivul de elevi.

Secțiunea a 11-a **Învățământul special și special integrat**

Art. 39. – (1) Învățământul special și special integrat, organizat pentru persoanele cu cerințe educaționale speciale sau alte tipuri de cerințe educaționale, stabilite prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, se realizează pentru toate nivelurile de învățământ, diferențiat, în funcție de tipul și gradul de deficiență.

(2) Învățământul special și special integrat este gratuit și este organizat, de regulă, ca învățământ de zi. În funcție de necesitățile locale, acesta se poate organiza și sub alte forme, în conformitate cu legislația în vigoare.

(3) Guvernul elaborează reglementări specifice pentru serviciile educaționale și de asistență, oferite copiilor cu cerințe educaționale speciale.

Art. 40. – (1) Învățământul special se organizează, după caz, în unități de învățământ special și în unități de învățământ de masă.

(2) Învățământul special integrat se poate organiza în clase speciale și individual sau în grupe integrate în clase de masă. Efectivele formațiunilor de studiu din învățământul special și special integrat sunt stabilite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în funcție de tipul și gradul deficienței.

(3) Conținuturile învățământului special și special integrat, demersurile didactice, precum și pregătirea și formarea personalului care își desfășoară activitatea în domeniul educației copiilor cu cerințe educaționale speciale sunt stabilite prin metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(4) Durata școlarizării copiilor cu cerințe educaționale speciale poate fi mai mare decât cea precizată prin prezenta lege și se stabilește, în funcție de gradul și tipul dizabilității, prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Art. 41. – (1) Evaluarea, asistența psiho-educatională, orientarea școlară și orientarea profesională a copiilor, a elevilor și a tinerilor cu cerințe speciale sau cu cerințe educaționale speciale se realizează de către centrele județene de resurse și de asistență educațională, denumite în continuare *CJRAE*, prin serviciile de evaluare și de orientare școlară și profesională, pe baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(2) Stabilirea gradului de handicap al elevilor cu cerințe speciale se realizează de către comisiile din cadrul *CJRAE* în colaborare cu comisiile pentru protecția copilului din cadrul direcțiilor generale județene de asistență socială și protecția copilului.

(3) Profesionalizarea elevilor/tinerilor cu cerințe speciale se face în unități de învățământ special și de masă, cu consultarea factorilor locali interesați.

(4) Elevii și tinerii cu cerințe speciale pot dobândi calificări profesionale

corespunzătoare tipului și gradului de deficiență.

Art. 42. – (1) Copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale, integrați în învățământul de masă, beneficiază de suport educațional prin cadre didactice de sprijin și itinerante, de la caz la caz. Organizarea serviciilor de sprijin educațional se face de către CJRAE și se reglementează prin metodologii specifice elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(2) Copiii și tinerii cu cerințe educaționale speciale, școlarizați în unitățile de învățământ special sau de masă, inclusiv cei școlarizați în alt județ decât cel de domiciliu, beneficiază de asistență socială constând în asigurarea alocației zilnice de hrană, a rechizitelor școlare, a cazarmamentului, a îmbrăcăminte și a încălțăminte în cuantum egal cu cel pentru copiii aflați în sistemul de protecție a copilului, precum și de găzduire gratuită în internate sau centrele de asistare pentru copiii cu cerințe educaționale speciale din cadrul direcțiilor generale județene de asistență socială și protecția copilului.

Art. 43. – (1) Pentru copiii, elevii și tinerii cu boli cronice sau cu boli care necesită perioade de spitalizare mai mari de 4 săptămâni, se pot organiza, după caz, grupe sau clase în cadrul unității sanitare în care aceștia sunt internați.

(2) Pentru copiii, elevii și tinerii care, din motive medicale sau din cauza unei dizabilități, sunt nedeplasabili, se organizează școlarizare la domiciliu, pe o perioadă determinată.

(3) Școlarizarea la domiciliu, respectiv înființarea de clase sau de grupe în spitale se face de către inspectoratul școlar, la propunerea CJRAE, conform unei metodologii-cadru, elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(4) Școlarizarea minorilor și a adulților din centrele de reeducare, din penitenciarele pentru minori și tineri și din penitenciarele pentru adulți se realizează cu respectarea curriculumului național. Resursa umană necesară pentru școlarizarea acestora este asigurată de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, prin inspectoratele școlare.

(5) Unitățile de învățământ special pot beneficia de sprijinul instituțiilor de protecție socială, al altor organisme private autorizate, al persoanelor fizice sau juridice din țară și din străinătate, pentru stimulare, compensare și pentru recuperarea handicapului.

Art. 44. – Învățământul special dispune de planuri de învățământ, de programe școlare, de programe de asistență psihopedagogică, de manuale și de metodologii didactice alternative, adaptate tipului și gradului de handicap și aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Art. 45. – (1) În funcție de evoluția copilului, se pot face propuneri de reorientare dinspre școala specială spre școala de masă și invers.

(2) Propunerea de reorientare se face de către cadrul didactic care a lucrat cu copilul în cauză sau de către părinții copilului/tutorei legal instituit și de către psihologul școlar. Decizia de reorientare se ia de către comisia de expertiză, din cadrul CJRAE, cu acordul familiei sau al susținătorului legal.

Art. 46. – În vederea profesionalizării și a integrării în viața activă a tinerilor cu cerințe educaționale speciale, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, împreună cu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale pot organiza ateliere protejate.

Secțiunea a 12-a

Învățământul pentru copiii și tinerii capabili de performanțe înalte

Art. 47. – (1) Statul sprijină copiii și tinerii capabili de performanțe înalte atât în unități de învățământ, cât și în centre de excelență. Centrele de excelență sunt înființate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(2) Coordonarea acțiunilor prevăzute la alin. (1) este asigurată de centrul național de instruire diferențiată, înființat prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(3) Resursele umane, curriculare, informaționale, materiale și financiare pentru susținerea copiilor și a tinerilor capabili de performanțe înalte se asigură de unitățile de învățământ și de inspectoratele școlare, conform normelor metodologice elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(4) Pentru sprijinirea copiilor și a tinerilor capabili de performanțe înalte, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului organizează olimpiade și concursuri, tabere de profil, simpozioane și alte activități specifice și acordă burse și alte forme de sprijin material.

(5) Copiii și tinerii capabili de performanțe înalte beneficiază, indiferent de vârstă, de programe educative care le respectă particularitățile de învățare și de orientare a performanței. Aceste programe sunt de aprofundare a învățării, de grupare pe abilități, de îmbogățire a curriculumului cu noi domenii, de mentorat și transfer de competență, de accelerare a promovării conform ritmului individual de învățare.

Secțiunea a 13-a

Programul „Școala după școală”

Art. 48. – (1) Unitățile de învățământ, prin decizia consiliului de administrație, pot să-și extindă activitățile cu elevii după orele de curs, prin programe „Școala după școală”.

(2) În parteneriat cu autoritățile publice locale și cu asociațiile de părinți, prin programul „Școala după școală”, se oferă activități educative, recreative, de timp liber, pentru consolidarea competențelor dobândite sau de accelerare a învățării, precum și activități de învățare remedială. Acolo unde acest lucru este posibil, parteneriatul se poate realiza cu organizații nonguvernamentale cu competențe în domeniu.

(3) Programele „Școala după școală” se organizează în baza unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(4) Statul poate finanța programul „Școala după școală” pentru copiii și elevii din grupurile dezavantajate, potrivit legii.

Secțiunea a 14-a

Alternativele educaționale

Art. 49. – (1) În sistemul de învățământ preuniversitar, pot fi inițiate și organizate alternative educaționale, cu acordul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului pe baza unor regulamente aprobate prin ordin al ministrului.

(2) Acreditarea, respectiv evaluarea periodică a alternativelor educaționale, se face potrivit legii.

(3) Unitățile de învățământ preuniversitar alternativ dispun de autonomie organizatorică și funcțională, în conformitate cu specificul alternativei.

(4) La toate formele de învățământ alternativ în limba română, în limbile minorităților naționale sau în limbi de circulație internațională, se poate înscrie și pregăti orice cetățean român.

(5) Cadrele didactice care predau la grupe sau clase din alternativele educaționale au dreptul la recunoașterea de către inspectoratele locale și Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului a pregătirii și a perfecționărilor realizate de organizațiile, asociațiile, federațiile care gestionează dezvoltarea alternativei respective la nivel național.

Secțiunea a 15-a

Învățământul particular și confesional

Art. 50. – (1) Învățământul particular și confesional se organizează conform principiului nonprofit în unități de învățământ preuniversitar, la toate nivelurile și formele, conform legislației în vigoare.

(2) Criteriile, standardele și indicatorii de performanță pe care trebuie să le îndeplinească unitățile de învățământ preuniversitar particular și confesional sunt identice cu cele pe care trebuie să le îndeplinească unitățile de învățământ de stat.

(3) Unitățile private de învățământ sunt unități libere, deschise, autonome atât din punct de vedere organizatoric, cât și economico-financiar, având drept fundament proprietatea privată, garantată de Constituție.

(4) Autorizarea de funcționare provizorie, acreditarea și evaluarea periodică a unităților de învățământ preuniversitar particular și confesional sunt realizate de către Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar, conform legislației în vigoare.

(5) Unitățile de învățământ preuniversitar particular și confesional acreditate sunt sprijinite de stat, condițiile fiind stabilite prin hotărâre a Guvernului.

(6) Statul sprijină și coordonează învățământul particular și confesional, în condițiile legii, respectând în întregime drepturile acestuia.

(7) Patrimoniul unităților de învățământ particular și confesional preuniversitar este proprietatea privată a fondatorilor. Directorii unităților de învățământ particular sunt numiți de conducerea persoanei juridice fondatoare, cu respectarea criteriilor de competență. Actul de numire se aduce la cunoștința inspectoratului școlar pe raza căruia își desfășoară activitatea unitatea respectivă.

CAPITOLUL III REȚEAUA ȘCOLARĂ

Art. 51. – (1) Rețeaua școlară este formată din totalitatea unităților de învățământ acreditate, respectiv autorizate provizoriu.

(2) Rețeaua școlară a unităților de învățământ de stat și particular se organizează de către autoritățile administrației publice locale, cu avizul conform al inspectoratelor școlare. Pentru învățământul special, liceal și postliceal, rețeaua școlară se organizează de către consiliul județean, respectiv de către Consiliul General al Municipiului București, cu consultarea partenerilor sociali și cu avizul conform al Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(3) În cadrul rețelei școlare se pot înființa și pot funcționa, conform legii, grupe/clase în alternative educaționale integrate în unități școlare publice sau private.

(4) Persoanele juridice și fizice pot înființa, conform legii, unități de educație timpurie și de învățământ primar, gimnazial, liceal și postliceal.

(5) Rețeaua școlară a unităților de învățământ se dă publicității la începutul fiecărui an, pentru anul școlar următor. Cifra de școlarizare pentru învățământul de stat se aprobă prin hotărâre a Guvernului, cu cel puțin 6 luni înainte de începerea anului școlar.

(6) În cadrul sistemului național de învățământ preuniversitar public se pot înființa și pot funcționa, conform legii, unități de învățământ cu clase constituite pe bază de contracte de parteneriat între unități de învățământ public și privat acreditate, între acestea și operatori

economici, precum și între instituții din țară și străinătate, pe baza unor acorduri interguvernamentale.

(7) Unitățile de învățământ preuniversitar, indiferent de tip, nivel, formă, filieră și profil sunt supuse acreditării și evaluării periodice, conform legii.

(8) Pentru a sigura calitatea învățământului, la propunerea autorităților administrației publice locale, inspectoratele școlare pot solicita Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului ridicarea acreditării/autorizării unei unități de învățământ cu personalitate juridică, în conformitate cu prevederile legale. În situația în care Agenția Română pentru Asigurarea Calității în Învățământul Preuniversitar, denumită în continuare *ARACIP*, retrace acreditarea/autorizația de funcționare, pentru neîndeplinirea condițiilor legale, unei școli private, aceasta își încetează activitatea. Autoritățile administrației publice locale realizează alocarea elevilor altor unități școlare, cu respectarea interesului copiilor și asigurarea logisticii necesare.

Art. 52. – (1) În vederea asigurării calității educației și a optimizării gestionării resurselor, unitățile de învățământ și autoritățile administrației publice locale pot decide înființarea consorțiilor școlare.

(2) Consorțiile școlare sunt parteneriate contractuale dintre unitățile de învățământ, care asigură:

- a) mobilitatea personalului între unitățile membre ale consorțiului;
- b) utilizarea în comun a resurselor unităților de învățământ din consorțiu;
- c) lărgirea oportunităților de învățare oferite elevilor și recunoașterea reciprocă a rezultatelor învățării și evaluării acestora.

(3) Cadrul general pentru înființarea, desființarea și funcționarea consorțiilor școlare se va reglementa prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Art. 53. – (1) În învățământul preuniversitar, formațiunile de studiu cuprind grupe, clase sau ani de studiu, după cum urmează:

- a) educația antepreșcolară: grupa cuprinde în medie 7 copii, dar nu mai puțin de 5 și nu mai mult de 9;
- b) învățământul preșcolar: grupa cuprinde în medie 15 preșcolari, dar nu mai puțin de 10 și nu mai mult de 20;
- c) învățământul primar: clasa care cuprinde în medie 20 de elevi, dar nu mai puțin de 12 și nu mai mult de 25;
- d) învățământul gimnazial: clasa care cuprinde în medie 25 de elevi, dar nu mai puțin de 12 și nu mai mult de 30;
- e) învățământul liceal: clasa care cuprinde în medie 25 de elevi, dar nu mai puțin de 15 și nu mai mult de 30;
- f) învățământul postliceal: clasa care cuprinde în medie 25 de elevi, dar nu mai puțin de 15 și nu mai mult de 30;
- g) învățământul special pentru elevi cu deficiențe ușoare și/sau moderate: grupa care cuprinde în medie 10 elevi, dar nu mai puțin de 8 și nu mai mult de 12;
- h) învățământul special pentru elevi cu deficiențe grave: grupa care cuprinde în medie 5 elevi, dar nu mai puțin de 4 și nu mai mult de 6.

(2) Situațiile speciale privind formațiunile de elevi sau de preșcolari, aflate sub efectivul minim sau peste efectivul maxim, se aprobă de către consiliul de administrație al unității de învățământ, cu asumarea tuturor consecințelor financiare.

(3) Prin derogare de la prevederile alin. (1), în localitățile în care există cerere pentru forma de învățământ în limba maternă a unei minorități naționale, efectivele formațiunilor de studiu pot fi mai mici decât minimul prevăzut de prezenta lege. Decizia privind înființarea și funcționarea acestor formațiuni de studiu aparține Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu consultarea consiliului de administrație al unității de învățământ respective.

CAPITOLUL IV

CURRICULUMUL ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR

Art. 54. – (1) În învățământul preuniversitar se aplică Curriculumul Național elaborat în conformitate cu nevoile specifice dezvoltării personale și nevoile pieței forței de muncă și ale fiecărei comunități, în baza principiului subsidiarității.

(2) Curriculumul Național reprezintă ansamblul coerent al planurilor-cadru de învățământ și al programelor școlare din învățământul preuniversitar.

Art. 55. – (1) Planurile-cadru de învățământ cuprind disciplinele, domeniile de studiu, respectiv modulele de pregătire obligatorii și opționale, precum și numărul minim și maxim de ore aferente acestora.

(2) Trunchiul comun se constituie din disciplinele/domeniile de studiu/modulele de pregătire obligatorii, iar curriculumul la decizia școlii se constituie din disciplinele/domeniile de studiu/modulele de pregătire opționale.

(3) Programele școlare stabilesc, pentru fiecare disciplină, domeniu de studiu/ modul de pregătire din planul de învățământ, finalitățile urmărite și evidențiază conținuturile fundamentale de ordin teoretic, experimental și aplicativ, oferind orientări metodologice generale pentru realizarea și evaluarea acestora.

(4) Planurile-cadru și programele școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu, respectiv modulele de pregătire obligatorii din învățământul preuniversitar sunt elaborate de către instituțiile și organisme abilitate ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și se aprobă prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(5) Curriculumul la decizia școlii se constituie atât din pachete disciplinare opționale oferite la nivel național, regional și local, cât și din pachete disciplinare opționale oferite la nivelul unității de învățământ. Consiliul de administrație al unității de învățământ, în urma consultării elevilor, părinților și pe baza resurselor disponibile, stabilește curriculumul la decizia școlii.

(6) Programele școlare pentru disciplinele/domeniile de studiu, respectiv modulele de pregătire opționale se elaborează la nivelul unităților de învățământ, cu consultarea consiliului profesoral, consiliului consultativ al elevilor, structurii asociative a părinților, precum și a reprezentanților comunității locale și, după caz, a operatorilor economici cu care unitatea de învățământ are relații pentru pregătirea practică a elevilor. Programele școlare sunt aprobate de consiliul de administrație al unității de învățământ.

(7) În cazul alternativelor educaționale, planurile-cadru și programele școlare sunt elaborate, în proiect, de reprezentanți ai acestora și sunt aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(8) În învățământul particular și confesional se utilizează planurile-cadru de învățământ și programele școlare pentru Curriculumul Național aprobat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului sau planurile și programele de învățământ, similare sau alternative învățământului de stat, aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(9) Planurile-cadru de învățământ și programele școlare pentru învățământul teologic și confesional se elaborează de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în colaborare cu fiecare cult în parte și sunt aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(10) Planurile-cadru de învățământ pentru învățământul militar se elaborează de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în colaborare cu Ministerul Apărării Naționale și sunt aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Art. 56. – (1) Numărul de ore alocat disciplinelor din planurile-cadru de învățământ este de maximum 20 de ore pe săptămână la învățământul primar, 25 de ore pe săptămână la învățământul gimnazial și 30 de ore pe săptămână la învățământul liceal. Aceste ore sunt alocate atât pentru predare și evaluare, cât și pentru învățarea în clasă, asistată de cadrul didactic, a conținuturilor predate, conform prezentei legi.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), numărul maxim de ore poate fi depășit cu numărul de ore prevăzute pentru studierea limbii materne, a istoriei și tradiției minorităților și a învățământului bilingv.

(3) În cadrul Curriculumului Național, disciplinele obligatorii au o pondere de 80% în planurile-cadru de la nivelul învățământului obligatoriu și de 70% în cele de la nivelul liceului.

(4) În cadrul Curriculumului Național, disciplinele opționale au o pondere de 20% în planurile-cadru pentru învățământul obligatoriu și de 30% în cele pentru liceu.

(5) Pentru fiecare disciplină și domeniu de studiu, programa școlară acoperă 75% din orele de predare și evaluare, lăsând la dispoziția cadrului didactic 25% din timpul alocat disciplinei/domeniului de studiu respectiv. În funcție de caracteristicile elevilor și de strategia școlii din care face parte, profesorul decide dacă procentul de 25% din timpul alocat disciplinei/domeniului de studiu este folosit pentru învățare remedială, în cazul copiilor cu probleme speciale, pentru consolidarea cunoștințelor sau pentru stimularea elevilor capabili de performanțe superioare, conform unor planuri individuale de învățare elaborate pentru fiecare elev.

Art. 57. – (1) Curriculumul pentru educația timpurie este centrat pe dezvoltarea fizică, cognitivă, emoțională și socială ale copiilor și pe remedierea precoce a deficiențelor de dezvoltare.

(2) Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională constituie echipe multidisciplinare de intervenție timpurie, menite să realizeze evaluarea tuturor copiilor, monitorizarea, depistarea și asistența precoce corespunzătoare a celor cu cerințe educaționale speciale sau cu risc în dezvoltarea competențelor personale.

Art. 58. – (1) Curriculumul Național pentru învățământul primar și gimnazial se axează pe 8 domenii de competențe-cheie care determină profilul de formare a elevului:

a) competențe de comunicare în limba română și în limba maternă, în cazul minorităților naționale;

b) competențe de comunicare în limbi străine;

c) competențe de bază de matematică, științe și tehnologie;

d) competențe digitale de utilizare a tehnologiei informației ca instrument de învățare și cunoaștere;

e) competențe sociale și civice;

f) competențe antreprenoriale;

g) competențe de sensibilizare și de expresie culturală;

h) competența de a învăța să înveți.

(2) Educația fizică și sportul în învățământul preuniversitar sunt cuprinse în trunchiul comun al planurilor de învățământ.

(3) Disciplina Tehnologia informației și comunicării constituie o disciplină opțională pentru elevii din clasele I-IV și este disciplină obligatorie în învățământul gimnazial și liceal.

(4) Curriculumul pentru clasele pregătitoare urmărește dezvoltarea fizică, socio-emoțională, cognitivă a limbajului și comunicării, precum și dezvoltarea capacităților și a atitudinilor în învățare, asigurând, totodată, punțile către dezvoltarea celor 8 competențe-cheie.

(5) Învățământul liceal este centrat pe dezvoltarea și diversificarea competențelor-cheie și formarea competențelor specifice în funcție de filieră, profil, specializare sau calificare.

Art. 59. – (1) În unitățile de învățământ public sau privat se utilizează manuale școlare și alte auxiliare didactice aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(2) Manualele școlare se elaborează și se evaluează pe baza programelor școlare aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului reglementează elaborarea de manuale școlare alternative.

(3) Cadrele didactice selectează și le recomandă elevilor, în baza libertății inițiativei profesionale, acele manuale școlare din lista celor aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului care vor fi utilizate în procesul didactic.

(4) Elevii și profesorii din învățământul public și din învățământul obligatoriu privat acreditat/autorizat beneficiază de manuale școlare gratuite, atât pentru învățământul în limba română, cât și pentru cel în limbile minorităților, în condițiile legii.

(5) Auxiliarele curriculare sunt constituite din ghiduri metodologice care, prin conținut, sunt în conformitate cu prevederile legale în vigoare și pe care cadrele didactice le pot selecta și utiliza la clasă, în baza libertății inițiativei profesionale, în scopul îmbunătățirii calității procesului educațional.

Art. 60. – (1) Bibliotecile școlare și centrele de documentare și informare se organizează și funcționează pe baza unui regulament elaborat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(2) Se înființează Biblioteca Școlară Virtuală și Platforma Școlară de e-learning, care includ programe școlare, exemple de lecții pentru toate temele din programele școlare, ghiduri metodologice, exemple de probe de evaluare. Aceste resurse digitale vor fi protejate de legea dreptului de autor, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului obținând dreptul de publicare din partea autorilor, astfel încât aceste resurse să fie accesibile permanent și gratuit oricărui elev sau profesor.

(3) Unitățile de învățământ utilizează platforma școlară de învățare pentru a acorda asistență elevilor în timpul sau în afara programului școlar, sau pentru cei care, din motive de sănătate, temporar nu pot frecventa școala.

(4) Înființarea, gestiunea și îmbogățirea permanentă a Bibliotecii Școlare Virtuale și a Platformei Școlare de e-learning intră în responsabilitatea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

CAPITOLUL V EVALUAREA ȘI CERTIFICAREA REZULTATELOR ÎNVĂȚĂRII

Secțiunea I

Dispoziții generale privind evaluarea

Art. 61. – (1) Scopul evaluării este acela de a orienta și de a optimiza învățarea.

(2) Toate evaluările se realizează pe baza standardelor naționale de evaluare pentru fiecare disciplină, domeniul de studiu, respectiv modul de pregătire.

(3) Rezultatele evaluării se exprimă, după caz, prin calificative, în învățământul primar, respectiv prin note de la 1 la 10, în învățământul secundar și în învățământul terțiar non-universitar sau prin punctaje, în mod similar testelor internaționale.

(4) Controlul utilizării și al respectării standardelor naționale de evaluare de către cadrele didactice se realizează prin inspecția școlară.

Art. 62. – (1) Evaluarea se concentrează pe competențe, oferă feed-back real elevilor și stă la baza planurilor individuale de învățare. În acest scop, se va crea o bancă de instrumente de evaluare unică, având funcție orientativă, pentru a-i ajuta pe profesori în notarea la clasă.

(2) Un elev cu deficiențe de învățare beneficiază, în mod obligatoriu, de educație remedială.

Art. 63. – (1) Portofoliul educațional cuprinde totalitatea diplomelor, a certificatelor sau a altor înscrisuri obținute în urma evaluării competențelor dobândite sau a participării la activități de învățare, în diferite contexte, precum și produse sau rezultate ale acestor activități, în contexte de învățare formale, nonformale și informale.

(2) Portofoliul educațional este elementul central al evaluării învățării. Utilizarea lui debutează începând cu clasa pregătitoare și reprezintă cartea de identitate educațională a elevului.

Secțiunea a 2-a

Structura și caracteristicile evaluărilor

Art. 64. – (1) La finalul clasei pregătitoare, cadrul didactic responsabil întocmește, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, un raport de evaluare a dezvoltării fizice, socio-emoționale, cognitive, a limbajului și a comunicării, precum și a dezvoltării capacităților și atitudinilor de învățare.

(2) La finalul clasei a II-a, fiecare școală, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, organizează și realizează evaluarea competențelor fundamentale: scris-citit și matematică. Rezultatele evaluărilor sunt folosite pentru elaborarea planurilor individualizate de învățare ale elevilor. Rezultatele evaluării și planurile individualizate se comunică părinților elevilor și constituie documente din portofoliul educațional al elevului.

(3) La finalul clasei a IV-a, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului realizează, prin eșantionare, o evaluare la nivel național a competențelor fundamentale dobândite în ciclul primar, după modelul testărilor internaționale, pentru diagnoza sistemului de învățământ la nivel primar.

(4) La finalul clasei a VI-a, toate școlile, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, organizează și realizează evaluarea elevilor prin două probe transdisciplinare: limbă și comunicare, matematică și științe. Proba de limbă și comunicare va cuprinde limba română și limba modernă I, iar pentru elevii din clasele cu predare în limbile minorităților, și limba maternă. Rezultatele evaluărilor sunt utilizate pentru elaborarea planurilor individualizate de învățare ale elevilor și pentru preorientarea școlară către un anumit tip de liceu. Rezultatele evaluării și planurile individualizate de învățare se comunică părinților elevilor și sunt trecute în portofoliul educațional al elevului.

(5) La finalul clasei a IX-a, în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, se realizează o evaluare națională obligatorie a tuturor elevilor. Rezultatele evaluării se exprimă printr-un punctaj, similar testelor internaționale. Evaluarea se face prin următoarele probe:

a) o probă transdisciplinară de evaluare a competențelor de comunicare în limba română, limba maternă și într-o limbă de circulație internațională – probă scrisă;

b) o probă transdisciplinară de evaluare a competențelor la matematică și științe – probă scrisă;

c) o probă de evaluare a competențelor de utilizare a calculatorului – probă practică;

d) o probă transdisciplinară de evaluare a competențelor civice și sociale – probă orală.

(6) Rezultatele evaluării naționale se înscriu în portofoliul educațional al elevului.

Art. 65. – (1) Absolvenții învățământului gimnazial dobândesc diploma de absolvire, parte a portofoliului educațional și foaia matricolă, parte a portofoliului educațional.

(2) Continuarea studiilor din învățământul gimnazial în învățământul liceal este asigurată pe baza unui proces de consiliere și de orientare școlară și profesională. Numărul de locuri alocate clasei a X-a este cel puțin egal cu cel al absolvenților clasei a IX-a.

Art. 66. – (1) Admiterea la liceu se realizează după următoarea procedură:

a) în cazul în care numărul de candidați nu depășește numărul locurilor oferite de liceu, admiterea se va realiza pe baza portofoliului educațional al elevului;

b) în cazul în care numărul de candidați este mai mare decât numărul locurilor oferite de liceu, admiterea se face luând în calcul, în proporție de 70% portofoliul educațional al elevului, media de absolvire a învățământului obligatoriu, precum și media la probele de la evaluarea națională de la sfârșitul clasei a IX-a și în proporție de 30% nota obținută la proba de admitere stabilită de liceu.

(2) În cazul mediilor egale, diferențierea se face pe baza portofoliului educațional al elevului.

(3) Metodologia-cadru de organizare și desfășurare a admiterii în clasa a X-a este elaborată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și este dată publicității, pentru fiecare generație, cel mai târziu la începutul clasei a VIII-a. Unitățile de învățământ liceal care solicită organizarea probei suplimentare de admitere au obligația de a anunța public disciplina sau disciplinele la care se susține proba, programele, procedurile de organizare ale acesteia, precum și modul de utilizare a portofoliului educațional până, cel mai târziu, la începutul clasei a VIII-a.

(4) Proba suplimentară de admitere se va susține la cel mult două discipline.

Art. 67. – (1) Absolvenții învățământului liceal primesc diploma de absolvire și foaia matricolă, parte a portofoliului educațional, care atestă finalizarea studiilor liceale și care conferă dreptul de acces, în condițiile legii, în învățământul postliceal, precum și dreptul de susținere a examenului de bacalaureat.

(2) La finalul clasei a XII-a/a XIII-a se va susține examenul național de bacalaureat.

(3) Absolvenții învățământului liceal, care susțin și promovează examenul național de bacalaureat dobândesc și diplomă de bacalaureat, care le dă dreptul de acces în învățământul superior, în condițiile legii.

(4) Examenul național de bacalaureat constă în susținerea următoarelor probe:

A. proba de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba română;

B. proba de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă, pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale;

C. proba de evaluare a competenței lingvistice la o limbă de circulație internațională studiată pe parcursul învățământului liceal. Rezultatul evaluării se exprimă prin nivelul de competență corespunzător Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi. Elevii care promovează, pe parcursul învățământului preuniversitar, examene cu recunoaștere internațională pentru certificarea competențelor lingvistice în limbi străine, au dreptul la recunoașterea și echivalarea rezultatelor obținute la aceste examene, la cerere și conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului;

D. proba de evaluare a competențelor digitale. Rezultatul evaluării se exprimă prin nivelul de competență, în raport cu standardele europene recunoscute în domeniu. Elevii care promovează, pe parcursul învățământului preuniversitar, examene cu recunoaștere europeană pentru certificarea competențelor digitale, au dreptul la recunoașterea și la echivalarea rezultatelor obținute la aceste examene, la cerere și conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului;

E. probe scrise de evaluare a competențelor formate pe durata învățământului liceal, după cum urmează:

a) probă scrisă la Limba și literatura română – probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările;

b) probă scrisă la Limba și literatura maternă – probă comună pentru elevii de la toate filierele, profilurile și specializările, care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale;

c) două probe scrise, diferențiate, după cum urmează:

1. pentru profilul real din filiera teoretică:

(i). matematică;

(ii). probă transdisciplinară din științe: fizică, chimie, biologie, informatică.

2. pentru profilul umanist din filiera teoretică:

(i). geografie sau istorie;

(ii). probă transdisciplinară din științe socio-umane.

3. pentru filiera tehnologică:

(i). probă scrisă disciplinară specifică profilului;

(ii). probă transdisciplinară specifică domeniului de pregătire.

4. pentru filiera vocațională:

(i). probă practică sau scrisă, după caz, specifică profilului sau specializării;

(ii). probă transdisciplinară specifică profilului sau specializării.

(5) Conținuturile programelor de examen sunt stabilite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și se dau publicității elevilor la începutul primei clase de liceu, în condițiile legii. Calendarul, metodologia, precum și modul de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat se stabilesc de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și se dau publicității, pentru fiecare generație, la începutul ultimei clase de liceu.

(6) Pentru anumite filiere, profiluri, specializări sau calificări, stabilite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, absolvenții învățământului liceal pot susține un examen de certificare a calificării, separat de examenul de bacalaureat. Conținutul, calendarul și modul de organizare a examenului de certificare a calificării se stabilesc de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și se dau publicității, pentru fiecare generație, cel mai târziu la începutul ultimei clase de liceu.

(7) Absolvenții învățământului liceal, care susțin și promovează examenul de certificare a calificării primesc certificat de calificare, corespunzător nivelului stabilit prin Cadrul național al calificărilor și suplimentul descriptiv al certificatului în format Europass.

(8) Eliberarea certificatului de calificare nu este condiționată de promovarea examenului de bacalaureat.

Art. 68. – (1) Examenul național de bacalaureat se consideră promovat de către absolvenții învățământului secundar superior, liceal, care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) au susținut probele prevăzute la art. 67 alin. (4) lit. A, B, C și D;

b) au susținut probele scrise prevăzute la art. 67 alin. (4) lit. E și au obținut cel puțin nota 5 la fiecare dintre acestea;

c) au obținut media aritmetică, calculată cu două zecimale exacte, a notelor obținute la probele scrise prevăzute la art. 67 alin. (4) lit. E cel puțin egală cu 6.

(2) În urma promovării examenului național de bacalaureat, absolventului i se eliberează diploma de bacalaureat.

(3) Absolvenților de liceu care au susținut evaluările prevăzute la art. 67 alin. (4) lit. A, B, C și D, li se eliberează certificate care atestă nivelul de competență lingvistică, respectiv nivelul de competență digitală. Eliberarea acestor certificate nu este condiționată de promovarea probelor scrise prevăzute la art. 67 alin. (4) lit. E.

(4) În cazul nepromovării examenului național de bacalaureat, pot fi recunoscute în sesiunile următoare, la cerere, rezultatele la evaluările susținute conform prevederilor

art. 67 alin. (4) lit. A, B, C și D, respectiv rezultatele la probele scrise prevăzute la art. 67 alin. (4) lit. E care au fost promovate cu cel puțin nota 5.

(5) În decursul unui an școlar se organizează două sesiuni ale examenului național de bacalaureat.

(6) Candidații proveniți din învățământul preuniversitar pot susține examenul național de bacalaureat și examenul de certificare a calificării, fără taxă, de cel mult două ori. Prezentările ulterioare la aceste examene sunt condiționate de achitarea unor taxe stabilite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(7) Evaluările prevăzute la art. 67 alin. (4) lit. A, B, C și D se organizează și se desfășoară la nivelul unității de învățământ, în timpul anului școlar, pe parcursul semestrului al II-lea, în fața unei comisii prezidate de directorul unității de învățământ și numite prin decizie a inspectorului școlar general, în condițiile stabilite prin metodologie specifică.

(8) Probele scrise la examenul național de bacalaureat, prevăzute la art. 67 alin. (4) lit. E, se susțin după încheierea anului școlar, în fața unei comisii stabilite de inspectoratul școlar.

(9) Comisia prevăzută la alin. (8) este condusă de un președinte, numit prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului dintre cadrele didactice universitare de predare, având titlul științific de doctor sau de un cadru didactic din învățământul liceal, având gradul didactic I și performanțe profesionale deosebite, dintr-o unitate de învățământ situată în alt județ decât cel în care se află unitatea de învățământ din care provin elevii care susțin probele scrise ale examenului național de bacalaureat.

(10) Comisia prevăzută la alin. (8) este alcătuită exclusiv din profesori de la alte unități de învățământ decât cele din care provin elevii care susțin probele scrise ale examenului național de bacalaureat.

(11) Rezultatele examenului național de bacalaureat sunt publice.

CAPITOLUL VI RESURSA UMANĂ

Secțiunea I **Beneficiarii educației**

Art. 69. – (1) Beneficiarii primari ai învățământului preuniversitar sunt antepreșcolarii, preșcolarii și elevii.

(2) Beneficiarii secundari ai învățământului preuniversitar sunt familiile antepreșcolarilor, ale preșcolarilor și ale elevilor.

(3) Comunitatea locală și societatea în general sunt beneficiari terțiari ai învățământului preuniversitar.

Art. 70. – (1) Învățământul preuniversitar este centrat pe beneficiari. Toate deciziile majore sunt luate prin consultarea reprezentanților beneficiarilor primari, respectiv a consiliului național al elevilor sau a altor asociații reprezentative ale elevilor și prin consultarea obligatorie a reprezentanților beneficiarilor secundari și terțiari, respectiv a structurilor asociative reprezentative ale părinților, a reprezentanților mediului de afaceri, a autorităților administrației publice locale și a societății civile.

(2) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, împreună cu consiliul național al elevilor și organizațiile guvernamentale și nonguvernamentale reprezentative, elaborează un statut în care sunt prevăzute drepturile și îndatoririle elevilor, care se aprobă prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului. În baza acestui statut, fiecare unitate de învățământ își elaborează regulamentul școlar propriu.

Art. 71. – (1) Antepreșcolarii, preșcolarii și elevii din învățământul preuniversitar au drepturi egale la educație, prin activități extrașcolare organizate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(2) Activitățile extrașcolare sunt realizate în cadrul unităților de învățământ preuniversitar, în cluburi, în palate ale copiilor, în tabere școlare, în baze sportive, turistice și de agrement sau în alte unități acreditate în acest sens.

(3) Organizarea, acreditarea, controlul și competențele unităților care oferă educație extrașcolară se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Art. 72. – (1) Elevii de la cursurile de zi din învățământul preuniversitar de stat pot beneficia de burse de performanță, de burse de merit, de burse de studiu și de burse de ajutor social.

(2) Cuantumul unei burse acordate din sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat și numărul acestora se stabilesc anual prin hotărâre a consiliului local, respectiv a consiliului județean/consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București/Consiliului General al Municipiului București.

(3) Criteriile generale de acordare a burselor se stabilesc de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Criteriile specifice de acordare a burselor de performanță, de merit, a burselor de studiu și a celor de ajutor social, se stabilesc anual, în consiliile de administrație ale unităților de învățământ, în limitele fondurilor repartizate și în raport cu integralitatea efectuării de către elevi a activităților școlare.

(4) Elevii și cursanții străini din învățământul preuniversitar pot beneficia de burse, potrivit prevederilor legale.

Art. 73. – (1) Antepreșcolarii, preșcolarii și elevii din unitățile școlare publice și particulare autorizate/acreditate beneficiază de asistență medicală, psihologică și logopedică gratuită, în cabinete medicale, psihologice și logopedice școlare ori în policlinici și unități spitalicești de stat.

(2) La începutul fiecărui ciclu de învățământ preuniversitar se realizează examinarea stării de sănătate a elevilor, pe baza unei metodologii comune a Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și Ministerului Sănătății.

(3) Autorizarea sanitară necesară funcționării unităților de învățământ public se obține fără taxe.

Art. 74. – (1) Elevii din învățământul de stat și particular beneficiază de tarif redus cu 50% pentru transportul local în comun, de suprafață, naval și subteran, precum și pentru transportul intern auto, feroviar și naval, pe tot parcursul anului calendaristic.

(2) Ca măsură de protecție specială, elevii cu cerințe educaționale speciale, precum și cei instituționalizați beneficiază de gratuitate pentru categoriile de transport auto, feroviar sau naval intern.

(3) Elevilor care nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu li se decontează cheltuielile de transport din bugetul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, prin unitățile de învățământ la care sunt școlarizați, pe bază de abonament, în limita a 50 km.

(4) Pentru distanțe mai mari de 50 km, se asigură decontarea sumei reprezentând contravaloarea a 8 călătorii dus-întors pe semestru.

(5) Elevii beneficiază de tarife reduse cu 75% pentru accesul la muzee, la concerte, la spectacole de teatru, de operă, de film și la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice.

(6) De prevederile prezentului articol beneficiază și elevii din învățământul privat acreditat.

(7) Elevii etnici români din afara granițelor țării, bursieri ai statului român, beneficiază de gratuitate la toate manifestările prevăzute la alin. (5).

Art. 75. – (1) În situații justificate, elevilor din învățământul primar și gimnazial, școlarizați într-o altă localitate decât aceea de domiciliu, li se asigură, după caz, servicii de transport, de masă și de internat, de către autoritățile administrației publice locale din localitatea de domiciliu, cu sprijinul operatorilor economici, al colectivităților locale, al societăților de binefacere, precum și al altor persoane juridice sau fizice.

(2) Statul subvenționează toate costurile aferente frecvențării liceului pentru copiii provenind din mediul rural și din grupuri socio-economice dezavantajate. Modalitatea de subvenționare se stabilește prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Art. 76. – (1) Unitățile de învățământ încheie cu părinții, în momentul înscrierii antepreșcolarilor, respectiv a preșcolarilor sau a elevilor, în Registrul Unic Matricol, un contract educațional, în care sunt înscrise drepturile și obligațiile reciproce ale părților. Contractul educațional-tip este aprobat prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului și este particularizat, la nivelul fiecărei unități de învățământ, prin decizia consiliului de administrație.

(2) Nerespectarea prevederilor contractului educațional-tip de către unitatea de învățământ este sancționată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în conformitate cu prevederile metodologiei specifice, aprobată prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(3) Părintele sau tutorele legal instituit este obligat să ia măsuri pentru școlarizarea elevului, pe perioada învățământului obligatoriu. Nerespectarea acestei prevederi din culpa părintelui sau a tutorelui legal instituit constituie contravenție și se sancționează cu amendă cuprinsă între unu și 5 salarii medii nete pe economie.

(4) Aplicarea contravenției prevăzute la alin. (3) se face de primărie, la sesizarea consiliului de administrație al unității de învățământ. Banii astfel obținuți vor fi utilizați exclusiv în folosul unității de învățământ respective.

Art. 77. – Unitățile de învățământ pot primi donații din țară și din străinătate, în conformitate cu legea, dacă servesc politicii educaționale a sistemului național de învățământ și dacă nu sunt contrare intereselor statului român și legislației în vigoare.

Secțiunea a 2-a

Personalul din învățământul preuniversitar

Art. 78. – (1) Personalul din învățământul preuniversitar este format din personal didactic, personal didactic auxiliar și personal administrativ sau nedidactic.

(2) În învățământul preuniversitar poate funcționa personal didactic asociat.

(3) Personalul didactic auxiliar este definit conform prevederilor prezentei legi.

(4) Personalul administrativ își desfășoară activitatea în baza Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 79. – Funcțiile didactice pe tipuri și forme de învățământ, precum și condițiile pentru ocuparea acestora se stabilesc în conformitate cu dispozițiile prezentei legi.

Art. 80. – (1) În învățământul preuniversitar public și privat, posturile se ocupă prin concurs organizat la nivelul unității de învățământ cu personalitate juridică, conform unei metodologii-cadru elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(2) Concursurile pentru ocuparea posturilor didactice au caracter deschis. La concurs se poate prezenta orice persoană care îndeplinește condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

(3) Angajarea personalului didactic în unitățile de învățământ cu personalitate juridică se face prin încheierea contractului individual de muncă de către directorul unității, cu aprobarea consiliului de administrație.

Art. 81. – (1) Organizarea și desfășurarea concursului de ocupare a posturilor didactice auxiliare și administrative dintr-o unitate de învățământ sunt coordonate de director. Consiliul de administrație al unității de învățământ aprobă comisiile de concurs și validează rezultatele acestuia.

(2) Angajarea prin încheierea contractului individual de muncă a personalului didactic auxiliar și administrativ în unitățile de învățământ cu personalitate juridică se face de către directorul unității, cu aprobarea consiliului de administrație.

Art. 82. – (1) La nivelul fiecărei unități și instituții de învățământ preuniversitar se realizează anual evaluarea activității personalului didactic și didactic auxiliar. Metodologia de evaluare se stabilește prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(2) Rezultatele evaluării stau la baza deciziei consiliului de administrație privind acordarea calificativului anual și a gradației de merit.

(3) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului dezvoltă programul național de stimulare a excelenței didactice, finanțat din propriul buget, din care se premiază excelența didactică.

(4) Metodologia de acordare a gradației de merit și a implementării programului național de stimulare a excelenței didactice se elaborează de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(5) Salarizarea personalului didactic și a celui didactic auxiliar din unitățile de învățământ de stat se face și în funcție de performanțele profesionale, conform legii.

(6) Veniturile salariale și extrasalariale ale directorilor și directorilor adjuncți, precum și salarizarea personalului didactic din unitățile de învățământ privat se stabilesc prin negociere dintre conducerea persoanei juridice finanțatoare și persoana în cauză, cu avizul consiliului de administrație al unității școlare.

(7) Inspectoratele școlare județene și Inspectoratul Școlar al Municipiului București realizează auditarea periodică a resursei umane din învățământul preuniversitar. Rezultatele auditului se aduc la cunoștința celor în cauză, consiliului de administrație al unității de învățământ și Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Art. 83. – Hotărârile privind angajarea, motivarea, evaluarea, recompensarea, răspunderea disciplinară și disponibilizarea se iau la nivelul unității de învățământ de către consiliul de administrație, la propunerea directorului, conform legii. Directorul unității de învățământ emite deciziile conform hotărârilor consiliului de administrație. Angajatorul este unitatea de învățământ.

CAPITOLUL VII

CONDUCEREA SISTEMULUI ȘI A UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Secțiunea I

Dispoziții generale

Art. 84. – (1) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, ca organ de specialitate al administrației publice centrale, elaborează și implementează politica națională în domeniul învățământului preuniversitar. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului are drept de inițiativă și de execuție în domeniul politicii financiare și al resurselor umane din sfera educației.

(2) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului exercită, în domeniul învățământului preuniversitar, următoarele atribuții:

- a) elaborează, aplică, monitorizează și evaluează politicile educaționale naționale;
- b) monitorizează activitatea de evaluare externă;
- c) coordonează și controlează sistemul național de învățământ;
- d) avizează structura rețelei învățământului preuniversitar și înaintea Guvernului, spre aprobare, cifrele de școlarizare, pe baza propunerilor unităților de învățământ, a autorităților administrației publice locale, a operatorilor economici, având în vedere recomandările studiilor de prognoză, centralizate, avizate și transmise de către inspectoratele școlare județene, respectiv al municipiului București;
- e) coordonează elaborarea și aprobă curriculumul național și sistemul național de evaluare, asigură și supraveghează respectarea acestora;
- f) evaluează și aprobă manualele școlare și asigură finanțarea conform legii;
- g) aprobă, conform legii, regulamentele de organizare și de funcționare a unităților subordonate și a unităților conexe;
- h) elaborează studii de diagnoză și de prognoză în domeniul învățământului;
- i) asigură omologarea mijloacelor de învățământ;
- j) asigură cadrul organizatoric pentru selecționarea și pregătirea adecvată a elevilor cu aptitudini deosebite;
- k) asigură școlarizarea specializată și asistența psihopedagogică adecvată a copiilor și tinerilor cu dizabilități sau cu cerințe educaționale speciale;
- l) analizează modul în care se asigură protecția socială în învățământ și propune măsuri corespunzătoare Guvernului și autorităților administrației publice locale abilitate;
- m) coordonează, monitorizează și controlează perfecționarea și formarea inițială și continuă a personalului didactic pentru politicile de interes național;
- n) elaborează politicile naționale în domeniul resurselor umane;
- o) răspunde de evaluarea sistemului național de învățământ pe baza standardelor naționale;
- p) elaborează, împreună cu alte ministere interesate, strategia colaborării cu alte state și cu organisme internaționale specializate în domeniul învățământului, formării profesionale și al cercetării științifice;
- q) stabilește modalitățile de recunoaștere și de echivalare a studiilor, a diplomelor, a certificatelor și a titlurilor științifice eliberate în străinătate, pe baza unor norme interne, încasează taxe, în lei și în valută, pentru acoperirea cheltuielilor ocazionate de vizarea și de recunoașterea actelor de studii, conform legii;
- r) stabilește structura anului școlar;
- s) elaborează metodologii și regulamente pentru asigurarea cadrului unitar al implementării politicilor educaționale naționale;
- t) construiește și asigură funcționarea optimă a Platformei Școlare de e-learning, precum și a Bibliotecii Școlare Virtuale;

u) elaborează norme specifice pentru construcțiile școlare și pentru dotarea acestora;
 v) dă publicității și prezintă anual, în fața Parlamentului, raportul privind starea învățământului preuniversitar în România;

w) coordonează colectarea și asigură analiza și interpretarea datelor statistice pentru sistemul național de indicatori privind educația.

(3) În realizarea atribuțiilor sale, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului înființează, organizează și finanțează comisii și consilii naționale. Organizarea și funcționarea acestora sunt stabilite prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului. De asemenea, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului propune Guvernului înființarea de agenții.

Art. 85. – (1) Inspectoratele școlare județene și Inspectoratul Școlar al Municipiului București sunt servicii publice deconcentrate ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului cu personalitate juridică având, în principal, următoarele atribuții:

a) aplică politicile și strategiile Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului la nivel județean, respectiv al municipiului București;

b) controlează aplicarea legislației și monitorizează calitatea activităților de predare-învățare și respectarea standardelor naționale/indicatorilor de performanță prin inspecția școlară;

c) controlează, monitorizează și evaluează calitatea managementului unităților și instituțiilor de învățământ;

d) asigură, împreună cu autoritățile administrației publice locale, școlarizarea elevilor și monitorizează participarea la cursuri a acestora pe durata învățământului obligatoriu;

e) coordonează admiterea în licee, evaluările naționale și concursurile școlare la nivelul unităților de învățământ din județ;

f) monitorizează implementarea programelor naționale inițiate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului pe aria județului, respectiv al municipiului București, precum și a proiectelor derulate de unitățile școlare și cele conexe în cadrul programelor Uniunii Europene în domeniul educației și tineretului;

g) mediază conflictele și litigiile survenite între autoritatea administrației publice locale și unitățile de învățământ;

h) coordonează și controlează activitățile unităților conexe ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului din aria județului/ municipiului București;

i) prezintă un raport anual privind starea învățământului pe teritoriul județului, respectiv municipiului București. Acest raport se face public;

j) aprobă, la propunerea consiliului local sau a consiliilor județene înființarea unităților pentru educație timpurie, învățământ primar și gimnazial;

k) aplică politicile educaționale naționale la nivel județean, respectiv al municipiului București;

l) acordă consiliere și asistență unităților și instituțiilor de învățământ în gestionarea resurselor umane și a posturilor didactice la nivelul județului, respectiv al municipiului București;

m) monitorizează activitățile de constituire, de vacantare și de ocupare a posturilor didactice din unitățile de învățământ;

n) gestionează baza de date privind cadrele didactice calificate angajate în unitățile de învățământ, precum și întreaga bază de date a educației;

o) înaintează spre Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului rețeaua școlară din raza lor teritorială propusă de autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu politica educațională, a documentelor strategice privind dezvoltarea economică și socială la nivel regional, județean și local, după consultarea unităților de învățământ, a operatorilor economici și a partenerilor sociali interesați;

p) realizează auditarea periodică a resursei umane din învățământul preuniversitar;
 q) asigură colectarea datelor statistice pentru sistemul național de indicatori privind educația.

(2) Structura inspectoratelor școlare județene, respectiv a Inspectoratului Școlar al Municipiului București se stabilește prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(3) Inspectoratul școlar are un consiliu de administrație și un consiliu consultativ. Funcționarea acestora se realizează în baza unui regulament propriu, elaborat și aprobat de consiliul de administrație, conform regulamentului-cadru aprobat prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(4) În structura inspectoratelor școlare din județele cu învățământ și în limbile minorităților naționale, sunt cuprinși și inspectori școlari pentru acest tip de învățământ. Acești inspectori școlari sunt numiți respectând procedurile prezentei legi, cu consultarea grupului parlamentar al minorităților naționale.

(5) În structura inspectoratelor școlare sunt cuprinși și inspectori școlari pentru problemele copiilor și tinerilor proveniți din medii socio-economice dezavantajate, de etnie romă.

Secțiunea a 2-a

Conducerea unităților de învățământ

Art. 86. – (1) Unitățile de învățământ preuniversitar cu personalitate juridică sunt conduse de consiliile de administrație și de directori, ajutați, după caz, de directori adjuncți. În exercitarea atribuțiilor ce le revin, consiliile de administrație și directorii conlucrează cu consiliul profesoral și cu comitetul de părinți.

(2) În unitățile de învățământ care au numai funcția de director, consiliul de administrație este format din 9 membri, iar în unitățile de învățământ care au și funcția de director adjunct, consiliul de administrație este format din 13 membri.

(3) Consiliul de administrație este organul de conducere al unității de învățământ și este format, în învățământul public, din: 50% membri cadre didactice alese de către personalul didactic al școlii, 50% reprezentanți ai părinților și ai consiliului local, în procente egale de câte 25% fiecare, aleși de către consiliul reprezentativ al părinților, respectiv autoritățile administrației publice locale și care nu pot fi cadre didactice în unitatea școlară respectivă. Directorul este membru de drept al consiliului de administrație. Directorul adjunct este membru de drept al consiliului de administrație în cota de 50% a cadrelor didactice din unitatea de învățământ respectivă. La ședințele consiliului de administrație participă reprezentanții sindicatelor din unitatea de învățământ și un reprezentant al elevilor, cu statut de observatori.

(4) După constituirea consiliului de administrație, membrii acestuia aleg un președinte de ședință din rândul cadrelor didactice, prin hotărâre adoptată cu votul secret al majorității. Președintele de ședință este ales pentru o perioadă de cel mult un an, conduce ședințele consiliului de administrație și semnează hotărârile adoptate în această perioadă.

(5) În învățământul particular și confesional, în componența consiliului de administrație sunt incluși reprezentanți ai fondatorilor. Conducerea consiliului de administrație este asigurată de persoana desemnată de fondatori. În unitățile pentru învățământul general obligatoriu, consiliul de administrație cuprinde și un reprezentant al consiliului local.

(6) Consiliul de administrație se întrunește lunar sau ori de câte ori este necesar, la solicitarea directorului sau a două treimi dintre membri. Metodologia-cadru de organizare și de funcționare a consiliului de administrație este stabilită prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(7) Consiliul de administrație are următoarele atribuții principale:

a) adoptă proiectul de buget și avizează execuția bugetară la nivelul unității de învățământ;

- b) aprobă planul de dezvoltare instituțională elaborat de directorul unității de învățământ;
- c) aprobă curriculumul la decizia școlii la propunerea consiliului profesoral;
- d) stabilește poziția școlii în relațiile cu terți;
- e) organizează concursul de ocupare a funcțiilor de director și de director adjunct;
- f) aprobă planul de încadrare cu personal didactic și didactic auxiliar, precum și schema de personal nedidactic;
- g) aprobă programe de dezvoltare profesională a cadrelor didactice la propunerea consiliului profesoral;
- h) realizează evaluarea performanțelor profesionale ale cadrelor didactice, ale cadrelor didactice auxiliare și ale personalului administrativ;
- i) sancționează abaterile disciplinare, etice sau profesionale ale cadrelor didactice, conform legii;
- j) aprobă comisiile de concurs și validează rezultatul concursurilor;
- k) aprobă orarul unității de învățământ;
- l) își asumă răspunderea publică pentru performanțele unității de învățământ, alături de director;
- m) îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin ordine și metodologii ale ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, respectiv ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(8) Hotărârile consiliului de administrație se adoptă cu majoritatea voturilor celor prezenți. Membrii consiliului de administrație care se află în conflict de interese nu participă la vot.

Art. 87. – (1) Directorul exercită conducerea executivă a unității de învățământ. În cazul unităților de învățământ cu predare integrală în limbile minorităților naționale, directorul are obligația cunoașterii limbii respective. În cazul unităților de învățământ cu secții de predare în limbile minorităților naționale, unul dintre directori are obligația cunoașterii limbii respective. În aceste cazuri, numirea directorului se face cu consultarea organizației care reprezintă minoritatea respectivă în Parlamentul României sau, dacă minoritatea nu are reprezentare parlamentară, cu consultarea grupului parlamentar al minorităților naționale.

(2) Directorul unității de învățământ public are următoarele atribuții:

- a) este reprezentantul legal al unității de învățământ și realizează conducerea executivă a acesteia;
- b) este ordonatorul de credite al unității de învățământ;
- c) își asumă, alături de consiliul de administrație, răspunderea publică pentru performanțele unității de învățământ pe care o conduce;
- d) propune spre aprobare consiliului de administrație regulamentul de organizare și funcționare al unității de învățământ;
- e) propune spre aprobare consiliului de administrație proiectul de buget și raportul de execuție bugetară;
- f) răspunde de selecția, angajarea, evaluarea periodică, formarea, motivarea și încetarea raporturilor de muncă ale personalului din unitatea de învățământ;
- g) îndeplinește alte atribuții stabilite de către consiliul de administrație, conform legii;
- h) prezintă, anual, un raport asupra calității educației în unitatea sau în instituția pe care o conduce. Raportul este prezentat în fața comitetului de părinți și este adus la cunoștința autorităților administrației publice locale și a inspectoratului școlar județean/al municipiului București;
- i) coordonează colectarea și transmite inspectoratului școlar datele statistice pentru sistemul național de indicatori privind educația.

(3) Structurile și funcțiile de conducere ale unităților de învățământ particular și confesional, atribuțiile, modul de constituire, precum și durata mandatelor sunt stabilite prin regulamentele de organizare și funcționare a acestora, în concordanță cu prevederile legale.

(4) Directorul unității de învățământ particular și confesional exercită conducerea executivă, în strictă conformitate cu responsabilitățile și atribuțiile conferite de lege, cu hotărârile consiliului de administrație al unității de învățământ și cu respectarea prevederilor regulamentului de organizare și funcționare a acesteia.

Art. 88. – (1) Consiliul profesoral al unității de învățământ este format din totalitatea cadrelor didactice din unitatea școlară cu personalitate juridică, este prezidat de către director și se întrunește lunar sau ori de câte ori este nevoie, la propunerea directorului sau la solicitarea a minimum o treime dintre membrii personalului didactic.

(2) Atribuțiile consiliului profesoral sunt următoarele:

- a) gestionează și asigură calitatea actului didactic;
- b) stabilește codul de etică profesională și monitorizează aplicarea acestuia;
- c) propune consiliului de administrație măsuri de optimizare a procesului didactic;
- d) propune consiliului de administrație curriculumul la dispoziția școlii;
- e) propune consiliului de administrație premiarea și acordarea titlului de „profesorul anului” personalului cu rezultate deosebite la catedră;
- f) aprobă sancționarea abaterilor disciplinare ale elevilor;
- g) propune consiliului de administrație inițierea procedurii legale în cazul cadrelor didactice, pentru slabe performanțe sau pentru încălcări ale eticii profesionale;
- h) propune consiliului de administrație programele de formare și dezvoltare profesională continuă a cadrelor didactice;
- i) alege cadrele didactice membre ale consiliului de administrație;
- j) îndeplinește alte atribuții stabilite de consiliul de administrație.

(3) La ședințele consiliului profesoral participă, fără drept de vot, și reprezentanți ai structurilor asociative ale părinților și, după caz, reprezentanți ai consiliului elevilor.

Secțiunea a 3-a

Instituțiile și unitățile conexe ale învățământului preuniversitar

Art. 89. – (1) Instituțiile și unitățile conexe ale învățământului preuniversitar sunt: casele corpului didactic, centrele atestate de formare continuă în limbile minorităților naționale, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională, Centrul Național de Instruire Diferențiată și Unitatea pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar.

(2) Organizarea, managementul și finanțarea instituțiilor conexe intră în responsabilitatea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(3) În fiecare județ și în municipiul București funcționează Casa Corpului Didactic, denumită în continuare CCD, subordonată inspectoratului școlar județean, respectiv al municipiului București. Structura și atribuțiile CCD se stabilesc prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(4) Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională este o instituție specializată a învățământului preuniversitar, cu personalitate juridică, coordonată metodologic de inspectoratul școlar județean, respectiv al municipiului București.

(5) Finanțarea Centrului Județean de Resurse și de Asistență Educațională se asigură de la bugetul consiliului județean, respectiv de la bugetele consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.

(6) Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională organizează, coordonează metodologic, monitorizează și evaluează, după caz, la nivel județean/al municipiului București, următoarele activități și servicii educaționale:

- a) servicii de asistență psihopedagogică/psihologică, furnizate prin centrele județene și prin cabinetele de asistență psihopedagogică/psihologică;
- b) servicii de terapii logopedice, furnizate prin centrele și prin cabinetele logopedice interșcolare;
- c) servicii de evaluare, de orientare școlară și profesională;
- d) servicii de mediere școlară, furnizate de mediatorii școlari;
- e) servicii de consultanță pentru educație incluzivă, furnizate de centrele școlare de educație incluzivă.

(7) Structura, organizarea și funcționarea Centrului Județean de Resurse și de Asistență Educațională se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(8) Centrul Național de Instruire Diferențiată se organizează și funcționează conform metodologiei elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului în 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(9) Unitatea pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar se organizează în subordinea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Atribuțiile, structura, organizarea și funcționarea Unității pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar se stabilesc prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Art. 90. – (1) În învățământul preuniversitar funcționează și palatele și cluburile copiilor, ca unități de învățământ pentru activități extrașcolare, aflate în subordinea inspectoratelor școlare județene, respectiv al municipiului București/sectoarelor municipiului București.

(2) Palatul Național al Copiilor din București, subordonat Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, precum și palatele copiilor din județe, aflate în subordinea inspectoratelor școlare județene au și rol metodologic pentru activitățile extrașcolare.

(3) Organizarea și competențele unităților de învățământ pentru activități extrașcolare se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

CAPITOLUL VIII

FINANȚAREA ȘI BAZA MATERIALĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREUNIVERSITAR

Secțiunea I **Dispoziții generale**

Art. 91. – (1) Statul asigură finanțarea de bază pentru toți preșcolarii și pentru toți elevii din învățământul obligatoriu de stat, particular acreditat sau autorizat provizoriu, precum și confesional. Statul asigură finanțarea de bază și pentru învățământul liceal și postliceal public. Finanțarea se face în baza și în limitele costului standard per elev sau per preșcolar, după metodologia elaborată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(2) În învățământul preuniversitar privat, taxele de școlarizare se stabilesc de consiliul de administrație al fiecărei instituții sau unități de învățământ, în condițiile legii.

Art. 92. – (1) Cupoanele de creșă prevăzute la art. 26 alin. (6) se acordă de la bugetul de stat.

(2) Angajatorul are obligația legală de a-și informa angajații asupra reglementărilor în vigoare. Angajatorul are obligația legală de a intermedia acordarea cupoanelor de creșă pentru angajații care le solicită și care renunță, parțial sau integral, la dreptul de concediu pentru creșterea copilului.

(3) Cuponul de creșă se acordă la solicitarea angajatului cu forme legale, atât în sistemul de stat, cât și în cel privat.

(4) Cuponul de creșă se acordă la cerere, unuia dintre părinți sau opțional, tutorelui sau celui căruia i s-au încredințat copii spre creștere și educare sau în plasament familial, pe baza livretului de familie.

(5) Cuponul de creșă are o valoare egală cu costul standard per antepreșcolar. Valoarea acestuia este stabilită anual, de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(6) Părintele are dreptul să aleagă creșa pe care o va frecventa copilul său, din sistemul de stat sau privat.

(7) Valoarea cuponului de creșă este încasată integral de creșa aleasă de părinte. Acesta are posibilitatea de a achita diferența de preț, în situația în care alege o creșă al cărei cost lunar depășește valoarea cuponului de creșă.

(8) Pentru aplicarea prevederilor prezentului articol, se aprobă norme metodologice prin hotărâre a Guvernului.

(9) La data intrării în vigoare a prezentei legi, orice prevederi contrare se abrogă.

Art. 93. – (1) Finanțarea învățământului preuniversitar de stat, particular și confesional se asigură din fonduri publice sau din alte surse, potrivit legii.

(2) Principiile finanțării învățământului preuniversitar sunt următoarele:

- a) transparența fundamentării și alocării fondurilor;
- b) echitatea distribuirii fondurilor destinate unui învățământ de calitate;
- c) adecvarea volumului de resurse în funcție de obiectivele urmărite;
- d) predictibilitatea, prin utilizarea unor mecanisme financiare coerente și stabile;
- e) eficiența utilizării resurselor.

(3) Finanțarea învățământului preuniversitar particular și confesional acreditat și autorizat provizoriu se face din taxe, din fonduri publice, în cazul învățământului preșcolar, primar și gimnazial obligatoriu, precum și din alte surse, potrivit legii.

Art. 94. – (1) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului are drept de inițiativă în domeniile politicii financiare și resurselor umane din domeniul educației și colaborează cu alte ministere, cu autorități locale, structuri asociative reprezentative ale autorităților administrației publice locale, cu asociații reprezentative ale părinților, asociații reprezentative profesionale ale cadrelor didactice, precum și cu sindicatele reprezentative.

(2) Finanțarea unităților de învățământ preuniversitar cuprinde finanțarea de bază, finanțarea complementară și finanțarea suplimentară.

(3) Consiliile locale și consiliul județean, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București/Consiliul General al Municipiului București pot contribui din bugetele proprii la finanțarea de bază și complementară a unităților de învățământ preuniversitar public.

Art. 95. – (1) Finanțarea de bază formată din costul standard per elev/preșcolar la care se adaugă coeficienții de corecție, stabiliți prin hotărâre a Guvernului, se asigură din sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, prin bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale de care aparțin unitățile de învățământ preuniversitar public, excepție făcând liceele care se finanțează prin bugetele consiliilor județene, respectiv ale consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.

(2) Costul standard cuprinde cheltuielile de personal, materiale și servicii, manuale școlare, dotări generale prevăzute de standardele de autorizare/acreditare, întreținere curentă și cheltuieli cu perfecționarea profesională, cu excepția celor care se suportă din bugetul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(3) Finanțarea de bază aprobată anual prin legea bugetului de stat se repartizează pe comune, orașe, municipii și sectoare ale municipiului București de către consiliile județene/

consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, cu asistența tehnică de specialitate a inspectoratelor școlare.

(4) Finanțarea de bază se asigură pentru toate unitățile de învățământ preuniversitar publice. Pentru unitățile de învățământ preuniversitar privat acreditate finanțarea de bază se asigură conform prevederilor art. 91 alin. (1).

(5) Finanțarea de bază se alocă unității de învățământ în care este înscris elevul/preșcolarul și se transferă la o altă unitate de învățământ dacă elevul/preșcolarul se transferă sau se reînmatriculează la o altă unitate de învățământ.

(6) În finanțarea de bază a unității de învățământ preuniversitar unde sunt condiții de izolare, costul standard per elev și per preșcolar se calculează cu un coeficient mărit de dispersare.

(7) Licitatiile pentru manuale școlare, al căror conținut a fost avizat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, se organizează de consiliile județene, respectiv de consiliile locale ale sectoarelor municipiului București. Achiziționarea de manuale școlare se face de unitățile de învățământ pe baza prețurilor obținute la licitațiile organizate de consiliile județene, respectiv de consiliile locale ale sectoarelor municipiului București.

Art. 96. – (1) Finanțarea complementară se asigură din sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat, prin bugetele locale ale unităților administrativ-teritoriale de care aparțin unitățile de învățământ preuniversitar public, excepție făcând liceele care se finanțează prin bugetele consiliilor județene, respectiv bugetele consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București.

(2) Finanțarea complementară cuprinde următoarele categorii de cheltuieli:

- a) investiții, reparații capitale, consolidări;
- b) subvenții pentru internate și cantine;
- c) cheltuieli pentru evaluarea periodică a elevilor;
- d) cheltuieli cu bursele elevilor;
- e) cheltuieli pentru transportul elevilor, conform prevederilor art. 74 alin. (1);
- f) cheltuieli pentru naveta cadrelor didactice, conform legii;
- g) cheltuieli pentru examinarea medicală obligatorie periodică a salariaților din învățământul preuniversitar, cu excepția celor care, potrivit legii, se efectuează gratuit;
- h) cheltuieli pentru concursuri școlare și activități educative extrașcolare organizate în cadrul sistemului de învățământ.

(3) Finanțarea complementară aprobată anual prin legea bugetului de stat se repartizează pe comune, orașe, municipii și sectoare ale municipiului București de către consiliile județene, respectiv de consiliile locale ale sectoarelor municipiului București, cu asistența tehnică de specialitate a inspectoratelor școlare.

(4) Finanțarea de bază și finanțarea complementară se fac pe baza contractului de performanță încheiat între directorul unității de învățământ preuniversitar și primarul localității/primarul de sector în a cărei rază teritorială se află unitatea de învățământ, respectiv cu președintele consiliului județean/primarul de sector, în cazul liceelor. Aceeași prevedere se aplică și pentru unitățile de învățământ liceal care au în structură niveluri de învățământ preșcolar, primar, gimnazial și postliceal.

(5) Directorul și consiliul de administrație al unității de învățământ cu personalitate juridică răspund de încadrarea în bugetul aprobat, în condițiile legii.

Art. 97. – (1) Finanțarea suplimentară se acordă ca sumă globală fixă din bugetul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului pentru premiarea unităților de învățământ cu rezultate deosebite în domeniul incluziunii sau în domeniul performanțelor școlare.

(2) Consiliile locale, respectiv consiliile locale ale sectoarelor municipiului București și consiliile județene, respectiv Consiliul General al Municipiului București contribuie la

finanțarea suplimentară, acordând granturi unităților de învățământ, în baza unei metodologii proprii.

Art. 98. – (1) Unitățile de învățământ preuniversitar public pot obține venituri proprii din activități specifice, conform legii, din donații, sponsorizări sau din alte surse legal constituite.

(2) Veniturile proprii nu diminuează finanțarea de bază, complementară sau suplimentară și sunt utilizate conform deciziilor consiliului de administrație. La sfârșitul anului bugetar, sumele necheltuite rămân în contul unității de învățământ care le-a realizat și se reportează pentru bugetul anual următor.

Art. 99. – (1) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului finanțează anual, în cadrul programelor naționale aprobate prin hotărâre a Guvernului, următoarele competiții:

a) competiții între școli care se bazează pe evaluarea instituțională a fiecărei unități de învățământ după două axe majore: incluziune și performanță. În urma evaluărilor după fiecare dintre cele două axe, se va realiza o clasificare a școlilor pe 5 niveluri: „Excelent”, „Foarte bun”, „Bun”, „Satisfăcător” și „Nesatisfăcător”. Sunt premiate atât școlile cu excelență în incluziune, cât și cele cu excelență în performanță, publice sau private. Școlile care obțin calificativul „Satisfăcător” sau „Nesatisfăcător” se supun monitorizării în vederea corecției;

b) în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, școlile vor desemna „Profesorul anului”, ca semn al excelenței în predare. La nivel județean și național va fi desemnat „Profesorul anului” pentru fiecare disciplină din planul de învățământ. Excelența în predare va fi recompensată financiar, prin programul național de stimulare a excelenței didactice;

c) performanța elevilor la olimpiadele pe discipline, la olimpiadele de creație tehnico-științifică și artistică și la olimpiadele sportive se recompensează financiar prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(2) În lansarea competițiilor, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului se consultă cu asociațiile reprezentative ale părinților, asociațiile reprezentative profesionale ale cadrelor didactice, Consiliul Național al Elevilor și cu sindicatele reprezentative.

Art. 100. – (1) Bugetul de venituri și cheltuieli se întocmește anual, de către fiecare unitate de învățământ preuniversitar, conform normelor metodologice de finanțare a învățământului preuniversitar elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, se aprobă și se execută conform legii.

(2) Excedentele anuale rezultate din execuția bugetului de venituri și cheltuieli ale activităților finanțate integral din venituri proprii se reportează în anul următor și se folosesc cu aceeași destinație sau, cu aprobarea consiliului de administrație, se utilizează pentru finanțarea altor cheltuieli ale unității de învățământ.

(3) Finanțarea unităților de învățământ special, a claselor de învățământ special, a elevilor din învățământul special, a liceelor și a CJRAE/Centrul Municipal București de Resurse și de Asistență Educațională, se asigură din sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat prin consiliile județene, respectiv prin Consiliul General al Municipiului București, indiferent de locul de domiciliu al copiilor, prin contract managerial.

Art. 101. – (1) De la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, se asigură următoarele cheltuieli aferente unităților de învățământ preuniversitar, inclusiv pentru învățământul special:

a) finanțarea programelor naționale ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, aprobate prin hotărâre a Guvernului;

b) fondul de rezervă, constituit prin hotărâre a Guvernului, pentru implementarea descentralizării;

c) componenta locală aferentă proiectelor aflate în derulare, cofinanțate de Guvernul României și de organisme financiare internaționale, precum și rambursările de credite externe aferente proiectelor respective;

d) bursele pentru elevii din Republica Moldova, precum și bursele pentru elevii străini și etnicii români din afara granițelor țării;

e) organizarea evaluărilor, a simulărilor și a examenelor naționale;

f) perfecționarea pregătirii profesionale a cadrelor didactice și didactice auxiliare, pentru implementarea politicilor și strategiilor Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;

g) finanțarea, pe bază de hotărâri ale Guvernului, a unor programe anuale sau multianuale de investiții, de modernizare și de dezvoltare a bazei materiale a instituțiilor publice de învățământ preuniversitar public, inclusiv consolidări și reabilitări de școli și dotări;

h) finanțarea unor programe naționale de protecție socială, stabilite prin reglementări specifice;

i) finanțarea privind organizarea de concursuri pentru elevi, pe obiecte de învățământ și pe meserii, tehnico-aplicative, științifice, de creație, concursuri și festivaluri cultural-artistice, campionate și concursuri sportive școlare, cu participare națională și internațională, precum și olimpiade internaționale pe obiecte de învățământ.

(2) Finanțarea cheltuielilor privind inspectoratele școlare, casele corpului didactic, palatele și cluburile copiilor și elevilor, cluburile sportive școlare, se asigură din bugetul de stat prin bugetul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(3) Cluburile sportive școlare, precum și palatele și cluburile copiilor pot să fie finanțate și de autoritățile locale.

(4) Consiliul județean/consiliile locale ale sectoarelor și Consiliul General al Municipiului București alocă, prin hotărâri proprii, fonduri din cote defalcate din impozitul pe venit la dispoziția acestora, în vederea finanțării unităților de învățământ preuniversitar public, prin finanțarea complementară.

(5) Consiliul județean/Consiliul General al Municipiului București asigură fonduri pentru organizarea și desfășurarea olimpiadelor și a concursurilor școlare județene/ale municipiului București.

(6) Cheltuielile aferente facilităților acordate elevilor privind transportul pe calea ferată și cu metroul se finanțează prin bugetul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii și din alte surse, potrivit legii.

Art. 102. – Constituirea și alocarea bugetului pentru învățământul preuniversitar se face după următoarea procedură: Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, prin Unitatea pentru Finanțarea Învățământului Preuniversitar și prin inspectoratele școlare județene, respectiv Inspectoratul Școlar al Municipiului București monitorizează implementarea noului mecanism de finanțare a învățământului preuniversitar și asigură asistență specializată unităților și instituțiilor din învățământul preuniversitar. Primarul localității, respectiv primarii sectoarelor municipiului București, președintele consiliului județean, în calitate de ordonatori principali de credite, răspund în solidar cu directorul unității de învățământ de utilizarea fondurilor bugetare, în condițiile legii.

*Secțiunea a 2-a****Baza materială a învățământului preuniversitar public***

Art. 103. – (1) Baza materială a învățământului preuniversitar public constă în întreg activul patrimonial al Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, al instituțiilor și unităților de învățământ preuniversitar existent la data intrării în vigoare a prezentei legi, precum și în activul patrimonial redobândit sau dobândit ulterior și cuprinde: terenuri și clădiri destinate procesului de învățământ preuniversitar, dotări și echipamente, biblioteci, stațiuni didactice și de cercetare, ateliere școlare, ferme didactice, terenuri agricole, cămine, internate, cantine, palate și cluburi ale copiilor, baze cultural-sportive și de odihnă, precum și orice alt obiect de patrimoniu destinat procesului de învățământ și salariaților din învățământul preuniversitar.

(2) Terenurile și clădirile unităților de educație timpurie, de învățământ preșcolar, școlile primare și gimnaziale, liceele situate în orașe, municipii sau municipii reședință de județ, inclusiv celelalte niveluri de învățământ din cadrul acestora, înființate de stat, fac parte din domeniul public local și sunt administrate de către consiliile locale. Celelalte componente ale bazei materiale sunt de drept proprietatea acestora și sunt administrate de către consiliile de administrație, conform legislației în vigoare.

(3) Terenurile și clădirile în care își desfășoară activitatea liceele situate în comune, inclusiv celelalte niveluri de învățământ din cadrul acestora, unitățile de învățământ special publice, centrele județene de resurse și asistență educațională fac parte din domeniul public județean, respectiv al sectoarelor municipiului București, și sunt în administrarea consiliului județean, respectiv a consiliilor locale ale sectoarelor municipiului București, în a căror rază teritorială își desfășoară activitatea, prin consiliile de administrație ale unităților de învățământ respective. Celelalte componente ale bazei materiale a unităților de învățământ special publice, ale cluburilor sportive școlare, ale palatelor și cluburilor copiilor și elevilor, precum și ale centrelor județene de resurse și asistență educațională sunt de drept proprietatea acestora și sunt administrate de către consiliile de administrație ale acestora.

(4) Terenurile și clădirile în care își desfășoară activitatea inspectoratele școlare județene, casele corpului didactic, centrul național de excelență, centrele recreative și de divertisment, Palatul Național al Copiilor, precum și alte unități din subordinea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, ale căror cheltuieli curente și de capital se finanțează de la bugetul de stat, fac parte din domeniul public al statului și sunt administrate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, prin inspectoratele școlare județene și prin consiliile de administrație ale acestor unități. Celelalte componente ale bazei materiale sunt de drept proprietatea unităților și instituțiilor respective și sunt administrate de acestea.

(5) Schimbarea destinației bazei materiale a instituțiilor și unităților de învățământ preuniversitar public se poate face de către autoritățile administrației publice locale, numai cu avizul conform al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului. În caz contrar, actele de schimbare a destinației bazei materiale sunt nule de drept, iar fapta constituie infracțiune și se pedepsește conform legii penale.

Art. 104. – Înscrierea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile aparținând Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului sau instituțiilor și unităților de învățământ și cercetare științifică din sistemul învățământului public, precum și asupra bunurilor aparținând consiliilor locale, județene și, respectiv Consiliului General al Municipiului București, în care își desfășoară activitatea unitățile de învățământ preuniversitar public, se face, după caz, în registrul de inscripțiuni și transcripțiuni, în cărțile funciare sau în cărțile de publicitate funciară, cu scutire de plata taxelor prevăzute de lege.

Art. 105. – (1) Pentru îndeplinirea atribuțiilor sale, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului colaborează cu ministere, cu instituții de învățământ superior, cu consiliile județene/locale, prefecturi, primării, servicii publice descentralizate/deconcentrate,

organizații ale partenerilor sociali reprezentative, precum și cu alte organizații ale societății civile.

(2) Unitățile de învățământ colaborează cu consiliile județene/locale, cu serviciile publice descentralizate/deconcentrate, cu organizații ale partenerilor sociali, în vederea asigurării calității procesului de învățământ.

(3) Parteneriatul social se exercită la toate nivelurile decizionale pentru educație și formare profesională, prin consultare și în baza unei relații directe de colaborare.

(4) Formele de parteneriat social public-privat se concretizează prin protocol de colaborare, prin contract, prin convenție sau prin alte forme.

(5) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, instituțiile și unitățile de învățământ asigură transparența acțiunilor și activităților desfășurate și pun la dispoziția celor interesați informațiile de interes public.

TITLUL III

ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Art. 106. – (1) Prezentul titlu reglementează structura, funcțiile, organizarea și funcționarea învățământului superior din România.

(2) Învățământul superior este organizat în universități, academii de studii, institute, școli de studii superioare și altele asemenea.

(3) Instituțiile de învățământ superior pot fi de stat, particulare sau confesionale. Aceste instituții au personalitate juridică, au caracter non-profit și sunt apolitice. În funcție de natura patrimoniului, se clasifică în publice și private, conform prevederilor art. 8 alin.(1).

Art. 107. – (1) Învățământul superior se poate organiza doar în instituții de învățământ superior care au obținut autorizarea de funcționare provizorie sau acreditarea, potrivit legii.

(2) Actele de finalizare a studiilor, emise în România de către instituții de învățământ superior acreditate, sunt recunoscute de stat numai în cazul în care sunt eliberate în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Art. 108. – (1) Sistemul național de învățământ superior include toate instituțiile de învățământ superior acreditate sau autorizate provizoriu.

(2) Instituțiile de învățământ superior din străinătate, recunoscute legal, ca atare, în statul de origine, pot organiza filiale pe teritoriul României, singure sau în parteneriat cu instituții de învățământ superior acreditate din România, numai cu respectarea legislației în vigoare cu privire la autorizarea, acreditarea și asigurarea calității programelor de studii.

(3) Instituțiile de învățământ superior românești pot organiza, în România sau în alte state, programe de studii comune cu instituții de învățământ superior din străinătate, recunoscute ca atare de statul de origine. În cazul în care aceste programe se organizează în străinătate, trebuie să respecte reglementările legale în vigoare atât în România, cât și în statele respective.

Art. 109. – Misiunea învățământului superior este de a genera și de a transfera cunoaștere către societate prin:

a) formare inițială și continuă la nivel universitar, în scopul dezvoltării personale, a inserției profesionale a individului și a satisfacerii nevoii de competență a mediului socio-economic;

b) cercetare științifică, dezvoltare, inovare și transfer tehnologic, prin creație individuală și colectivă, în domeniul științelor, al științelor ingineresti, al artelor, al literelor, prin asigurarea performanțelor și dezvoltării fizice și sportive, precum și prin valorificarea și diseminarea rezultatelor acestora.

Art. 110. – (1) Sistemul național de învățământ superior se bazează pe următoarele principii:

- a) principiul autonomiei universitare;
- b) principiul libertății academice;
- c) principiul răspunderii publice;
- d) principiul asigurării calității;
- e) principiul echității;
- f) principiul eficienței manageriale și financiare;
- g) principiul transparenței;
- h) principiul respectării drepturilor și libertăților studenților și ale personalului academic;
- i) principiul independenței de ideologii, religii și doctrine politice;
- j) principiul libertății de mobilitate națională și internațională a studenților, a cadrelor didactice și a cercetătorilor;
- k) principiul consultării partenerilor sociali în luarea deciziilor;
- l) principiul centrării educației pe student.

(2) În învățământul superior nu sunt admise discriminări pe criterii de vârstă, naționalitate, etnie, sex, origine socială, orientare politică sau religioasă, orientare sexuală sau alte tipuri de discriminare, cu excepția măsurilor afirmative prevăzute de lege.

(3) În învățământul superior există și pot fi organizate facultăți de teologie, în conformitate cu prevederile art. 14 și institute de cercetare teologică în consens cu perspectivele ecumenice și irenice internaționale și în conformitate cu prevederile legale.

Art. 111. – (1) În instituțiile de învățământ superior publice, învățământul este gratuit pentru cifra de școlarizare aprobată anual de Guvern și cu taxă.

(2) În instituțiile de învățământ superior privat, învățământul este cu taxă.

(3) Instituțiile de învățământ superior au autonomie în stabilirea cuantumului taxelor, care sunt decise de Senatul universitar potrivit legii, și au obligația să le comunice tuturor celor interesați.

Art. 112. – (1) Calificările dobândite de absolvenții programelor de studii sunt atestate prin diplome, prin certificate și prin alte acte de studii eliberate numai de către instituțiile de învățământ superior acreditate.

(2) Diplomele corespunzătoare programelor de studii universitare sunt înscrisuri oficiale și nu pot fi emise decât de instituțiile acreditate, pentru programele de studii acreditate sau autorizate provizoriu. În acest din urmă caz trebuie să existe o altă specializare acreditată într-un domeniu înrudit cu specializarea autorizată. Nerespectarea acestei prevederi constituie infracțiunea de fals material în înscrisuri oficiale și se pedepsește conform legii penale.

Art. 113. – Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului este autoritate publică și este abilitat să urmărească, să controleze aplicarea și respectarea reglementărilor legale în domeniul învățământului superior și să aplice, dacă este cazul, sancțiuni. De asemenea, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului exercită un control *a posteriori* împreună cu autoritățile abilitate asupra actelor prin care instituțiile de învățământ superior

exercită autonomia universitară.

Art. 114. – (1) Instituțiile de învățământ superior au patrimoniu propriu pe care îl gestionează conform legii.

(2) Instituțiile de învățământ superior publice și private se înființează prin lege, la propunerea Guvernului.

(3) Inițiativa înființării instituției de învățământ superior publice aparține Guvernului. Inițiativa înființării instituției de învățământ superior particular și confesional aparține unei persoane fizice, unui grup de persoane fizice, unei fundații, asociații, unui cult religios sau unui alt furnizor de educație, denumit *fondator*.

Art. 115. – (1) Autonomia universitară și libertatea academică sunt garantate prin lege. Instituțiile de învățământ superior se organizează și funcționează independent de orice ingerințe ideologice, politice sau religioase.

(2) Autonomia universitară dă dreptul comunității universitare să-și stabilească misiunea proprie, strategia instituțională, structura, activitățile, organizarea și funcționarea proprie, gestionarea resurselor materiale și umane, cu respectarea strictă a legislației în vigoare.

(3) Aspectele fundamentale ale autonomiei universitare se exprimă în Carta universității, aprobată de Senatul universitar, în concordanță strictă cu legislația în vigoare.

(4) Autonomia universitară se exercită numai cu condiția asumării răspunderii publice.

(5) În instituțiile de învățământ superior este asigurată libertatea cercetării în ceea ce privește stabilirea temelor, alegerea metodelor, procedeele și valorificarea rezultatelor.

(6) În instituțiile de învățământ superior este interzisă periclitarea sub orice formă a dreptului la exprimarea liberă a opiniilor științifice și artistice.

(7) Studenților le este asigurat dreptul la liberă alegere a cursurilor și specializărilor, în conformitate cu normele legale în vigoare și cu planurile de învățământ.

(8) Structurile și funcțiile de conducere ale universităților particulare și confesionale, atribuțiile, modul de constituire, precum și alte considerente legate de statutul acestora sunt stabilite de Carta universitară, cu avizul consultativ al fondatorilor și aprobată de Senatul universitar.

Art. 116. – (1) Răspunderea publică obligă orice instituție de învățământ superior de stat sau particulară:

a) să respecte legislația în vigoare, Carta proprie și politicile naționale și europene în domeniul învățământului superior;

b) să aplice și să se supună reglementărilor în vigoare referitoare la asigurarea și evaluarea calității în învățământul superior;

c) să respecte politicile de echitate și etică universitară, cuprinse în codul de etică și deontologie profesională aprobat de Senatul universitar;

d) să asigure eficiența managerială și eficiența cheltuirii banului public;

e) să asigure transparența tuturor deciziilor și activităților sale, conform legislației în vigoare;

f) să respecte libertatea academică a personalului didactic, didactic auxiliar și de cercetare, precum și drepturile și libertățile studenților.

(2) În cazul universităților confesionale, răspunderea publică presupune respectarea statutului și a prevederilor dogmatice și canonice specifice cultului respectiv.

Art. 117. – (1) În cazul în care se constată nerespectarea obligațiilor prevăzute la art. 116, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului aplică în termen de maximum 3 luni una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

a) sesizează Senatul universitar;

b) revocă rectorul, prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, în baza constatării Consiliului de Etică și Management Universitar, cu consultarea Senatului universitar. În termen de maximum 5 zile lucrătoare de la data emiterii ordinului de revocare, Senatul universitar are obligația să desemneze un prorector care reprezintă universitatea și care devine ordonator de credite până la confirmarea unui nou rector de către ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului. În termen de 3 luni de la emiterea ordinului de revocare, Senatul universitar finalizează procedurile de desemnare a unui nou rector, cu respectarea prevederilor legale în vigoare și trimite spre confirmare ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului numele noului rector;

c) reduce sau elimină temporar sau definitiv accesul la finanțările din surse publice;

d) propune Guvernului inițierea unui proiect de lege de desființare a instituției de învățământ superior în cauză.

(2) Constatarea încălcării obligațiilor prevăzute la art. 116 se face de către Consiliul de Etică și Management Universitar din care fac parte 3 reprezentanți numiți de către Consiliul Național al Rectorilor, 3 reprezentanți numiți de către Ministerul Educației, Cercetării Tineretului și Sportului și câte un reprezentant numit de către ARACIS, Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior (CNFIS), CNCSIS, federațiile sindicale reprezentative din învățământul superior și federațiile naționale ale studenților.

(3) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului asigură protecția intereselor, a drepturilor și a libertăților personalului și studenților din instituțiile de învățământ superior sancționate.

Art. 118. – (1) Spațiul universitar este constituit din totalitatea edificiilor, terenurilor, stațiunilor didactice experimentale, institutelor de cercetare, fermelor, grădinilor botanice, caselor universitare, campusurilor universitare, spitalelor și clinicilor universitare, caselor studenților, precum și dotările aferente, folosite de instituția de învățământ superior, indiferent de titlul juridic sub care aceasta este îndreptățită să le utilizeze.

(2) Fac excepție de la prevederile alin. (1) spațiile și dotările aferente care aparțin Ministerului Sănătății și ministerelor cu rețea sanitară proprie, în care se desfășoară învățământul medical superior, spațiile care aparțin cultelor în care se desfășoară învățământul confesional, precum și spațiile care aparțin Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Administrației și Internelor, Serviciului Român de Informații, în care se desfășoară învățământ de specialitate.

(3) Spațiul universitar este inviolabil. Accesul în spațiul universitar este permis numai în condițiile stabilite prin lege și prin Carta universitară.

Art. 119. – (1) Comunitatea universitară este constituită din studenți, personal didactic de predare și cercetare, personal didactic auxiliar și personal nedidactic care are contract de muncă cu universitatea.

(2) Din comunitatea universitară fac parte și persoane cărora li s-a conferit calitatea de membru al comunității universitare prin hotărâre a Senatului universitar.

(3) Membrii comunității universitare au drepturile și îndatoririle stabilite prin reglementările legale în vigoare și prin Carta universitară.

Art. 120. – (1) Carta universitară prezintă opțiunile majore ale comunității universitare și se aplică în tot spațiul universitar.

(2) Carta universitară trebuie să se refere în mod expres la:

a) modalitățile de desemnare și revocare a mandatelor structurilor și organismelor de conducere ale universității și a oricărui membru al acestora, în conformitate cu legislația în vigoare;

b) situațiile de conflicte de interese și incompatibilități, incluzând prevederea că în aceeași facultate nu pot ocupa simultan funcții de conducere, la oricare nivel, soți, afini și rude până la gradul III, inclusiv;

c) în învățământul superior particular și confesional situațiile de conflict de interese și incompatibilități se stabilesc prin Carta universitară;

d) condițiile și modul de desfășurare a concursurilor de selecție a personalului didactic, de cercetare, didactic auxiliar și tehnico-administrativ;

e) modul în care se realizează gestiunea și protecția resurselor universității;

f) condițiile în care se constituie fondurile proprii și stabilirea în mod independent a destinației acestora și a condițiilor în care sunt utilizate;

g) condițiile în care se pot încheia contracte cu instituțiile publice și cu alți operatori economici în vederea unor programe de cercetare fundamentală și aplicativă sau a creșterii nivelului de calificare a specialiștilor cu studii universitare;

h) condițiile în care universitatea se poate asocia cu alte instituții de învățământ superior sau cu alte organizații pentru îndeplinirea misiunii sale;

i) modalitățile în care se pot construi, deține și folosi elementele aferente bazei materiale a universității, necesare educației și cercetării științifice;

j) modalitățile în care se derulează acțiunile de cooperare internațională ale instituției de învățământ superior, încheierea de contracte și participarea la organizațiile europene și internaționale;

k) modalitățile de colaborare dintre structurile de conducere ale universităților și sindicatele personalului didactic, de cercetare, tehnic și administrativ și cu organizațiile studențești legal constituite;

l) orice alte aspecte socotite relevante de către Senatul universitar, ce corespund legislației în vigoare.

(3) Carta universitară se elaborează și se adoptă de către Senatul universitar, numai după dezbateră cu comunitatea academică, în termen de maximum 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(4) Carta universitară nu poate conține prevederi contrare legislației în vigoare. Nerespectarea legilor în conținutul Cartei universitare atrage nulitatea de drept a actului respectiv.

(5) Carta universitară se avizează de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Art. 121. – (1) Instituțiile de învățământ superior pot înființa, singure sau prin asociere, societăți comerciale, fundații sau asociații, cu aprobarea Senatului universitar. Condiția ca acestea să se înființeze este aceea ca ele să contribuie la creșterea performanțelor instituției și să nu influențeze negativ în niciun fel activitățile de învățământ, cercetare și consultanță.

(2) Instituțiile de învățământ superior pot constitui consorții, inclusiv cu unitățile de cercetare-dezvoltare, în baza unui contract de parteneriat, conform legislației în vigoare.

(3) La constituirea societăților comerciale, a fundațiilor sau a asociațiilor, instituția publică de învățământ superior poate aduce aport în numerar și în natură doar dreptul de folosință și de administrare asupra bunurilor pe care le are în patrimoniu.

Art. 122. – (1) Instituțiile de învățământ superior adoptă un cod de etică și deontologie profesională universitară. Acesta face parte din Carta universitară.

(2) Rectorul universității are obligația să prezinte, în luna aprilie a fiecărui an, un raport privind starea universității. Raportul este făcut public pe site-ul universității și este transmis tuturor părților interesate. Acest raport include cel puțin:

a) situația financiară a universității, pe surse de finanțare și tipuri de cheltuieli;

b) situația fiecărui program de studii;

c) situația personalului instituției;

d) rezultatele activităților de cercetare;

e) situația asigurării calității activităților din cadrul universității;

f) situația respectării eticii universitare și a eticii activităților de cercetare;

g) situația posturilor vacante;

h) situația inserției profesionale a absolvenților din promoțiile precedente.

(3) Raportul anual al rectorului este o componentă a răspunderii publice și constituie o condiție fundamentală pentru accesul la finanțările din bugetul public.

CAPITOLUL II

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ

A INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT SUPERIOR

Art. 123. – (1) Pentru îndeplinirea obiectivelor ce decurg din misiunea asumată, orice instituție de învățământ superior poate cuprinde următoarele componente organizatorice: facultăți, departamente, institute, centre sau laboratoare, unități de proiectare, centre de consultanță, clinici universitare, studiouri și ateliere artistice, muzee, centre pentru formarea continuă a resurselor umane, unități de microproducție și prestări servicii, stațiuni experimentale sau alte entități pentru activități de producție și transfer de cunoaștere și tehnologie. În structura instituțiilor de învățământ superior funcționează servicii tehnico - administrative.

(2) Instituția de învățământ superior poate înființa, pe perioadă determinată și pe proiecte, unități de cercetare distincte sub raportul bugetului de venituri și cheltuieli, care au autonomie și statute proprii, aprobate de Senatul universitar.

(3) Componentele prevăzute la alin. (1) și (2) sunt organizate de fiecare instituție de învățământ superior, astfel încât instituția să-și realizeze misiunea, să asigure criteriile și standardele de calitate și să gestioneze în mod eficient activitățile de învățământ, cercetare, producție sau transfer cognitiv și tehnologic.

Art. 124. – (1) Facultatea este unitatea funcțională care elaborează și gestionează programele de studii. Facultatea corespunde unuia sau mai multor domenii ale științelor, artelor sau sportului.

(2) Orice facultate se înființează, se organizează sau se desființează la propunerea și cu aprobarea Senatului universitar, prin hotărâre anuală a Guvernului privind structura instituțiilor de învățământ superior.

(3) Într-o instituție publică de învățământ superior, Guvernul, pe baza contractului instituțional, cu consultarea Senatului universitar, poate să înființeze și să finanțeze un program de studii sau o facultate cu acele programe de studii care răspund unor cerințe stringente de instruire și formare profesională în domenii de interes național. Programele de studii astfel propuse se supun reglementărilor legale în vigoare referitoare la asigurarea calității în învățământul superior.

(4) O facultate poate include unul sau mai multe departamente, școli doctorale, școli postuniversitare și extensii universitare care sunt responsabile de organizarea programelor de studii pe tipuri și cicluri de studii universitare.

(5) Prin excepție de la prevederile alin. (2), în situații temeinic justificate, Guvernul, la propunerea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, poate înființa/desființa facultăți, cu consultarea Senatului universitar.

Art. 125. – (1) Departamentul este unitatea academică funcțională care asigură producerea, transmiterea și valorificarea cunoașterii în unul sau mai multe domenii de specialitate.

(2) Un departament poate avea în componență centre sau laboratoare de cercetare, ateliere artistice, școli postuniversitare și extensii universitare .

(3) Departamentul se înființează, se organizează, se divizează, se comasează sau se desființează prin hotărâre a Senatului universitar la propunerea cadrelor didactice din consiliul facultății/facultăților în care funcționează.

(4) Departamentul poate organiza centre sau laboratoare de cercetare care funcționează ca unități de venituri și cheltuieli în cadrul universității.

Art. 126. – Institutele, stațiunile experimentale, centrele sau laboratoarele sunt aprobate de către Senatul universitar pentru organizarea activităților de cercetare-dezvoltare și se supun legislației în vigoare.

Art. 127. – (1) Învățământul superior pentru minoritățile naționale se realizează:

a) în instituții de învățământ superior în cadrul cărora funcționează facultăți/linii/programe de studii cu predare în limba maternă;

b) în instituții de învățământ superior multiculturale și multilingve; în acest caz, se constituie secții/linii cu predare în limbile minorităților naționale;

c) în cadrul instituțiilor de învățământ superior pot fi organizate grupe, secții sau linii de predare în limbile minorităților, în condițiile legii.

(2) Linia de studiu din cadrul universității multilingve și multiculturale se organizează în departamente. Consiliul facultății elaborează un regulament de funcționare, care reglementează procedurile de alegere și alte aspecte specifice structurilor organizatorice, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Secția de studiu este o formă de organizare a învățământului universitar într-o limbă a minorităților naționale, care poate fi instituționalizată, atât la nivelul universității, cât și în cadrul unei facultăți prin departamentul secției, care are în componență programele de studiu și structurile organizatorice aferente. Secțiile beneficiază de autonomie universitară în organizarea activităților didactice.

(4) În învățământul universitar pentru minoritățile naționale, se asigură pregătirea în ciclul I de studii universitare de licență, în ciclul II de studii universitare de master și în ciclul III de studii universitare de doctorat, precum și în învățământul postuniversitar, în limba maternă.

(5) Finanțarea de bază se calculează după un coeficient mărit pentru studenții care urmează cursurile în limba unei minorități naționale.

CAPITOLUL III ORGANIZAREA STUDIILOR UNIVERSITARE

Secțiunea 1 Structura anului universitar

Art. 128. – (1) Anul universitar începe, de regulă, în prima zi lucrătoare a lunii octombrie, și include două semestre. Un semestru are o durată, de regulă, de 14 săptămâni de activități didactice urmate, de regulă, de minimum 3 săptămâni de examene. Structura anului universitar se aprobă de către Senatul universitar. În atribuirea creditelor de studii transferabile dintr-un semestru se are în vedere o perioadă de minimum 17 săptămâni.

(2) Senatul universitar al fiecărei instituții de învățământ superior aprobă anual, cu cel puțin 3 luni înainte de începerea anului universitar, regulamentul privind activitatea profesională a studenților, precum și calendarul activităților educaționale specifice semestrelor academice de studiu.

Secțiunea a 2-a Programe de studii universitare

Art. 129. – (1) Programul de studii universitare reprezintă un grup de unități curriculare de predare, învățare, cercetare, aplicații practice și evaluare planificate astfel încât să ducă la o calificare universitară certificată printr-o diplomă și printr-un supliment de diplomă.

(2) Curriculumul programului de studii universitare este concordant cu profilul calificării definit în Cadrul național al calificărilor și este inclus în Registrul Calificărilor din Învățământul Superior (RCIS). Curriculumul unui program de studii universitare se stabilește astfel încât să maximizeze șansele obținerii calificării dorite și se aprobă de către Senatul universitar.

(3) Concordanța dintre curriculum și calificarea oferită de programul de studii universitare este un aspect esențial al asigurării calității.

(4) Programele de studii universitare sunt grupate pe domenii de studii și organizate pe 3 cicluri de studiu: licență, master, doctorat.

(5) Programele de studii universitare dau acces la ocupații și funcții specifice fiecărui ciclu de studii universitare absolvit.

Art. 130. – (1) Organizarea programelor de studii este de competența instituțiilor de învățământ superior, cu respectarea legislației în vigoare. Pentru fiecare ciclu universitar organizat, Senatul universitar aprobă un regulament propriu de organizare și funcționare, în acord cu standardele naționale și internaționale generale și specifice de calitate.

(2) Un program de studii universitare funcționează legal dacă este autorizat provizoriu sau acreditat și funcționează în condițiile stabilite prin actul de autorizare, respectiv acreditare. Organizarea și desfășurarea de programe de studii universitare care nu funcționează legal se sancționează cu nerecunoașterea studiilor pentru beneficiari, precum și cu amendă pentru organizatori, potrivit legii penale, și cu retragerea autorizației de funcționare provizorie, respectiv a acreditării pentru instituția în cauză.

(3) Autorizarea provizorie și acreditarea programelor de studii universitare se realizează distinct pentru fiecare formă de învățământ, fiecare limbă de predare și pentru fiecare locație geografică în care se desfășoară.

(4) Pentru profesiile reglementate la nivelul Uniunii Europene reglementarea națională nu poate contraveni celei europene.

(5) Nomenclatorul domeniilor și al programelor de studii universitare, domeniile și programele de studii universitare acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu, locațiile geografice de desfășurare, numărul de credite de studii transferabile pentru fiecare program de studii universitare, formă de învățământ sau limba de predare și numărul maxim de studenți care pot fi școlarizați și care este propus de ARACIS, se stabilesc anual prin hotărâre a Guvernului, promovată de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, înaintea datei de 31 martie a fiecărui an.

Secțiunea a 3-a **Forme de organizare**

Art. 131. – (1) Programele de studii universitare de licență se pot organiza în următoarele forme de învățământ: zi, seral, cu frecvență redusă și la distanță.

(2) Programele de studii universitare de master se pot organiza în următoarele forme de învățământ: zi, seral și cu frecvență redusă.

Art. 132. – (1) Formele de organizare ale programelor de studii sunt:

a) zi, respectiv seral, caracterizate prin activități de învățământ programate pe durata întregii zile, respectiv după programul normal de lucru, aproximativ uniform distribuite săptămânal/zilnic pe parcursul semestrului și presupunând întâlnirea față în față a studenților cu cadrele didactice de predare în spațiul universitar;

b) cu frecvență redusă, caracterizată prin activități dedicate mai ales unor cursuri de sinteză și pregătirii aplicative, programate în mod compact și periodic, presupunând întâlnirea

față în față a studenților cu cadrele didactice de predare în spațiul universitar, completate de alte mijloace de pregătire specifice învățământului la distanță;

c) la distanță, caracterizată prin utilizarea unor resurse specifice electronice, informatice și de comunicații, activități de autoînvățare și autoevaluare completate de activități de tutoriat specifice.

(2) Fac excepție de la prevederile art. 129 programele de studii de licență și master din domeniile reglementate la nivelul Uniunii Europene, care se pot organiza doar la forma de învățământ de zi.

(3) Programele de studii universitare de doctorat se pot organiza la formele de învățământ de zi și cu frecvență redusă.

(4) Diplomele și certificatele de studii universitare eliberate de instituțiile de învățământ superior, în condițiile legii, pentru aceleași programe de studii, indiferent de forma de învățământ absolvită, sunt echivalente.

(5) Pot organiza programe de studii universitare la formele de învățământ seral, cu frecvență redusă și la distanță numai instituțiile de învățământ superior care au acreditat programul de învățământ respectiv la forma de învățământ de zi.

Secțiunea a 4-a **Contracte de studii**

Art. 133. – Instituția de învățământ superior semnează cu fiecare student/student-doctorand/cursant/cercetător post-doctoral înmatriculat la un program de studii, un contract de studii universitare în concordanță cu prevederile regulamentelor de organizare și desfășurare a programelor de studii și cu respectarea legislației în vigoare.

Secțiunea a 5-a **Admiterea în programe de studiu**

Art. 134. – (1) Admiterea în învățământul superior de stat și privat pentru fiecare ciclu și program de studii universitare este de competența fiecărei instituții de învățământ superior și se organizează pe baza metodologiilor specifice de admitere stabilite de Senatul universitar, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

(2) La admiterea în învățământul superior public și privat pentru fiecare ciclu și program de studii universitare pot candida cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene, ai statelor aparținând Spațiului Economic European și ai Confederației Elvețiene în aceleași condiții prevăzute de lege pentru cetățenii români, inclusiv în ceea ce privește taxele de școlarizare. Recunoașterea studiilor efectuate în afara României se realizează de către direcția de specialitate din cadrul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în condițiile legii.

(3) Instituțiile de învățământ superior pot percepe de la candidați, în conformitate cu prevederile legale în vigoare, taxe de înscriere pentru organizarea și desfășurarea admiterii, în cuantumurile aprobate de Senatele universitare. Senatele universitare pot să prevadă, prin metodologiile proprii de admitere, scutirea de plată a acestor taxe sau reducerea lor.

(4) Un candidat declarat admis poate beneficia de finanțare de la buget o singură dată, pentru fiecare dintre cele 3 cicluri de studii universitare.

(5) Persoana admisă la un program de studii universitare de licență, master sau doctorat are calitatea de student, respectiv student-doctorand, pe întreaga perioadă a prezenței sale în cadrul programului respectiv, de la înmatriculare și până la susținerea examenului de finalizare a studiilor sau exmatriculare, mai puțin pe perioadele de întrerupere a studiilor.

(6) Instituțiile de învățământ superior au obligația să restituie, în cel mult două zile lucrătoare de la depunerea cererii și necondiționat, fără perceperea unor taxe, dosarele

candidaților declarați respinși sau ale celor care renunță la locul obținut prin admitere, după afișarea rezultatelor finale.

Secțiunea a 6-a
Examenе de finalizare a studiilor

Art. 135. – (1) Examenеle de finalizare a studiilor în învățământul superior sunt:

- a) de licență, pentru ciclul de studii universitare de licență, sau de diplomă pentru învățământul din domeniul științelor ingineresti;
- b) de dizertație, pentru ciclul de studii universitare de master;
- c) de susținere publică a tezei de doctorat;
- d) de certificare, pentru programele de studii postuniversitare de tip specializare;
- e) de selecție, care precede examenul de licență, în cazul studenților/absolvenților care provin de la instituții de învățământ superior și/sau programe de studii care au intrat în lichidare.

(2) Examenеle prevăzute la alin. (1) se organizează și se desfășoară numai de către instituțiile de învățământ superior acreditate, pe baza unui regulament propriu aprobat de Senatul universitar și care respectă metodologia-cadru aprobată de ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(3) Absolvenții programelor de studiu din instituțiile de învățământ superior autorizate provizoriu vor finaliza studiile prin examen de licență numai în cadrul instituțiilor de învățământ superior care au programe de studiu cu profil similar, acreditate.

Secțiunea a 7-a
Examenеle de evaluare pe parcurs ale studenților

Art. 136. – (1) Succesul academic al unui student pe parcursul unui program de studii este determinat prin evaluări sumative de tip examen și prin evaluarea continuă.

(2) Instituțiile de învățământ superior dispun de metodologii de examinare aprobate de Senatul universitar având în vedere asigurarea calității și respectarea eticii universitare.

(3) Rezultatele în învățare sunt apreciate la examenе:

- a) cu note întregi de la 10 la 1, nota 5 certificând dobândirea competențelor minime aferente unei discipline și promovarea unui examen; sau
- b) cu calificative, după caz.

(4) Rezultatele unui examen sau ale unei evaluări pot fi anulate de către decanul facultății în temeiul prevederilor din Carta universitară, atunci când se dovedește că acestea au fost obținute în mod fraudulos sau prin încălcarea principiilor de etică universitară.

Art. 137. – Rezolvarea contestațiilor depuse de candidații la admitere, de studenții examinați, de absolvenți în cursul examenelor de finalizare a studiilor este în exclusivitate de competența instituțiilor de învățământ superior, conform propriilor regulamente instituționale și prevederilor Cartei universitare.

Secțiunea a 8-a
Diplome

Art. 138. – Rectorul poate anula un certificat sau o diplomă de studii atunci când se dovedește că s-a obținut prin mijloace frauduloase sau prin încălcarea principiilor eticii universitare.

Art. 139. – (1) Recunoașterea perioadelor de studii efectuate în țară sau în străinătate se face pe baza unei metodologii-cadru elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului

și Sportului și a unor metodologii specifice aprobate de fiecare instituție de învățământ superior pe baza normelor europene, ale sistemului european de acumulare și transfer al creditelor de studii.

(2) În cazul unor programe de studii organizate în comun de două sau mai multe universități, actele de studii se eliberează în concordanță cu reglementările naționale și cu prevederile acordurilor interinstituționale.

Secțiunea a 9-a **Credite de studii**

Art. 140. – (1) Programele de studii universitare planifică și organizează volumul de muncă specific activităților de predare, învățare, aplicare practică și examinare în concordanță cu ECTS/SECT, exprimându-l în termenii creditelor de studii transferabile. Un credit de studiu transferabil constă în cantitatea de muncă intelectuală dirijată și independentă necesară pentru finalizarea individuală de către student a unei unități componente a unui curs din cadrul unui program de studii universitare, completată cu validarea rezultatelor învățării.

(2) Munca intelectuală individuală a unui student nu poate fi mai mică decât cea corespunzătoare unui număr anual de 60 de credite de studiu transferabile.

(3) Numărul minim de credite necesar promovării anului universitar se stabilește de către Senatul universitar.

(4) Durata programelor de studii universitare de licență și master pe domenii de specializare se stabilește la propunerea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(5) Durata totală cumulată a ciclului de studii universitare de licență și de master corespunde obținerii a cel puțin 300 de credite de studii transferabile.

(6) Numărul de credite de studii transferabile aferente ciclului de studii universitare de doctorat se stabilește de fiecare universitate în funcție de domeniul științific, cultural sau artistic.

Art. 141. – (1) Numărul creditelor de studii transferabile constituie elementul de referință pe care universitățile îl pot utiliza în recunoașterea unor studii sau perioade de studii universitare legale efectuate anterior în același domeniu fundamental în scopul echivalării și transferării creditelor de studiu transferabile și a eventualei continuări a studiilor dintr-un program de studii.

(2) Pentru echivalarea, continuarea sau finalizarea studiilor și recunoașterea în străinătate a unor diplome eliberate anterior introducerii sistemului de credite transferabile, pe baza informațiilor existente în registrul matricol propriu, instituțiile de învățământ superior pot elibera la cerere documente în cadrul cărora să fie atribuit un număr de credite de studiu transferabile disciplinelor de curs urmate de absolvent. Pentru această operațiune, instituțiile de învățământ superior pot percepe taxe în cuantumul aprobat de Senatul universitar.

(3) Recunoașterea și echivalarea de către universități a unor studii sau perioade de studii universitare efectuate anterior se realizează pe baza unei metodologii aprobate de Senatul universitar, cu respectarea reglementărilor-cadru promovate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(4) Pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului poate echivala printr-o metodologie specifică, pe baza ECTS/SECT, învățământul universitar de scurtă durată, realizat prin colegiul cu durata de 3 ani sau institutul pedagogic cu durată de 3 ani, cu ciclul I de studii universitare de licență, potrivit legii.

Secțiunea a 10-a
Ciclul I - Studii universitare de licență

A. Organizarea

Art. 142. – (1) Acreditarea programelor de studii universitare de licență este realizată de către ARACIS. Studiile universitare de licență corespund unui număr cuprins între minimum 180 și maximum 240 de credite de studii transferabile, conform ECTS/SECT și se finalizează prin nivelul 6 din EQF/CEC.

(2) La învățământul de zi, durata specifică a studiilor universitare de licență este, după caz, de 3-4 ani și corespunde unui număr de minimum 60 de credite de studii transferabile pentru un an de studii. Durata studiilor de licență pentru învățământul universitar cu profil ingineresc, drept și teologie pastorală este de 4 ani.

(3) Un procent de maximum 10% din numărul studenților la zi pot parcurge, cu aprobarea Consiliului facultății, 2 ani de studii într-un singur an, cu excepția instituțiilor de învățământ superior medical și al ultimului an de studii, în condițiile prevăzute de regulamentele de organizare și desfășurare a programelor de studii și cu respectarea legislației în vigoare.

(4) În cadrul studiilor universitare de licență este obligatorie efectuarea unor stagii de practică.

(5) Studiile universitare de licență la forma de învățământ de zi se pot organiza în regim de finanțare de la bugetul de stat sau în regim cu taxă. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului alocă pentru studiile universitare de licență la forma de învățământ de zi un număr de granturi de studii finanțate de la buget, pentru universitățile publice.

B. Admiterea

Art. 143. – (1) Pot participa la admiterea în ciclul I de studii universitare absolvenții de liceu cu diplomă de bacalaureat sau diplomă echivalentă.

(2) În cadrul metodologiei proprii, instituțiile de învățământ superior pot stabili facilități sau condiții speciale referitoare la admiterea candidaților la programe de studii universitare de licență, care au obținut în perioada studiilor liceale distincții la olimpiadele școlare și/sau alte concursuri naționale sau internaționale.

C. Diploma

Art. 144. – (1) Diploma conferită după promovarea unui program de studii universitare de licență se numește *diplomă de licență*, *diplomă de inginer* sau, după caz, *diplomă de urbanist*.

(2) Pe diploma de licență, pe diploma de inginer sau, după caz, pe diploma de urbanist se menționează toate informațiile necesare pentru a descrie programul de studii absolvit, inclusiv forma de învățământ. Diploma de licență, diploma de inginer, respectiv diploma de urbanist sunt însoțite de *suplimentul la diplomă* și se eliberează gratuit, în limba română și într-o limbă de circulație internațională.

Secțiunea a 11-a
Ciclul II - Studii universitare de masterat

A. Organizarea

Art. 145. – (1) Programele de studii universitare de master reprezintă al II-lea ciclu de studii universitare și se finalizează prin nivelul 7 din EQF/CEC și din Cadrul Național al

Calificărilor. Acestea au o durată normală de 1-2 ani și corespund unui număr de credite de studii transferabile cuprins, de regulă, între 60 și 120. Pentru profesii reglementate prin norme, recomandări sau bune practici europene, ciclul I și ciclul II de studii universitare pot fi oferite comasat într-un program unitar de studii universitare cu o durată cuprinsă între 5 și 6 ani, la învățământul de zi, cu frecvență, în condițiile prezentei legi, diplomele obținute fiind echivalente diplomei de master.

(2) Diploma de absolvire sau de licență a absolvenților învățământului superior de lungă durată din perioada anterioară aplicării celor trei cicluri de tip Bologna este echivalentă cu diploma de studii universitare de master în specialitate.

Art. 146. – (1) Programele de studii universitare de master pot fi:

a) master profesional, orientat preponderent spre formarea competențelor profesionale;

b) master de cercetare, orientat preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică. Învățarea realizată în cadrul masterului de cercetare poate fi echivalată cu primul an de studiu din cadrul programelor de studii universitare de doctorat. Masterul de cercetare este exclusiv la zi;

c) master didactic. Masterul didactic se organizează exclusiv la forma de învățământ de zi.

(2) Pot organiza programe de studii universitare de master într-un domeniu acele instituții de învățământ superior care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

a) sunt acreditate;

b) misiunea asumată și validată în condițiile prezentei legi permite acest lucru;

c) au acreditat domeniul respectiv pentru studii universitare de master.

Art. 147. – (1) Acreditarea pentru o universitate a unui domeniu de studii universitare de master împreună cu numărul maxim al studenților care pot fi școlarizați se realizează prin hotărâre a Guvernului, în urma evaluării externe realizată de către ARACIS sau de către o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau străinătate, înregistrată în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior, denumit în continuare *EQAR*.

(2) În cadrul domeniului acreditat pentru studii universitare de master, programele de studii promovate sunt stabilite anual de către Senatul universitar și comunicate Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului până la data de 30 martie a fiecărui an, pentru a fi publicate centralizat.

(3) Instituțiile de învățământ superior pot stabili parteneriate cu operatori economici, asociații profesionale și/sau instituții publice pentru dezvoltarea unor programe de studii universitare de master care să răspundă cerințelor pieței muncii.

B. Admiterea

Art. 148. – Pot candida la programe de studii universitare de master absolvenții cu diplomă de licență sau echivalentă.

C. Diploma

Art. 149. – Diploma conferită după promovarea unui program de studii universitare de master și susținerea cu succes a lucrării de disertație se numește *diplomă de master* și cuprinde toate informațiile necesare pentru a descrie programul de studii absolvit, inclusiv forma de învățământ. Aceasta este însoțită de *suplimentul la diplomă* care se eliberează gratuit, în limba română și o limbă de circulație internațională.

Secțiunea a 12-a
Ciclul III - Studii universitare de doctorat

A. Organizarea

Art. 150. – (1) Studiile universitare de doctorat reprezintă al III-lea ciclu de studii universitare și permit dobândirea unei calificări de nivelul 8 din EQF/CEC și din Cadrul Național al Calificărilor. Acesta se desfășoară pe baza unui Cod al Studiilor Universitare de Doctorat, adoptat prin hotărâre a Guvernului.

(2) Programele de studii universitare de doctorat se pot organiza de către universități acreditate în acest sens, numite *Universități organizatoare de doctorat* și denumite în continuare UOD, de către consorții sau parteneriate care se stabilesc legal între o UOD și institute naționale de cercetare sau institute de cercetare din cadrul Academiei Române, precum și firme de înaltă tehnologie sau de cercetare-dezvoltare. Parteneriatele sau consorțiile constituie o Instituție Organizatoare de Studii Universitare de Doctorat, denumită în continuare IOSUD, recunoscută ca atare de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, pe baza acreditării, respectiv a evaluării periodice.

(3) Academia Română poate înființa Școala de Înalte Studii Doctorale a Academiei Române, cu respectarea prevederilor prezentei legi în privința autorizării, acreditării și funcționării ca instituție de învățământ superior. Școala de Înalte Studii Doctorale a Academiei Române poate fi IOSUD și poate organiza programe universitare de doctorat.

(4) Evaluarea în vederea acreditării se face pentru fiecare instituție de învățământ superior și pentru fiecare domeniu de doctorat din cadrul acestora de către ARACIS sau de către o altă agenție de asigurare a calității, din țară sau străinătate, înregistrată în EQAR și CNCISIS, pe baza unui sistem de criterii și a unei metodologii care se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Fiecare domeniu de doctorat, precum și fiecare UOD sau IOSUD sunt evaluate periodic din 5 în 5 ani.

(5) Pe baza rezultatelor evaluării instituției de învățământ superior, ARACIS sau agenția prevăzută la alin. (4) propune Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului acordarea sau, după caz, retragerea dreptului de organizare de studii universitare de doctorat. Dreptul de a organiza studii universitare de doctorat se atestă prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(6) Programele de studii universitare de doctorat sunt de două tipuri:

a) doctorat științific, care are ca finalitate producerea de cunoaștere științifică originală, relevantă internațional, pe baza unor metode științifice, organizat numai la forma de învățământ cu frecvență. Doctoratul științific este o condiție pentru cariera didactică în învățământul superior și pentru cercetare;

b) doctorat profesional, care are ca finalitate producerea de cunoaștere originală pe baza aplicării metodei științifice și a reflecției sistematice, asupra unor creații artistice sau asupra unor performanțe sportive de înalt nivel național și internațional și poate constitui o bază pentru cariera didactică în învățământul superior și pentru cercetare în domeniile artelor și sportului.

(7) În cadrul UOD și IOSUD se organizează școli doctorale pe discipline sau tematici disciplinare și interdisciplinare.

(8) Studiile universitare de doctorat dispun, în cadrul instituțional al UOD și al IOSUD, de sisteme proprii și specifice de conducere și administrare a programelor de studii și cercetare, inclusiv la nivelul școlilor doctorale.

Art. 151. – (1) Durata programului de studii universitare de doctorat este de regulă de 3 ani, se desfășoară în cadrul unei școli doctorale sub coordonarea unui conducător de doctorat și cuprinde:

a) un program de pregătire bazat pe studii universitare avansate, individual sau în cadrul școlii doctorale;

b) un program individual de cercetare științifică sau creație artistică.

(2) În domeniile de studii reglementate la nivel european, durata studiilor universitare de doctorat respectă reglementările în cauză.

(3) În situații speciale, durata programului de studii universitare de doctorat poate fi prelungită cu 1-2 ani, cu aprobarea Senatului universitar, la propunerea conducătorului de doctorat și în limita fondurilor disponibile.

(4) O IOSUD sau UOD poate recunoaște, conform regulamentului propriu de organizare și desfășurare a studiilor universitare de doctorat și în condițiile prezentei legi, parcurgerea unor stagii anterioare de doctorat și/sau a unor stagii de cercetare științifică desfășurate în țară sau în străinătate, în universități sau în centre de cercetare de prestigiu, precum și recunoașterea unor cursuri parcurse în cadrul programelor de studii universitare de master de cercetare.

(5) Studiile universitare de doctorat se pot întrerupe din motive temeinice, în condiții stabilite prin regulamentului propriu de organizare și desfășurare a studiilor universitare de doctorat. Durata acestor studii se prelungește în consecință cu perioadele cumulate ale întreruperilor aprobate.

(6) Curriculumul de pregătire și programul de cercetare sunt stabilite de școala doctorală.

Art. 152. – (1) Studiile universitare de doctorat se organizează cu finanțare de la bugetul de stat, în regim cu taxă sau din alte surse legal constituite.

(2) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului alocă anual, prin hotărâre a Guvernului, pentru studiile universitare de doctorat științific și pentru doctoratul profesional din domeniul artelor și al sportului, granturi doctorale. Grantul doctoral include cuantumul bursei individuale și costurile pentru programul de studii avansate și pentru programul de cercetare. Aceste granturi sunt ajustate cu coeficienți corespunzători pe domenii disciplinare și profesionale ale doctoratului.

(3) Finanțarea școlilor doctorale se face pe bază de competiție, la care participă școlile doctorale din cadrul UOD sau IOSUD.

(4) Metodologia de organizare și finanțare a programelor doctorale se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Art. 153. – Doctoratul se poate desfășura în limba română, în limba minorităților naționale sau într-o limbă de circulație internațională, conform contractului de studii doctorale încheiat între UOD sau IOSUD, conducătorul de doctorat și studentul-doctorand.

Art. 154. – (1) Studiile universitare de doctorat se pot organiza și în cotutelă, caz în care studentul-doctorand își desfășoară activitatea sub îndrumarea concomitentă a unui conducător de doctorat din România și a unui conducător de doctorat dintr-o altă țară, sau sub îndrumarea concomitentă a doi conducători științifici din universități diferite din România, pe baza unui acord scris între instituțiile organizatoare implicate. Doctoratul în cotutelă poate fi organizat și în cazul în care conducătorii de doctorat sunt din aceeași universitate, dar au specializări/domenii diferite de studiu, conform prevederilor din Carta universitară.

(2) În contextul politicilor de asigurare a mobilității universitare, UOD și IOSUD pot angaja, pe bază de contract, specialiști din străinătate care dețin dreptul legal de a conduce doctorat. Pentru țările din Uniunea Europeană și Confederația Elvețiană acest drept se dobândește automat ca urmare a recunoașterii și a echivalării academice. Pentru țările din afara Uniunii Europene, acest drept se poate obține astfel:

a) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului stabilește o listă a universităților pentru care acest drept se dobândește automat;

b) pentru universitățile care nu sunt cuprinse în lista stabilită de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, acest drept se dobândește fie printr-o convenție internațională de recunoaștere reciprocă, fie prin evaluarea de către Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, numit în continuare *CNATDCU*, a dosarului cu activitatea științifică a specialistului, înaintat de instituția angajatoare.

B. Admiterea

Art. 155. – Au dreptul să participe la concursul de admitere la studii universitare de doctorat numai absolvenții studiilor universitare de master sau ai studiilor echivalate cu acestea.

C. Studentul-doctorand

Art. 156. – (1) Pe parcursul desfășurării studiilor universitare de doctorat, doctorandul are calitatea de student-doctorand. Doctoranzii cu frecvență sunt încadrați de către universitățile de cercetare avansată și educație ca asistenți de cercetare sau asistenți universitari pe perioadă determinată.

(2) Pe toată durata activității, studentul-doctorand de la forma de învățământ de zi beneficiază de recunoașterea vechimii în muncă și specialitate și de asistență medicală gratuită, fără plata contribuțiilor la asigurările sociale de stat, la asigurările pentru șomaj, la asigurările sociale de sănătate și pentru accidente de muncă și boli profesionale.

(3) Studentul-doctorand poate desfășura activități didactice, potrivit contractului de studii de doctorat, în limita a 4-6 ore didactice pe săptămână. Activitățile didactice care depășesc acest nivel vor fi remunerate în conformitate cu legislația în vigoare, intrând sub incidența Codului muncii, cu respectarea drepturilor și obligațiilor ce revin salariatului și cu plata contribuțiilor datorate, potrivit legii, la asigurările sociale de stat, la asigurările pentru șomaj, la asigurările sociale de sănătate și pentru accidente de muncă și boli profesionale.

Art. 157. – (1) Perioada desfășurării studiilor universitare de doctorat este asimilată, conform legislației în domeniul pensiilor, pentru stabilirea stagiului de cotizare, cu excepția cazului în care studentul-doctorand realizează venituri pentru care plătește, în această perioadă, contribuții la asigurările sociale.

(2) După susținerea tezei de doctorat, UOD sau IOSUD eliberează o adeverință care atestă perioada în care studentul-doctorand a urmat studiile universitare de doctorat la forma de învățământ cu frecvență.

D. Conducătorul de doctorat

Art. 158. – (1) Pot fi conducători de doctorat: profesorii universitari, academicienii, membrii Academiei Române sau cercetător științific principal gradul I, cu titlul de doctor obținut în domeniul fundamental de științe respectiv sau înrudit, precum și cadrele didactice și de cercetare abilitate sau cercetători științifici abilitați, cu minimum funcția didactică de lector/șef de lucrări, respectiv cercetător științific principal gradul III.

(2) Calitatea de conducător de doctorat este acordată persoanelor prevăzute la alin. (1), prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, în urma evaluării de către *CNATDCU*, în conformitate cu standardele elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, pe baza unor criterii de evaluare relevante la nivel internațional.

(3) Cadrele didactice și de cercetare abilitate și cercetătorii științifici abilitați sunt conducători de doctorat, cu respectarea condițiilor prevăzute la alin. (1).

(4) Specialiștii care au dobândit dreptul legal de a conduce doctorate în instituții de învățământ superior sau de cercetare-dezvoltare din străinătate dobândesc calitatea de conducător de doctorat în cadrul IOSUD din România, după cum urmează:

a) specialiștii care au calitatea de conducător de doctorat în una din țările Uniunii Europene, Spațiului Economic European și Confederației Elvețiene dobândesc automat calitatea de conducător de doctorat în România, în urma unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului;

b) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului stabilește o listă a instituțiilor de învățământ superior, din afara țărilor menționate la lit. a), aflate printre cele mai prestigioase universități ale lumii. Specialiștii care au calitatea de conducător de doctorat în una din instituțiile aflate pe această listă dobândesc automat calitatea de conducător de doctorat în România, în urma unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului;

c) specialiștii care sunt conducători de doctorat în cadrul unor instituții din străinătate, altele decât cele prevăzute la lit. a) sau b), pot obține calitatea de conducător de doctorat în România, fie printr-o convenție internațională de recunoaștere reciprocă, fie în urma evaluării de către CNATDCU, conform prevederilor alin. (2).

(5) În cadrul aceleiași UOD sau IOSUD, un conducător de doctorat poate îndruma studenți - doctoranzi numai în domeniul pentru care a obținut acest drept. Un conducător de doctorat poate îndruma maximum 8 doctoranzi, aflați în diverse stadii ale studiilor de doctorat.

Art. 159. – (1) Conducătorul de doctorat își desfășoară activitatea didactică și de cercetare în instituția de învățământ superior care l-a propus, într-o UOD sau în cadrul unei IOSUD.

(2) Un conducător de doctorat își poate desfășura activitatea la o singură instituție care organizează studii doctorale. Pentru activitatea pe care o desfășoară în această calitate, conducătorii de doctorat sunt remunerați în conformitate cu legislația în vigoare.

E. Teza de doctorat

Art. 160. – (1) Teza de doctorat se elaborează conform cerințelor stabilite de instituțiile organizatoare de doctorat prin regulamentul de organizare și desfășurare a programelor de studii universitare de doctorat și în concordanță cu reglementările în vigoare la nivel național.

(2) Comisia de susținere a tezei de doctorat, denumită în continuare *comisie de doctorat*, este propusă de conducătorul de doctorat și aprobată de conducerea UOD sau IOSUD. Comisia de doctorat este alcătuită din cel puțin 5 membri: președintele, ca reprezentant al UOD sau IOSUD, conducătorul de doctorat și 3 referenți oficiali din țară sau din străinătate, specialiști în domeniul în care a fost elaborată teza de doctorat și din care cel puțin 2 își desfășoară activitatea în afara UOD sau IOSUD respective. Membrii comisiei de doctorat au titlul de doctor și au cel puțin funcția didactică de conferențiar universitar sau de cercetător științific principal gradul II.

(3) Teza de doctorat se susține în ședință publică în fața comisiei de doctorat, după evaluarea de către toți referenții. Susținerea tezei de doctorat poate avea loc în prezența a cel puțin 4 din cei 5 membri ai comisiei de doctorat, cu participarea obligatorie a președintelui comisiei și a conducătorului de doctorat.

(4) Pe baza susținerii publice a tezei de doctorat, comisia de doctorat evaluează și deliberază asupra calificativului pe care urmează să îl atribuie tezei de doctorat. Calificativele care pot fi atribuite sunt: „Foarte bine”, „Bine” și „Satisfăcător”.

(5) Dacă studentul-doctorand a îndeplinit toate cerințele prevăzute în programul de cercetare științifică și aprecierile asupra tezei de doctorat permit atribuirea calificativului „Foarte

bine”, „Bine” sau „Satisfăcător” comisia de doctorat propune acordarea titlului de doctor, propunere care se înaintează spre validare CNATDCU.

(6) Titlul de doctor se atribuie prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, după validarea tezei de doctorat de către CNATDCU. În domeniul fundamental Arte, după caz, teza de doctorat va fi însoțită de înregistrarea pe suport digital a creației artistice originale.

(7) În cazul în care CNATDCU invalidează argumentat teza de doctorat, UOD sau IOSUD primește din partea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului o motivație scrisă de invalidare, redactată în baza observațiilor CNATDCU. Lucrarea de doctorat poate fi retransmisă CNATDCU în termen de un an de la data primei invalidări.

(8) Teza de doctorat este un document public. Aceasta se redactează și în format digital. În domeniul artelor, teza de doctorat poate fi însoțită de înregistrarea pe suport digital a creației artistice originale. Teza de doctorat și anexele sale se publică pe un site administrat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu respectarea legislației în vigoare în domeniul drepturilor de autor.

Art. 161. – (1) Teza de abilitare relevă capacitățile și performanțele didactice și de cercetare. Teza prezintă în mod documentat realizările profesionale deja obținute, care probează originalitatea contribuțiilor academice și profesionale, concretizate în rezultate principial noi pentru știință și practică, soluții, legități, generalizări, concluzii generatoare de noi direcții, net superioare celor existente, executate de sine stătător și anticipând o dezvoltare independentă a viitoarei cariere universitare.

(2) Teza de abilitare se susține public, în fața unei comisii de specialitate numite de CNATDCU și formată din minimum 3 profesori universitari din țară și din străinătate

(3) După admiterea tezei de abilitare, se obține atestatul de cadru didactic și de cercetare abilitat sau de cercetător științific abilitat.

(4) Cererea pentru susținerea examenului de abilitare se adresează CNATDCU, de către persoanele care dețin cel puțin titlul de lector/șef de lucrări sau cercetător științific principal gradul III. Atestatul prevăzut la alin. (3), obținut după promovarea probelor de abilitare, este propus de CNATDCU și aprobat prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Art. 162. – (1) Diploma conferită după promovarea unui program de studii universitare de doctorat se numește *diplomă de doctor*. În diploma care certifică obținerea și deținerea titlului de doctor se menționează, în mod expres, domeniul disciplinar sau interdisciplinar al doctoratului pentru doctoratul științific; în cea care certifică obținerea și deținerea titlului de doctor într-un domeniu profesional se menționează, în mod expres, domeniul profesional al doctoratului.

(2) În urma finalizării studiilor universitare de doctorat științific, se conferă de către UOD sau IOSUD diploma și titlul de doctor în științe, corespunzându-i acronimul Dr. S.

(3) În urma finalizării studiilor universitare de doctorat profesional, se conferă de către UOD sau IOSUD diploma și titlul de doctor într-un domeniu profesional, corespunzându-i acronimul Dr. P.

Art. 163. – (1) În cazul nerespectării standardelor de calitate sau de etică profesională, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, pe baza unor rapoarte externe de evaluare, întocmite, după caz, de CNATDCU, de ARACIS, de CNCISIS sau de Consiliul de Etică și Management al Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, poate lua următoarele măsuri:

a) retragerea calității de conducător de doctorat;

b) retragerea dreptului UOD sau IOSUD de a organiza concurs de admitere pentru selectarea de noi studenți-doctoranzi pe o perioadă de până la 3 ani.

(2) Redobândirea dreptului UOD sau IOSUD de a organiza concurs de admitere în ciclul de studii universitare de doctorat se poate obține numai pe baza unui nou raport extern de evaluare al CNATDCU, ARACIS și CNCSIS și cu aprobarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(3) Redobândirea calității de conducător de doctorat se poate obține la propunerea UOD sau IOSUD, pe baza unui raport de evaluare internă ale cărui aprecieri sunt validate printr-o evaluare externă efectuată de CNATDCU. Rezultatele pozitive ale acestor proceduri sunt condiții necesare pentru aprobare din partea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(4) UOD sau IOSUD și conducătorul de doctorat sunt evaluați o dată la 5 ani, conform procedurilor stabilite prin ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, la propunerea CNATDCU.

CAPITOLUL IV

ORGANIZAREA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI POSTUNIVERSITAR

Art. 164. – Programele postuniversitare sunt:

- a) programe postdoctorale de cercetare avansată;
- b) programe postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă.

Secțiunea 1

Programele postdoctorale

Art. 165. – (1) Programele postdoctorale de cercetare avansată:

- a) sunt programe destinate persoanelor care au finalizat studiile universitare de doctorat științific și au obținut o diplomă de doctor într-un domeniu al științei cu cel mult 5 ani înainte de admiterea într-un program postdoctoral de cercetare;
- b) asigură cadrul instituțional pentru dezvoltarea cercetărilor după finalizarea studiilor universitare de doctorat;
- c) au o durată de minimum un an;
- d) se pot finanța de către instituții publice sau de către operatori economici;
- e) se desfășoară în cadrul UOD sau IOSUD pe baza planului de cercetare al UOD sau IOSUD propus de cercetătorul postdoctoral și aprobat de instituția gazdă.

(2) Instituțiile de învățământ superior acreditate să organizeze programe de studii universitare de doctorat pot organiza, în cadrul IOSUD, programe postdoctorale.

(3) Admiterea la programe postdoctorale se face pe baza metodologiei elaborate de UOD sau IOSUD, în conformitate cu legislația în vigoare.

(4) În perioada programului de cercetare postdoctorală, persoana angajată este încadrată pe poziția de cercetător științific principal gradul III cu contract de muncă pe perioadă determinată.

(5) La finalizarea programului postdoctoral, se acordă un atestat de studii postdoctorale.

Secțiunea a 2-a

Programele postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă

Art. 166. – (1) Pot organiza programe postuniversitare de formare și dezvoltare profesională continuă toate acele instituții de învățământ superior care au acreditate cel puțin programe de studii universitare de licență în domeniul științific respectiv.

(2) Programele postuniversitare de formare și dezvoltare profesională ale instituțiilor acreditate se desfășoară pe baza unui regulament propriu de organizare și desfășurare, aprobat de Senatul universitar și cu respectarea reglementărilor în vigoare.

(3) Programele postuniversitare pot utiliza ECTS/SECT și se finalizează cu un examen de certificare a competențelor profesionale asimilate de cursanți pe parcursul programului.

(4) Programele postuniversitare se pot organiza în regim cu taxă sau cu finanțare din alte surse.

(5) Au dreptul să participe la studii postuniversitare absolvenții care au cel puțin studii universitare cu diplomă de licență sau echivalentă.

(6) La finalizarea programelor postuniversitare de formare și dezvoltare profesională, instituția organizatoare eliberează un certificat de atestare a competențelor profesionale specifice programului.

CAPITOLUL V ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR MEDICAL

Secțiunea I

Organizarea și funcționarea învățământului superior medical. Învățământul superior din domeniile sănătate și medicină veterinară

Art. 167. – (1) Învățământul superior din domeniile sănătate și medicină veterinară se desfășoară cu respectarea reglementărilor generale și sectoriale din Uniunea Europeană și anume:

a) 6 ani de studii, pentru minimum de 5.500 de ore de activitate teoretică și practică la programele de studii Medicină, Medicină Dentară și Medicină Veterinară; 5 ani pentru programul de studii Farmacie; 4 ani pentru minimum 4.600 de ore de pregătire pentru programele de studii Asistență Medicală Generală și Moașe și de 3 ani pentru alte programe de studii de licență din domeniul sănătate;

b) fiecare an universitar are câte 60 de credite de studii transferabile în ECTS/SECT, fiind totalizate 180 de credite de studii transferabile pentru programele cu o durată a studiilor de licență de 3 ani, 240 de credite de studii transferabile pentru programele cu o durată a studiilor de licență de 4 ani, 300 de credite de studii transferabile pentru programul Farmacie cu o durată a studiilor de licență de 5 ani și 360 de credite de studii transferabile pentru programele Medicină, Medicină Dentară și Medicină Veterinară cu o durată a studiilor de licență de 6 ani;

c) studiile universitare de master au între 60 și 120 de credite de studii transferabile ECTS/SECT;

d) studiile universitare de doctorat totalizează 240 de credite de studii transferabile, iar studiile avansate din cadrul școlii doctorale totalizează 60 de credite; studiile universitare de doctorat se pot organiza în UOD și în IOSUD realizate prin consorții între universități și spitale sau clinici.

(2) Instituțiile de învățământ superior din domeniile sănătate și medicină veterinară autorizate provizoriu/acreditate, pe baza criteriilor de calitate, pot organiza, pe lângă formele de învățământ prevăzute la alin. (1) și programe postdoctorale și de formare și dezvoltare profesională: de rezidențiat, perfecționare, specializare, de studii complementare în vederea obținerii de atestate și educație medicală și farmaceutică continuă.

(3) Durata doctoratului pentru absolvenții învățământului superior medical uman, medical veterinar și farmaceutic este de 4 ani.

(4) Instituțiile de învățământ superior cu programe de studii din domeniile sănătate și medicină veterinară și instituțiile sanitare publice pot utiliza veniturile proprii, în interes reciproc, pentru asigurarea unor condiții optime de activitate, privind infrastructura, echipamentele medicale și accesul la informație medicală.

(5) Instituțiile de învățământ superior care organizează programe de pregătire de medicină și farmacie au, pe lângă componentele preponderent educaționale și de cercetare-dezvoltare-inovare, și misiunea de a asigura asistența medicală, pe lângă parteneriatul cu spitalele, clinicile universitare și prin structurile proprii autorizate ca furnizor de servicii de sănătate: centre de diagnostic, centre de cercetare, laboratoare de cercetare etc.. Instituțiile de învățământ superior care organizează programe de pregătire de medicină și farmacie se constituie ca centre metodologice pentru unitățile sanitare din județele incluse în teritoriul arondat. Teritoriul arondat acestor instituții de învățământ superior se stabilește prin ordin comun al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului și al ministrului sănătății, pe baza unor criterii de calitate.

(6) La selecția și promovarea personalului didactic universitar din instituțiile de învățământ superior cu programe de studii din domeniul sănătate se iau în considerare criteriile privind experiența profesională medicală dovedită. În învățământul superior din domeniul sănătate, pentru posturile didactice la disciplinele cu corespondent în rețeaua Ministerului Sănătății pot accede doar persoane care au obținut, prin concurs, în funcție de gradul universitar, titlurile de medic/medic dentist rezident sau medic/medic dentist specialist în specialitatea postului.

(7) Instituțiile de învățământ superior cu programe de studii din domeniile sănătate și medicină veterinară pot să-și constituie un patrimoniu din structuri sanitare ca bază de învățământ și ca pol de competitivitate și excelență - spitale, clinici, centre de cercetare și altele asemenea, fie prin transfer din domeniul public, fie prin asocieri cu instituții private. Aceste structuri se pot asocia, pot desfășura activități sanitare și pot încheia contracte de finanțare cu Casa Națională de Asigurări de Sănătate, precum și cu alte instituții publice sau private ce funcționează legal în România, în alte state membre ale Uniunii Europene, în statele aparținând Spațiului Economic European și în Confederația Elvețiană.

(8) În învățământul superior din domeniul sănătate nu se pot transforma în credite echivalente și transfera studiile obținute în învățământul postliceal.

(9) Învățământul superior și postuniversitar din domeniul sănătate se desfășoară în unități sanitare publice sau private, institute, centre de diagnostic și tratament, în secții cu paturi, în laboratoare și în cabinete. Clinica universitară se constituie din una sau mai multe secții clinice, în specialități înrudite, din spitale publice sau private, în care sunt organizate activități de învățământ și cercetare ale departamentelor universitare.

(10) Învățământul superior farmaceutic se desfășoară în clinici, laboratoare, farmacii publice sau de spital și în unități de cercetare și/sau producție de medicamente, acreditate de instituțiile de învățământ superior de profil.

(11) Secțiile clinice universitare se înființează, la propunerea instituției de învățământ superior cu programe de studii din domeniul sănătate, prin ordin comun al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului și al ministrului sănătății. Într-o clinică universitară, activitatea de învățământ este susținută de o singură instituție de învățământ superior de profil.

(12) Desființarea unei secții clinice universitare se poate face numai prin ordin comun al ministrului sănătății și al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, la propunerea instituției de învățământ superior cu programe de studii din domeniul sănătate.

(13) Într-o clinică universitară, întreaga activitate de învățământ și cercetare științifică este condusă de șeful clinicii. Șeful clinicii universitare, împreună cu șefii secțiilor clinice, stabilesc nivelul de dotare corespunzător desfășurării activităților didactice și de cercetare.

(14) Poziția de șef de clinică se ocupă de către cadrele didactice universitare cu cel mai înalt grad universitar, respectiv conferențiar universitar sau profesor universitar, pe baza hotărârii Senatului universitar. Șeful de clinică poate fi numit șef de secție clinică/șef de laborator, la propunerea Senatului universitar, prin ordin al ministrului sănătății. În domeniul medicină veterinară, șeful clinicii veterinare este propus de Consiliul facultății, aprobat de Senatul universitar și numit prin decizia rectorului.

(15) Secțiile clinice sunt conduse de șeful de secție/șeful de laborator, care este desemnat prin ordin al ministrului sănătății, la propunerea Senatului universitar.

(16) Medicii și farmaciștii cu funcție didactică din clinicile universitare, salariați ai instituției de învățământ superior cu programe de studii din domeniul sănătate, primesc din partea unității sanitare în care își desfășoară activitatea integrată clinic o indemnizație de activitate clinică reprezentând echivalentul a cel puțin unei jumătăți de normă corespunzătoare gradului profesional în care sunt confirmați prin ordin al ministrului sănătății, pentru activitatea de asistență medicală, respectiv, farmaceutică. Medicii veterinari cu funcție didactică din clinicile veterinare, salariați ai instituției de învățământ superior din domeniul medicină veterinară primesc din partea unității sanitare veterinare în care își desfășoară activitatea integrată clinic o indemnizație de activitate clinică reprezentând echivalentul a cel mult 50% din salariul corespunzător postului didactic pe care sunt încadrați ca titulari.

(17) Spațiile și dotările din unitățile sanitare publice sunt folosite pentru învățământ superior și postuniversitar de stat din domeniul sănătate, fără plată. Instituțiile de învățământ superior particular care au programe de studii din domeniul sănătate încheie contracte de închiriere cu unitățile sanitare publice, cu aprobarea ministrului sănătății.

(18) Clinicile universitare se pot constitui în centre de cercetare în domeniul sănătate, sub formă de fundații.

(19) Rezidențiatul reprezintă forma specifică de învățământ postuniversitar pentru absolvenții licențiați ai programelor de studii medicină, medicină dentară și farmacie care asigură pregătirea necesară obținerii uneia dintre specialitățile cuprinse în Nomenclatorul specialităților medicale, medico-dentare și farmaceutice pentru rețeaua de asistență medicală.

(20) Admiterea la rezidențiat se face numai prin concurs național organizat de Ministerul Sănătății și Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Admiterea la rezidențiat a cadrelor didactice din învățământul superior din domeniul sănătate se face în aceleași condiții ca pentru orice absolvent al învățământului superior din domeniul sănătate.

(21) Medicii rezidenți care ocupă prin concurs posturi didactice de asistent universitar în instituții de învățământ superior din domeniul sănătate continuă formarea în rezidențiat și sunt retribuiți pentru ambele activități.

(22) Instituțiile de învățământ superior care organizează programe de pregătire de medicină și farmacie acreditează, în teritoriul arondat, unități medicale și farmaceutice, precum și personal din unități medicale și farmaceutice, pentru desfășurarea activităților practice de rezidențiat. Acreditarea se face pe baza unor criterii stabilite de către Asociația Universităților de Medicină și Farmacie și promovate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(23) Administrația județeană și locală din teritoriul arondat are obligația de a pune la dispoziția instituțiilor de învățământ superior cu programe de studii din domeniul sănătate, în mod gratuit, spații de cazare pentru medicii rezidenți, pe perioada detașării pentru formare profesională, în limita prevederilor stabilite prin ordinul comun al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului și ministrului sănătății.

(24) Procesul de formare în rezidențiat se desfășoară în unități sanitare universitare de stat sau private sau în unități sanitare acreditate în acest scop.

(25) În cadrul instituțiilor de învățământ superior care organizează programe de pregătire în rezidențiat se constituie un departament de pregătire în rezidențiat. În instituțiile de învățământ superior care organizează programe de pregătire de medicină și farmacie, departamentul este subordonat conducerii universității.

(26) Rezidențiatul se finalizează printr-un examen care cuprinde probe teoretice și practice organizat de către instituția de învățământ superior în care rezidentul a desfășurat minimum 60% dintre activitățile de pregătire în specialitate. Comisia de examen este stabilită de către instituția de învățământ superior, cu avizul colegiilor profesionale. După promovarea examenului de specialist, instituția de învățământ superior în care rezidentul a desfășurat minimum 60% dintre activitățile de pregătire în specialitate eliberează absolventului de

rezidențiat diploma de medic specialist în specialitatea în care a promovat examenul, specialitate cuprinsă în Nomenclatorul specialităților medicale, medico-dentare și farmaceutice pentru rețeaua de asistență medicală.

(27) Activitatea după pensionare a profesorilor universitari din învățământul medical superior, având calitatea de conducător de doctorat, poate fi prelungită de Senatul universitar cu o perioadă cuprinsă între un an și maximum 5 ani, cu respectarea prevederilor legii și a Cartei universitare.

Secțiunea a 2-a **Reglementarea altor aspecte specifice**

Art. 168. – Reglementarea altor aspecte specifice desfășurării activităților din acest domeniu se realizează prin hotărâre a Guvernului, ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului și, după caz, ordin comun al ministrului sănătății și președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.

CAPITOLUL VI **ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR MILITAR ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE INFORMAȚII, DE ORDINE PUBLICĂ ȘI SECURITATE NAȚIONALĂ**

Secțiunea I **Organizare și funcționare**

Art. 169. – (1) Învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională este învățământ public, parte integrantă a sistemului național de învățământ, și cuprinde: învățământ universitar pentru formarea ofițerilor, ofițerilor de poliție și a altor specialiști, precum și învățământ postuniversitar.

(2) Instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională din cadrul sistemului național de învățământ, precum și specializările/programele de studii din cadrul acestora, se supun reglementărilor referitoare la asigurarea calității, inclusiv celor legate de autorizare și acreditare în același condiții cu instituțiile de învățământ superior civil.

(3) Structura organizatorică, oferta de școlarizare care conține profilurile, programele de studii, cifrele anuale de școlarizare, criteriile de selecționare a candidaților pentru învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se stabilesc, după caz, de Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Justiției, Serviciul Român de Informații și alte instituții cu atribuții în domeniile apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale, potrivit specificului fiecărei arme, specializări, nivel și formă de organizare a învățământului, în condițiile legii.

(4) Formele de organizare a învățământului, admiterea la studii, derularea programelor de studii, finalizarea studiilor, autorizarea și acreditarea instituțiilor de învățământ, în învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, se supun procedurilor și condițiilor aplicabile instituțiilor de învățământ superior civil.

(5) Pentru învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, după caz, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Justiției, Serviciul Român de Informații și alte instituții cu atribuții în domeniile apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale pot emite ordine, regulamente și instrucțiuni proprii, în condițiile legii.

(6) Ofițerii în activitate, în rezervă sau în retragere, posesori ai diplomei de absolvire a școlii militare cu durata de 3 sau 4 ani, pot să-și completeze studiile în învățământul superior civil, pentru obținerea diplomei de licență în profiluri și specializări similare sau apropiate

armei/specialității militare. Participarea ofițerilor în activitate la învățământul de zi se reglementează prin ordin al conducătorilor instituțiilor din domeniile apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale.

(7) Diplomele de licență, de master, de doctorat eliberate de instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională, precum și titlurile științifice obținute dau dreptul deținătorilor legali, după trecerea în rezervă, în condițiile legii, să ocupe funcții echivalente cu cele ale absolvenților instituțiilor civile de învățământ, cu profil apropiat și de același nivel.

Secțiunea a 2-a

Managementul și finanțarea instituțiilor

Art. 170. – (1) Managementul instituțiilor de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se realizează în aceleași condiții ca în instituțiile civile de învățământ superior. Finanțarea instituțiilor din învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se face în condițiile legii.

(2) Structurile și funcțiile de conducere ale instituțiilor de învățământ militar, de ordine publică și de securitate națională sunt aceleași ca cele din instituțiile civile de învățământ superior. Ocuparea funcțiilor de conducere se face în aceleași condiții ca în instituțiile civile de învățământ superior, indiferent de gradul militar al candidatului ales.

(3) În situația în care instituția de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională are și comandant, acesta ocupă funcția în conformitate cu reglementările Ministerului Apărării Naționale, Ministerului Administrației și Internelor, Serviciului Român de Informații și ale altor instituții cu atribuții în domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale. Funcțiile de rector și de comandant se pot cumula.

Secțiunea a 3-a

Resurse umane

Art. 171. – (1) Funcțiile didactice și de cercetare din învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se ocupă și se eliberează în aceleași condiții ca și cele din instituțiile civile de învățământ superior. Cadrele didactice și de cercetare din învățământul superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională au același statut ca cele din instituțiile civile de învățământ superior.

(2) Instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și de securitate națională se bucură de principiul autonomiei universitare.

(3) Cadrele didactice militare titulare, pensionate pentru limită de vârstă și vechime integrală ca militari, au dreptul să-și continue activitatea didactică, în cadrul aceleiași instituții de învățământ superior, în condițiile legii.

Secțiunea a 4-a

Viața universitară

Art. 172. – Viața universitară din instituțiile de învățământ superior militar, de informații, de ordine publică și securitate națională se desfășoară în conformitate cu reglementările legale pentru instituțiile civile de învățământ superior, adaptate mediului militar, de informații, de ordine publică și securitate națională.

CAPITOLUL VII

ACTIVITATEA DE CERCETARE ȘI CREAȚIE UNIVERSITARĂ

Art. 173. – (1) Activitatea de cercetare, dezvoltare, inovare și creație artistică din universități se organizează și funcționează pe baza legislației naționale și a Uniunii Europene în domeniu.

(2) Instituțiile de învățământ superior care și-au asumat ca misiune și cercetarea științifică au obligația să creeze structuri tehnico-administrative care să faciliteze managementul activităților de cercetare. Aceste structuri deserveșc și răspund optim cerințelor personalului implicat în cercetare.

(3) Personalul implicat în activități de cercetare în institute, laboratoare sau centre de cercetare ale universității dispune, în limita granturilor și a contractelor de cercetare, de autonomie și de responsabilitate personală, delegată de ordonatorul de credite, în realizarea achizițiilor publice și a gestionării resurselor umane necesare derulării grantului. Aceste activități se desfășoară conform reglementărilor legale în vigoare și fac obiectul controlului financiar intern.

Art. 174. – La sfârșitul fiecărui an bugetar, conducerea universității prezintă Senatului universitar un raport referitor la cuantumul regiei pentru granturile de cercetare și la modul în care acestea au fost cheltuite.

Art. 175. – (1) Pentru granturile gestionate prin Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului asigură un avans de până la 90% din valoarea grantului din momentul semnării contractului de finanțare. Pentru diferență, universitățile pot avansa fonduri din venituri proprii.

(2) Mobilitatea interinstituțională a personalului de cercetare după principiul *grantul urmează cercetătorul* este garantată prin lege, în conformitate cu reglementările instituției care acordă grantul. Titularul grantului răspunde public, conform contractului cu autoritatea contractantă, de modul de gestionare a grantului.

CAPITOLUL VIII

PROMOVAREA CALITĂȚII ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR ȘI ÎN CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ

Secțiunea 1 **Dispoziții generale**

Art. 176. – (1) Asigurarea calității învățământului superior și a cercetării științifice universitare este o obligație a instituției de învățământ superior și o atribuție fundamentală a Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. În realizarea acestei atribuții, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului colaborează cu ARACIS, alte agenții înscrise în EQAR, precum și cu Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior, CNATDCU și Consiliul de Etică Universitară, conform legislației în vigoare.

(2) Instituțiile de învățământ superior care refuză să facă publice datele de interes public solicitate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, încalcă principiul răspunderii publice și sunt sancționate conform legii.

(3) Studenții sunt parteneri cu drepturi depline în procesul de asigurare a calității.

Art. 177. – (1) Evaluarea universităților se realizează în scopul:

- a) autorizării și acreditării;
- b) ierarhizării programelor de studii și clasificării universităților.

(2) Evaluarea în scopul autorizării și acreditării se realizează de către ARACIS sau de altă agenție înscrisă în EQAR și are loc potrivit legii și standardelor internaționale în domeniu.

(3) Evaluarea în scopul ierarhizării programelor de studii și a clasificărilor universităților se realizează pe baza unei metodologii de evaluare propusă de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și aprobate prin hotărâre a Guvernului.

(4) Metodologia de ierarhizare a programelor de studii și de clasificare a universităților se aprobă prin hotărâre a Guvernului în maximum 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) Aplicarea metodologiei de ierarhizare și clasificare intră în răspunderea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și este realizată de către un consorțiu format din: ARACIS, incluzând reprezentanți ai studenților, CNCSIS, CNATDCU și un organism internațional cu competențe în domeniu ierarhizării și clasificării instituțiilor de învățământ selectat pe bază de concurs.

(6) Universitățile se clasifică, pe baza evaluării programelor de studii și a capacităților instituționale, în 3 categorii:

- a) universități preponderent de educație;
- b) universități de educație și cercetare științifică/de creație artistică;
- c) universități de cercetare avansată și educație.

(7) După intrarea în vigoare a prezentei legi, evaluarea inițială se face numai de către un organism internațional cu competență în domeniul ierarhizării și clasificării instituțiilor de învățământ superior sau o agenție internațională de asigurare a calității înregistrată în EQAR.

(8) Finanțarea instituțiilor de învățământ superior publice, din surse publice, se va face diferențiat pe categorii de universități și în funcție de poziția în ierarhie a programelor de studii, pe baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și aprobată prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(9) Statul finanțează programele de excelență în orice categorie de universități. Sunt finanțate din fonduri publice: programe de licență în universitățile menționate la alin.(6) lit.a), programe de licență și master în universitățile menționate la alin.(6) lit.b.) și programe de doctorat, master și licență în universitățile menționate la alin.(6) lit.c).

Art. 178. – (1) Pentru promovarea calității și creșterea eficienței sistemului de învățământ superior, pentru creșterea vizibilității internaționale și pentru concentrarea resurselor, universitățile publice și private pot:

- a) să se constituie în consorții universitare, potrivit legii;
- b) să fuzioneze într-o singură instituție de învățământ superior cu personalitate juridică.

(2) Universitățile acreditate la data intrării în vigoare a prezentei legi pot demara proceduri pentru constituirea de consorții sau pentru fuzionare prin comasare sau absorbție.

(3) Fuziunea prin comasare sau absorbție a instituțiilor de învățământ superior publice se face, de regulă, în jurul instituțiilor din categoria universităților de cercetare avansată și educație și ținând cont de proximitatea geografică.

(4) Evaluarea programelor de studii și a instituțiilor de învățământ superior se face periodic la inițiativa Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului sau a universităților. Rezultatele evaluării sunt publice, pentru informarea beneficiarilor de educație și pentru transparența instituțională.

Art. 179. – (1) Fiecare universitate are obligația să realizeze, la intervale de maximum 5 ani, evaluarea internă și clasificarea departamentelor pe 5 niveluri de performanță în cercetare, conform unei metodologii-cadru elaborate de CNCSIS și aprobate prin ordin al

ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului. Rezultatele evaluării și clasificării sunt publice.

(2) Senatul universitar, la propunerea rectorului, pe baza evaluării interne, poate dispune reorganizarea sau desființarea departamentelor sau institutelor neperformante, fără a prejudicia, în vreun fel, studenții.

Art. 180. – Guvernul României înființează Institutul de Studii și Cercetări Avansate din România, având ca obiectiv principal susținerea elitelor românești din țară și din diaspora. Metodologia de înființare a acestuia se elaborează de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 181. – Statul încurajează excelența în instituțiile de învățământ superior prin pârghii financiare specifice, existente în prezenta lege:

a) un procent de minimum 30% din finanțarea de bază se acordă universităților publice pe baza criteriilor și a standardelor de calitate stabilite de Consiliul Național al Finanțării Învățământului Superior și aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;

b) universităților publice li se alocă un fond distinct pentru dezvoltarea instituțională din bugetul alocat Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Fondul de dezvoltare instituțională se adresează celor mai bune instituții de învățământ superior din fiecare categorie și se alocă după criterii competitive bazate pe standarde internaționale. Metodologia de alocare și utilizare a fondului pentru dezvoltare instituțională se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Secțiunea a 2-a ***Sprrijinirea excelenței individuale***

Art. 182. – Formele de sprijin pentru cadrele didactice, studenții și cercetătorii cu performanțe excepționale includ:

a) granturi de studii sau de cercetare la universități din țară sau din străinătate, acordate pe bază de competiție;

b) granturi pentru efectuarea și finalizarea unor cercetări, inclusiv teze de doctorat;

c) aprobarea unor rute educaționale flexibile, care permit accelerarea parcursului de studii universitare;

d) crearea de instrumente și mecanisme de susținere a inserției lor profesionale în țară, astfel încât să valorifice la nivel superior atât talentul, cât și achizițiile realizate prin formare.

CAPITOLUL IX **PROMOVAREA UNIVERSITĂȚII CENTRATE PE STUDENT**

Secțiunea I ***Dispoziții generale***

Art. 183. – (1) Studenții sunt considerați parteneri ai instituțiilor de învățământ superior și membri egali ai comunității academice. În învățământul confesional studenții sunt membrii ai comunității academice în calitate de discipoli.

(2) O persoană dobândește statutul de student și de membru al unei comunități universitare numai în urma admiterii și a înmatriculării sale într-o instituție de învățământ superior acreditată sau autorizată să funcționeze provizoriu.

(3) O persoană poate fi admisă și înmatriculată ca student concomitent la cel mult două programe de studii, indiferent de instituțiile de învățământ care le oferă. Orice subvenție financiară sau bursă din fonduri publice se acordă, conform normelor legale în vigoare, numai

într-o singură instituție de învățământ superior, pentru un singur program de studii. În cazul studenților care se transferă între universități sau programe de studii, subvențiile urmează studentul.

(4) În vederea testării cunoștințelor și a capacităților cognitive, respectiv artistice sau sportive, și a admiterii într-un program de studii pentru licență, master sau doctorat, instituțiile de învățământ superior organizează examene de admitere pentru fiecare program și ciclu de studiu.

(5) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului elaborează anual o metodologie-cadru privind organizarea admiterii în instituțiile de învățământ superior publice și private din România.

(6) Fiecare instituție de învățământ superior elaborează și aplică propriul regulament de organizare a admiterii în programele de studii oferite. Prevederile acestui regulament sunt concordante în conținut cu metodologia-cadru privind organizarea admiterii, instituită de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(7) Condițiile de admitere, inclusiv cifrele de școlarizare trebuie făcute publice în fiecare an, cu cel puțin 6 luni înainte de susținerea concursului de admitere.

Secțiunea a 2-a

Înmatricularea studenților. Registrul Matricol Unic al Universităților din România

Art. 184. – (1) O instituție de învățământ superior poate admite și înmatricula într-un program de studii numai acel număr de studenți pentru care sunt asigurate condiții optime de calitate academică, de viață și servicii sociale în spațiul universitar.

(2) Oferta anuală de școlarizare publică este făcută de către rectorul instituției de învățământ superior prin declarație pe proprie răspundere, cu respectarea capacității de școlarizare stabilite prin evaluarea ARACIS.

(3) În urma admiterii într-un program de studii, între student și universitate se încheie un contract în care se specifică drepturile și obligațiile părților.

(4) Universitățile care admit în programele lor de studii mai mulți studenți decât capacitatea de școlarizare, aprobată conform prezentei legi, încalcă răspunderea lor publică și sunt sancționate în conformitate cu prevederile prezentei legi.

Art. 185. – (1) Se constituie Registrul Matricol Unic al Universităților din România, denumit în continuare *RMUR*, ca o bază de date electronică în care sunt înregistrați toți studenții din România din universitățile publice sau private acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu. Registrele matricole ale universităților devin parte a *RMUR*, asigurându-se un control riguros al diplomelor.

(2) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, la propunerea CNCSIS, elaborează un regulament de alocare a codului matricol individual, precum și conținutul informațiilor care vor fi scrise în *RMUR*.

(3) *RMUR* este document oficial protejat legal. Falsificarea înscrisurilor din registrul matricol constituie infracțiune și se sancționează potrivit legii penale.

(4) *RMUR*, registrele matricole ale universităților și sistemele informatice aferente se elaborează în termen de cel mult 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(5) Baza de date electronică aferentă *RMUR* înregistrează și păstrează evidența diplomelor universitare emise în România, pe baza registrelor existente în universitățile acreditate.

Art. 186. – (1) Principiile care reglementează activitatea studenților în cadrul comunității universitare sunt:

a) *principiul nediscriminării* – în baza căruia toți studenții beneficiază de egalitate de tratament din partea instituției de învățământ superior; orice discriminare directă sau indirectă față de student este interzisă;

b) *principiul dreptului la asistență și la servicii complementare gratuite în învățământul superior public* – exprimat prin: consilierea și informarea studentului de către cadrele didactice, în afara orelor de curs, seminar sau laboratoare; consilierea în scopul orientării profesionale; consilierea psihologică, cont e-mail, acces la baza de date specifice domeniului și la cea referitoare la situația școlară personală;

c) *principiul participării la decizie* – în baza căruia toate deciziile majore în cadrul instituțiilor de învățământ superior sunt luate cu participarea reprezentanților studenților;

d) *principiul libertății de exprimare* – în baza căruia studenții au dreptul să își exprime liber opiniile academice, în cadrul instituției de învățământ în care studiază;

e) *principiul transparenței și al accesului la informații* – în baza căruia studenții au dreptul de acces liber și gratuit la informații care privesc propriul parcurs educațional și viața comunității academice din care fac parte, în conformitate cu prevederile legii.

(2) În universitățile confesionale, drepturile, libertățile și obligațiile studenților sunt stabilite și în funcție de specificul dogmatic și canonic al fiecărui cult.

(3) Drepturile, libertățile și obligațiile studenților sunt cuprinse în Codul drepturilor și obligațiilor studentului, propus de asociațiile studențești și adoptat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului prin ordin al ministrului acestuia.

(4) În universitățile confesionale, studenții se organizează cu respectarea statutului și a normelor dogmatice și canonice ale cultului respectiv.

(5) Fiecare universitate va institui un sistem de aplicare și monitorizare a respectării prevederilor Codului drepturilor și obligațiilor studentului. Asociațiile studenților prezintă un raport anual privind respectarea codului, care este public.

Art. 187. – (1) Studenții au dreptul să înființeze, în instituțiile de învățământ superior, publice sau particulare, ateliere, cluburi, cercuri, cenacluri, formații artistice și sportive, publicații, conform legii. În universitățile confesionale, studenții pot înființa ateliere, cercuri, cenacluri, formații artistice și sportive, cu respectarea statutului și specificului cultului respectiv.

(2) Studenții sunt aleși în mod democratic, prin vot universal, direct și secret, la nivelul diverselor formații, programe sau cicluri de studiu, atât în cadrul facultăților, cât și al universității. Ei sunt de drept, reprezentanți legitimi ai intereselor studenților, la nivelul fiecărei comunități academice. Conducerea instituției de învățământ superior nu se implică în organizarea procesului de alegere a reprezentanților studenților.

(3) Federațiile naționale studențești, legal constituite, sunt organisme care exprimă interesele studenților din universități, în raport cu instituțiile statului.

(4) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului colaborează, în dezvoltarea învățământului superior, cu federațiile naționale studențești, legal constituite, și se va consulta permanent cu acestea.

(5) Studenții pot participa la acțiuni de voluntariat, pentru care pot primi un număr de credite de studii transferabile, în condițiile stabilite de Carta universitară.

Art. 188. – (1) Studenții beneficiază de un sistem de împrumuturi bancare pentru efectuarea studiilor, garantate de stat, în condițiile legislației în vigoare, prin Agenția de Credite și Burse de Studii. Împrumuturile pot acoperi taxele de studii și costul vieții pe perioada studiilor.

(2) Absolvenții care vor practica profesia minimum 5 ani în mediul rural vor fi scutiți de plata a 75% din împrumut, această parte fiind preluată de către stat.

(3) Agenția de Credite și Burse de Studii propune reglementări corespunzătoare în vederea acordării creditelor.

Art. 189. – (1) Studenții beneficiază de asistență medicală și psihologică gratuită în cabinete medicale și psihologice universitare ori în policlinici și unități spitalicești de stat, conform legii.

(2) În timpul anului școlar, studenții beneficiază de tarif redus cu minimum 50% pe mijloacele de transport local în comun, transportul intern auto, feroviar și naval. Studenții orfani sau proveniți din casele de copii beneficiază de gratuitate pentru categoriile de transport stabilite prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(3) Studenții beneficiază de tarife reduse cu 75% pentru accesul la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice, în limita bugetelor aprobate.

(4) Studenții cetățeni români din afara granițelor țării, bursieri ai statului român, beneficiază de gratuitate la toate manifestările prevăzute la alin. (3), care se desfășoară pe teritoriul României.

(5) Instituțiile de învățământ superior au dreptul de a acorda, în afara cifrei de școlarizare aprobate, cel puțin un loc pentru studii gratuite absolvenților cu diplomă de bacalaureat proveniți din centrele de plasament, în condițiile stabilite de Senatul universitar.

(6) Activitățile extracurricular-științifice, tehnice, cultural-artistice și sportive –, precum și cele pentru studenții capabili de performanțe sunt finanțate de la bugetul statului, conform normelor stabilite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. În acest scop se pot folosi și alte surse de finanțare.

(7) Prevederile alin. (6) se aplică și în cazul taberelor de creație, sportive și de odihnă ale studenților.

(8) Statutul de student cu taxă se modifică în condițiile stabilite de Senatul universitar.

(9) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului poate acorda anual burse pentru stagii de studii universitare și postuniversitare în străinătate din fonduri constituite în acest scop. Aceste burse se obțin prin concurs organizat la nivel național.

(10) La concursurile pentru obținerea burselor prevăzute la alin. (9) pot participa studenții și absolvenții instituțiilor de învățământ superior publice și cei ai instituțiilor de învățământ superior particular acreditate.

(11) Cheltuielile de întreținere a internatelor, a căminelor și a cantinelor universităților se acoperă din veniturile proprii ale instituțiilor de învățământ respective și din subvenții de la buget cu această destinație.

(12) Pot fi acordate subvenții pentru cazare și studenților care aleg altă formă de cazare decât căminele instituțiilor de învățământ superior.

(13) Instituțiile de învățământ superior publice asigură, în limita resurselor financiare alocate pentru efectuarea practicii comasate a studenților, pe perioada prevăzută în planurile de învățământ, cheltuielile de masă, cazare și transport, în situațiile în care practica se desfășoară în afara centrului universitar respectiv.

Art. 190. – (1) Statul român acordă anual, prin hotărâre a Guvernului, un număr de burse pentru școlarizarea studenților străini. Aceste burse sunt atribuite doar acelor universități și programe de studii care îndeplinesc cele mai ridicate standarde de calitate, indiferent dacă sunt publice sau private.

(2) Universitățile, în baza autonomiei universitare, pot dispune integral de veniturile obținute din școlarizarea studenților străini.

CAPITOLUL X CONDUCEREA UNIVERSITĂȚILOR

Secțiunea 1 Dispoziții generale

Art. 191. – (1) Structurile de conducere în instituțiile de învățământ superior publice sau private sunt:

- a) Senatul universitar și Consiliul de Administrație, la nivelul universității;
- b) Consiliul de conducere al UOD sau IOSUD;
- c) Consiliul facultății;
- d) Consiliul departamentului.

(2) Funcțiile de conducere sunt următoarele:

- a) rectorul, prorectorii, directorul general administrativ, la nivelul universității;
- b) directorul institutului de studii doctorale, la nivelul universității;
- c) decanul, prodecanii, la nivelul facultății;
- d) șeful de departament, la nivelul departamentelor.

(3) La nivelul departamentului, șeful de departament și membrii consiliului departamentului se stabilesc prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice titulare și al cercetătorilor.

(4) La nivelul facultății, stabilirea structurilor și a funcțiilor de conducere se face după următoarea procedură:

a) componența membrilor Consiliului facultății este de maximum 75% cadre didactice și de cercetare, respectiv minimum 25% studenți. Reprezentanții cadrelor didactice și de cercetare sunt aleși prin votul universal, direct și secret al tuturor cadrelor didactice și de cercetare titulare din facultate, iar reprezentanții studenților sunt aleși prin vot universal, direct și secret de către studenții facultății;

b) decanii sunt selectați prin concurs public, organizat de către rectorul universității. La concurs pot participa persoane din cadrul universității sau din orice facultate de profil din țară sau din străinătate care, pe baza audierii în plenul Consiliului facultății, au primit avizul acestuia de participare la concurs. Consiliul facultății are obligația de a aviza minimum 2 candidați;

c) decanul își desemnează prodecanii după numirea de către rector;

d) în universitățile multilingve și multiculturale, cel puțin unul dintre prodecani se numește din rândul cadrelor didactice aparținând minorității din departamentul secției sau liniei de predare într-o limbă a minorităților naționale, cu excepția cazului în care decanul provine de la secția sau linia de studiu cu predare în limba minorității naționale respective.

(5) Consiliul de conducere al școlii doctorale se stabilește prin votul universal, direct și secret al conducătorilor de doctorat. Directorul institutului de studii universitare de doctorat este asimilat funcției de prorector.

(6) În procesul de stabilire și de alegere a structurilor și funcțiilor de conducere la nivelul universității, al facultăților și departamentelor trebuie să se respecte principiul reprezentativității pe facultăți, departamente, secții/linii de predare, programe de studii, după caz.

Art. 192. – (1) Senatul universitar este compus din 75% personal didactic și de cercetare și din 25% reprezentanți ai studenților. Reprezentanții fiecărei facultăți în Senatul universitar, pe cote parte de reprezentare stipulate în Carta universitară, sunt stabiliți prin votul universal, direct și secret al cadrelor didactice și cercetătorilor, respectiv al studenților.

(2) Senatul universitar își alege, prin vot secret, un președinte care conduce ședințele Senatului universitar și reprezintă Senatul universitar în raporturile cu rectorul.

(3) Senatul universitar stabilește comisii de specialitate prin care controlează activitatea conducerii executive a instituției de învățământ superior și a Consiliului de

Administrație. Rapoartele de monitorizare și de control sunt prezentate periodic și discutate în Senatul universitar, stând la baza rezoluțiilor Senatului universitar.

(4) Senatul universitar stabilește o comisie de selecție și de recrutare a rectorului formată, în proporție de 50%, din membrii ai universității și, în proporție de 50%, din personalități științifice și academice din afara universității, din țară și din străinătate. Această comisie conține minimum 12 membri. De asemenea, Senatul universitar elaborează și aprobă metodologia de avizare, de selecție și de recrutare a rectorului.

Art. 193. – (1) Rectorul se stabilește pe baza unui concurs public, în baza unei metodologii aprobate de Senatul universitar, conformă cu legislația în vigoare.

(2) La concursul de ocupare a funcției de rector pot participa orice personalități științifice sau academice din țară și din străinătate care, pe baza audierii în plenul Senatului universitar, au obținut avizul de participare la concurs din partea acestuia. Senatul universitar are obligația de a aviza minimum 2 candidați.

(3) Rectorul confirmat de ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului, pe baza consultării Senatului universitar, își numește prorectorii. În universitățile multilingve și multiculturale cel puțin unul dintre prorectori este numit de către rector din rândul cadrelor didactice aparținând minorităților naționale din departamentul secției sau liniei de predare într-o limbă a minorităților naționale, cu excepția cazului în care rectorul provine de la secția sau linia de studiu cu predare în limba minorității naționale respective.

(4) Rectorul, selectat de către comisia de concurs stabilită de Senatul universitar, este confirmat prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului. După emiterea ordinului de confirmare, rectorul poate semna acte oficiale, înscrisuri, acte financiare/contabile, diplome și certificate.

(5) Rectorul confirmat de ministru încheie cu Senatul universitar un contract de management, cuprinzând criteriile și indicatorii de performanță managerială, drepturile și obligațiile părților contractuale.

(6) Decanii sunt selectați prin concurs public organizat de noul rector și validat de Senatul universitar. Menținerea în funcție a directorului general administrativ se face pe baza acordului scris al acestuia de susținere executivă a planului managerial al noului rector.

(7) Rectorul, prorectorii, decanii, directorul general administrativ și un student ales de reprezentanții studenților din Senatul universitar formează consiliul de administrație al universității.

Art. 194. – (1) Rectorul universității publice confirmat încheie un contract instituțional cu ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului.

(2) Rectorul poate fi demis de către Senatul universitar, în condițiile specificate prin contractul de management și Carta universitară.

(3) Ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului poate revoca rectorul prin ordin, în cazul în care constată încălcarea legislației în vigoare sau a contractului instituțional și se poate adresa Senatului universitar, pentru desemnarea unui nou rector, conform prevederilor prezentei legi.

Secțiunea a 2-a

Atribuțiile Senatului universitar, ale rectorului, ale consiliului de administrație, ale decanului și ale șefului de departament

Art. 195. – (1) Senatul universitar reprezintă comunitatea universitară și este cel mai înalt for de decizie și deliberare la nivelul universității.

(2) Atribuțiile Senatului universitar sunt următoarele:

- a) garantează libertatea academică și autonomia universitară;
- b) elaborează și adoptă Carta universitară;

c) aprobă planul strategic de dezvoltare instituțională și planurile operaționale, la propunerea rectorului;

d) aprobă, la propunerea rectorului și cu respectarea legislației în vigoare, structura, organizarea și funcționarea universității;

e) aprobă proiectul de buget și execuția bugetară;

f) elaborează și aprobă codul de asigurare a calității și codul de etică și deontologie profesională universitară;

g) adoptă codul drepturilor și obligațiilor studentului;

h) aprobă metodologiile și regulamentele privind organizarea și funcționarea universității;

i) încheie contractul de management cu rectorul;

j) controlează activitatea rectorului și a consiliului de administrație prin comisii specializate;

k) validează concursurile publice pentru funcțiile din consiliul de administrație;

l) aprobă metodologia de concurs și rezultatele concursurilor pentru angajarea personalului didactic și de cercetare și evaluează periodic resursa umană;

m) aprobă, la propunerea rectorului, sancționarea personalului cu performanțe profesionale slabe, în baza unei metodologii proprii și a legislației în vigoare;

n) îndeplinește alte atribuții, conform Cartei universitare.

(3) Componenta și mărimea Senatului universitar este stabilită prin Carta universitară, astfel încât să se asigure eficiența decizională și reprezentativitatea comunității academice.

(4) Mandatul Senatului universitar este de 4 ani. Durata mandatului unui membru al Senatului universitar este de 4 ani, cu posibilitatea reînnoirii succesive de maximum două ori. Pentru studenți, durata mandatului se reglementează prin Carta universitară.

(5) Senatul universitar poate fi convocat de rector sau la cererea a cel puțin o treime dintre membrii Senatului universitar.

(6) Rectorul reprezintă legal universitatea în relațiile cu terții și realizează conducerea executivă a universității. În instituțiile din învățământul superior public, rectorul este ordonatorul de credite al universității. Rectorul are următoarele atribuții:

a) realizează managementul și conducerea operativă a universității, pe baza contractului de management;

b) negociază și semnează contractul instituțional cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;

c) încheie contractul de management cu Senatul universitar;

d) propune spre aprobare Senatului universitar structura și reglementările de funcționare ale universității;

e) propune spre aprobare Senatului universitar proiectul de buget și raportul privind execuția bugetară;

f) prezintă Senatului universitar, în luna aprilie a fiecărui an, raportul referitor la: starea generală a universității, asigurarea calității și respectarea eticii universitare, situația posturilor vacante și ocupate, situația financiară și inserția absolvenților pe piața muncii. Senatul universitar validează raportul menționat, în baza referatelor realizate de comisiile sale de specialitate. Aceste documente sunt publice;

g) conduce consiliul de administrație;

h) îndeplinește alte atribuții stabilite de Senatul universitar, în conformitate cu contractul de management, Carta universitară și legislația în vigoare.

(7) Durata mandatului de rector este de 4 ani, cu posibilitatea reînnoirii conform prevederilor Cartei universitare.

(8) Atribuțiile prorectorilor, numărul și durata mandatelor acestora se stabilesc prin Carta universitară.

(9) Decanul reprezintă facultatea și răspunde de managementul și conducerea facultății. Decanul prezintă anual un raport Consiliului facultății privind starea facultății. Decanul conduce ședințele Consiliului facultății și aplică hotărârile rectorului, consiliului de administrație și Senatului universitar. Atribuțiile decanului sunt stabilite în conformitate cu prevederile Cartei universitare și cu legislația în vigoare.

(10) Consiliul facultății reprezintă organismul decizional și deliberativ al facultății. Consiliul facultății are următoarele atribuții:

a) aprobă, la propunerea decanului, structura, organizarea și funcționarea facultății;
b) aprobă programele de studii gestionate de facultate;
c) controlează activitatea decanului și aprobă rapoartele anuale ale acestuia privind starea generală a facultății, asigurarea calității și respectarea eticii universitare la nivelul facultății;

d) îndeplinește alte atribuții, stabilite prin Carta universitară sau aprobate de Senatul universitar și în conformitate cu legislația în vigoare.

(11) Șeful de departament realizează managementul și conducerea operativă a departamentului. În exercitarea acestei funcții, el este ajutat de consiliul departamentului, conform Cartei universitare. Șeful de departament răspunde de planurile de învățământ, de statele de funcții, de managementul cercetării și al calității, de managementul financiar, precum și de selecția, angajarea, evaluarea periodică, formarea, motivarea și încetarea relațiilor contractuale de muncă ale personalului din departament.

(12) Consiliul de administrație asigură, sub conducerea rectorului sau a unei alte persoane desemnate prin Carta universitară, în cazul universităților particulare și confesional particulare, conducerea operativă a universității și aplică deciziile strategice ale Senatului universitar. De asemenea, consiliul de administrație:

a) stabilește în termeni operaționali bugetul instituțional;
b) aprobă execuția bugetară și bilanțul anual;
c) aprobă propunerile de scoatere la concurs a posturilor didactice și de cercetare;
d) avizează propunerile de programe noi de studii și formulează propuneri către Senatul universitar de terminare a acelor programe de studii care nu se mai încadrează în misiunea universității sau care sunt ineficiente academic și financiar;
e) aprobă participarea universității la proiecte cu valori financiare mai mari de 500.000 lei și cheltuielile mai mari de 500.000 lei;
f) propune Senatului universitar strategii ale universității pe termen lung și mediu și politici pe domenii de interes ale universității.

(13) Studenții au cel puțin un reprezentant în comisiile de etică, cazări și de calitate.

Art. 196. – (1) Funcțiile de conducere de rector, de prorector, de decan, de prodecan, de șef de departament sau de unitate de cercetare, proiectare, microproducție nu se cumulează.

(2) În cazul vacanței unui loc în funcțiile de conducere, se procedează la alegeri parțiale, în cazul șefului de departament sau se organizează concurs public, potrivit Cartei universitare, în termen de maximum 3 luni de la data vacanței.

(3) Numărul de prorectori și de prodecani din instituțiile de învățământ superior se stabilește prin Carta universitară.

(4) Atribuțiile și competențele structurilor și ale funcțiilor de conducere din învățământul superior sunt stabilite prin Carta universitară a instituției, potrivit legii. Hotărârile senatelor universitare, ale consiliilor facultăților și ale departamentelor se iau cu votul majorității membrilor prezenți, dacă numărul lor reprezintă cel puțin 2/3 din numărul total al membrilor. Membrii acestor structuri de conducere au drept de vot deliberativ egal.

(5) Structura administrativă a universității este condusă de către un director administrativ și este organizată pe direcții. Postul de director general administrativ se ocupă prin concurs organizat de instituția de învățământ superior. Președintele comisiei de concurs este rectorul instituției. Din comisie face parte, în mod obligatoriu, un reprezentant al Ministerului

Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Validarea concursului se face de către Senatul universitar, iar numirea pe post, de către rector.

(6) Unitățile de cercetare-dezvoltare sunt conduse de directori ai unităților respective, potrivit Cartei universitare.

(7) Prin Carta universitară, universitatea își poate dezvolta structuri consultative formate din reprezentanți ai mediului economic și personalități din mediul academic, cultural și profesional extern.

Art. 197. – (1) După împlinirea vârstei de pensionare, ocuparea oricărei funcții de conducere în universitățile publice este interzisă.

(2) Persoanele care exercită o funcție de conducere sau de demnitate publică au postul rezervat în sistemul educațional.

(3) Persoanele care ocupă o funcție de conducere sau de demnitate publică nu pot exercita funcția de rector pe perioada îndeplinirii mandatului de conducător sau de demnitar.

(4) Funcția de rector este incompatibilă cu deținerea de funcții de conducere în cadrul unui partid politic, pe perioada exercitării mandatului.

Art. 198. – (1) Pentru monitorizarea eficienței manageriale, a echității și a relevanței învățământului superior pentru piața muncii, se stabilește, în termen de maximum 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, un sistem de indicatori statistici de referință pentru învățământul superior, corelat cu sistemele de indicatori statistici de referință la nivel european din domeniu.

(2) Sistemul de indicatori va fi elaborat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, prin consultarea ARACIS și a celor interesați - CNCISIS, Consiliul Național pentru Finanțarea Învățământului Superior (CNFIS), CNATDCU și Agenția Națională pentru Calificările din Învățământul Superior și Parteneriat cu Mediul Economic și Social - și se aprobă prin hotărâre a Guvernului. Raportul anual privind starea învățământului superior se bazează pe indicatorii prevăzuți la alin. (1).

Secțiunea a 3-a

Rolul statului în învățământul superior

Art. 199. – (1) Statul își exercită atribuțiile în domeniul învățământului superior prin intermediul Parlamentului, Guvernului și Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(2) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului are următoarele atribuții principale:

a) propune politicile și strategiile naționale pentru învățământul superior, ca parte a Ariei Europene a Învățământului Superior;

b) elaborează reglementările de organizare și funcționare a sistemului de învățământ superior;

c) monitorizează și verifică direct sau prin organisme abilitate în acest sens respectarea reglementărilor privind organizarea și funcționarea învățământului superior, cercetarea universitară, managementul financiar, etica universitară și asigurarea calității în învățământul superior;

d) realizează evaluarea periodică, diferențierea universităților și ierarhizarea programelor de studii ale acestora;

e) controlează gestionarea RMUR;

f) organizează recunoașterea și echivalarea actelor de studii;

g) elaborează și propune proiectul de buget pentru învățământul superior, ca parte a bugetului educației și bugetului cercetării;

- h) verifică și gestionează sistemul național de indicatori și bazele de date corespunzătoare pentru monitorizarea și prognozarea evoluției acestuia în raport cu piața muncii, propus de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și alte instituții abilitate;
- i) susține realizarea de studii și de cercetări în învățământului superior.

Art. 200. – (1) Pentru exercitarea atribuțiilor sale, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului constituie registre de experți și se sprijină pe organisme consultative, la nivel național, alcătuite pe criterii de prestigiu profesional și moral: Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior, Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor și Certificatelor Universitare, Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior, Consiliul Național de Finanțare a Învățământului Superior, Consiliul Național al Bibliotecilor Universitare, Consiliul Național pentru Calificări Universitare și Consiliul de Etică și Management Universitar.

(2) Organismele specializate prevăzute la alin. (1) se înființează prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului și funcționează în baza unor regulamente proprii aprobate prin ordin al ministrului. Bugetele acestora se constituie pe bază contractuală cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și din alte surse legal constituite.

(3) Pentru îndeplinirea atribuțiilor cu care sunt învestite, organismele prevăzute la alin. (1) beneficiază de logistică și de un secretariat propriu, denumit Secretariatul Consiliilor Naționale pentru Învățământul Superior, care are personalitate juridică și este ordonator de credite. Actuala Unitate Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior și a Cercetării Dezvoltării și Inovării devine Secretariatul Consiliilor Naționale pentru Învățământul Superior. Contractele dintre Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și consilii sunt gestionate prin Secretariatul Consiliilor Naționale pentru Învățământul Superior.

Art. 201. – (1) Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior are ca atribuții principale elaborarea și actualizarea permanentă a indicatorilor de monitorizare a învățământului superior și prognoza evoluției acestuia în raport cu dinamica pieței muncii.

(2) Consiliul Național pentru Calificări Universitare reunește reprezentanți ai universităților, ai asociațiilor profesionale și ai angajatorilor, pentru constituirea Cadrului național al calificărilor din învățământul superior. În realizarea misiunii sale, Consiliul Național pentru Calificări Universitare este susținut de Autoritatea Națională pentru Calificări (ANC).

(3) Consiliul de Etică și Management Universitar se pronunță asupra litigiilor de etică universitară și are ca principale atribuții:

- a) monitorizarea realizării eticii universitare la nivelul sistemului de învățământ superior;
- b) auditarea comisiilor de etică din universități și prezentarea unui raport anual privind etica universitară. Acest raport se face public;
- c) constatarea încălcării de către o instituție de învățământ superior a obligațiilor prevăzute de prezenta lege.

Art. 202. – (1) CNATDCU are următoarele atribuții:

a) propune, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, o metodologie de atestare a titlurilor, a diplomelor, a certificatelor și a calificărilor universitare și de auditare a universităților cu referire la un set de criterii minimale necesare și obligatorii pentru conferirea de către universități a titlurilor didactice din învățământul superior, metodologia fiind adoptată prin hotărâre a Guvernului;

b) verifică anual, la solicitarea Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului sau din proprie inițiativă, modul de desfășurare a concursurilor pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare din universități. Raportul de verificare instituțională este prezentat ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, specificând concluzii bazate pe date și documente;

c) prezintă un raport anual Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului privind resursa umană pentru activitățile didactice și de cercetare din învățământul superior. Acest raport este public;

d) stabilește criteriile de acordare a titlului de conducător de doctorat și acordă titlul de conducător de doctorat;

e) alte atribuții stabilite prin lege.

(2) Consiliul Național de Finanțare a Învățământului Superior (CNFIS) are următoarele atribuții principale:

a) propune metodologia de finanțare a universităților și stabilește costul mediu per student echivalent pe cicluri și domenii de studii;

b) verifică periodic, la solicitarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului sau din proprie inițiativă, realizarea proiectelor de dezvoltare instituțională și eficiența gestionării fondurilor publice de către universități și face propuneri pentru finanțarea complementară a universităților pe bază de proiecte instituționale;

c) prezintă anual Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului un raport privind starea finanțării învățământului superior și măsurile de optimizare ce se impun. Acest raport este public.

(3) CNCSIS are următoarele atribuții principale:

a) stabilește standardele, criteriile și indicatorii de calitate pentru cercetarea științifică din învățământul superior, aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului;

b) auditează periodic, la solicitarea Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului sau din proprie inițiativă, cercetarea științifică universitară;

c) gestionează programe de cercetare și procese de evaluare a proiectelor de cercetare care sunt propuse pentru finanțare competitivă;

d) prezintă anual Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului un raport privind starea cercetării științifice în învățământul superior și performanțele universităților. Raportul este public.

(4) Consiliul Național al Bibliotecilor Universitare are în atribuții elaborarea strategiei de dezvoltare, evaluare periodică și coordonarea sistemului de biblioteci din învățământul superior.

Art. 203. – (1) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului își realizează atribuțiile în domeniul cercetării prin Autoritatea Națională de Cercetare Științifică, conform legii.

(2) În exercitarea atribuțiilor sale, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului colaborează cu Consiliul Național al Rectorilor și, după caz, cu autorități și asociații profesionale și științifice naționale și internaționale reprezentative, federații sindicale la nivel de ramură și federații studențești legal constituite la nivel național.

(3) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului alocă, anual, Consiliului Național al Rectorilor un grant pentru gestionarea activității curente și pentru plata cotizațiilor la organisme Uniunii Europene în care este această autoritate membră.

CAPITOLUL XI FINANȚAREA ȘI PATRIMONIUL UNIVERSITĂȚILOR

Secțiunea I Dispoziții generale

Art. 204. – (1) Învățământul universitar public este gratuit pentru cifra de școlarizare aprobată anual de Guvern și cu taxă, în condițiile legii.

(2) În învățământul universitar public gratuit se percep taxe pentru: depășirea duratei de școlarizare prevăzute de lege, admiteri, înmatriculări, reînmatriculări, repetarea examenelor și a altor forme de verificare, care depășesc prevederile planului de învățământ. De asemenea, se pot percepe taxe și pentru activități neincluse în planul de învățământ, conform metodologiei aprobate de Senatul universitar.

(3) Finanțarea învățământului superior public se asigură din fonduri publice, în concordanță cu următoarele cerințe:

a) considerarea dezvoltării învățământului superior ca responsabilitate publică și a învățământului, în general, ca primă prioritate națională;

b) asigurarea calității învățământului superior la nivelul standardelor din Spațiul European al Învățământului Superior pentru pregătirea resurselor umane și dezvoltarea personală ca cetățeni ai unei societăți democratice bazate pe cunoaștere;

c) profesionalizarea resurselor umane în concordanță cu diversificarea pieței muncii;

d) dezvoltarea învățământului superior și a cercetării științifice și creației artistice universitare pentru integrarea la vârf în viața științifică mondială.

(4) Execuția bugetară anuală a instituțiilor de învățământ superior este publică.

(5) Finanțarea învățământului superior public poate fi realizată pe bază de contract și prin contribuția altor ministere, pentru acele instituții de învățământ superior care pregătesc specialiști în funcție de cerințele ministerelor respective, precum și din alte surse, inclusiv împrumuturi și ajutoare externe.

(6) Toate resursele de finanțare ale universităților publice sunt venituri proprii.

(7) Statul poate sprijini învățământul superior particular acreditat.

(8) Instituțiile de învățământ superior publice și private pot primi donații din țară și din străinătate, în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Art. 205. – (1) Instituțiile de învățământ superior publice funcționează ca instituții finanțate din fondurile alocate de la bugetul de stat, venituri proprii și din alte surse, potrivit legii.

(2) Veniturile acestor instituții se compun din sume alocate de la bugetul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, pe bază de contract, pentru finanțarea de bază, finanțarea complementară și finanțarea suplimentară, realizarea de obiective de investiții, fonduri alocate pe bază competițională pentru dezvoltare instituțională, fonduri pentru incluziune, burse și protecția socială a studenților, precum și din venituri proprii, dobânzi, donații, sponsorizări și taxe percepute în condițiile legii de la persoane fizice și juridice, române sau străine, și din alte surse. Aceste venituri sunt utilizate de instituțiile de învățământ superior, în condițiile autonomiei universitare, în vederea realizării obiectivelor care le revin în cadrul politicii statului din domeniul învățământului și cercetării științifice universitare.

(3) Finanțarea suplimentară se acordă din fonduri publice de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului pentru a stimula excelența instituțiilor și a programelor de studii, atât din cadrul universităților publice, cât și a celor private. Fondul va fi alocat exclusiv celor mai bine plasate programe de studii, conform ierarhizării acestora.

(4) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului asigură finanțarea de bază pentru universitățile publice, prin granturi de studii calculate pe baza costului mediu per student echivalent, per domeniu, per cicluri de studiu și per limbă de predare. Fondurile vor fi alocate prioritar spre acele domenii care asigură dezvoltarea sustenabilă și competitivă a societății, iar, în interiorul domeniului, prioritar, celor mai bine plasate programe în ierarhia calității acestora.

(5) Finanțarea de bază este multianuală, asigurându-se pe toată durata unui ciclu de studii.

(6) Finanțarea complementară se realizează de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului prin:

a) subvenții pentru cazare și masă;

b) fonduri alocate pe bază de priorități și norme specifice pentru dotări și alte cheltuieli de investiții și reparații capitale;

c) fonduri alocate pe baze competiționale pentru cercetarea științifică universitară.

(7) Finanțarea instituțiilor de învățământ superior de stat se face pe bază de contract încheiat între Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și instituția de învățământ superior respectivă, după cum urmează:

a) contract instituțional pentru finanțarea de bază, pentru fondul de burse și protecție socială a studenților, pentru fondul de dezvoltare instituțională, precum și pentru finanțarea de obiective de investiții;

b) contract complementar pentru finanțarea cercetării științifice universitare, a reparațiilor capitale, a dotărilor și a altor cheltuieli de investiții, precum și subvenții pentru cazare și masă. Sumele aferente cercetării științifice universitare, cuprinse în contractul complementar, se eșalonează, prin derogare de la alte reglementări în vigoare, în rate stabilite prin grafice, anexe la contractele de cercetare respective;

c) contractele instituționale și complementare sunt supuse controlului periodic efectuat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și CNFIS.

(8) Fondurile pentru burse și protecție socială a studenților se alocă în funcție de numărul de studenți și doctoranzi de la învățământul de zi, fără taxa de studii.

(9) Bursele sociale trebuie să acopere un minimum de cheltuieli pentru masă și cazare și pot fi cumulate cu alte forme de burse.

(10) Categoriile de cheltuieli eligibile și metodologia de distribuire a acestora din finanțarea suplimentară și fondul pentru incluziune, se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la inițiativa Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în termen de maximum 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(11) Rectorii universităților publice, prin contractul instituțional încheiat cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, sunt direct responsabili de alocarea resurselor instituției, prioritar spre departamentele cele mai performante.

Art. 206. – Statul român acordă anual burse pentru sprijinirea tinerilor de origine etnică română din țări învecinate și a etnicilor români cu domiciliul stabil în străinătate, care doresc să studieze în cadrul unităților și instituțiilor de învățământ de stat din România.

Art. 207. – (1) Programele de studii de master și doctorat în științe și tehnologii avansate, cele care se desfășoară în limbi de circulație internațională, precum și doctoratele în cotutelă cu universități de prestigiu din străinătate beneficiază de finanțare preferențială.

(2) Fondurile rămase la sfârșitul anului din execuția bugetului prevăzut în contractul instituțional și complementar, precum și fondurile aferente cercetării științifice universitare și veniturile extrabugetare rămân la dispoziția universităților și se cuprind în bugetul de venituri și cheltuieli al instituției, fără vărsăminte la bugetul de stat și fără afectarea alocațiilor de la bugetul de stat pentru anul următor.

Art. 208. – Toate materialele, echipamentele și publicațiile achiziționate de universități pentru activitățile de educație și cercetare sunt scutite de TVA.

Art. 209. – (1) Universitățile publice sau private au patrimoniu propriu, pe care îl gestionează conform legii.

(2) Drepturile pe care le au universitățile asupra bunurilor din patrimoniul propriu pot fi drepturi reale, după caz, drept de proprietate sau dezmembrăminte ale acestuia (uz, uzufruct, servitute, suprafață) potrivit dispozițiilor Codului civil, drept de folosință dobândit prin închiriere, concesiune, comodat etc. ori drept de administrare, în condițiile legii.

(3) În patrimoniul universităților pot exista și drepturi de creanță izvorâte din contracte, convenții sau hotărâri judecătorești.

(4) Universitățile publice pot avea în patrimoniu bunuri mobile și imobile din domeniul public sau din domeniul privat al statului.

(5) Drepturile subiective ale universităților asupra bunurilor din domeniul public al statului pot fi drepturi de administrare, de folosință, de concesiune ori de închiriere, în condițiile legii.

(6) Prin hotărâre a Guvernului, bunurile din domeniul public al statului pot fi trecute în domeniul privat al statului și transmise în proprietate universităților publice, în condițiile legii.

(7) Universitățile publice au drept de proprietate asupra bunurilor existente în patrimoniul lor la data intrării în vigoare a prezentei legi. Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului este împuternicit să emită certificat de atestare a dreptului de proprietate pentru universitățile publice pe baza documentației înaintate de acestea.

(8) Dreptul de proprietate al universităților publice asupra bunurilor prevăzute la alin. (7) se exercită în condițiile prevăzute de Carta universitară, cu respectarea dispozițiilor dreptului comun.

(9) Dreptul de proprietate asupra bunurilor imobile, precum și alte drepturi reale ale universităților publice sunt supuse procedurii publicității imobiliare prevăzute de legislația specială în materie.

(10) În cazul desființării unei universități publice, bunurile aflate în proprietate, rămase în urma lichidării, trec în proprietatea privată a statului.

(11) Universitățile private sunt titulare ale dreptului de proprietate ori ale altor drepturi reale pe care le exercită asupra patrimoniului, în condițiile legii.

Secțiunea a 2-a

Organizarea și funcționarea învățământului superior particular și confesional particular

Art. 210. – (1) Instituțiile de învățământ superior particulare și instituțiile de învățământ superior confesionale particulare sunt:

a) fondate din inițiativa și cu resursele materiale și financiare ale unei persoane fizice, ale unui grup de persoane fizice, ale unei fundații sau asociații, ale unui cult religios sau ale unui alt furnizor de educație;

b) persoane juridice de drept privat.

(2) Structurile universităților particulare și confesionale particulare, atribuțiile, durata mandatelor, precum și alte considerente legate de statutul acestora sunt stabilite de Carta universitară, avizate de fondatori și aprobate de Senatul universitar.

(3) Instituțiile de învățământ superior particulare și confesionale particulare pot înființa funcția de președinte al universității, cu atribuții stabilite de Carta universitară.

Secțiunea a 3-a

Înființarea instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare

Art. 211. – (1) O instituție de învățământ superior particular și confesional particular trebuie să parcurgă toate procedurile de autorizare provizorie și acreditare stabilite de prezenta lege.

(2) Instituțiile de învățământ superior particulare și confesionale particulare sunt acreditate prin legea de înființare.

(3) Universităților acreditate li se recunoaște perioada de funcționare legală.

*Secțiunea a 4-a****Patrimoniul instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare***

Art. 212. – (1) Patrimoniul instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare constă din patrimoniul inițial al fondatorilor, la care se adaugă patrimoniul dobândit ulterior.

(2) Instituțiile de învățământ superior particulare și confesionale particulare, pe durata existenței lor, dispun în mod liber de patrimoniul pus la dispoziția lor.

*Secțiunea a 5-a****Desființarea instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare***

Art. 213. – (1) Desființarea instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare se face în condițiile legii. Inițiativa desființării instituțiilor de învățământ superior particulare sau confesionale particulare poate aparține și fondatorilor, cu avizul consiliului de administrație.

(2) În caz de desființare, dizolvare sau lichidare, patrimoniul instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare revine fondatorilor.

*Secțiunea a 6-a****Finanțarea instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare***

Art. 214. – Sursele de finanțare ale instituțiilor de învățământ superior particulare și confesionale particulare sunt compuse din:

- a) sumele depuse de fondatori;
- b) taxe de studiu și alte taxe școlare;
- c) sponsorizări, donații și alte surse legal constituite.

TITLUL IV**STATUTUL PERSONALULUI DIDACTIC****CAPITOLUL I****STATUTUL PERSONALULUI DIDACTIC
DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR***Secțiunea I****Dispoziții generale***

Art. 215. – Statutul reglementează:

a) funcțiile, competențele, responsabilitățile, drepturile și obligațiile specifice personalului didactic și didactic auxiliar, precum și ale celui de conducere, de îndrumare și de control;

b) formarea inițială și continuă a personalului didactic și a personalului de conducere, de îndrumare și de control;

c) condițiile și modalitățile de ocupare a posturilor și funcțiilor didactice, didactice auxiliare, a funcțiilor de conducere, de îndrumare și de control, precum și condițiile și

modalitățile de eliberare din aceste posturi și funcții, de încetare a activității și de pensionare a personalului didactic și didactic auxiliar;

d) criteriile de normare, de acordare a distincțiilor, de aplicare a sancțiunilor.

Art. 216. – (1) Personalul didactic cuprinde persoanele din sistemul de învățământ responsabile cu instruirea și educația.

(2) Din categoria personalului didactic pot face parte persoanele care îndeplinesc condițiile de studii prevăzute de lege, care au capacitatea de exercitare deplină a drepturilor, o conduită morală conformă deontologiei profesionale și sunt apte din punct de vedere medical și psihologic pentru îndeplinirea funcției.

Art. 217. – (1) Încadrarea și menținerea într-o funcție didactică sau didactică auxiliară, precum și într-o funcție de conducere, de îndrumare și de control sunt condiționate de prezentarea unui certificat medical, eliberat pe un formular specific elaborat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, împreună cu Ministerul Sănătății. Incompatibilitățile de ordin medical cu funcția didactică sunt stabilite prin protocol dintre Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și Ministerul Sănătății.

(2) Personalul didactic, didactic auxiliar, de conducere, de îndrumare și de control, care se consideră nedreptățit, poate solicita o expertiză a capacității de muncă.

(3) Nu pot ocupa posturile prevăzute la alin. (1) persoanele lipsite de acest drept, pe durata stabilită printr-o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare penală.

(4) În situații de inaptitudine profesională de natură psihocomportamentală, conducerea unității sau a instituției de învățământ poate solicita, cu acordul consiliului de administrație, un nou examen medical complet. Aceeași prevedere se aplică, în mod similar, funcțiilor de conducere, de îndrumare și de control, precum și personalului din unitățile conexe învățământului.

(5) Nu pot ocupa posturile didactice, de conducere sau de îndrumare și de control în învățământ persoanele care desfășoară activități incompatibile cu demnitatea funcției didactice, cum sunt:

a) prestarea de către cadrul didactic a oricărei activități comerciale în incinta unității de învățământ sau în zona limitrofă;

b) comerțul cu materiale obscene sau pornografice scrise, audio sau vizuale;

c) practicarea, în public, a unor activități cu componentă lubrică sau altele care implică exhibarea, în manieră obscenă, a corpului.

Secțiunea a 2-a

Formarea inițială și continuă. Cariera didactică

Art. 218. – (1) Formarea inițială pentru ocuparea funcțiilor didactice din învățământul preuniversitar cuprinde:

a) formarea inițială, teoretică, în specialitate, realizată prin universități, în cadrul unor programe acreditate potrivit legii;

b) master didactic cu durata de 2 ani;

c) stagiul practic cu durata de un an școlar, realizat într-o unitate de învățământ, sub coordonarea unui profesor mentor.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), formarea personalului din educația antepreșcolară se realizează prin:

a) licee pedagogice;

b) specializare în cadrul facultăților de educație.

(3) Pentru a obține altă specializare, absolvenții studiilor de licență pot urma un modul de minimum 90 de credite transferabile care atestă obținerea de competențe de predare a unei discipline din domeniul fundamental aferent domeniului de specializare înscris pe diploma

de licență. Acest modul poate fi urmat în paralel cu masterul didactic sau după finalizarea acestuia.

Art. 219. – (1) În calitatea sa de principal finanțator, pe baza analizei nevoilor de formare din sistem, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului stabilește reperele curriculare și calificările de formare inițială teoretică în specialitate a personalului didactic.

(2) Programele de formare inițială teoretică în specialitate și psihopedagogică sunt acreditate și evaluate periodic de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, prin intermediul ARACIS sau a altor organisme abilitate, potrivit legii.

Art. 220. – (1) Studenții și absolvenții de învățământ superior care optează pentru profesiunea didactică au obligația să absolve cursurile unui master didactic cu durata de 2 ani.

(2) Programele de studii ale masterului didactic sunt elaborate pe baza standardelor profesionale pentru funcțiile didactice, se aprobă de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și se acreditează conform legii.

(3) Studenții care frecventează cursurile masterului didactic acreditat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului într-o instituție publică beneficiază de burse de studiu finanțate de la bugetul de stat.

(4) Cuantumul unei burse acordate de la bugetul de stat este egal cu salariul net al unui profesor debutant.

(5) Criteriile de acordare a burselor de la bugetul de stat se stabilesc de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(6) Absolvenților masterului didactic li se eliberează diplomă de master didactic în domeniul programului de licență.

(7) Planurile de învățământ ale studiilor de licență în specialitatea pedagogia învățământului primar și preșcolar se aprobă prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Art. 221. – (1) Înscrierea pentru efectuarea stagiului practic prevăzut la art. 218 alin. (1) lit. c) este condiționată de obținerea diplomei de licență și a diplomei de master didactic.

(2) În vederea realizării pregătirii practice din cadrul masterului didactic se constituie o rețea permanentă de unități de învățământ, în baza unor acorduri-cadru încheiate între unitățile/instituțiile de învățământ care asigură formarea inițială și inspectoratele școlare, în condiții stabilite prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(3) Pe baza acestor acorduri-cadru, unitățile/instituțiile de învățământ care asigură formarea inițială încheie contracte de colaborare cu durata de 1-4 ani școlari cu unitățile de învățământ din rețeaua prevăzută la alin. (2) pentru stabilirea condițiilor de organizare și desfășurare a stagiilor practice.

(4) Unitățile/instituțiile de învățământ care asigură formarea inițială pot realiza independent parteneriate cu instituții ofertante de servicii în domeniu - centre de consiliere, cluburi și palate ale copiilor, centre logopedice și organizații nonguvernamentale.

(5) Pregătirea practică din cadrul masterului didactic se poate derula sub forma unei perioade de stagiul în străinătate în cadrul unui program al Uniunii Europene - componenta dedicată formării inițiale a profesorilor - perioadă certificată prin documentul Europass Mobilitate.

Art. 222. – (1) Ocuparea unei funcții didactice, pentru perioada stagiului practic cu durata de un an școlar, se realizează prin:

a) concurs pe posturi/catedre vacante/rezervate;

b) repartizare de către inspectoratul școlar județean pe posturile rămase neocupate în urma concursului.

(2) Persoanelor aflate în perioada stagiului practic cu durata de un an școlar li se aplică, în mod corespunzător funcției didactice ocupate temporar, toate prevederile prezentei legi, precum și toate celelalte prevederi corespunzătoare din legislația în vigoare.

Art. 223. – (1) Examenul național de definitivare în învățământ este organizat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, conform unei metodologii aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului și cuprinde:

a) etapa I, eliminatorie – realizată de către inspectoratele școlare în perioada stagiului practic cu durata de un an școlar și constă în evaluarea activității profesionale la nivelul unității de învățământ, evaluarea portofoliului profesional personal și în susținerea a cel puțin două inspecții la clasă;

b) etapa a II-a, finală – realizată la finalizarea stagiului practic cu durata de un an școlar și constă într-o examinare scrisă, pe baza unei tematici și a unei bibliografii aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, pentru fiecare specialitate în parte.

(2) Cadrele didactice care promovează examenul de definitivare dobândesc titlul de profesor cu drept de practică în învățământul preuniversitar.

(3) Cadrelor didactice angajate cu contract de muncă pe o perioadă determinată, care au promovat examenul de definitivare în învățământ, li se poate asigura continuitatea pe postul didactic/catedra ocupat(ă), prin hotărârea consiliului de administrație din unitatea de învățământ respectivă, în condițiile legii.

(4) Persoanele care nu promovează examenul de definitivare în învățământ pot participa la cel mult două alte sesiuni ale acestui examen, în condițiile reluării de fiecare dată, anterior susținerii examenului, a stagiului de practică cu durata de un an școlar.

(5) Stagiul de practică cu durata de un an școlar și examenul de definitivare în învățământ pot fi reluate, în condițiile legii, într-un interval de timp care nu depășește 5 ani de la începerea primului stagiul de practică.

(6) Persoanele care nu promovează examenul de definitivare în învățământ, în condițiile prezentului articol, pot fi angajate în sistemul național de învățământ preuniversitar numai pe perioadă determinată, cu statut de profesor debutant.

Art. 224. – (1) Formarea continuă a cadrelor didactice cuprinde dezvoltarea profesională și evoluția în carieră.

(2) Evoluția în carieră se realizează prin gradul didactic II și gradul didactic I, examene de certificare a diferitelor niveluri de competență.

(3) Probele de examen, tematica, bibliografia, precum și procedura de organizare și desfășurare a examenelor pentru obținerea gradelor didactice sunt reglementate prin metodologie elaborată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(4) Gradul didactic II se obține de către personalul didactic de predare care are o vechime la catedră de cel puțin 4 ani de la obținerea definitivării în învățământ, prin promovarea următoarelor probe:

a) o inspecție școlară specială, precedată de cel puțin două inspecții școlare curente, eșalonate pe parcursul celor 4 ani;

b) un test din metodică specialității, cu abordări interdisciplinare și de creativitate, elaborat pe baza unei tematici și a unei bibliografii aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, pentru fiecare specialitate în parte;

c) o probă orală de pedagogie, pe baza unei programe aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, care cuprinde și elemente de psihologie și de sociologie educațională.

(5) Gradul didactic I se poate obține de către personalul didactic de predare care are o vechime la catedră de cel puțin 4 ani de la acordarea gradului didactic II, prin promovarea următoarelor probe:

a) un colocviu de admitere, pe baza unei tematici și a unei bibliografii aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, pentru fiecare specialitate în parte;

b) o inspecție școlară specială, precedată de cel puțin două inspecții școlare curente, eşalonate pe parcursul celor 4 ani, toate apreciate cu calificativul maxim;

c) elaborarea unei lucrări metodico-științifice, sub îndrumarea unui conducător științific stabilit de instituția cu competențe în domeniu;

d) susținerea lucrării metodico-științifice, în fața comisiei instituite, conform metodologiei Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(6) În caz de nepromovare, examenele pentru obținerea gradelor didactice II, respectiv I, pot fi repetate la un interval de cel puțin 2 ani școlari.

(7) Personalului didactic încadrat în învățământul preuniversitar, care îndeplinește condițiile de formare inițială și care a obținut titlul științific de doctor în domeniul specialității pe care o predă sau în domeniul fundamental, i se acordă gradul didactic I, pe baza unei inspecții școlare speciale.

(8) Personalul didactic care a obținut definitivarea în învățământ sau gradul didactic II cu media 10 se poate prezenta, după caz, la examenele pentru gradul II, respectiv gradul I, cu un an mai devreme față de perioada prevăzută de prezenta lege.

(9) În cazul în care profesorii au dobândit două sau mai multe specialități, definitivarea în învățământ și gradele didactice II și I obținute la una dintre acestea sunt recunoscute pentru oricare dintre specialitățile dobândite prin studii.

(10) Gradele didactice se acordă prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Art. 225. – (1) Personalul didactic care a obținut gradul didactic I, cu performanțe deosebite în activitatea didactică și managerială, poate dobândi titlul de profesor-emerit în sistemul de învățământ preuniversitar, acordat în baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(2) Persoana care dobândește titlul de profesor-emerit beneficiază de:

a) angajare pe perioadă nedeterminată la unitatea de învățământ;

b) ocuparea unui post prin transfer consimțit de unitățile de învățământ implicate;

c) calitatea de mentor pentru formarea continuă a cadrelor didactice;

d) prioritate la ocuparea posturilor didactice în condiții de medii egale;

e) acordarea unui premiu anual în bani din fondurile programelor naționale inițiate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;

f) delegare de către inspectoratele școlare pentru rezolvarea atribuțiilor acestora în teritoriu.

Art. 226. – (1) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului stabilește obiectivele și coordonează formarea continuă a personalului didactic la nivel de sistem de învățământ preuniversitar, în conformitate cu strategiile și politicile naționale.

(2) Unitățile și instituțiile de învățământ preuniversitar, pe baza analizei de nevoi, stabilesc obiectivele și formarea continuă, inclusiv prin conversie profesională, pentru angajații proprii.

(3) Acreditarea și evaluarea periodică a furnizorilor de formare continuă și a programelor de formare oferite de aceștia, metodologia-cadru de organizare și desfășurare a formării continue sunt realizate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, prin direcțiile de specialitate.

(4) Casele corpului didactic sunt centre de resurse și asistență educațională și managerială pentru cadrele didactice și didactice-auxiliare și se pot acredita ca furnizori de formare continuă.

(5) Dezvoltarea profesională a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control și recalificarea profesională sunt fundamentate pe standardele profesionale pentru

profesiunea didactică, standarde de calitate și competențe profesionale și are următoarele finalități generale:

- a) actualizarea și dezvoltarea competențelor în domeniul de specializare corespunzător funcției didactice ocupate, precum și în domeniul psiho-pedagogic și metodic;
- b) dezvoltarea competențelor pentru evoluția în cariera didactică, prin sistemul de pregătire și obținere a gradelor didactice;
- c) dobândirea sau dezvoltarea competențelor de conducere, de îndrumare și de control;
- d) dobândirea de noi competențe, prin programe de conversie pentru noi specializări și/sau ocuparea de noi funcții didactice, altele decât cele ocupate în baza formării inițiale;
- e) dobândirea unor competențe complementare prin care se extinde categoria de activități ce pot fi prestate în activitatea curentă, cum ar fi predarea asistată de calculator, predarea în limbi străine, consilierea educațională și orientarea în carieră, educația adulților și altele;
- f) dezvoltarea și extinderea competențelor transversale privind interacțiunea și comunicarea cu mediul social și cu mediul pedagogic, asumarea de responsabilități privind organizarea, conducerea și îmbunătățirea performanței strategice a grupurilor profesionale, autocontrolul și analiza reflexivă a propriei activități și altele.

(6) Descrierea competențelor menționate, precum și a modalităților de evaluare și certificare a acestora în cadrul sistemului de credite profesionale transferabile se realizează prin metodologia formării continue a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control, aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Art. 227. – (1) Pentru personalul didactic, de conducere, de îndrumare și de control, formarea continuă este un drept și o obligație.

(2) Organizarea, desfășurarea, evaluarea și finanțarea activităților de formare continuă se stabilesc prin metodologie aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(3) Formarea continuă a personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control se realizează în funcție de evoluțiile din domeniul educației și formării profesionale, inclusiv în ceea ce privește curriculumul național, precum și în funcție de interesele și nevoile personale de dezvoltare.

(4) Obținerea prin studiile corespunzătoare a unei noi specializări didactice, diferite de specializarea curentă, se consideră formare continuă.

(5) Pe lângă una sau mai multe specializări, cadrele didactice pot dobândi competențe didactice pentru disciplinele din același domeniu fundamental cu domeniul licenței, prin programe de formare stabilite prin hotărâre a Guvernului.

(6) Personalul didactic, precum și personalul de conducere, de îndrumare și de control din învățământul preuniversitar este obligat să participe periodic la programe de formare continuă, astfel încât să acumuleze, la fiecare interval consecutiv de 5 ani, considerat de la data promovării examenului de definitivare în învățământ, minimum 90 de credite profesionale transferabile.

(7) Programele de conversie profesională intră în atribuțiile instituțiilor de învățământ superior și se desfășoară în baza unor norme metodologice specifice.

(8) Evaluarea și validarea achizițiilor dobândite de personalul didactic, de conducere, de îndrumare și de control prin diferite programe și forme de organizare a formării continue se realizează pe baza sistemului de acumulare, recunoaștere și echivalare a creditelor profesionale transferabile, elaborat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și aprobat prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

Art. 228. – (1) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului înființează corpul național de experți în management educațional, constituit în urma selecției, prin concurs,

a cadrelor didactice care fac dovada absolvirii unui program acreditat de formare în domeniul managementului educațional, cu minimum 60 de credite transferabile.

(2) Procedura și criteriile de selecție se stabilesc prin metodologie aprobată prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(3) Pot ocupa funcții de conducere, de îndrumare și de control în unitățile de învățământ și inspectoratele școlare numai cadrele didactice membre ale corpului național de experți în management educațional.

Secțiunea a 3-a

Funcțiile didactice și didactice - auxiliare. Condiții de ocupare

Art. 229. – Funcțiile didactice sunt:

a) în educația antepreșcolară: educator-puericultor – se normează câte un post pentru fiecare grupă de copii; în instituțiile cu program prelungit sau săptămânal, personalul didactic se normează pe ture;

b) în învățământul preșcolar: profesor pentru învățământ preșcolar – se normează câte un post pentru fiecare grupă de copii; în instituțiile cu program prelungit sau săptămânal, personalul didactic se normează pe ture;

c) în învățământul primar: profesor pentru învățământ primar – se normează câte un post pentru fiecare clasă de elevi;

d) în învățământul gimnazial și liceal: profesor;

e) în învățământul preșcolar, respectiv primar alternativ pentru fiecare grupă sau clasă se normează cadre didactice conform specificului fiecărei alternative educaționale;

f) în învățământul special și în comisiile de expertiză complexă: profesor itinerant și de sprijin, profesor-psihopedagog, profesor-psiholog școlar, profesor-logoped, psiholog, psihopedagog, logoped, profesor de psihodiagnoză și kinetoterapeut – se normează câte un post la fiecare grupă/clasă; profesor, profesor de educație specială;

g) în centrele și cabinetele de asistență psiho-pedagogică: profesor-psiho-pedagog, profesor-psiholog, profesor-sociolog, profesor-logoped, consilier școlar;

h) în centrele logopedice interșcolare și în cabinetele școlare: profesor-logoped, cu calificarea în psihopedagogie specială, psihologie sau pedagogie;

i) în casele corpului didactic: profesor-metodist, profesor-asociat, formator, mentor de dezvoltare profesională;

j) în cluburile sportive școlare: profesor, antrenor, profesor-antrenor;

k) pentru realizarea de activități extrașcolare: profesor;

l) în unitățile de învățământ, pentru asigurarea formării inițiale și a inserției profesionale a cadrelor didactice: profesor mentor;

m) în centrele de documentare și informare - profesor documentarist;

n) personalul didactic asociat este personalul didactic titular la altă școală, personalul didactic pensionat plătit în regim de plată cu ora sau specialiști consacrați în domeniul de specialitate al curriculei școlare. Personalul didactic asociat este luat în considerare la îndeplinirea standardelor privind autorizarea sau acreditarea unității școlare.

Art. 230. – (1) Pentru ocuparea funcțiilor didactice este necesară efectuarea unui stagiu practic cu durata de un an școlar, realizat într-o unitate de învățământ, în funcția didactică corespunzătoare studiilor, sub îndrumarea unui profesor mentor și trebuie îndeplinite cumulativ următoarele condiții minime de studii:

a) absolvirea cu diplomă a studiilor universitare de licență în profilul postului;

b) absolvirea masterului didactic cu durata de 2 ani.

(2) În vederea efectuării stagiilor de practică pentru ocuparea unei funcții didactice la nivelul inspectoratelor școlare județene se constituie corpul profesorilor mentori.

(3) Cadrele didactice care ocupă funcții de educatori/educatoare, institutori/institutoare, învățători/învățătoare, maestru-instructor, antrenor în baza finalizării studiilor medii pedagogice/postliceale sau a colegiilor universitare de institutori, au obligația ca, în termen de cel mult 15 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, să finalizeze studiile universitare în profilul postului.

(4) Absolvenților liceelor pedagogice, ai școlilor postliceale pedagogice, ai colegiilor universitare de institutori sau a altor școli echivalente încadrați în învățământul preșcolar și primar, care până la intrarea în vigoare a prezentei legi au absolvit ciclul de licență, li se consideră îndeplinită condiția pentru ocuparea funcțiilor didactice de profesor pentru învățământul preșcolar, respectiv profesor pentru învățământul primar.

(5) Pentru funcția de profesor mentor și profesor formator este necesară pe lângă îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin.(1) absolvirea unui curs specific de formare acreditat de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului sau titlul de profesor-emerit.

(6) Pentru ocuparea funcțiilor didactice din învățământul special trebuie îndeplinite în mod corespunzător condițiile prevăzute la alin. (1), iar pentru alte specializări decât cele psihopedagogice este necesar un stagiu atestat de pregătire teoretică și practică în educație specială, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(7) Pentru ocuparea funcției de antrenor în cluburile sportive școlare, în palatele și în cluburile copiilor, se cere absolvirea cu diplomă a unui liceu și a unei școli de antrenori ori a unei instituții de învățământ postliceal sau superior de profil, cu specializarea în ramura de sport respectivă.

Art. 231. – Personalul didactic auxiliar este format din:

- a) bibliotecar, documentarist, redactor;
- b) informatician;
- c) laborant;
- d) tehnician;
- e) pedagog școlar;
- f) instructor de educație extrașcolară;
- g) asistent social;
- h) corepetitor;
- i) mediator școlar;
- j) secretar;
- k) administrator financiar (contabil);
- l) instructor-animator.

Art. 232. – Pentru ocuparea funcțiilor didactice auxiliare trebuie îndeplinite următoarele condiții de studii:

a) pentru funcția de bibliotecar, de documentarist și de redactor – absolvirea, cu examen de diplomă, a unei instituții de învățământ, secția de biblioteconomie, sau a altor instituții de învățământ ai căror absolvenți au studiat în timpul școlarizării disciplinele de profil din domeniul biblioteconomiei; pot ocupa funcția de bibliotecar, de documentarist sau de redactor și absolvenți ai învățământului postliceal sau liceal cu diplomă în domeniu/absolvirea cu examen de diplomă a unei instituții de învățământ, secția de biblioteconomie, sau a altor instituții de învățământ ai căror absolvenți au studiat în timpul școlarizării disciplinele de profil din domeniul biblioteconomiei; pot ocupa funcția de bibliotecar, de documentarist sau de redactor și alți absolvenți ai învățământului superior, postliceal sau liceal cu diplomă, pe perioadă determinată, dacă au urmat un curs de inițiere în domeniu;

b) pentru funcția de informatician – absolvirea, cu diplomă, a unei instituții de învățământ superior sau a unei unități de învățământ preuniversitar, de profil;

c) pentru funcția de laborant – absolvirea, cu examen de diplomă, a unei instituții de învățământ superior, a unei școli postliceale sau a liceului, în domeniu;

d) tehnician – absolvirea unei școli postliceale sau a liceului, în domeniu/absolvirea cu examen de diplomă, în profilul postului, a unei școli postliceale sau a liceului, urmată de un curs de inițiere în domeniu, în condițiile stabilite prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului;

e) pentru funcția de pedagog școlar – absolvirea liceului cu examen de bacalaureat;

f) pentru funcția de instructor de educație extrașcolară – absolvirea cu diplomă a unei instituții de învățământ superior, a unei școli postliceale în specialitate sau a unui liceu pedagogic sau a echivalentului acestuia ori a altui liceu și absolvirea cursurilor speciale pentru obținerea certificatului de calificare profesională pentru această funcție;

g) pentru funcția de asistent social – absolvirea unei instituții de învățământ superior de profil, de lungă sau de scurtă durată, cu examen de licență sau de absolvire, sau a unei școli sanitare postliceale ori a unei școli postliceale de educatori puericultori;

h) pentru funcția de corepetitor – absolvirea unei instituții de învățământ superior de profil, de lungă sau de scurtă durată, ori a unui liceu de specialitate;

i) pentru funcția de mediator școlar – absolvirea cu diplomă de licență cu specializarea asistență socială sau absolvirea cu diplomă de bacalaureat a liceului pedagogic, specializarea mediator școlar, ori absolvirea cu diplomă de bacalaureat a oricărui alt profil liceal, urmată de un curs de formare profesională cu specializarea mediator școlar, recunoscut de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;

j) pentru funcția de secretar – absolvirea unei instituții de învățământ superior, respectiv a unui liceu, cu diplomă de bacalaureat sau absolvirea învățământului postliceal cu specialitatea tehnician în activități de secretariat;

k) pentru funcția de administrator financiar – îndeplinirea condițiilor prevăzute de legislația în vigoare pentru funcția de contabil, contabil-șef.

Art. 233. – (1) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în colaborare cu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, este autorizat ca, în funcție de dinamica învățământului, să stabilească și să reglementeze noi funcții didactice, respectiv didactic-auxiliare.

(2) Norma didactică pentru noile funcții prevăzute la alin. (1) se reglementează de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Art. 234. – (1) Personalul didactic titular în sistemul de învățământ preuniversitar, la data intrării în vigoare a prezentei legi, își păstrează dreptul dobândit la concursul național unic de titularizare.

(2) În condițiile intrării în restrângere de activitate, cadrele didactice titulare în sistemul de învățământ preuniversitar beneficiază de soluționarea restrângerii de activitate prin:

a) transferul consimțit între unitățile de învățământ preuniversitar;

b) repartizarea pe posturi/catedre vacante, coordonată de inspectoratul școlar județean/Inspectoratul Școlar al Municipiului București, conform metodologiei elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, până la data de 15 noiembrie a fiecărui an.

(3) Prin *restrângere de activitate* se înțelege:

a) situația în care postul/norma didactică nu se încadrează în sistemul de normare privind efectivele de preșcolari și elevi prevăzute de lege;

b) situația în care se constată diminuarea numărului de ore, sub nivelul unei jumătăți de normă fără posibilitate de completare în aceeași unitate sau într-o unitate de învățământ apropiată.

Art. 235. – Cadrele didactice netitulate calificate care au participat la concursul național unic de titularizare în ultimii 3 ani, anteriori intrării în vigoare a prezentei legi, care au obținut cel puțin nota 7 și au ocupat un post/catedră devin titulari ai școlii respective dacă:

- a) se certifică viabilitatea postului/catedrei;
- b) consiliul de administrație al școlii respective este de acord.

Secțiunea a 4-a

Forme de angajare a personalului didactic

Art. 236. – (1) În unitățile de învățământ sau în consorțiile școlare poate fi angajat personal didactic cu contract individual de muncă pe perioadă nedeterminată sau perioadă determinată de cel mult un an școlar, cu posibilitatea prelungirii contractului, respectiv în plata cu ora, în condițiile legii.

(2) Constituirea posturilor didactice la nivelul unității de învățământ sau al consorțiilor școlare se face pe baza normativelor în vigoare privind formațiunile de studiu.

(3) În învățământul preuniversitar public și privat, posturile didactice se ocupă prin concurs organizat la nivelul unității de învățământ cu personalitate juridică conform unei metodologii-cadru elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(4) Deciziile privind vacantarea posturilor didactice, organizarea concursurilor pe post și angajarea personalului didactic se iau la nivelul unității de învățământ de către consiliul de administrație al unității de învățământ, la propunerea directorului, conform unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(5) Consiliul de administrație al unității de învățământ stabilește posturile didactice/catedrele disponibile pentru angajare, statutul acestora: vacante, rezervate, precum și condițiile și modalitățile de ocupare a acestora.

(6) Inspectoratul școlar analizează, corectează în colaborare cu unitățile de învățământ și avizează oferta de posturi didactice/catedre vacante/rezervate.

(7) Lista de posturi didactice/catedre se face publică prin afișare la inspectoratele școlare și la unitățile de învățământ respective și pe site-ul acestor instituții cu cel puțin 30 de zile înaintea declanșării procedurilor de selecție și angajare pe aceste posturi didactice/catedre.

(8) Concursul prevăzut la alin.(3) constă în:

- a) probă practică sau inspecție specială la clasă și probă scrisă din didactica specialității la angajarea personalului didactic cu contract individual de muncă;
- b) prezentarea unui curriculum vitae și interviu la angajarea prin plata cu ora a personalului didactic asociat și a personalului didactic pensionat.

(9) Unitățile de învățământ, individual, în consorții școlare sau în asocieri temporare la nivel local sau județean, organizează concursul pentru ocuparea posturilor și catedrelor, conform statutului acestor posturi didactice și catedre, stabilit în condițiile alin.(1).

(10) Comisiile de concurs se aprobă de consiliul de administrație al unității de învățământ. Din comisia de concurs compusă din cadre didactice, face parte, în mod obligatoriu și un reprezentant al inspectoratului școlar județean. În situația în care concursul se organizează în consorții școlare sau în asocieri temporare la nivel local sau județean, comisiile sunt validate de consiliile de administrație ale unităților de învățământ.

(11) În învățământul preuniversitar, validarea concursurilor pentru ocuparea posturilor/catedrelor didactice se face de către consiliul de administrație al unității de învățământ care organizează concursul.

(12) În învățământul particular, validarea concursurilor și angajarea pe post se fac de către conducerea unității de învățământ particular și se comunică, în scris, inspectoratului școlar.

(13) Candidații care au dobândit definitivarea în învățământ, profesori cu drept de practică, și au ocupat prin concurs validat, în condițiile metodologiei, de consiliul de administrație al unității de învățământ, un post didactic vacant sunt titulari pe postul ocupat.

Directorul unității de învățământ încheie cu aceștia contractul individual de muncă pe perioadă nedeterminată.

(14) Pentru candidații care nu au dobândit definitivarea în învățământ, profesori debutanți, și au ocupat prin concurs validat, în condițiile metodologiei, de consiliul de administrație al unității de învățământ un post didactic vacant, directorul unității de învățământ încheie contractul individual de muncă pe o perioadă de cel mult un an școlar. În situația în care, acești candidați promovează examenul pentru definitivarea în învățământ, consiliul de administrație poate hotărî modificarea duratei contractului individual de muncă din perioadă determinată în perioadă nedeterminată.

(15) Pentru candidații care au ocupat prin concurs validat, în condițiile metodologiei, de consiliul de administrație al unității de învățământ, un post didactic rezervat, directorul unității de învățământ încheie contractul individual de muncă pe o perioadă de cel mult un an școlar, respectiv până la revenirea titularului pe post. Consiliul de administrație al unității de învățământ poate decide prelungirea contractului individual de muncă și în anul școlar următor, în situația în care postul rămâne rezervat.

(16) Directorii unităților de învățământ comunică în scris inspectoratului școlar situația angajării pe posturi didactice a candidaților validați după concurs, a candidaților participanți la concurs și nerepartizați, precum și situația posturilor didactice și a orelor rămase neocupate după concursul organizat la nivelul unității sau al consorțiilor școlare.

(17) Inspectoratul școlar centralizează la nivel județean posturile didactice și orele rămase neocupate, care vor fi repartizate în ordine:

a) cadrelor didactice titulare într-o unitate de învățământ pentru completarea normei didactice;

b) profesorilor debutanți aflați în stagiul practic;

c) candidaților rămași nerepartizați după concursul organizat la nivelul unității sau al consorțiilor școlare.

(18) Reprezentanții organizațiilor sindicale reprezentative la nivel de ramură a învățământului participă cu statut de observatori la toate etapele de organizare și desfășurare a concursurilor organizate la nivelul unității sau al consorțiilor școlare.

(19) Posturile didactice rămase neocupate prin concurs sau eliberate în timpul anului școlar se ocupă prin plata cu ora până la sfârșitul anului școlar sau până la revenirea pe post a cadrului didactic care a beneficiat de rezervarea postului/catedrei.

(20) Eliberarea din funcție a personalului didactic în unitățile de învățământ cu personalitate juridică se face de către directorul unității, cu aprobarea consiliului de administrație, iar la unitățile de învățământ private de către persoana juridică fondatoare.

Art. 237. – (1) Cadrele didactice titulare, cu contract pe perioadă nedeterminată, alese în Parlament, numite în Guvern sau care îndeplinesc funcții de specialitate specifice în aparatul Parlamentului, al Președinției, al Guvernului și în Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, precum și cele alese de Parlament în organismele centrale ale statului au drept de rezervare a postului didactic sau a catedrei pe perioada în care îndeplinesc aceste funcții.

(2) Prevederile alin.(1) se aplică și cadrelor didactice titulare, cu contract pe perioadă nedeterminată, care îndeplinesc funcția de prefect, subprefect, președinte și vicepreședinte al consiliului județean, primar, viceprimar, precum și cadrelor didactice trecute în funcții de conducere, de îndrumare și de control în sistemul de învățământ, de cultură, de tineret și sport. De aceleași drepturi beneficiază și personalul de conducere și de specialitate de la casa corpului didactic, precum și cadrele didactice numite ca personal de conducere sau în funcții de specialitate specifice la comisiile și agențiile din subordinea Președinției, a Parlamentului, a Guvernului sau a Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(3) Liderii sindicatelor reprezentative din învățământ au dreptul de rezervare a postului, conform prevederilor legale în vigoare și contractului colectiv de muncă la nivel de ramură.

(4) De prevederile alin.(1) beneficiază și personalul didactic titular cu contract pe perioadă nedeterminată trimis în străinătate cu misiuni de stat, cel care lucrează în organisme internaționale, precum și însoțitorii acestora, dacă sunt cadre didactice.

(5) Personalului didactic titular cu contract pe perioadă nedeterminată solicitat în străinătate pentru predare, cercetare, activitate artistică sau sportivă, pe bază de contract, ca urmare a unor acorduri, convenții guvernamentale, interuniversitare sau interinstituționale, i se rezervă postul didactic.

(6) Personalul didactic are dreptul la întreruperea activității didactice, cu rezervarea postului, pentru creșterea și îngrijirea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copiilor cu handicap, conform prevederilor legale în vigoare. De acest drept poate beneficia numai unul dintre părinți sau susținătorii legali.

(7) Perioada de rezervare a postului didactic, în condițiile alin. (1)-(6), se consideră vechime în învățământ.

(8) Personalul didactic titular cu contract pe perioadă nedeterminată poate beneficia de concediu fără plată pe timp de un an școlar, o dată la 10 ani, cu aprobarea unității de învățământ sau, după caz, a inspectoratului școlar, cu rezervarea postului pe perioada respectivă.

Secțiunea a 5-a

Funcțiile de conducere, de îndrumare și de control

Art. 238. – (1) Funcțiile de conducere din unitățile de învățământ sunt: director și director adjunct.

(2) Funcțiile de conducere din inspectoratele școlare sunt: inspector școlar general și inspector școlar general adjunct.

(3) Funcțiile de conducere din unități conexe ale învățământului preuniversitar se stabilesc potrivit specificului acestora, prin reglementări ale Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(4) Funcțiile de îndrumare și de control din învățământul preuniversitar sunt:

a) la inspectoratele școlare: inspector școlar;

b) la Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului: inspector general, inspector principal de specialitate și alte funcții stabilite prin hotărâre a Guvernului.

Art. 239. – (1) Funcția de director și de director adjunct se ocupă prin concurs public de către cadre didactice titulare membre ale corpului național de experți în management educațional.

(2) Concursul pentru ocuparea funcțiilor de director sau de director adjunct se organizează de unitatea de învățământ, prin consiliul de administrație.

(3) În urma promovării concursului, directorul încheie contract de performanță cu primarul/primarul de sector al unității administrativ-teritoriale, respectiv președintele consiliului județean pe raza căreia se află unitatea de învățământ.

(4) Directorul și directorul adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar nu pot avea funcții de conducere în cadrul unui partid politic pe perioada exercitării mandatului.

Art. 240. – (1) Consiliul de administrație stabilește componența comisiei de concurs pentru ocuparea postului de director, respectiv director adjunct al unității de învățământ preuniversitar. Din comisie fac parte, obligatoriu, cadre didactice, un reprezentant al inspectoratului școlar, precum și un reprezentant al consiliului local, respectiv județean, în funcție de unitățile aflate în subordine.

(2) Metodologia de organizare și desfășurare a concursului pentru ocuparea funcției de director și de director adjunct se stabilește prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(3) Consiliul de administrație validează rezultatele concursului de ocupare a funcțiilor de director, respectiv director adjunct și emite decizia de numire în funcția de director, respectiv de director adjunct.

(4) Metodologia-cadru a contractului de performanță este stabilită prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului. Dacă în termen de 30 de zile consiliul local/consiliul județean nu se pronunță asupra contractului de performanță, acesta se consideră aprobat tacit.

(5) Directorul unității de învățământ public poate fi eliberat din funcție:

a) prin hotărârea consiliului de administrație, cu votul a 2/3 dintre membri;
b) prin hotărârea consiliului local, respectiv județean în cazul liceelor și al unităților de învățământ special, doar dacă se constată neîndeplinirea contractului de performanță încheiat cu aceste consilii. În ambele situații realizarea unui audit din partea inspectoratului școlar județean este obligatorie.

(6) Directorul unității de învățământ particular și confesional poate fi eliberat din funcție, la propunerea consiliului de administrație, cu votul a 2/3 din membrii săi, prin decizia persoanei juridice fondatoare.

(7) În condițiile vacanței funcției de director, până la organizarea unui nou concurs, conducerea interimară este preluată, prin hotărârea consiliului de administrație, de către directorul adjunct sau un cadru didactic membru în consiliul de administrație, care devine automat și ordonator de credite.

Art. 241. – (1) Inspectorii școlari generali, generali adjuncți și directorii caselor corpului didactic sunt numiți de ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului, pe baza unui concurs public, reglementat prin metodologie elaborată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(2) Inspectorii școlari generali, generali adjuncți și directorii caselor corpului didactic încheie contract de management cu ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului. Contractul de management poate fi prelungit, cu acordul părților, în urma evaluării performanțelor manageriale.

(3) Directorii unităților destinate activităților extrașcolare sunt numiți de către inspectorul școlar general sau de către ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului, conform subordonării acestora, în urma unui concurs public, pe baza unei metodologii elaborate de ministerul educației, cercetării, tineretului și sportului. Directorul încheie contract de management cu inspectorul școlar general sau cu ministrul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, conform subordonării acestora. Contractul de management poate fi prelungit, cu acordul părților, în urma evaluării performanțelor manageriale.

Art. 242. – (1) Funcțiile de conducere din inspectoratele școlare și de director la casa corpului didactic se ocupă, prin concurs, de către cadre didactice titulare, cu diplomă de licență, membre ale corpului național de experți în management educațional, care îndeplinesc criteriile de competență profesională, managerială și de prestigiu moral evaluate prin:

a) curriculum vitae;
b) calități dovedite în activitatea didactică și în funcții de conducere, de îndrumare și de control, anterioare, în sistemul național de învățământ;
c) titlul de doctor sau gradul didactic I;
d) calificativul „foarte bine” obținut în ultimii 5 ani;
e) interviu în fața unei comisii de concurs, privind managementul educațional și deontologia profesională.

(2) Concursul pentru ocuparea funcțiilor de inspector școlar general, inspector școlar general adjunct și director la casa corpului didactic se desfășoară la sediul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(3) Comisia ministerială pentru ocuparea funcțiilor de inspector școlar general, de inspector școlar general adjunct și de director la casa corpului didactic, numită prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului este alcătuită din 5 membri, dintre care:

a) pentru funcția de inspector școlar general:

(i) secretarul de stat pentru învățământul preuniversitar, în calitate de președinte;

(ii) 3 inspectori școlari generali din teritoriu;

(iii) un director din Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu competențe în domeniu;

b) pentru funcția de inspector școlar general adjunct și de director la casa corpului didactic:

(i) secretarul de stat pentru învățământul preuniversitar, în calitate de președinte;

(ii) 2 inspectori școlari generali din teritoriu;

(iii) inspectorul școlar general al inspectoratului școlar pentru care se organizează concursul;

(iv) un director din Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu competențe în domeniu.

(4) În comisiile de concurs participă, cu statut de observator, reprezentanții organizațiilor sindicale reprezentative la nivel de ramură a învățământului.

(5) Eventualele contestații la hotărârile comisiei prevăzute la alin.(3) se adresează ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, în termen de 5 zile de la comunicarea rezultatelor concursului. Hotărârea acestuia poate fi atacată la instanța de judecată competentă.

Art. 243. – (1) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, respectiv inspectoratele școlare vacantează, în condițiile legii, posturile corespunzătoare funcțiilor de îndrumare și de control cuprinse în organigramele proprii și asigură publicarea acestora în presa centrală/locală și la sediul propriu, cu cel puțin 30 de zile înainte de organizarea concursului.

(2) Funcțiile de îndrumare și de control din inspectoratele școlare se ocupă prin concurs de cadre didactice din cadrul corpului național de experți.

(3) Funcțiile de îndrumare și de control din Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului se ocupă prin concurs.

(4) Concursul pentru ocuparea funcțiilor de îndrumare și de control constă în:

a) curriculum vitae, analiza și evaluarea acestuia;

b) inspecție specială la clasă;

c) probă practică, constând din asistență la ore, analiză de lecții și întocmirea procesului-verbal de inspecție;

d) interviu în fața unei comisii de concurs, privind managementul educațional și deontologia profesională;

e) probă scrisă în profilul postului pentru care candidează.

(5) Comisia pentru concursul de ocupare a funcțiilor de îndrumare și de control din inspectoratul școlar este formată din: inspectorul școlar general - în calitate de președinte; un reprezentant al Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului; un profesor sau conferențiar universitar din profilul postului pentru care candidează.

(6) Comisia pentru concursul de ocupare a funcțiilor de îndrumare și de control din Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului este formată din: secretarul de stat al departamentului în care se află postul scos la concurs - în calitate de președinte; directorul general din departamentul respectiv; un profesor sau un conferențiar universitar din profilul postului, stabilit de ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului.

(7) Reprezentanții organizațiilor sindicale reprezentative la nivel de ramură a învățământului au drept de acces la documentele comisiilor de concurs.

(8) Numirea personalului didactic admis la concurs, în funcțiile de îndrumare și de control din inspectoratele școlare se face de către inspectorul școlar general, cu avizul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, iar în funcțiile de îndrumare și control din cadrul ministerului, prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(9) Inspectorii școlari încheie contract de management cu inspectorul școlar general. Contractul de management poate fi prelungit, cu acordul părților, în urma evaluării performanțelor manageriale.

Secțiunea a 6-a ***Norma didactică***

Art. 244. – (1) Activitatea personalului didactic de predare se realizează într-un interval de timp zilnic de 8 ore, respectiv 40 de ore pe săptămână, și cuprinde:

- a) activități didactice de predare-învățare-evaluare și de instruire practică și examene de final de ciclu de studii, conform planurilor-cadru de învățământ;
- b) activități de pregătire metodico-științifică;
- c) activități de educație, complementare procesului de învățământ: mentorat, școală după școală, învățare pe tot parcursul vieții;

(2) Activitățile concrete prevăzute la alin. (1), care corespund profilului, specializării și aptitudinilor persoanei care ocupă postul didactic respectiv, sunt prevăzute în fișa individuală a postului. Aceasta se aprobă în consiliul de administrație, se revizuieste anual și constituie anexă la contractul individual de muncă.

(3) Norma didactică de predare-învățare-evaluare și de instruire practică și de evaluare curentă a preșcolarilor și a elevilor în clasă reprezintă numărul de ore corespunzător activităților prevăzute la alin.(1) lit. a) și se stabilește după cum urmează:

- a) un post de profesor pentru învățământul preșcolar pentru fiecare grupă cu program normal, constituită în educația timpurie;
- b) un post de profesor pentru învățământul primar pentru fiecare clasă din învățământul primar sau pentru clase simultane din cadrul acestuia, unde nu se pot constitui clase separate;
- c) 18 ore pe săptămână pentru profesorii din învățământul secundar și terțiar non-universitar, pentru profesorii din unitățile și clasele cu program integrat și suplimentar de artă și sportiv, precum și din unitățile cu activități extrașcolare și din centrele sau cabinetele de asistență psihopedagogică;
- d) 14 ore pe săptămână pentru profesorii mentori;
- e) 24 de ore pe săptămână pentru profesorii de instruire practică;
- f) pentru personalul didactic din învățământul special, norma didactică se stabilește astfel: profesori la predare - 16 ore pe săptămână; profesor-educator și profesor pentru instruire practică - 20 de ore pe săptămână;
- g) un post pentru personalul didactic din învățământul special integrat, pentru cel din centrele logopedice interșcolare, pentru personalul didactic itinerant, pentru profesori care efectuează terapiile specifice, profesori pentru cultura fizică medicală, kinetoterapie, educația psihomotrică și altele, în funcție de tipul și gradul de deficiență, conform metodologiei elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;
- h) un post de profesor documentarist în centrele de documentare și informare.

Art. 245. – (1) Norma didactică în învățământul preuniversitar cuprinde ore prevăzute în planurile-cadru de învățământ la disciplinele corespunzătoare specializării sau specializărilor înscrise pe diploma de licență sau pe certificatul de absolvire a unui modul de minimum 90 de credite transferabile care atestă obținerea de competențe de predare a unei discipline din domeniul fundamental aferent domeniului de specializare înscris pe diplomă.

(2) Prin excepție, în norma didactică prevăzută la alin. (1), se pot include și ore de la disciplinele stabilite prin metodologia aprobată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, cu menținerea drepturilor salariale.

(3) În situația în care norma didactică nu se poate constitui conform alin. (1) și (2), aceasta se poate completa cu activități prevăzute la art. 244 alin. (1) lit. c).

(4) Orele de limbi străine din învățământul primar pot fi predate, în condițiile prezentei legi, de profesorii pentru învățământul primar de la grupa sau clasa respectivă, în cadrul activităților postului, dacă fac dovada calificării prin diploma de studii sau prin certificatul de competență. Orele de limbi străine din învățământul primar pot fi predate și de profesori cu studii superioare de specialitate, fiind incluse în norma acestora, sau prin plata cu ora, în cazul în care profesorii pentru învățământul primar de la grupa sau clasa respectivă nu fac dovada calificării prin diploma de studii sau prin certificatul de competență.

(5) Profesorii pentru învățământul primar de la clasele cu predare în limbile minorităților naționale sunt remunerați prin plata cu ora pentru orele care depășesc numărul de ore prevăzut în planurile de învățământ de la clasele cu predare în limba română.

(6) În învățământul primar, orele de educație fizică prevăzute în planurile de învățământ sunt predate de profesori cu studii superioare de specialitate.

(7) În palatele și în cluburile copiilor, norma didactică cuprinde activitățile prevăzute în planurile de educație corespunzătoare profilurilor cercurilor și atelierelor, aprobate prin regulament de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, în limitele normelor stabilite la art. 244 alin. (3).

(8) Prin excepție, dacă norma didactică a profesorilor din învățământul gimnazial nu se poate constitui conform prevederilor alin. (1) și art. 244 alin. (3), aceasta poate fi constituită din 2/3 din ore de la specializarea sau specializările de bază și completată cu 1/3 din ore de la disciplinele stabilite la alin. (2) sau prin adăugarea de ore conform prevederilor art. 244 alin. (1) lit. c). În învățământul gimnazial din mediu rural norma didactică se poate constitui din 1/2 din ore de la specialitatea sau specialitățile de bază și completată cu 1/2 din ore de la disciplinele stabilite la alin. (2) sau prin adăugare de ore conform prevederilor art. 244 alin. (1) lit. c).

(9) Personalul didactic de conducere, de îndrumare și de control poate fi degrevat parțial de norma didactică de predare, pe baza normelor aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(10) Timpul săptămânal de activitate a personalului didactic auxiliar este identic cu cel stabilit pentru personalul cu funcții echivalente din celelalte sectoare bugetare, potrivit legii. Sarcinile acestuia sunt prevăzute în fișa individuală a postului.

Secțiunea a 7-a

Distincții

Art. 246. – (1) Personalul didactic din învățământul preuniversitar beneficiază de gradație de merit, acordată prin concurs. Această gradație se acordă pentru 16% din posturile didactice existente la nivelul inspectoratului școlar și reprezintă 25% din salariul de bază. Gradația de merit se atribuie pe o perioadă de 5 ani.

(2) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului elaborează metodologia și criteriile de acordare a gradației de merit, cu consultarea federațiilor sindicale reprezentative la nivel de ramură de învățământ.

Art. 247. – (1) Personalul didactic cu rezultate excelente în activitatea didactică, educativă și științifică poate primi decorații, ordine, medalii, titluri, potrivit legii.

(2) Ordinele și medaliile care pot fi conferite personalului didactic din învățământul preuniversitar sunt: Ordinul Spiru Haret, clasele Comandor, Cavaler și Ofițer, Medalia Membru de onoare al corpului didactic. Medalia se acordă cadrelor didactice pensionabile, cu activitate deosebită în învățământ.

(3) În afara distincțiilor prevăzute la alin. (2), ministrul educației cercetării, tineretului și sportului este autorizat să acorde personalului didactic din învățământul preuniversitar următoarele distincții:

- a) adresă de mulțumire publică;
- b) diplomă Gheorghe Lazăr, clasele I, a II-a și a III-a;
- c) diplomă de excelență, care se acordă cadrelor didactice pensionate sau pensionabile, cu activitate deosebită în învățământ.

(4) Diploma Gheorghe Lazăr clasele I, a II-a și a III-a este însoțită de un premiu de 20%, 15% și, respectiv 10% din suma salariilor de bază primite în ultimele 12 luni de activitate. Diploma de excelență este însoțită de un premiu de 20% din suma salariilor de bază primite în ultimele 12 luni de activitate.

(5) Distincțiile și premiile prevăzute la alin. (3) se acordă în baza unui regulament aprobat prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, în limita unui procent de 1% din numărul total al posturilor didactice din fiecare județ/sectoarele municipiului București.

(6) Fondurile pentru acordarea distincțiilor prevăzute la alin. (3) sunt asigurate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Secțiunea a 8-a **Drepturi și obligații**

Art. 248. – Personalul din învățământul preuniversitar are drepturi și obligații care decurg din legislația în vigoare, din prezenta lege, din regulamente specifice și din prevederile contractului individual de muncă.

Art. 249. – (1) Cadrele didactice beneficiază de concediu anual cu plată, în perioada vacanțelor școlare, cu o durată de 62 de zile lucrătoare; în cazuri bine justificate, conducerea unității de învățământ poate întrerupe concediul legal, persoanele în cauză urmând a fi remunerate pentru munca depusă.

(2) Perioadele de efectuare a concediului de odihnă pentru fiecare cadru didactic se stabilesc de consiliul de administrație, în funcție de interesul învățământului și al celui în cauză, dar cu asigurarea personalului didactic necesar pentru desfășurarea examenelor naționale.

(3) Neefectuarea concediului anual dă dreptul la efectuarea concediului restant în vacanțele anului școlar următor.

Art. 250. – (1) Cadrele didactice care redactează teza de doctorat sau lucrări în interesul învățământului pe bază de contract de cercetare sau de editare, au dreptul la 6 luni de concediu plătit, o singură dată, cu aprobarea consiliului de administrație al unității de învățământ.

(2) Personalul didactic aflat în situația prevăzută la alin. (1) nu poate fi încadrat în activități didactice retribuite în regim de plată cu ora.

(3) În situația desființării unei unități de învățământ, salariații disponibilizați primesc salarii compensatorii, conform legii.

Art. 251. – Personalul de conducere, de îndrumare și de control din inspectoratele școlare și casele corpului didactic beneficiază de concediu de odihnă, conform Codului muncii.

Art. 252. – Normele metodologice referitoare la efectuarea concediului legal vor fi elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului împreună cu reprezentanții organizațiilor sindicale reprezentative la nivel de ramură a învățământului.

Art. 253. – Dreptul la inițiativă profesională constă în:

- a) conceperea activității profesionale și realizarea obiectivelor educaționale ale disciplinelor de învățământ, prin metodologii care respectă principiile psihopedagogice;
- b) utilizarea bazei materiale și a resurselor învățământului, în scopul realizării obligațiilor profesionale;
- c) punerea în practică a ideilor novatoare pentru modernizarea procesului de învățământ.

Secțiunea a 9-a

Dreptul la securitate al personalului didactic

Art. 254. – (1) Cadrele didactice nu pot fi perturbate în timpul desfășurării activității didactice de nicio autoritate școlară sau publică.

(2) Prin excepție de la prevederile alin. (1), nu se consideră perturbare a cadrelor didactice în timpul desfășurării activității didactice intervenția autorităților școlare și/sau publice în situațiile în care sănătatea fizică sau psihică a elevilor sau a personalului este pusă în pericol în orice mod, conform constatării personalului de conducere, respectiv în timpul exercițiilor de alarmare pentru situații de urgență.

(3) Înregistrarea prin orice procedee a activității didactice poate fi făcută numai cu acordul celui care o conduce.

(4) Multiplicarea, sub orice formă, a înregistrărilor activității didactice de către elevi sau de către alte persoane este permisă numai cu acordul cadrului didactic respectiv.

(5) Înregistrarea prin orice procedee a activităților desfășurate în spațiile școlare este permisă numai cu acordul personalului de conducere, cu excepția celor de la alin.(3).

Secțiunea a 10-a

Dreptul de participare la viața socială

Art. 255. – (1) Personalul didactic are dreptul să participe la viața socială și publică, în beneficiul propriu, în interesul învățământului.

(2) Personalul didactic are dreptul să facă parte din asociații și organizații sindicale, profesionale și culturale, naționale și internaționale legal constituite, în conformitate cu prevederile legii.

(3) Personalul didactic poate exprima liber opinii profesionale în spațiul școlar și poate întreprinde acțiuni în nume propriu în afara acestui spațiu, dacă acestea nu afectează prestigiul învățământului și demnitatea profesiei de educator, respectiv prevederile prezentei legi.

Art. 256. – (1) Personalul didactic beneficiază, în limita fondurilor alocate prin buget, din fonduri extrabugetare sau sponsorizări, de acoperirea integrală sau parțială a cheltuielilor de deplasare și de participare la manifestări științifice organizate în străinătate, cu aprobarea consiliului de administrație al unității de învățământ.

(2) Personalul prevăzut la alin. (1) înaintează unității de învățământ propuneri de valorificare a rezultatelor acțiunii pentru care a primit aprobarea de deplasare.

Art. 257. – (1) Cadrele didactice au obligația morală să-și acorde respect reciproc și sprijin în îndeplinirea obligațiilor profesionale.

(2) Personalul didactic de conducere, de îndrumare și de control, precum și personalul didactic auxiliar au obligația de a respecta atribuțiile prevăzute în fișa postului.

(3) Personalul didactic de conducere, de îndrumare și de control, precum și personalul didactic auxiliar au obligația de a participa la activități de formare continuă, în condițiile legii.

Art. 258. – Personalului didactic din unitățile de învățământ conexe, care nu dispune de locuință în localitatea unde are postul, i se decontează cheltuielile de transport, conform legii.

Art. 259. – Copiii personalului didactic aflat în activitate sunt scutiți de plata taxelor de înscriere la concursurile de admitere în învățământul superior și beneficiază de gratuitate la cazare în cămine și internate.

Art. 260. – Personalul didactic și didactic auxiliar din învățământ beneficiază de o compensație de la bugetul asigurărilor sociale de 50% din valoarea cazării, mesei și a tratamentului în bazele de odihnă și tratament.

Art. 261. – Personalul didactic titular, care din proprie inițiativă solicită să se specializeze/să continue studiile are dreptul la concediu fără plată. Durata totală a acestora nu poate depăși 3 ani într-un interval de 7 ani. Aprobările în aceste situații sunt de competența unității școlare prin consiliul de administrație, dacă se face dovada activității respective.

Secțiunea a 11-a

Răspunderea disciplinară și patrimonială

Art. 262. – (1) Personalul didactic, personalul didactic auxiliar, precum și cel de conducere, de îndrumare și de control din învățământul preuniversitar răspund disciplinar pentru încălcarea cu vinovăție a îndatoririlor ce le revin potrivit contractului individual de muncă, precum și pentru încălcarea normelor de comportare care dăunează interesului învățământului și prestigiului unității/instituției conform legii.

(2) Sancțiunile disciplinare care se pot aplica personalului prevăzut la alin. (1), în raport cu gravitatea abaterilor, sunt:

- a) observație scrisă;
- b) avertisment;
- c) diminuarea salariului de bază, cumulativ, când este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control, cu până la 15%, pe o perioadă de 1-6 luni;
- d) suspendarea, pe o perioadă de până la 3 ani, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții didactice superioare sau pentru obținerea gradelor didactice ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control;
- e) destituirea din funcția de conducere, de îndrumare și de control din învățământ;
- f) desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă.

(3) Orice persoană poate sesiza unitatea de învățământ/instituția de învățământ cu privire la săvârșirea unei fapte ce poate constitui abatere disciplinară. Sesizarea se face în scris și se înregistrează la registratura unității/instituției de învățământ.

(4) Pentru cercetarea abaterilor prezumate, săvârșite de personalul didactic, personalul de conducere al unităților de învățământ preuniversitar, al personalului de îndrumare și de control din cadrul inspectoratelor școlare și al personalului de îndrumare și de control din cadrul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, comisiile de cercetare disciplinară se constituie după cum urmează:

a) pentru personalul didactic, comisii formate din 3-5 membri dintre care unul reprezintă organizația sindicală din care face parte persoana aflată în discuție sau un reprezentant al salariaților, iar ceilalți au funcția didactică cel puțin egală cu a celui care a săvârșit abaterea;

b) pentru personalul de conducere al unităților de învățământ preuniversitar, comisii formate din 3-5 membri dintre care unul reprezintă organizația sindicală din care face parte persoana aflată în discuție sau un reprezentant al salariaților, iar ceilalți au funcția didactică cel puțin egală cu a celui care a săvârșit abaterea. Din comisie face parte și un inspector din cadrul inspectoratului școlar județean/al municipiului București;

c) pentru personalul de îndrumare și de control din cadrul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, comisii formate din 3-5 membri dintre care unul reprezintă organizația sindicală din care face parte persoana aflată în discuție sau un reprezentant al salariaților iar ceilalți au funcția didactică cel puțin egală cu a celui care a săvârșit abaterea;

d) pentru personalul de conducere al inspectoratelor școlare județene/ale municipiului București, comisii formate din 3-5 membri dintre care unul reprezintă organizația sindicală din care face parte persoana aflată în discuție sau un reprezentant al salariaților, iar ceilalți au funcția didactică cel puțin egală cu a celui care a săvârșit abaterea.

(4) Comisiile de cercetare disciplinară sunt numite de:

a) consiliul de administrație al unității de învățământ preuniversitar pentru personalul didactic și personalul de conducere al acesteia;

b) ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului pentru funcțiile de îndrumare și de control din cadrul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, precum și a personalului de conducere din inspectoratele școlare județene/ale municipiului București.

(5) În cadrul cercetării abaterii prezumate se stabilesc faptele și urmările acestora, împrejurările în care au fost săvârșite, existența sau inexistența vinovăției, precum și orice alte date concludente. Audierea celui cercetat și verificarea apărării acestuia sunt obligatorii. Refuzul celui cercetat de a se prezenta la audiere, deși a fost înștiințat în scris cu minimum 48 de ore înainte, precum și de a da declarații scrise se constată prin proces-verbal și nu împiedică finalizarea cercetării. Cadrul didactic cercetat are dreptul să cunoască toate actele cercetării și să-și producă probe în apărare.

(6) Cercetarea faptei și comunicarea deciziei se fac în termen de cel mult 30 de zile de la data constatării acesteia, consemnată în condica de inspecții sau la registratura generală a unității de învățământ preuniversitar/instituției. Persoanei nevinovate i se comunică în scris inexistența faptelor pentru care a fost cercetată.

(7) Persoanele sancționate încadrate în unitățile de învățământ au dreptul de a contesta, în termen de 15 zile de la comunicare, decizia respectivă la colegiul de disciplină de pe lângă inspectoratul școlar. Personalul de conducere, de îndrumare și de control din inspectoratele școlare și din Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, care a fost sancționat, are dreptul de a contesta, în termen de 15 zile de la comunicare, decizia respectivă la colegiul central de disciplină al Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(8) Normele privind componența, organizarea și funcționarea, precum și atribuțiile colegiului de disciplină de pe lângă inspectoratul școlar, ale colegiului central de disciplină al Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului se stabilesc prin regulament aprobat prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului.

(9) Dreptul persoanei sancționate de a se adresa instanțelor judecătorești este garantat.

Art. 263. – (1) Pentru personalul didactic din unitățile de învățământ preuniversitar, propunerea de sancționare se face de către director sau de cel puțin 1/3 din numărul total al membrilor consiliului de administrație. Sancțiunile aprobate de consiliul de administrație sunt puse în aplicare și comunicate prin decizia directorului unității de învățământ preuniversitar.

(2) Pentru personalul de conducere al unității de învățământ preuniversitar, propunerea de sancționare se face de către consiliul de administrație al unității de învățământ preuniversitar și se comunică prin decizie a inspectorului școlar general.

(3) Pentru personalul de conducere din inspectoratele școlare și casele corpului didactic, propunerea de sancționare se face de ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului și se comunică prin ordin.

(4) Pentru personalul de îndrumare și control din Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, propunerea de sancționare se face, după caz, de ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului, respectiv de secretarul de stat sau de șeful ierarhic al persoanei în cauză și se comunică prin ordin.

Art. 264. – Sancțiunea se stabilește, pe baza raportului comisiei de cercetare, de autoritatea care a numit această comisie și se comunică celui în cauză, prin decizie scrisă, după caz, de către directorul unității de învățământ, inspectorul școlar general sau ministrul educației, cercetării, tineretului și sportului.

Art. 265. – Răspunderea patrimonială a personalului didactic, a personalului didactic auxiliar, precum și a celui de conducere, de îndrumare și de control din învățământul preuniversitar se stabilește potrivit legislației muncii. Decizia de imputare, precum și celelalte acte pentru recuperarea pagubelor și a prejudiciilor se fac de conducerea unității sau a instituției al cărei salariat este cel în cauză, în afară de cazurile când, prin lege, se dispune altfel.

Secțiunea a 12-a **Pensionarea**

Art. 266. – (1) Personalul didactic beneficiază de pensie în condițiile prevăzute de legislația de asigurări sociale și pensii care reglementează sistemul public de pensii.

(2) Personalul didactic, de conducere, de îndrumare și de control din învățământul public se pensionează la data împlinirii vârstei legale de pensionare. După data împlinirii vârstei legale de pensionare, se interzice îndeplinirea oricărei funcții de conducere, de îndrumare sau de control.

(3) Pentru motive temeinice, pensionarea personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control se poate face și în timpul anului școlar, cu aprobarea consiliului de administrație al unității de învățământ, respectiv al inspectoratului școlar.

(4) Cadrele didactice pensionate pot desfășura activități didactice, salarizate prin plata cu ora, după împlinirea vârstei standard de pensionare.

(5) Personalul didactic pensionat din învățământ beneficiază de asistență medicală și de acces la casele de odihnă și la bazele de tratament ale cadrelor didactice.

CAPITOLUL II **STATUTUL PERSONALULUI DIDACTIC** **DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SUPERIOR ȘI DE CERCETARE**

Secțiunea 1 **Norma universitară**

Art. 267. – (1) În instituțiile de învățământ superior, funcțiile didactice sunt:

- a) asistent universitar;
- b) lector universitar/șef de lucrări;
- c) conferențiar universitar;
- d) profesor universitar.

(2) În instituțiile de învățământ superior și de cercetare, funcțiile de cercetare sunt:

- a) asistent cercetare;
- b) cercetător științific;
- c) cercetător științific gradul III;
- d) cercetător științific gradul II;
- e) cercetător științific gradul I.

(3) Echivalența funcțiilor din cercetare cu funcțiile didactice este următoarea:

- a) asistent cercetare se echivalează cu student-doctorand cu frecvență;
- b) cercetător științific se echivalează cu asistent universitar;
- c) cercetător științific gradul III se echivalează cu lector universitar/șef de lucrări;
- d) cercetător științific gradul II se echivalează cu conferențiar universitar;

e) cercetător științific gradul I se echivalează cu profesor universitar.

(4) Ocuparea posturilor didactice sau de cercetare echivalente se face prin concurs, fără evaluarea CNATDCU dacă titularizarea sau evaluarea periodică a avut loc în ultimii 5 ani.

(5) După intrarea în vigoare a prezentei legi, funcțiile de asistent universitar sau asistent de cercetare sunt ocupate numai de doctori sau de studenți doctoranzi la zi. Persoanele care ocupă în prezent funcțiile de preparator pot deveni, în termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, doctoranzi la zi. Persoanele care în prezent ocupă funcția de asistent universitar sau asistent de cercetare fie devin doctoranzi la zi, fie obțin titlul de doctor în științe, fie își încetează relația contractuală de muncă cu universitatea în termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

(6) În învățământul superior poate funcționa personal didactic asociat pentru următoarele funcții: lector universitar/șef de lucrări, conferențiar universitar și profesor universitar.

(7) În raport cu necesitățile academice proprii, Senatul universitar poate aproba, pe o durată determinată, invitarea la departament a unor profesori universitari, conferențieri universitari și a altor specialiști cu valoare recunoscută în domeniu, din țară sau din străinătate, în calitate de cadre didactice universitare asociate invitate. În cazul specialiștilor fără grad didactic recunoscut în învățământul superior, Senatul universitar aprobă, prin evaluare, gradul didactic corespunzător performanței, în conformitate cu standardele naționale.

(8) Acolo unde este cazul, obținerea permisului de muncă este sarcina instituției de învățământ superior angajatoare.

(9) În departamente, în institute de cercetare, în centre de cercetare și microproducție sau în alte unități poate funcționa pe posturi distincte și personal de cercetare, personal de cercetare asociat, inclusiv studenți din toate cele 3 cicluri, precum și alte categorii de personal, potrivit legii. Angajarea acestora se face conform legii.

Art. 268. – (1) Statele de funcții ale personalului didactic și de cercetare se întocmesc anual, pe norme universitare, la începutul fiecărui an universitar și nu se pot modifica în timpul anului universitar.

(2) Funcțiile didactice și numărul posturilor se stabilesc ținând seama de:

- a) planurile de învățământ;
- b) formațiunile de studiu;
- c) normele universitare.

(3) În statul de funcții sunt înscrise, în ordine ierarhică, posturile didactice și de cercetare ocupate sau vacante, specificându-se funcțiile didactice și de cercetare corespunzătoare și numărul săptămânal de ore convenționale repartizate pe ore de curs, seminarii, laboratoare, lucrări practice sau proiecte, cercetare, îndrumare de doctoranzi, practica de specialitate și activități echivalente acestora, la disciplinele din planul de învățământ.

(4) Statele de funcții se întocmesc la departamente sau în școlile doctorale, prin consultarea membrilor acestora, ca urmare a precizării sarcinilor didactice și de cercetare de către consiliul facultății. La departamentele cu discipline la mai multe facultăți, statele de funcții se completează pe baza notelor de comandă, avizate de conducerea instituției de învățământ superior.

(5) Statul de funcții ale personalului didactic și de cercetare se avizează de Consiliul facultății și se aprobă de Senatul universitar.

(6) Numărul posturilor pentru personalul didactic auxiliar se stabilește de Senatul universitar, în funcție de bugetul și specificul instituției, al facultății, al programului de studii și al departamentului. Nomenclatorul general de funcții didactice auxiliare din învățământul superior, precum și nivelul studiilor cerute pentru aceste funcții se elaborează de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, împreună cu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

(7) Angajarea personalului didactic auxiliar și nedidactic se face prin concurs organizat de facultate, potrivit legii.

(8) Atribuțiile personalului didactic auxiliar și nedidactic sunt stabilite în fișa individuală a postului, avizată, după caz, de decan sau de directorul departamentului, aprobată de rector și care constituie anexă la contractul individual de muncă.

Art. 269. – (1) Norma universitară poate cuprinde:

- a) activități de predare;
- b) activități de seminar, proiecte de an, lucrări practice și de laborator;
- c) îndrumare de proiecte, de lucrări de licență, de absolvire, de practică pedagogică, productivă și de cercetare științifică;
- d) activități didactice și de cercetare științifică, înscrise în planurile de învățământ, pentru învățământul universitar de master, precum și îndrumarea elaborării dizertației de master;
- e) activități didactice și de cercetare științifică, înscrise în planurile de învățământ, pentru învățământul universitar de doctorat, precum și îndrumarea elaborării tezelor de doctorat;
- f) activități didactice și de cercetare științifică la învățământul postuniversitar;
- g) conducerea activităților didactico-artistice sau sportive;
- h) activități de evaluare;
- i) consultații, îndrumarea cercurilor științifice studențești, a studenților în cadrul sistemului de credite transferabile, participarea la consilii și în comisii în interesul învățământului;
- j) tutorat.

(2) Norma didactică săptămânală în învățământul superior se cuantifică în ore convenționale.

(3) Norma didactică se stabilește conform planului de învățământ și se calculează ca normă medie săptămânală, indiferent de perioada anului universitar în care este efectuată. Norma medie săptămânală se stabilește prin împărțirea numărului de ore convenționale din fișa individuală a postului la numărul de săptămâni înscris în planul de învățământ pentru activitatea didactică de predare și de seminarizare din întregul an universitar.

(4) Ora convențională este ora didactică de seminar, de laborator, de lucrări practice sau de activități similare acestora, din învățământul universitar de licență.

(5) În învățământul universitar de licență, ora de curs reprezintă două ore convenționale.

(6) În învățământul universitar de master și în învățământul universitar de doctorat, ora de curs reprezintă 2,5 ore convenționale, iar ora de seminar sau de activități similare acesteia reprezintă 1,5 ore convenționale.

(7) În cazul predării integrale în limbi de circulație internațională, la ciclurile de licență, master și doctorat, orele de curs, seminar sau alte activități pot fi normate cu un coeficient suplimentar de 1,25. Fac excepție de la această prevedere cadrele didactice care predau o limbă de circulație internațională, pentru care se aplică prevederile alin. (4) și (5).

(8) Activitățile de evaluare prevăzute la alin. (1) lit. (h), cuprinse în norma didactică, se cuantifică în ore convenționale, printr-o metodologie aprobată de Senatul universitar, în funcție de profil și de specializare.

(9) Norma didactică săptămânală minimă, calculată în ore convenționale, pentru activitățile prevăzute la alin. (1) lit. (a) - (f), se stabilește după cum urmează:

- a) profesor universitar: 7 ore, dintre care cel puțin 4 ore convenționale de curs;
- b) conferențiar universitar: 8 ore, dintre care cel puțin 4 ore convenționale de curs;
- c) lector universitar/șef de lucrări: 10 ore, dintre care cel puțin două ore convenționale de curs;
- d) asistent universitar: 11 ore, cuprinzând activități prevăzute la alin. (1) lit. b) și c).

(10) Prin excepție, norma personalului didactic prevăzut la alin. (9) lit. a) - c), care, datorită specificului disciplinelor, nu are în structura postului ore de curs, se majorează cu 2 ore

convenționale. Norma personalului didactic care nu desfășoară activități de cercetare științifică sau echivalentă acesteia se poate majora, fără a depăși limita maximală de 16 ore convenționale pe săptămână. Aceste excepții se aprobă de Consiliul facultății, la recomandarea șefului de departament.

(11) În situația în care norma didactică nu poate fi alcătuită conform alin. (9) și (10), aceasta se completează cu activități de cercetare științifică, la propunerea directorului de departament, cu acordul Consiliului facultății. Diminuarea normei didactice este de cel mult 1/2 din norma respectivă, iar ora de cercetare este echivalentă cu 0,5 ore convenționale. Cadrul didactic își menține calitatea de titular în funcția didactică obținută prin concurs.

(12) Cadrele didactice titulare, a căror normă didactică nu poate fi constituită conform prevederilor alin. (9) - (11), pot fi trecute temporar, la cererea acestora, cu normă integrală de cercetare științifică, finanțată în cadrul departamentului, menținându-și calitatea de titular în funcția didactică obținută prin concurs. În această perioadă, cadrul didactic are obligațiile personalului de cercetare din învățământul superior.

(13) În limitele prevăzute de prezentul articol, Senatul universitar stabilește, diferențiat, norma universitară efectivă, în funcție de domeniu, de specializare, de ponderea disciplinelor în pregătirea de specialitate a studenților și de dimensiunea formațiunilor de studiu.

(14) Norma didactică prevăzută la alin. (9) reprezintă limita minimă privind normarea activității didactice. Senatul universitar, în baza autonomiei universitare, poate mări norma didactică săptămânală minimă pe baza contractului individual de muncă, cu respectarea standardelor de asigurare a calității, fără a depăși 16 ore convenționale pe săptămână.

(15) În departamente, unități sau centre de cercetare și microproducție poate funcționa pe posturi distincte și personal de cercetare cu contract de muncă pe perioadă determinată sau nedeterminată.

(16) Personalul de cercetare și de proiectare din învățământul superior desfășoară activități specifice, stabilite în fișa individuală a postului de către conducerea departamentului, cu acordul persoanei în cauză.

(17) Personalul didactic auxiliar și nedidactic din învățământul superior desfășoară activități specifice stabilite în fișa individuală a postului. Timpul săptămânal de lucru al acestuia este identic cu cel stabilit pentru personalul cu funcții echivalente din celelalte sectoare bugetare, potrivit legii.

(18) Suma totală a orelor de muncă dintr-o normă didactică sau de cercetare, realizată prin cumularea ponderilor activităților prevăzute la alin. (1), este de 40 de ore pe săptămână.

(19) Personalul care exercită o funcție de conducere în cadrul instituției de învățământ superior sau de îndrumare și control în cadrul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului poate beneficia de o reducere a normei didactice de cel mult 30%, cu aprobarea Senatului universitar.

Art. 270. – (1) Activitățile didactice care exced o normă didactică prevăzută la art. 269 alin. (3) sunt remunerate în regim de plată cu ora. Pentru personalul titular, numărul maxim de ore plătite în regim de plată cu ora, indiferent de instituția la care se efectuează, nu poate depăși norma didactică minimă. Activitățile de cercetare, altele decât cele din norma proprie, sunt remunerate conform Cartei universitare. Contractul de cercetare stabilește atât modalitatea de plată efectivă, cât și cuantumurile. Susținerea de activități de predare și cercetare în alte instituții de învățământ superior se poate face doar cu acordul Senatului universitar.

(2) Activitățile din granturi sau contractele de cercetare se remunerează conform deciziei directorului de grant, conform legii și prevederilor Cartei universitare.

(3) Profesorii și conferențiarii titulari sau directorii de granturi care timp de 6 ani consecutivi au derulat granturi de cercetare și au funcționat în aceeași universitate, pot beneficia de an sabatic. Pe perioada anului sabatic, aceștia beneficiază de până la un salariu de bază, își păstrează calitatea de titular, dar sunt scutiți de efectuarea activităților din fișa postului.

(4) Cadrele didactice care sunt alese sau numite în instituțiile publice ale statului sau desfășoară activități specifice funcției publice în ministere sau alte organe de specialitate ale statului pot desfășura activități didactice aferente unei norme didactice.

Art. 271. – (1) Personalul didactic și de cercetare se pensionează la împlinirea vârstei legale de pensionare, de 65 de ani.

(2) În învățământul superior public se interzice ocuparea oricărei funcții de conducere sau de administrare, la orice nivel al universității, după pensionare. Mandatele funcțiilor de conducere sau de administrare încetează de drept în cazul persoanelor care au îndeplinit vârsta de pensionare.

(3) Senatul universitar, în baza criteriilor de performanță profesională și a situației financiare, poate decide continuarea activității unui cadru didactic sau de cercetare după pensionare, în baza unui contract pe perioadă determinată de un an, cu posibilitatea de prelungire până la împlinirea vârstei de 70 de ani. Senatul universitar poate decide conferirea titlului de profesor emerit, pentru excelență didactică și de cercetare, cadrelor didactice care au atins vârsta de pensionare. Cadrele didactice pensionate pot fi plătite în regim de plată cu ora.

(4) Profesorii emeriți în instituțiile de învățământ superior particular și confesional particular care le-au acordat titlul de profesor emerit, pot continua activitatea cu norma de bază la instituția de învățământ superior respectivă.

(5) Regimul juridic al cumulului salariului cu pensia nu se aplică cadrelor didactice care beneficiază de prevederile alin. (3).

Art. 272. – (1) Doctoranzii cu frecvență sunt încadrați de către universitățile de cercetare avansată și educație ca asistenți de cercetare sau asistenți universitari pe perioadă determinată. De regulă, în aceste cazuri, norma didactică este redusă cu 50%, cu acordul doctorandului. Atribuțiile lor sunt stabilite de Senatul universitar.

(2) Doctoranzii cu frecvență beneficiază de toate drepturile asistenților de cercetare sau asistenților universitari, inclusiv de vechimea în muncă.

(3) Cercetătorii post-doctorat sunt încadrați de către universități ca cercetători cu contract de muncă pe perioadă determinată.

Art. 273. – (1) Prin personal didactic și de cercetare, în sensul prezentei legi, se înțelege personalul care deține, în mod legal, unul dintre titlurile universitare sau de cercetare prevăzute de prezenta lege, care aparține unei instituții de învățământ superior și care desfășoară activități directe cu studenții, în domeniul educației și al cercetării științifice.

(2) În raport cu relațiile de muncă stabilite cu instituția de învățământ superior, personalul didactic poate fi: titular sau asociat. În raport cu participarea la procesul didactic și cu gradul de pregătire profesională, personalul didactic poate fi: personal didactic sau personal didactic auxiliar. În raport cu disciplina de învățământ, personalul didactic poate fi titular sau asociat al cursului respectiv.

(3) Prin personal didactic titular se înțelege personalul didactic care ocupă o funcție didactică într-o universitate, obținută prin concurs, pe o perioadă nedeterminată, în condițiile legii. Salariatul optează unde are funcția de bază. Personal didactic titular este și personalul didactic care beneficiază de rezervare de post, în condițiile legii. Cadrele didactice și de cercetare angajate pe perioadă determinată au statut de cadru didactic și de cercetare asociat.

(4) Calitatea de titular există numai în raport cu o singură instituție de învățământ superior; când un cadru didactic desfășoară activități didactice sau de cercetare științifică în mai multe instituții de învățământ superior, calitatea de titular poate fi numai la una dintre ele, iar în celelalte, calitatea este de cadru didactic sau de cercetător asociat. Instituția de învățământ superior în care cadrul didactic este titular are obligația de a păstra și gestiona, potrivit legii, cartea de muncă sau registrul angajaților, cu specificația calității de titular.

(5) Personalului din universități, încadrat pe funcții de cercetător științific, i se aplică prevederile Legii nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare.

(6) În cazul desființării unei unități de învățământ superior, personalul astfel disponibilizat beneficiază de salarii compensatorii conform legislației în vigoare.

Art. 274. – Formațiunile de studiu și dimensiunile acestora se stabilesc de către senatele universitare, cu respectarea standardelor de calitate, în concordanță cu programul și ciclul de studii, propuse de ARACIS și aprobate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Secțiunea a 2-a

Ocuparea funcțiilor didactice și a posturilor didactice

Art. 275. – Ocuparea posturilor didactice, evaluarea, motivarea, formarea continuă și concedierea personalului didactic și de cercetare este de competența universităților, în baza legislației în vigoare, a metodologiei-cadru stabilite de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și a Cartei universitare.

Art. 276. – (1) Angajarea pe un post didactic sau de cercetare se face, după intrarea în vigoare a prezentei legi, pe perioadă determinată sau pe perioadă nedeterminată.

(2) Angajarea pe durată nedeterminată se poate face numai prin concurs public, organizat de instituția de învățământ superior.

(3) La concursul pentru un post didactic sau de cercetare pot participa cetățeni români sau străini, fără nicio discriminare, în condițiile legii.

(4) Durata unei perioade determinate este de maximum 3 ani.

(5) Contractul de angajare pe perioadă determinată încheiat între universitate și membri ai personalului didactic și de cercetare poate fi prelungit, în funcție de rezultatele profesionale personale, evaluate pe baza criteriilor adoptate de Senatul universitar, precum și în funcție de nevoile de angajare și de resursele financiare ale instituției, în conformitate cu prevederile legale în vigoare. Personalul didactic, angajat pe perioadă determinată, este personal didactic asociat.

Art. 277. – (1) Metodologia-cadru de concurs pentru ocuparea posturilor vacante va fi stabilită prin hotărâre a Guvernului, inițiată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului la propunerea CNATDCU. Universitățile au obligația ca toate posturile scoase la concurs să fie postate pe pagina web a universităților, însoțite de programa aferentă concursului, cu cel puțin două luni înainte de concurs.

(2) Metodologia va stabili, pentru fiecare titlu sau funcție didactică, cerințele minime pentru prezentarea la concurs, modul de organizare și de desfășurare a concursului, de soluționare a contestațiilor, conflictele de interese și incompatibilitățile, în vederea asigurării calității, a respectării eticii universitare și a legislației în vigoare.

(3) Se interzice ocuparea posturilor didactice și de cercetare de către persoane dovedite că au plagiat. Se anulează concursul pentru un post didactic ocupat, indiferent de momentul la care s-a dovedit că o persoană a plagiat. În termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului va elabora un proiect de lege privind plagiatul în învățământ și cercetare.

(4) După intrarea în vigoare a prezentei legi, se interzice ocuparea oricărui post de conducere, în cadrul aceleiași facultăți, de către: soț, soție, rude și afini, până la gradul al III-lea, inclusiv.

(5) Încălcarea prevederilor alin. (2)-(4) duce la invalidarea concursului și la penalizarea celor vinovați pe baza metodologiei prevăzute la alin. (1).

Art. 278. – (1) Posturile didactice rezervate, vacante ori temporar vacante sunt acoperite cu prioritate de personalul didactic titular al instituției ori de personalul didactic asociat, prin plata cu ora, conform prezentei legi.

(2) Angajarea specialiștilor cu valoare științifică recunoscută în domeniu, prin invenții, inovații, premii, publicații științifice, din țară sau din străinătate, în calitate de profesori sau conferențieri asociați invitați, se avizează de consiliul departamentului și se aprobă de Consiliul facultății.

(3) Funcțiile și gradele de cercetător științific în rețeaua învățământului superior se obțin potrivit reglementărilor legale în vigoare.

Art. 279. – (1) În baza metodologiei-cadru elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și a legislației în vigoare, universitățile își stabilesc metodologia proprie de conferire a titlurilor și de ocupare a posturilor didactice și de cercetare, care este aprobată de către Senatul universitar.

(2) Rezultatele concursurilor sunt aprobate de Senatul universitar, iar încadrarea pe post se face începând cu prima zi a semestrului următor concursului.

Art. 280. – (1) Șefii departamentelor, decanii facultăților și rectorul răspund în fața Senatului universitar pentru buna desfășurare a concursurilor de ocupare a posturilor, în condițiile respectării normelor de calitate, de etică universitară și a legislației în vigoare.

(2) În condițiile constatării unor nereguli, Senatul universitar poate aplica sancțiuni specificate în metodologia proprie, mergând până la demiterea decanilor sau a rectorului.

Art. 281. – (1) Universitățile răspund public de modul de ocupare a posturilor didactice și de cercetare.

(2) În cazul constatării nerespectării prevederilor legale în procedura de ocupare a posturilor didactice și de cercetare, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului poate aplica sancțiuni prevăzute de prezenta lege, pe baza unui raport întocmit de Consiliul de Etică și Management Universitar.

(3) În cazul în care instanțele de judecată constată încălcarea procedurilor de desfășurare a concursului pentru ocuparea posturilor didactice și de cercetare din universități, acesta se reia.

Art. 282. – (1) Pentru ocuparea funcției didactice de asistent universitar se cere deținerea titlului de doctor în știință sau obținerea statutului de student doctorand la zi, precum și îndeplinirea standardelor de ocupare a posturilor didactice, aprobate de Senatul universitar, fără impunerea unor condiții de vechime.

(2) Condițiile pentru ocuparea funcției didactice de lector universitar/șef de lucrări sunt următoarele:

a) absolvirea cu diplomă a studiilor universitare de master sau cu diplomă echivalentă acesteia, în domeniul fundamental de științe al postului scos la concurs în cadrul instituției de învățământ superior;

b) deținerea titlului de doctor în domeniul fundamental de științe al postului scos la concurs în cadrul instituției de învățământ superior;

c) îndeplinirea standardelor de ocupare a posturilor didactice, aprobate de Senatul universitar;

d) pentru candidații care provin din învățământul superior sau din cercetare științifică nu se impun condiții de vechime;

e) pentru candidații care provin din afara învățământului superior sau a cercetării științifice, îndeplinirea condițiilor prevăzute la lit. a) - c) și a altor cerințe aprobate de Senatul universitar.

(3) Condițiile pentru ocuparea funcției didactice de conferențiar universitar sunt următoarele:

a) deținerea titlului de doctor în domeniul fundamental de științe al postului scos la concurs în cadrul instituției de învățământ superior;

b) pentru candidații care provin din învățământul superior sau din cercetare științifică nu se impun condiții de vechime;

c) pentru candidații care provin din afara învățământului superior sau a cercetării științifice, îndeplinirea și a altor cerințe aprobate de Senatul universitar;

d) îndeplinirea standardelor naționale pentru atestarea funcției de conferențiar universitar, standarde aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, la propunerea CNATDCU și a instituțiilor de învățământ superior;

e) îndeplinirea altor cerințe de ocupare a posturilor stabilite de instituția de învățământ superior prin standardele proprii, aprobate de Senatul universitar.

(4) Cadrele didactice și de cercetare universitare sau cercetătorii științifici principali cu minimum funcția didactică de lector/șef de lucrări, respectiv cercetător științific principal gradul III, care doresc să accedă la funcția didactică de profesor universitar, trebuie să obțină un atestat de abilitare a capacităților și performanțelor didactice și de cercetare.

(5) Condițiile pentru ocuparea funcției didactice de profesor universitar sunt următoarele:

a) deținerea titlului de doctor în domeniul fundamental de științe al postului scos la concurs în cadrul instituției de învățământ superior;

b) deținerea atestatului de abilitare pentru participarea la un concurs public de ocupare a unui post de profesor universitar;

c) îndeplinirea standardelor naționale pentru atestarea funcției de profesor universitar, standarde aprobate prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, la propunerea CNATDCU și a instituțiilor de învățământ superior;

d) îndeplinirea altor cerințe de ocupare a posturilor stabilite de instituția de învățământ superior prin standardele proprii, aprobate de Senatul universitar;

e) pentru ocuparea funcției de profesor conducător de doctorat este necesară obținerea atestatului de abilitare, conform normelor și standardelor aprobate prin ordin de ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, la propunerea CNATDCU.

(6) În învățământul superior medical, candidații la concursul pentru ocuparea postului de asistent universitar trebuie să aibă cel puțin titlul de medic rezident cu o vechime de minimum 3 ani în specialitatea postului. Fac excepție posturile de la disciplinele care nu au corespondent în rețeaua Ministerului Sănătății.

(7) În învățământul superior medical, la disciplinele cu corespondență în rețeaua Ministerului Sănătății, candidații la concursul pentru ocuparea posturilor de șef de lucrări, de conferențiar și de profesor universitar trebuie să aibă și titlul de medic specialist.

Secțiunea a 3-a

Evaluarea calității cadrelor didactice

Art. 283. – (1) Datele și informațiile privind situația profesională a personalului didactic și de cercetare și a celui tehnic-administrativ se consemnează într-o fișă personală de serviciu. Accesul la fișă personală de serviciu este permis numai persoanei în cauză, titularului serviciului de resurse umane și conducătorului instituției de învățământ superior.

(2) Fișele de post individualizate se încadrează la nivel de departament în statul de funcții al departamentului. Statul de funcții constituie documentul legal în baza căruia se face salarizarea lunară a fiecărui membru al personalului didactic și de cercetare.

Art. 284. – (1) Rezultatele și performanțele activităților didactice și de cercetare ale personalului didactic și de cercetare dintr-o universitate sunt evaluate periodic, la intervale de

maximum 5 ani. Această evaluare se face în conformitate cu o metodologie aprobată și aplicată de către Senatul universitar.

(2) Evaluarea de către studenți a prestației cadrelor didactice este obligatorie. Rezultatele evaluărilor sunt informații publice.

Secțiunea a 4-a

Drepturi și obligații ale personalului didactic

Art. 285. – (1) Personalul din învățământul superior are drepturi și îndatoriri care decurg din Carta universitară, din codul de etică universitară, din contractul individual de muncă, precum și din legislația în vigoare.

(2) Protecția drepturilor salariaților, precum și a drepturilor de proprietate intelectuală asupra creației științifice, culturale sau artistice este garantată și se asigură în conformitate cu prevederile Cartei universitare și cu legislația specifică în vigoare.

(3) Membrilor comunității universitare le este garantată libertatea academică. În baza acesteia, ei pot exprima liber opinii academice în spațiul universitar și au libertatea de predare, de cercetare și de creație, în conformitate cu criteriile de calitate academică.

(4) Personalul didactic și de cercetare are dreptul de a publica studii, articole, volume sau opere de artă, fără restricții ale libertății academice.

(5) Inovațiile, invențiile sau patentele care au fost realizate în laboratoarele universității și cu materiale ce aparțin instituției de învățământ superior sunt considerate ca proprietate a autorului sau autorilor și a instituției de învățământ superior. Drepturile de proprietate sunt partajate conform prevederilor Cartei universitare și legislației în vigoare.

(6) Personalul didactic are dreptul să facă parte din asociații și organizații sindicale, profesionale și culturale, naționale și internaționale, precum și din organizații politice legal constituite, în conformitate cu prevederile legii.

(7) Cadrele didactice titulare pe un post didactic din învățământ, alese în Parlament, numite în Guvern sau îndeplinind funcții de specialitate specifice în aparatul Parlamentului, al Președinției, al Guvernului și în Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, precum și cele alese de Parlament în organismele centrale ale statului, au drept de rezervare a postului didactic pe perioada în care îndeplinesc aceste funcții. Pe toată durata mandatului sau a numirii, cadrele didactice pot cumula aceste funcții cu activitatea didactică.

(8) Prevederile alin. (7) se aplică și cadrelor didactice titulare pe un post didactic din învățământ care îndeplinesc funcția de prefect, subprefect, președinte și vicepreședinte al consiliului județean, primar, viceprimar, precum și cadrelor didactice trecute în funcții de conducere, de îndrumare și de control în sistemul de învățământ, de cultură, de tineret și de sport. De aceleași drepturi beneficiază și personalul de conducere și de specialitate de la casa corpului didactic, precum și cadrele didactice titulare pe un post didactic din învățământ numite ca personal de conducere sau în funcții de specialitate specifice la comisiile și agențiile din subordinea Președinției, a Parlamentului sau a Guvernului.

(9) De prevederile alin. (7) beneficiază și personalul didactic trimis în străinătate cu misiuni de stat, cel care lucrează în organisme internaționale, precum și însoțitorii acestora, dacă sunt cadre didactice titulare pe un post didactic din învățământ.

(10) Personalului didactic titular pe un post didactic din învățământ, solicitat în străinătate pentru predare, cercetare, activitate artistică sau sportivă, pe bază de contract, ca urmare a unor acorduri, convenții guvernamentale, interuniversitare sau interinstituționale, ori trimis pentru specializare, i se rezervă postul didactic, pentru perioada respectivă.

(11) Personalul didactic titular pe un post didactic din învățământ, care din proprie inițiativă solicită să se specializeze sau să participe la cercetare științifică în țară sau în străinătate, are dreptul la concedii fără plată. Durata totală a acestora nu poate depăși 3 ani într-un interval de 7 ani. Aprobările în aceste situații sunt de competența conducerii instituției de

învățământ superior sau, după caz, a consiliului de administrație, dacă se face dovada activității respective.

(12) Personalul didactic titular pe un post didactic din învățământ poate beneficia de concediu fără plată pe timp de un an universitar, o dată la 10 ani, cu aprobarea instituției de învățământ superior, cu rezervarea catedrei pe perioada respectivă.

(13) Perioada de rezervare a postului didactic se consideră vechime în învățământ.

(14) Cadrele didactice beneficiază de dreptul la concediu astfel:

a) concediul anual cu plată, în perioada vacanțelor universitare, cu o durată de cel puțin 62 de zile lucrătoare; în cazuri bine justificate, conducerea instituției de învățământ poate întrerupe concediul legal, persoanele în cauză urmând a fi remunerate pentru munca depusă; normele metodologice referitoare la efectuarea concediului legal vor fi elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului împreună cu reprezentanții organizațiilor sindicale reprezentative la nivel de ramură a învățământului;

b) perioadele de efectuare a concediului de odihnă pentru fiecare cadru didactic se stabilesc de către Senatul universitar, în funcție de interesul învățământului și al celui în cauză.

(15) Instituțiile de învățământ superior pot asigura, integral sau parțial, din surse proprii, transportul și cazarea cadrelor didactice care domiciliază în alte localități.

(16) Personalul din învățământ beneficiază de asistență medicală în cabinete medicale și psihologice, în policlinici și unități spitalicești stabilite prin protocol încheiat între Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și Ministerul Sănătății.

(17) Personalul didactic are dreptul la întreruperea activității didactice, cu rezervarea postului sau a catedrei, pentru creșterea și îngrijirea copilului în vârstă de până la 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copiilor cu handicap, conform prevederilor legale. De acest drept poate beneficia numai unul dintre părinți sau susținătorii legali.

Art. 286. – Cadrele didactice și studenții sunt protejați în spațiul universitar de autoritățile responsabile cu ordinea publică. Protecția se asigură împotriva persoanei sau grupului de persoane care aduc atingere demnității umane și profesionale a cadrelor didactice sau care împiedică exercitarea drepturilor și a obligațiilor sale. Protecția este solicitată de persoana autorizată prin Carta universitară.

Secțiunea a 5-a

Distincții

Art. 287. – (1) Personalul didactic din învățământul superior beneficiază de gradație de merit, acordată prin concurs. Această gradație se acordă pentru 16% din posturile didactice existente la nivelul instituției de învățământ superior și reprezintă 25% din salariul de bază. Gradația de merit se acordă pe o perioadă de 5 ani.

(2) Ordinele și medaliile care pot fi conferite personalului didactic sunt:

a) Ordinul Spiru Haret, clasele Comandor, Cavaler și Ofițer; ordinul se acordă personalului didactic, de conducere, de îndrumare și de control din învățământul preuniversitar;

b) Ordinul Alma Mater, clasele Comandor, Cavaler și Ofițer; ordinul se acordă personalului didactic, de conducere și de cercetare din învățământul superior;

c) Medalia Membru de onoare al corpului didactic; medalia se acordă cadrelor didactice pensionabile, cu activitate deosebită în educație și formare profesională.

Secțiunea a 6-a

Sancțiuni

Art. 288. – (1) Personalul didactic, personalul didactic auxiliar, precum și cel de conducere, de îndrumare și de control din învățământ răspund disciplinar pentru încălcarea îndatoririlor ce le revin potrivit contractului individual de muncă, precum și pentru încălcarea

normelor de comportare care dăunează interesului învățământului și prestigiului unității/instituției.

(2) Sancțiunile disciplinare care se pot aplica personalului didactic și de cercetare sunt următoarele:

- a) observație scrisă;
- b) avertisment scris;
- c) diminuarea salariului de bază, cumulat, când este cazul, cu indemnizația de conducere, de îndrumare și de control;
- d) suspendarea, pe o perioadă determinată de timp, a dreptului de înscriere la un concurs pentru ocuparea unei funcții didactice superioare ori a unei funcții de conducere, de îndrumare și de control, ca membru în comisii de doctorat, masterat sau de licență;
- e) destituirea din funcția de conducere din învățământ;
- f) desfacerea disciplinară a contractului de muncă.

Art. 289. – (1) În instituțiile de învățământ superior, propunerea de sancționare se face de către șeful de departament sau de unitate de cercetare, proiectare, microproducție, de către decan sau rector, sau de cel puțin 2/3 din numărul total al membrilor departamentului, Consiliului facultății sau Senatului universitar, după caz. Aceștia se autosesizează în cazul unei abateri constatate direct sau în urma unei sesizări primite.

(2) Decanul, rectorul sau Senatul universitar, după caz, pun în aplicare sancțiunile disciplinare.

(3) În învățământul superior, sancțiunile se comunică, în scris, personalului didactic, personalului de cercetare și personalului didactic auxiliar din subordine, de către serviciul de resurse umane al instituției.

Art. 290. – (1) Sancțiunea disciplinară se aplică numai după efectuarea cercetării faptei sesizate, audierea celui în cauză și verificarea susținerilor făcute de acesta în apărare.

(2) Pentru investigarea abaterilor săvârșite de personalul didactic, personalul din cercetare sau personalul administrativ, se constituie comisii de analiză formate din 3-5 membri, cadre didactice care au funcția didactică cel puțin egală cu a celui care a săvârșit abaterea și un reprezentant al organizației sindicale.

(3) Comisiile de analiză sunt numite, după caz, de:

- a) rector, cu aprobarea Senatului universitar;
- b) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, pentru personalul de conducere al instituțiilor de învățământ superior și pentru rezolvarea contestațiilor privind deciziile senatelor universitare.

(4) Pe lângă Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului funcționează Consiliul de Etică și Management Universitar, pe baza unui regulament aprobat prin ordin al ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului, care adoptă sancțiuni legate de încălcarea gravă a eticii profesionale și a normelor universitare.

Art. 291. – Răspunderea patrimonială a personalului didactic, de cercetare și didactic auxiliar se stabilește potrivit legislației muncii. Măsurile pentru recuperarea pagubelor și a prejudiciilor se iau potrivit legislației muncii.

Art. 292. – În cazul în care cel sancționat nu a mai săvârșit abateri disciplinare în cursul unui an de la aplicarea sancțiunii, îmbunătățindu-și activitatea și comportamentul, autoritatea care a aplicat sancțiunea poate dispune ridicarea și radierea sancțiunii, făcându-se mențiunea corespunzătoare în statul personal de serviciu al celui în cauză.

Art. 293. – (1) Orice persoană poate sesiza unitatea/instituția de învățământ cu privire la săvârșirea unei fapte ce poate constitui abatere disciplinară. Sesizarea se face în scris și se înregistrează la registratura unității/instituției de învățământ.

(2) Dreptul persoanei sancționate de a se adresa instanțelor judecătorești este garantat.

Secțiunea a 7-a

Salarizarea personalului didactic și de cercetare

Art. 294. – Salarizarea personalului didactic și de cercetare se face conform legislației în vigoare și hotărârilor Senatului universitar.

TITLUL V

ÎNVĂȚAREA PE TOT PARCURSUL VIEȚII

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Art. 295. – (1) Prezentul titlu reglementează cadrul general și integrator al învățării pe tot parcursul vieții în România.

(2) Educația permanentă reprezintă totalitatea activităților de învățare realizate de fiecare persoană pe parcursul vieții în contexte formale, non-formale și informale, în scopul formării sau dezvoltării competențelor dintr-o multiplă perspectivă: personală, civică, socială sau ocupațională.

(3) Învățarea pe tot parcursul vieții cuprinde educația timpurie, învățământul preuniversitar, învățământul superior, educația și formarea profesională continuă a adulților.

Art. 296. – (1) Finalitățile principale ale învățării pe tot parcursul vieții vizează dezvoltarea plenară a persoanei și dezvoltarea durabilă a societății.

(2) Învățarea pe tot parcursul vieții se centrează pe formarea și dezvoltarea competențelor cheie și a competențelor specifice unui domeniu de activitate sau unei calificări.

Art. 297. – (1) Învățarea pe tot parcursul vieții se realizează în contexte de învățare formale, non-formale și informale.

(2) Învățarea în context formal reprezintă o învățare organizată și structurată, care se realizează într-un cadru instituționalizat și se fundamentează pe o proiectare didactică explicită. Acest tip de învățare are asociate obiective, durate și resurse, depinde de voința celui care învață și se finalizează cu certificarea instituționalizată a cunoștințelor și competențelor dobândite.

(3) Învățarea în contexte non-formale este considerată ca fiind învățarea integrată în cadrul unor activități planificate, cu obiective de învățare, care nu urmează în mod explicit un curriculum și poate diferi ca durată. Acest tip de învățare depinde de intenția celui care învață și nu conduce în mod automat la certificarea cunoștințelor și competențelor dobândite.

(4) Învățarea în contexte informale reprezintă rezultatul unor activități zilnice legate de muncă, mediul familial, timpul liber și nu este organizată sau structurată din punct de vedere al obiectivelor, duratei sau sprijinului pentru învățare. Acest tip de învățare nu este dependent de intenția celui care învață și nu conduce în mod automat la certificarea cunoștințelor și competențelor dobândite.

(5) Certificarea cunoștințelor și competențelor dobândite în contexte non-formale și informale poate fi făcută de organisme abilitate în acest sens, în condițiile legii.

Art. 298. – (1) Instituțiile sau organizațiile în care se realizează învățarea în contexte formale sunt: unități și instituții de învățământ preuniversitar și superior, centre de educație și formare profesională din subordinea ministerelor sau a autorităților publice locale, furnizori publici și privați de educație și formare profesională autorizați/acreditați în condițiile legii, organizații nonguvernamentale sau guvernamentale care oferă programe autorizate în condițiile legii, angajatori care oferă programe de formare profesională propriilor angajați.

(2) Instituțiile sau organizațiile în care se realizează învățarea în contexte non-formale sunt: instituțiile și organizațiile prevăzute la alin. (1), precum și prin: centre de îngrijire și protecție a copilului, palate și cluburi ale elevilor, la locul de muncă, instituții culturale: muzee, teatre, centre culturale, biblioteci, centre de documentare, cinematografe, case de cultură și prin asociații profesionale, culturale, syndicate, organizații nonguvernamentale.

(3) Instituțiile sau organizațiile în care se realizează învățarea în contexte informale sunt: instituțiile și organizațiile prevăzute la alin. (1) și (2). Învățarea informală este, adesea, neintenționată și neconștientizată și se poate produce atunci când copiii, tinerii și adulții desfășoară activități în familie, la locul de muncă, în comunitate, când se întâlnesc cu prietenii, când se angajează în activități de voluntariat, sportive sau culturale, când practică un hobby, când citesc o carte sau se informează prin mass-media sau prin internet.

Art. 299. – (1) Organizarea și funcționarea învățământului preuniversitar este reglementată la titlul II din prezenta lege.

(2) Organizarea și funcționarea învățământului superior este reglementată la titlul III din prezenta lege.

(3) Organizarea și funcționarea formării profesionale a adulților este reglementată de legislația referitoare la formarea profesională continuă a adulților și ucenicia la locul de muncă.

Art. 300. – Statul garantează și susține, inclusiv financiar, accesul la educație și formare profesională continuă pentru:

- a) tinerii și adulții care nu au finalizat învățământul obligatoriu;
- b) tinerii care au părăsit sistemul de educație înainte de a obține o calificare profesională și nu sunt cuprinși în nicio formă de educație sau formare profesională;
- c) absolvenții de învățământ non-profesional sau cei care au absolvit studiile învățământului liceal sau învățământului superior în domenii și calificări redundante sau nerelevante pe piața forței de muncă;
- d) persoanele cu cerințe educaționale speciale;
- e) tinerii și adulții care revin în țară după o perioadă de muncă în străinătate;
- f) tinerii și adulții rezidenți în comunități dezavantajate economic și social;
- g) angajații de peste 40 de ani cu nivel scăzut de educație, rezidenți în mediul urban și în mediul rural, cu calificare redusă sau necalificați;
- h) elevii cu risc major de eșec școlar;
- i) toți cetățenii care doresc să urmeze programe de educație permanentă.

Art. 301. – Finanțarea învățării pe tot parcursul vieții se realizează prin fonduri publice și private pe baza parteneriatului public-privat, prin finanțare și cofinanțare din partea angajatorilor, organizațiilor nonguvernamentale, prin fonduri nerambursabile din programe europene, prin conturi de educație permanentă și prin contribuția beneficiarilor.

CAPITOLUL II

RESPONSABILITĂȚI REFERITOARE LA ÎNVĂȚAREA PE TOT PARCURSUL VIEȚII

Art. 302. – Statul își exercită atribuțiile în domeniul învățării pe tot parcursul vieții prin intermediul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, Parlamentului, Guvernului, Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Ministerului Culturii și Patrimoniului Național, Ministerului Sănătății, precum și Ministerului Administrației și Internelor.

Art. 303. – Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului are ca atribuții principale, în domeniul învățării pe tot parcursul vieții:

- a) elaborarea strategiilor și politicilor naționale în domeniul educației, al formării profesionale, al cercetării, tineretului și sportului;
- b) elaborarea reglementărilor referitoare la organizarea și funcționarea sistemului de educație din România;
- c) monitorizarea, evaluarea și controlarea, direct sau prin organisme abilitate, a funcționării sistemului educațional și a furnizorilor de educație;
- d) stabilirea mecanismelor și a metodologiilor de validare și recunoaștere a rezultatelor învățării;
- e) elaborarea, împreună cu Ministerul Culturii și Patrimoniului Național, a politicilor în domeniul educației non-profesionale a adulților și vârstnicilor;
- f) alte atribuții, așa cum apar ele specificate în legislația sectorială, referitoare la educație și formare.

Art. 304. – Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale are ca atribuții principale, în domeniul învățării pe tot parcursul vieții:

- a) elaborarea, împreună cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului a politicilor și a strategiilor naționale privind formarea profesională a adulților;
- b) reglementarea formării profesionale la locul de muncă și a formării profesionale prin ucenicie la locul de muncă;
- c) monitorizarea, evaluarea, acreditarea și controlarea directă sau prin organisme abilitate a furnizorilor de educație, alții decât cei din cadrul sistemului național de învățământ;
- d) alte atribuții prevăzute de legislația sectorială referitoare la educație și formare.

Art. 305. – Ministerul Culturii și Patrimoniului Național are ca atribuții principale, în domeniul învățării pe tot parcursul vieții:

- a) stimularea creșterii gradului de acces și de participare a publicului la cultură;
- b) propunerea și promovarea parteneriatelor cu autoritățile administrației publice locale și cu structurile societății civile pentru diversificarea, modernizarea și optimizarea serviciilor publice oferite de instituțiile și așezămintele de cultură, în vederea satisfacerii necesităților culturale și educative ale publicului;
- c) promovarea recunoașterii competențelor profesionale, respectiv garantarea drepturilor și a intereselor creatorilor, artiștilor și specialiștilor din domeniul culturii;
- d) alte atribuții prevăzute de legislația sectorială referitoare la educație și formare.

Art. 306. – (1) Ministerele și autoritățile centrale pot avea responsabilități în domeniul educației și formării pentru profesiile reglementate prin legi speciale.

(2) Formarea continuă a personalului din instituțiile publice de apărare, ordine publică și securitate națională se reglementează, în sensul prezentei legi, prin ordine și instrucțiuni proprii emise de către conducătorii acestora.

Art. 307. – (1) Se constituie Autoritatea Națională pentru Calificări prin reorganizarea Consiliului Național al Calificărilor și Formării Profesionale a Adulților.

(2) Autoritatea Națională pentru Calificări elaborează Cadrul național al calificărilor pe baza Cadrului european al calificărilor, gestionează Registrul național al calificărilor și Registrul Național al Furnizorilor de Formare Profesională a Adulților. Autoritatea Națională pentru Calificări coordonează autorizarea furnizorilor de formare profesională continuă la nivel național, coordonează sistemul de asigurare a calității în formarea profesională continuă și activitățile comitetelor sectoriale.

(3) Autoritatea Națională pentru Calificări este coordonată de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului. Structura, organizarea și funcționarea acesteia se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Art. 308. – (1) Cadrul național al calificărilor este un instrument pentru clasificarea calificărilor în conformitate cu un set de criterii care corespund unor niveluri specifice de învățare atinse, al cărui scop este integrarea și coordonarea subsistemelor naționale de calificări și îmbunătățirea transparenței, accesului, progresului și calității calificărilor în raport cu piața muncii și societatea civilă.

(2) Implementarea Cadrului național al calificărilor vizează sistemul național de calificări obținute în învățământul secundar general, în învățământul profesional și tehnic, în formarea profesională continuă, în ucenicie, în învățământul superior, atât în contexte formale, cât și informale și non-formale din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții.

(3) Cadrul național al calificărilor permite recunoașterea, măsurarea și relaționarea tuturor rezultatelor învățării dobândite în contexte de învățare formale, non-formale și informale și asigură coerența calificărilor și a titlurilor certificate. Existența unui cadru național al calificărilor contribuie la evitarea duplicării și suprapunerii calificărilor, îi ajută pe cei ce învață să ia decizii în cunoștință de cauză privind planificarea carierei și facilitează evoluția profesională, în perspectiva învățării pe tot parcursul vieții.

(4) Cadrul național al calificărilor contribuie la asigurarea calității sistemului de formare profesională pentru că se bazează pe standarde naționale folosite atât la formarea, cât și la evaluarea de competențe, indiferent de contextul în care acestea au fost dobândite.

Art. 309. – (1) Autoritatea Națională pentru Calificări evaluează și certifică evaluatorii de competențe profesionale, evaluatorii de evaluatori și evaluatorii externi.

(2) Criteriile și procedurile de evaluare și certificare a evaluatorilor de competențe profesionale, a evaluatorilor de evaluatori și a evaluatorilor externi se stabilesc prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

(3) Autoritatea Națională pentru Calificări întocmește Registrul național al evaluatorilor de competențe profesionale, evaluatorilor de evaluatori și evaluatorilor externi certificați.

(4) Autoritatea Națională pentru Calificări acreditează centrele de evaluare și organisme de evaluare, pe baza rapoartelor de evaluare întocmite de evaluatorii externi.

Art. 310. – (1) Centrele comunitare de învățare permanentă se înființează de către autoritățile administrației publice locale în parteneriat cu furnizorii de educație și formare. Acestea au rolul de a implementa politicile și strategiile în domeniul învățării pe tot parcursul vieții la nivelul comunității.

(2) Unitățile și instituțiile de învățământ de sine stătător sau în parteneriat cu autoritățile locale și alte instituții și organisme publice și private: case de cultură, furnizori de formare continuă, parteneri sociali, organizații nonguvernamentale etc., pot organiza la nivel local centre comunitare de învățare permanentă pe baza unor oferte de servicii educaționale adaptate nevoilor specifice diferitelor grupuri țintă interesate.

(3) Finanțarea centrelor comunitare de învățare permanentă se face din fonduri publice și private, în condițiile legii. Toate veniturile obținute de centrele comunitare de învățare permanentă rămân la dispoziția acestora.

Art. 311. – (1) Atribuțiile centrelor comunitare de învățare permanentă la nivel local sunt următoarele:

a) realizează studii și analize privind nevoia de educație și formare profesională la nivel local;

b) elaborează planuri locale de intervenție în domeniul educației permanente;

c) oferă servicii educaționale pentru copii, tineri și adulți prin:

(i) programe de tip remedial pentru dobândirea sau completarea competențelor cheie, inclusiv programe educaționale de tip „A doua șansă” sau programe de tip „zone de educație prioritară” pentru tinerii și adulții care au părăsit timpuriu sistemul de educație sau care nu dețin o calificare profesională;

(ii) programe pentru validarea rezultatelor învățării non-formale și informale;

(iii) programe de dezvoltare a competențelor profesionale pentru calificare/recalificare, reconversie profesională, perfecționare, specializare și inițiere profesională;

(iv) programe de educație antreprenorială;

(v) programe de dezvoltare personală sau de timp liber;

(vi) organizarea de activități de promovare a participării la învățarea permanentă a tuturor membrilor comunității;

d) oferă servicii de informare, orientare și consiliere privind:

(i) accesul la programe de educație și formare profesională;

(ii) validarea rezultatelor învățării non-formale și informale;

(iii) pregătirea în vederea ocupării unui loc de muncă;

e) oferă servicii de evaluare și certificare a rezultatelor învățării non-formale și informale;

f) asigură accesul membrilor comunității la mijloace moderne de informare și comunicare;

g) promovează parteneriatul cu mediul economic;

h) implementează instrumentele dezvoltate la nivel european, Europass și Youthpass, pașaportul lingvistic, precum și portofoliul de educație permanentă;

i) gestionează informații cu privire la participarea beneficiarilor la serviciile centrului.

(2) Metodologia de acreditare, evaluare periodică, organizare și funcționare a centrelor comunitare de învățare permanentă se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Art. 312. – (1) În contextul prezentei legi, termenii referitori la procesele de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării se definesc după cum urmează:

a) rezultatele învățării - reprezintă ceea ce o persoană cunoaște, înțelege și este capabilă să facă la finalizarea procesului de învățare și care sunt definite sub formă de cunoștințe, abilități și competențe;

b) identificarea rezultatelor învățării – reprezintă procesul prin care indivizii, singuri sau cu sprijinul personalului specializat, devin conștienți de competențele pe care le dețin;

c) evaluarea rezultatelor învățării – reprezintă procesul prin care se stabilește faptul că o persoană a dobândit anumite cunoștințe, abilități și competențe;

d) validarea rezultatelor învățării - reprezintă procesul prin care se confirmă că rezultatele învățării evaluate, dobândite de o persoană, corespund cerințelor specifice pentru o unitate de rezultate ale învățării sau o calificare;

e) certificarea rezultatelor învățării - reprezintă procesul prin care se confirmă în mod formal rezultatele învățării dobândite de persoana care învață în diferite contexte, în urma unui proces de evaluare. Ea se finalizează printr-o diplomă sau certificat.

(2) Recunoașterea rezultatelor învățării reprezintă procesul de atestare a rezultatelor învățării validate și certificate prin acordarea de unități de rezultate ale învățării sau de calificări.

(3) Identificarea, evaluarea și recunoașterea rezultatelor învățării în contexte non-formale și informale se realizează pe baza unei metodologii elaborate de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, Ministerul Muncii Familiei și Protecției Sociale și Autoritatea Națională pentru Calificări și se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(4) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului elaborează metodologia de recunoaștere a rezultatelor învățării în contexte non-formale și informale a cadrelor didactice și de echivalare a acestora în credite pentru educație și formare profesională.

Art. 313. – (1) Serviciile de identificare, evaluare și recunoaștere a rezultatelor învățării pot fi oferite de instituții publice sau private autorizate în acest sens.

(2) Diplomele și certificatele acordate de instituțiile autorizate în urma evaluării rezultatelor învățării în contexte non-formale și informale produc aceleași efecte ca și celelalte modalități de evaluare și certificare a cunoștințelor și competențelor din sistemul formal de educație și formare profesională în vederea ocupării unui loc de muncă sau continuării educației și formării profesionale în sistemele formale.

(3) Rezultatele învățării în contexte non-formale și informale pot fi recunoscute explicit prin evaluări în centre de evaluare și certificare a competențelor sau implicit prin finalizarea unui program formal de studii.

Art. 314. – (1) Programele de formare profesională inițială și continuă, precum și sistemele de evaluare a rezultatelor învățării în contexte non-formale și informale vor respecta asigurarea mobilității ocupaționale pe orizontală și pe verticală prin utilizarea sistemului de credite transferabile pentru educație și formare profesională.

(2) Metodologia de acordare a creditelor transferabile se elaborează de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, Ministerul Muncii Familiei și Protecției Sociale, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național și Autoritatea Națională pentru Calificări și se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(3) Rezultatele învățării și creditele asociate acestora, dobândite anterior în contexte formale sau ca urmare a evaluării rezultatelor învățării non-formale și informale sunt transferate și integrate în programul de formare profesională pe care îl urmează persoana care învață.

Art. 315. – (1) Persoanele care doresc să fie evaluate în vederea recunoașterii competențelor profesionale obținute în alte contexte de învățare decât cele formale se adresează unui centru de evaluare acreditat pentru ocupația sau calificarea respectivă.

(2) În funcție de procesul de evaluare desfășurat, centrul de evaluare acreditat eliberează următoarele tipuri de certificate cu recunoaștere națională:

a) certificat de calificare - se eliberează în cazul în care candidatul a fost declarat competent pentru toate competențele asociate unei calificări sau unei ocupații, conform standardului de pregătire profesională sau standardului ocupațional;

b) certificat de competențe profesionale - se eliberează în cazul în care candidatul a fost declarat competent pentru una sau mai multe competențe asociate unei calificări sau ocupații, conform standardului de pregătire profesională sau standardului ocupațional.

(3) Certificatele se eliberează însoțite de o anexă a certificatului, denumită „Supliment descriptiv al certificatului”, în care se precizează unitățile de competență pentru care candidatul a fost declarat competent.

Art. 316. – (1) Portofoliul de educație permanentă reprezintă un instrument care facilitează identificarea și formularea abilităților și competențelor personale și valorificarea acestora în parcursul școlar și profesional și în inserția pe piața muncii a fiecărui individ.

(2) Portofoliul de educație permanentă conține dovezi ale rezultatelor învățării dobândite în contexte formale, non-formale și informale de educație.

(3) Portofoliul educațional integrează și instrumentele europene care evidențiază rezultatele învățării unei persoane, cum ar fi: Europass și Youthpass.

Art. 317. – (1) Consilierea și orientarea carierei pe tot parcursul vieții se referă la totalitatea serviciilor și activităților care asistă persoanele de orice vârstă și în orice moment al existenței lor să facă alegeri în sfera educațională, de formare sau muncă și să își gestioneze cariera.

(2) Serviciile de consiliere și orientare în carieră se realizează prin unități și instituții de învățământ, universități, instituții de formare, serviciile de ocupare a forței de muncă și serviciile pentru tineret. Ele se pot realiza și la locul de muncă, în serviciile sociale și în sectorul privat.

Art. 318. – Statul asigură accesul gratuit la servicii de consiliere și orientare în carieră tuturor elevilor, studenților și persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă.

Art. 319. – În sensul prezentei legi, consilierea și orientarea în carieră includ următoarele tipuri de activități:

a) informarea cu privire la carieră, care se referă la toate informațiile necesare pentru a planifica, obține și păstra un anumit loc de muncă;

b) educația cu privire la carieră, care se realizează în instituțiile de învățământ prin intermediul ariei curriculare „consiliere și orientare”. Sunt oferite informații despre piața muncii, se formează abilități de a face alegeri privind educația, formarea, munca și viața în general, oportunități de a experimenta diverse roluri din viața comunității sau din viața profesională, instrumente pentru planificarea carierei;

c) consilierea în carieră, care ajută persoanele să își clarifice scopurile și aspirațiile, să își înțeleagă propria identitate, să ia decizii informate, să fie responsabile pentru propriile acțiuni, să își gestioneze cariera și procesul de tranziție în diferite momente;

d) consilierea pentru angajare, care ajută persoanele să își clarifice scopurile imediate privind angajarea, să învețe despre abilitățile necesare pentru a căuta și a obține un loc de muncă;

e) plasarea la locul de muncă, care reprezintă sprijinul acordat persoanelor pentru găsirea unui loc de muncă.

Art. 320. – (1) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale colaborează în scopul creșterii calității, pentru sincronizarea și continuitatea activităților de consiliere și orientare în carieră de care beneficiază o persoană pe parcursul întregii vieți.

(2) Ministerele prevăzute la alin. (1) stabilesc prin ordin comun instrumente și metodologii comune referitoare la formarea specialiștilor în consiliere și orientare, utilizarea instrumentelor Europass și Youthpass, organizarea de activități comune de sensibilizare a cadrelor didactice și a formatorilor, a părinților și a publicului larg cu privire la dimensiunea consilierii și orientării în educație și formare profesională.

Art. 321. – Pentru asigurarea transparenței serviciilor și a mobilității persoanelor în spațiul european, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale realizează demersurile necesare pentru integrarea României în rețelele europene de consiliere și orientare pe tot parcursul vieții.

Art. 322. – (1) Sistemul național de asigurare a calității educației permanente cuprinde sistemul de asigurare a calității în învățământul preuniversitar, sistemul de asigurare a calității în învățământul superior, sistemul de asigurare a calității în formarea profesională inițială, sistemul de asigurare a calității în formarea profesională continuă.

(2) Grupul Național pentru Asigurarea Calității în Educație și Formare Profesională – GNAC, structură informală care funcționează ca punct național de referință pentru asigurarea calității în educație și formare profesională, coordonează armonizarea sistemelor de asigurarea calității în educație și formarea profesională.

Art. 323. – (1) Statul sprijină dreptul la învățare pe tot parcursul vieții prin acordarea sumei reprezentând echivalentul în lei a 500 euro, calculat la cursul de schimb leu/euro comunicat de Banca Națională a României și valabil la data plății, fiecărui copil cetățean român, la nașterea acestuia. Suma este acordată în scop educațional în beneficiul titularului, din bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.

(2) Suma se depune într-un cont de depozit, denumit în continuare *cont pentru educație permanentă*, deschis la Trezoreria Statului pe numele copilului, de oricare dintre părinții firești, de împuternicitul acestora sau de reprezentantul legal al copilului, pe baza certificatului de naștere.

(3) Părinții copilului, contribuabili, pot direcționa în contul prevăzut la alin.(2) un procent de până la 2% din valoarea impozitului anual pe veniturile din salarii, în condițiile legii, și pot depune sume în acest cont.

(4) Pentru sumele depuse în contul prevăzut la alin. (2) se plătește dobândă anual la o rată a dobânzii stabilită prin ordin al ministrului finanțelor publice. Dobânzile aferente conturilor de depozit constituite la Trezoreria Statului se asigură de la bugetul de stat, din bugetul Ministerului Finanțelor Publice.

(5) Titularul contului este singura persoană care poate solicita sume din contul pentru educație permanentă, începând cu vârsta de 16 ani și cu acordul expres, după caz, al părinților, al tutorelui sau al reprezentantului legal. Trezoreria Statului eliberează vouchere echivalente în valoare cu sumele solicitate. Metodologia prin care se certifică faptul că sumele au fost cheltuite pentru educația permanentă se elaborează de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(6) Retragerea sumelor în alte condiții decât cele prevăzute la alin.(5) și/sau utilizarea acestora în alt scop decât cel stabilit de prezenta lege constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la un an.

(7) Normele privind deschiderea, gestionarea și accesul la contul pentru educație permanentă se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

(8) Sprijinul de stat pentru exercitarea dreptului la educație permanentă prin acordarea sumei reprezentând echivalentul în lei a 500 euro se acordă tuturor copiilor născuți de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. 324. – (1) Personalul care lucrează în domeniul educației permanente poate ocupa următoarele funcții: cadru didactic, cadru didactic auxiliar, formator, instructor de practică, evaluator de competențe, mediator, facilitator al învățării permanente, consilier, mentor, facilitator/tutore on-line, profesor de sprijin și alte funcții asociate activităților desfășurate în scopul educației permanente.

(2) Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, împreună cu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Ministerul Culturii și Patrimoniului Național și Agenția Națională pentru Calificări, stabilește normele metodologice de elaborare a statutului și rutei de profesionalizare a personalului care lucrează în domeniul educației permanente. Programele de formare profesională vor cuprinde obiective specifice învățării permanente, precum: competențe psihopedagogice specifice vârstei și profilului beneficiarilor învățării, dezvoltarea competențelor

de utilizare a tehnologiilor moderne de informare și comunicare, competențe de facilitare a învățării în medii virtuale, utilizarea învățării pe bază de proiecte și portofolii educaționale.

Art. 325. – (1) Guvernul înființează Muzeul Național al Științei, în condițiile legii.

(2) Muzeul Național al Științei are drept scop principal oferirea de experiențe de învățare non-formală și informală, prin prezentarea principalelor realizări ale științei și tehnologiei.

(3) Finanțarea Muzeului Național al Științei se face prin bugetele Ministerelor Culturii și Patrimoniului Național și al Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

(4) Metodologia de înființare, organizare și funcționare a Muzeului Național al Științei se stabilește prin hotărâre a Guvernului, în termen de maximum 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi.

Art. 326. – Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, împreună cu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale și Ministerul Culturii și Patrimoniului Național elaborează un set de indicatori statistici pentru monitorizarea, analiza și prognoza activităților de învățare pe tot parcursul vieții.

TITLUL VI

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Art. 327. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pe data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă Legea învățământului nr. 84/1995, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 606 din 10 decembrie 1999, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.158 din 16 iunie 1997, cu modificările și completările ulterioare, art. 14 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2005 privind asigurarea calității educației, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 642 din 20 iunie 2005, aprobată cu modificări prin Legea nr. 87/2006, cu modificările ulterioare, precum și orice alte dispoziții contrare.

(2) Prin excepție de la prevederile alin.(1):

a) măsura introducerii clasei pregătitoare în învățământul primar intră în vigoare începând cu anul școlar 2012 – 2013;

b) măsura introducerii clasei a IX-a în învățământul gimnazial intră în vigoare începând cu generația de elevi care începe clasa a V-a în anul școlar 2011-2012;

c) examenul de bacalaureat se va desfășura în conformitate cu prevederile prezentei legi începând cu generația de elevi care începe clasa a IX-a în anul școlar 2012 -2013;

d) admiterea la liceu se va desfășura în conformitate cu prevederile prezentei legi începând cu generația de elevi care începe clasa a V-a în anul școlar 2011-2012;

e) alegerea rectorului și a structurilor de conducere din instituțiile de învățământ superior se va desfășura în conformitate cu prevederile prezentei legi, începând cu anul 2012;

f) procedurile pentru conferirea titlurilor didactice în învățământul superior prevăzute de prezenta lege se vor aplica începând cu anul 2011.

(3) În termen de 12 luni de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului elaborează metodologiile, regulamentele și celelalte acte normative care decurg din aplicarea prezentei legi și stabilește măsurile tranzitorii de aplicare a acesteia.

(4) Terenurile și clădirile aferente unităților de învățământ liceal trec din domeniul

public local în domeniul public județean până la data de 1 septembrie 2012. Predarea-preluarea se face pe bază de protocol încheiat în conformitate cu prevederile legale.

Art. 328. – (1) Personalul didactic din învățământul preuniversitar care a devenit titular al sistemului național de învățământ prin repartitie guvernamentală sau prin orice altă formă legală beneficiază de aceleași drepturi ca și personalul didactic devenit titular prin concursul național de titularizare.

(2) Doctoranzii încadrați pe funcția de lector/șef de lucrări își păstrează încadrarea, cu condiția obținerii titlului de doctor în termen de 5 ani de la punerea în aplicare a acestor proceduri.

(3) Personalul didactic care ocupă în prezent funcția de preparator universitar și deține titlul de doctor, ocupă de drept funcția de asistent universitar.

Art. 329. – La data intrării în vigoare a prezentei legi, instituțiile de învățământ superior publice având activități de predare în limba minorităților naționale, care vor avea statut de universități multiculturale și multilingve, conform prezentei legi, sunt: Universitatea Babes-Bolyai din Cluj-Napoca - în limbile română, maghiară și germană, Universitatea de Medicină și Farmaceutică din Târgu Mureș - în limbile română și maghiară și Universitatea de Artă Teatrală din Târgu Mureș - în limbile română și maghiară.

Art. 330. – (1) Senatele universitare sunt obligate ca, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, să definitiveze noua Cartă universitară, regulamentele și metodologiile de organizare și funcționare a universităților, în conformitate cu prezenta lege.

(2) La finalizarea actualului mandat, noile organe de conducere ale universităților se vor stabili în baza prezentei legi.

Art. 331. – Termenii și expresiile utilizate în cuprinsul prezentei legi sunt definiți în anexa care face parte integrantă din prezenta lege.

L I S T A

definițiilor termenilor și a expresiilor utilizate în cuprinsul legii

În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *Abilitarea* – reprezintă certificarea calității unei persoane de a conduce lucrări de doctorat și de a ocupa funcția didactică și de cercetare de profesor universitar;

2. *Acreditarea* – este procesul prin care unitatea/instituția de învățământ/organizația interesată, pe baza evaluării externe realizate în condițiile prezentei legi, dobândește dreptul de organizare a admiterii, de desfășurare a procesului de învățământ, de organizare a examenelor de finalizare a studiilor și de a emite diplome și certificate recunoscute de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului;

3. *Asigurarea calității educației* – exprimă capacitatea unei organizații furnizoare de a oferi programe de educație în conformitate cu standardele anunțate și este realizată printr-un ansamblu de acțiuni de dezvoltare a capacității instituționale, de elaborare, planificare și implementare de programe de studiu, prin care se formează încrederea beneficiarilor că organizația furnizoare de educație îndeplinește standardele de calitate;

4. *Autorizarea de funcționare provizorie* – este procesul prin care unitatea/instituția de învățământ/organizația interesată, pe baza evaluării externe realizată, în condițiile prezentei legi, de către agențiile de asigurare a calității autorizate să funcționeze pe teritoriul României, dobândește calitatea de furnizor de educație, prin hotărâre a autorității administrației publice locale competente, respectiv prin hotărâre a Guvernului. Autorizarea de funcționare provizorie conferă dreptul de organizare a admiterii, precum și de organizare și desfășurare a procesului de învățământ;

5. *Beneficiarii direcți ai educației și formării profesionale* – sunt antepreșcolarii, preșcolarii, elevii și studenții, precum și persoanele adulte cuprinse într-o formă de educație și formare profesională;

6. *Beneficiarii indirecți ai educației și formării profesionale* – sunt familiile beneficiarilor direcți, angajatorii, comunitatea locală și, într-un sens larg, întreaga societate;

7. *Cadrul Național al Calificărilor* – este un instrument pentru stabilirea calificărilor, în conformitate cu un set de criterii ce corespund unor niveluri specifice de învățare. Cadrul Național al Calificărilor are ca scop integrarea și coordonarea subsistemelor naționale de calificări și îmbunătățirea transparenței, accesului, progresului și calității calificărilor în raport cu piața muncii și societatea civilă;

8. *Cadrul Național al Calificărilor din Învățământul Superior*, denumit în continuare *CNCIS* – reprezintă instrumentul pentru stabilirea structurii calificărilor din învățământul superior. CNCIS are ca scop asigurarea coerenței calificărilor și a titlurilor obținute în învățământul superior. CNCIS asigură recunoașterea națională, precum și compatibilitatea și comparabilitatea internațională a calificărilor dobândite prin învățământul superior. CNCIS este parte a Cadrului Național al Calificărilor definit la pct. 7;

9. *Calificarea* – este rezultatul formal al unui proces de evaluare și validare, care este obținut atunci când un organism competent stabilește că o persoană a obținut, ca urmare a învățării, rezultate la anumite standarde prestabilite;

10. *Calitatea educației* – este ansamblul de caracteristici ale unui program de studii sau program de calificare profesională și ale furnizorului acestuia, prin care sunt îndeplinite standardele de calitate, precum și așteptările beneficiarilor;

11. *Centrul de zi* – instituție de stat sau a unei organizații nonguvernamentale în care copiii cu deficiențe, transportabili, sunt găzduiți și îngrijiți în timpul zilei;

12. *Centrul de educație* – unitate de învățământ organizată de către Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului sau de organizații neguvernamentale în parteneriat cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului, având ca scop și finalitate recuperarea, compensarea, reabilitarea și integrarea școlară și socială a diferitelor categorii de copii/elevi/tineri cu deficiențe;

13. *Cercetarea științifică universitară* – include cercetarea științifică propriu-zisă, creația artistică și activitățile specifice performanței sportive;

14. *Competența* – reprezintă capacitatea dovedită de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități și alte achiziții constând în valori și atitudini, pentru rezolvarea cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, precum și pentru dezvoltarea profesională sau personală în condiții de eficacitate și eficiență;

15. *Competențele profesionale* – sunt un ansamblu unitar și dinamic de cunoștințe și abilități. Cunoștințele se exprimă prin următorii descriptori: cunoaștere, înțelegere și utilizare a limbajului specific, explicare și interpretare. Abilitățile se exprimă prin următorii descriptori: aplicare, transfer și rezolvare de probleme, reflecție critică și constructivă, creativitate și inovare;

16. *Competențele transversale* – reprezintă achiziții valorice și atitudinale care depășesc un anumit domeniu/program de studiu și se exprimă prin următorii descriptori: autonomie și responsabilitate, interacțiune socială, dezvoltare personală și profesională;

17. *Controlul calității educației în unitățile de învățământ preuniversitar* – semnifică activități și tehnici cu caracter operațional, aplicate sistematic de o autoritate de inspecție desemnată pentru a verifica respectarea standardelor prestabilite;

18. *Creditele pentru formare profesională* – reprezintă totalitatea rezultatelor învățării dobândite de o persoană pe parcursul unui program de formare profesională, folosite pentru a indica progresele înregistrate și completarea unui program de formare care conduce către obținerea unei calificări. Creditele sunt folosite pentru a permite transferul de la o calificare la alta, de la un nivel de calificare la altul și de la un sistem de învățare la altul;

19. *Creditele de studii transferabile* – sunt valori numerice alocate unor unități de cursuri și altor activități didactice. Prin creditele de studii transferabile se apreciază, în medie, cantitatea de muncă, sub toate aspectele ei, efectuată de student pentru însușirea cunoștințelor și competențelor specifice unei discipline;

20. *Criteriul* – reprezintă un set de standarde care se referă la un aspect fundamental de organizare și funcționare a unui furnizor de educație/unitate/instituție furnizoare de educație în procesul autorizării de funcționare provizorie/acreditării/evaluării și asigurării calității;

21. *Cunoștințele* – reprezintă rezultatul asimilării, prin învățare, a unui ansamblu de fapte, principii, teorii și practici legate de un anumit domeniu de muncă sau de studii;

22. *ECTS/SECT* – Sistemul European de Credite Transferabile;

23. *ECVET/ECTEFP* – Sistemul European de Credite Transferabile pentru Educație și Formare Profesională;

24. *Educația* – este ansamblul proceselor de punere în aplicare a programelor și activitățile de învățare și formare de competențe academice sau profesionale. Educația include atât activitățile de învățare în context formal, cât și în context non-formal sau informal;

25. *Educația și formarea profesională* – este ansamblu coerent și continuu de activități și experiențe de învățare prin care trece subiectul învățării pe întreaga durată a traseului său educațional-formativ;

26. *Unitatea/instituția furnizoare de educație* – sunt unitățile și instituțiile de învățământ acreditate;

27. *Organizația interesată în furnizarea de servicii de educație* – este o persoană juridică ce cuprinde în statutul său activități de învățământ și se supune procesului de autorizare pentru a deveni furnizor de educație;

28. *EQF/CEC* – Cadrul European al Calificărilor pentru învățare pe tot parcursul vieții, este un instrument de referință pentru a compara nivelurile de calificare ale diferitelor sisteme de calificări și care promovează atât învățarea de-a lungul vieții, cât și egalitatea de șanse în societatea bazată pe cunoaștere, precum și continuarea integrării cetățenilor pe piața europeană a muncii, respectând în același timp marea diversitate a sistemelor naționale de educație;

29. *Evaluarea instituțională a calității* – constă în examinarea multicriterială a calității educației, a măsurii în care un furnizor de educație/unitatea/instituția furnizoare de educație și programele acesteia îndeplinesc standardele și standardele de referință. Atunci când evaluarea calității este efectuată de organizație, însăși aceasta ia forma evaluării interne. Atunci când evaluarea calității este efectuată de o agenție națională sau internațională specializată, aceasta ia forma evaluării externe;

30. *Indicatorul de performanță* – reprezintă un instrument de măsurare a gradului de realizare a unei activități desfășurate de furnizorul de educație/unitatea/instituția furnizoare de educație prin raportare la standarde, respectiv la standardele de referință. Nivelul minim al indicatorilor de performanță corespunde cerințelor unui standard. Nivelul maxim al indicatorilor de performanță corespunde cerințelor unui standard de referință, este opțional și diferențiază calitatea în mod ierarhic, progresiv;

31. *Îmbunătățirea calității educației* – semnifică evaluarea, analiza și acțiunea corectivă continuă din partea furnizorului de educație/unității/instituției furnizoare de educație, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri, precum și pe alegerea și aplicarea standardelor de referință;

32. *Învățământul* – serviciu public organizat în condițiile unui regim juridic de drept public în scopul educării și formării profesionale a tinerei generații;

33. *Învățământul de zi, seară, cu frecvență redusă și la distanță* – sunt forme de organizare a proceselor didactice care implică:

a) frecvență obligatorie pentru învățământul de zi și seară;

b) înlocuirea orelor de predare cu activități de studiu individual și întâlniri periodice, de regulă săptămânal, cu elevii/studenții/cursanții pentru desfășurarea activităților aplicative obligatorii prevăzute în planurile-cadru de învățământ/planurile de învățământ, pentru învățământul cu frecvență redusă;

c) înlocuirea orelor de predare cu activități de studiu individual și întâlniri periodice, desfășurarea seminariilor prin sistem tutorial și obligatoriu a tuturor activităților didactice care dezvoltă competențe și abilități practice în sistem față în față pentru învățământul la distanță;

34. *Mandatul* – perioada în care o persoană, desemnată prin vot sau prin concurs într-o funcție de conducere, la nivelul unei unități/instituții de învățământ din cadrul sistemului național de învățământ, pune în aplicare programul managerial pe baza căruia a fost investită. Mandatul are o durată de 4 ani;

35. *Programele educaționale de tip „A doua șansă”* – programe educaționale care au ca scop sprijinirea copiilor/tinerilor/adulților care au părăsit prematur sistemul de educație, fără a finaliza învățământul primar și/sau gimnazial, depășind cu cel puțin 4 ani vârsta de școlarizare corespunzătoare acestor niveluri, astfel încât aceștia să-și poată completa și finaliza învățământul obligatoriu, precum și să poată obține o calificare profesională;

36. *Programele de calificare profesională* – reprezintă oferta educațională care conduce la dobândirea unei calificări profesionale înscrisă în Registrul național al calificărilor;

37. *Programele de studii* – concretizează oferta educațională a unei organizații furnizoare de educație;

38. *Programul de studii acreditat* – este programul de studii care îndeplinește cerințele minime ale standardelor și indicatorilor de performanță ai acreditării;

39. *Programul de studii autorizat* – este programul de studii evaluat, avizat favorabil și care îndeplinește condițiile autorizării provizorii;

40. *Punctele de credit pentru formare profesională* – reprezintă exprimarea numerică a importanței unei unități de rezultate ale învățării raportate la o calificare;

41. *Registrul Matricol Unic al Universităților din România (RMUR)* – este o bază de date națională electronică în care sunt înregistrați toți studenții din instituțiile de învățământ superior de stat, particulare sau confesionale, acreditate sau autorizate să funcționeze provizoriu. Constituirea RMUR se realizează pe baza registrelor matricole ale instituțiilor de învățământ superior;

42. *Registrul național al calificărilor* – este o bază de date națională ce cuprinde descrierea tuturor calificărilor din România;

43. *Rezultatele învățării* – reprezintă ceea ce o persoană înțelege, cunoaște și este capabilă să facă la finalizarea unui proces de învățare. Rezultatele învățării se exprimă prin cunoștințe, abilități și competențe dobândite pe parcursul diferitelor experiențe de învățare formală, non-formală și informală;

44. *Segregarea în sistemul național de învățământ* – este forma gravă de discriminare care constă în separarea fizică, intenționată sau neintenționată, a copiilor/tinerilor minoritari de restul copiilor/tinerilor în grupe, clase, clădiri, unități de învățământ și alte spații utilizate în învățământ, astfel încât procentul copiilor/tinerilor minoritari din totalul copiilor/tinerilor din unitatea de învățământ/clasă/grupă este disproporționat în raport cu procentul pe care copiii/tinerii minoritari de vârstă respectivă îl reprezintă din totalul populației de aceeași vârstă în respectiva unitate administrativ-teritorială;

45. *Sistemul național de învățământ* – este constituit din ansamblul unităților și instituțiilor de învățământ de stat particulare și confesionale acreditate, de diferite tipuri, niveluri și forme de organizare a activității de educare și formare profesională;

46. *Sistemul tutorial* – semnifică organizarea activităților didactice în învățământul la distanță de către un cadru didactic tutor și asigură:

a) desfășurarea activităților de învățare și evaluare atât la distanță, cât și în sistem față în față;

b) organizarea pe discipline și grupe care cuprind maximum 25 de elevi/studenți/cursanți;

47. *Societatea cunoașterii* – este o societate în care cunoașterea constituie principala resursă, fiind creată, împărtășită și utilizată pentru a genera prosperitate și bunăstare membrilor săi;

48. *Standardul* – reprezintă descrierea cerințelor formulate în termen de reguli sau rezultate, care definesc nivelul minim obligatoriu de realizare a unei activități în educație. Orice standard este formulat în termeni generali sub forma unui enunț și se concretizează într-un set de indicatori de performanță. Standardele sunt diferențiate pe criterii și domenii;

49. *Standardul de referință* – reprezintă descrierea cerințelor care definesc un nivel optimal de realizare a unei activități de către furnizorul de educație/unitatea/instituția furnizoare de educație, pe baza bunelor practici existente la nivel național, european sau mondial. Standardele de referință sunt specifice fiecărui program de studii sau fiecărei instituții, sunt opționale și se situează peste nivelul minim;

50. *Statele terțe* – orice stat, cu excepția statelor membre ale Uniunii Europene, ale Spațiului Economic European și a Confederației Elvețiene;

51. *Unitatea* – reprezintă o unitate de învățământ din învățământul preuniversitar;

52. *Unitatea de rezultate ale învățării* – reprezintă partea unei calificări care cuprinde un set coerent de cunoștințe, deprinderi și competențe generale, care pot fi evaluate și validate;

53. *Evaluarea rezultatelor învățării* – reprezintă procesul prin care se stabilește faptul că o persoană a dobândit anumite cunoștințe, deprinderi și competențe;

54. *Validarea rezultatelor învățării* – reprezintă procesul prin care se confirmă că rezultatele învățării dobândite de o persoană, evaluate și certificate, corespund cerințelor specifice pentru o unitate sau o calificare;

55. *Transferul rezultatelor învățării și al creditelor asociate* – reprezintă procesul prin care rezultatele învățării și creditele asociate acestora sunt transferate și integrate în programul de formare profesională pe care îl urmează persoana care învață;

56. *Recunoașterea rezultatelor învățării și a creditelor asociate* – reprezintă procesul prin care se acordă un statut oficial rezultatelor învățării și creditelor dobândite, evaluate și validate, în vederea acordării certificatului de calificare profesională;

57. *Certificarea rezultatelor învățării* – reprezintă procesul prin care se confirmă în mod formal rezultatele învățării dobândite de persoana care învață, în urma unui proces de evaluare;

58. *Învățământul public* – este echivalentul învățământului de stat, așa cum este definit în Constituția României, republicată;

59. *Învățământul privat* – este echivalentul învățământului particular, așa cum este definit în Constituția României, republicată.